

Ἡ Νεολαία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 9 (60)
2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1939-Δ'

'Η Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ 2.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. 32-094

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 9 — 2 Δεκεμβρίου 1939
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν & μαθητῶν	Μὴ μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160	200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	»	80	100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	»	40	50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρ. Ἀγγλίας			1
Ἀμερικῆς Δολ.			6
Αἰγύπτου Λίρ.			1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ Σχολικὰς Ἐφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἐνισχύσατε τὰ Μαθητικὰ Συσσίτια

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Πρὸς ἁπάσας τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις Ἀρρένων καὶ Θηλέων καὶ τὰς Διοικήσεις Ἀνωτάτων Σχολῶν.

Ἕνα ἀπὸ τὰ πολλὰ προστατευτικὰ μέτρα, ποὺ ὁ Ἀρχηγὸς ἔλαβε γιὰ τὴ Νέα Γενεά, εἶναι καὶ ὁ θεσμὸς τῶν Μαθητικῶν Συσσιτίων. Τὰ Μαθητικὰ Συσσίτια λειτουργοῦσαν βέβαια, χάρις εἰς τὴν ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία, καὶ πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου. Ὁ Ἀρχηγὸς ὅμως τὸν θεσμὸ αὐτὸ ἐπισημοποίησε μὲ Νόμο καὶ γιὰ νὰ ἀνταποκρίνεται ἀπολύτως εἰς τὸν σκοπόν του καὶ νὰ μὴ λειτουργῇ πλημμελέστατα, ὅπως ἄλλοτε, τὸν ὠργάνωσε καὶ τὸν ἐχρηματοδότησε τόσον ἐκ τοῦ Δημοσίου ὅσον καὶ ἐκ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων.

Ἡ σημασία τοῦ θεσμοῦ αὐτοῦ τόσον ἀπὸ Ἐθνικῆς, ὅσον καὶ ἀπὸ Κοινωνικῆς ἀπόψεως εἴμεθα βέβαιοι ὅτι δὲν διαφεύγει τῆς προσοχῆς οὐδενὸς Ἕλληνος, πολὺ δὲ περισσότερον τῆς προσοχῆς οὐδενὸς μέλους τῆς Ὀργανώσεώς μας.

Καὶ τοῦτο, διότι ὁ θεσμὸς αὐτὸς προστατεύει καὶ ἐνισχύει νέους καὶ νέες, ποὺ εἶναι καὶ μέλη τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως τῆς Νεολαίας, προστατεύει δηλαδὴ καὶ ἀσφαλίζει αὐτὸ τοῦτο τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος. Γι' αὐτὸ μάλιστα ὁ Ἀρχηγὸς εἰς τὸ σχετικὸ Νόμο ὥρισεν, ὅπως εἰς τὰς κατὰ τόπους Ἐπιτροπὰς μετέχουν καὶ ἀντιπρόσωποι τῆς Ὀργανώσεώς μας. Τούτου ἕνεκα εἰς ὅλους μας γεννᾶται βαρυτάτη ἠθικὴ ὑποχρέωσις, ὅπως ἐνισχύσουμε τὸ θεσμὸ αὐτὸν καὶ ἐπιτύχῃ ἀπολύτως. Εἶναι ἀνάγκη νὰ καταβάλωμε κάθε προσπάθεια, ὅπως ὁ κίνδυνος τοῦ ἐκφυλισμοῦ, ποὺ ἀπειλεῖ τὴ φυλή μας ἐκ τοῦ ὑποσιτισμοῦ πολλῶν Ἑλληνοπαίδων, ἐξουδετερωθῇ ἐξ ὁλοκλήρου. Δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένο νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὸ Ἔθνος μας ἡ τραγικὴ εἰκόνα τῆς πείνης ἢ τοῦ ὑποσιτισμοῦ παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος. Τοῦτο ἀποτελεῖ ὄχι μόνον στοιχειώδη Ἐθνικὴ ὑποχρέωσι, ἀλλὰ καὶ μέτρο κοινωνικῆς δικαιοσύνης καὶ ἐθνικῆς ἀλληλεγγύης.

Ἐντελλόμεθα λοιπὸν ὅπως οἱ ἀντιπρόσωποι, οἱ ὁποῖοι ὡρίσθησαν ἀπὸ τὴν Ὀργάνωσιν ὡς μέλη τῶν κατὰ τόπους Ἐπιτροπῶν, καταβάλουν κάθε προσπάθειαν καὶ φέρουν εἰς πέρας τὸ ἔργον, ποὺ τιμητικῶς τοὺς ἀνετέθη, ἐπιδεικνύοντες πρὸς τοῦτο ζῆλον, ἐργατικότητα καὶ αὐταπάρνησι, ὥστε νὰ φανοῦν ἀντάξια μέλη τῆς Ὀργανώσεως καὶ τοῦ σκοποῦ της.

Ἐκτὸς τούτου καὶ ἅπαντα τὰ μέλη τῆς Ὀργανώσεως, ἰδίως δὲ Φαλαγγίτισσες καὶ Σκαπάνισσες, νὰ ἐνισχύσουν διὰ παντὸς μέσου καὶ κυρίως διὰ τῆς προσωπικῆς των ἐργασίας τὸν θεσμὸν τὸν Μαθητικῶν Συσσιτίων.

Πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῶν ἐν γένει Σχηματισμῶν τῆς Ε. Ο. Ν. δέον νὰ τεθοῦν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν τοπικῶν Ἐπιτροπῶν μέλη τῆς Ὀργανώσεως, τὰ ὁποῖα θὰ παρέχουν τὴν προσωπική τους ἐργασία σύμφωνα μὲ τὰς ὁδηγίας τῶν Ἐπιτροπῶν. Ἡ παροχὴ τοιαύτης ἐργασίας ἀποτελεῖ τίτλον τιμῆς δι' ἕκαστον μέλος τῆς Ὀργανώσεως καὶ θέλομεν νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι ἡ προσφορὰ ἐργασίας θὰ ὑπερβῇ τὴν πράγματι ἀναγκαίαν. Θὰ ἀποτελέσῃ στοιχεῖον ἄξιον μομφῆς διὰ τὸν κατὰ τόπους Σχηματισμὸν τῆς Ε. Ο. Ν. ἡ περίπτωσις, κατὰ τὴν ὁποίαν τυχὸν Ἐπιτροπὴ Μαθητικοῦ Συσσιτίου ἀναγκασθῇ νὰ προσλάβῃ ἔμμισθα πρόσωπα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν πρὸς ὀργάνωσιν, παρασκευὴν καὶ διάθεσιν τῶν Μαθητικῶν Συσσιτίων.

Τὸ μαγείρευμα, τὸ σερβίρισμα, τὸ πλύσιμο τῶν πιάτων καὶ σκευῶν, ἡ λοιπὴ καθαριότης τοῦ ἑστιατορίου, καθὼς καὶ πᾶσα ἄλλη προπαρασκευαστικὴ ἐργασία τοῦ Μαθητικοῦ Συσσιτίου πρέπει νὰ ἐκτελῆται ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ὀργανώσεως.

Ἐκτὸς τούτου, ὅλαι αἱ μονάδες καὶ κάθε μέλος τῆς Ὀργανώσεως ὀφείλουν νὰ προπαγανδίζουν παντοῦ καὶ πάντοτε τὴ σημασία καὶ τὴν σκοπιμότητα τοῦ Ἐθνικοῦ αὐτοῦ σκοποῦ καὶ τὴν ὑποχρέωσι, τὴν ὁποίαν ἔχει κάθε δυνάμενον μέλος τῆς Κοινωνίας, ὅπως ἐνισχύσῃ τὸν σκοπὸν αὐτόν.

Ἄλλως τε ἡ ὀργάνωσις τῶν Μαθητικῶν Συσσιτίων μᾶς παρέχει τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπιδείξωμεν τὰ αἰσθήματα κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης πρὸς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην Συναγωνιστὰς καὶ νὰ συμβάλωμεν ἔτσι καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν προσπάθειαν καταλύσεως τῆς κοινωνικῆς ἀδικίας, ποὺ ἐδημιούργησε τὸ νεωκοπῆσαν παληὸ κοινωνικὸ καὶ πολιτικὸ καθεστώς.

Ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ἡ σεβαστὴ κυρία Λέλα Μεταξᾶ, ποὺ εἶναι ἡ ψυχὴ τῆς ὅλης προσπαθείας καὶ ἀντιπρόεδρος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀνέλαβον πρῶτοι νὰ σιτήσουν καθ' ὅλον τὸ ἔτος τέσσαρας Συναγωνιστάς.

Τὸ παράδειγμά τους δέον ὅπως καταβάλωμε προσπάθειαν καὶ τὸ μιμηθοῦν ὅλοι οἱ πρὸς τοῦτο δυνάμενοι.

Εἶναι ζήτημα τιμῆς διὰ τὴν 4ην Αὐγούστου, ζήτημα τιμῆς πολὺ περισσότερο γιὰ τὴν Ὀργάνωσί μας νὰ μὴ πεινάσῃ κανένα παιδί.

Ἡ κοινωνικὴ ἀλληλεγγύη ἀποτελεῖ πρωταρχικὴν ἀρχὴν τῆς Ὀργανώσεώς μας καὶ ἑπομένως ἡ συμβολή μας διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν Μαθητικῶν Συσσιτίων ἀποτελεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα καθήκοντά μας.

Τὰς ἐπ' αὐτοῦ ἐνεργείας σας παρακαλοῦμεν ὅπως μᾶς ἀναφέρετε.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος
καὶ Μέλος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς
Μαθητικῶν Συσσιτίων
Ἀλέξανδρος Κανελλόπουλος

Ε.Ο.Ν. ΚΑΙ ΔΕΝΔΡΟΝ

Αὔριον Κυριακὴν ἀρχίζει εἰς τὴν περιφέρειαν Διοικήσεως Πρωτευούσης ἡ χειμερινὴ περίοδος τῶν δενδροφυτεύσεων. Ἔπειτα ἀπὸ τὴν πανελλαδικὴν ἐξόρμησιν ὑπὲρ τοῦ δένδρου τοῦ περασμένου Φεβρουαρίου, ἡ περίοδος ποὺ ἐγκαινιάζεται αὔριον δὲν πρόκειται, οὔτε χρειάζεται ἄλλως τε, νὰ πάρῃ τὸν πομπικὸν χαρακτῆρα ποὺ τότε ἐκρίθη, ὀρθότατα βέβαια, ἀναγκαῖος καὶ σκόπιμος. Ἡ ἐξόρμησις τοῦ Φεβρουαρίου, τὸ εἴπαμε καὶ τότε, δὲν ἦτο παρὰ μόνον ἀπαρχή. Δύο φορὲς κάθε χρόνο, τὴν ἄνοιξιν καὶ τὸ φθινόπωρον, θὰ ἐπανερχώμεθα εἰς τὴν προσπάθειαν ἐκείνην. Καὶ αὐτὴ ἡ ἐπάνοδος θὰ χρειασθῇ νὰ συνεχίζεται ἐπὶ χρόνια, ἐπὶ δεκαετηρίδας. Ὄχι δὲ μόνον ὑπὸ τὴν μορφὴν ἑνὸς ἐρασιτεχνικοῦ ἡμερησίου ἢ ἑβδομαδιαίου λαϊκοῦ συναγερμοῦ, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἐφαρμογὴν ἑνὸς ὑπευθύνου προγράμματος ἀναδασώσεως μακρᾶς πνοῆς καὶ διαρκείας, ποὺ ἡ ἐκπλήρωσίς του εἶναι ἔργον τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ Κράτους.

Ὅπως ἐγράφαμε μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἐξορμήσεως τοῦ Φεβρουαρίου, ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἀνάγκην νὰ διπλασιάσῃ τὴν δασικήν της ἔκτασιν. Τοῦτο δὲ ὄχι μόνον διὰ ν'ἀποκτήσῃ αὐτάρκειαν εἰς δασικὰ προϊόντα, ἀλλὰ καὶ διὰ ν'ἀσφαλίσῃ τὸ μέγα κεφάλαιον τοῦ καλλιεργουμένου καὶ καλλιεργησίμου ἐθνικοῦ ἐδάφους ἐναντίον τῆς φοβερᾶς ἀπειλῆς τῆς διαβρώσεως. Μὲ ἄλλα λόγια διὰ ν' ἀσφαλίσῃ καὶ κατοχυρώσῃ τὴν γεωργίαν της. Παραλλήλως ἡ Ἑλλάς, διὰ λόγους ἐντάσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἐθνικοῦ κεφαλαίου τῆς γῆς, ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν καρποφόρον δενδροκαλλιέργειαν εἰς ὅλας τὰς περιφερείας της καὶ πρὸ παντὸς εἰς τὰ ὀρεινά. Ἡ Ἑλλὰς εἶναι δενδροκομικῶς προνομιοῦχος τόπος. Ἠμπορεῖ νὰ καλλιεργήσῃ ὅλα τὰ εἴδη τῶν δένδρων, ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ εὐδοκιμοῦν εἰς τὰ τροπικὰ κλίματα, ὡς ἐκεῖνα ποὺ θεωροῦνται ὅτι ἀνήκουν εἰς τὰς βορείους ζώνας. Ὅλα τὰ πρανῆ, αἱ κολπώσεις καὶ αἱ χαραδρώσεις τῶν ἑλληνικῶν βουνῶν, ποὺ οἱ παλαιότεροι τὰ κατεδίκαζαν ὡς ἄγονα καὶ ὡς ἀνεπίδεκτα γεωργικῆς ἐκμεταλλεύσεως, θαυμάσια προσφέρονται εἰς τὴν δενδροκαλλιέργειαν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ καθένας γνωρίζει ὅτι ἡ δενδροκαλλιέργεια εἶναι ὄχι μόνον ἡ ἀνωτέρα μορφὴ γεωργικῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἀλλὰ καὶ ἡ πολυτιμοτέρα, εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ ὑπόθεσις τῆς πυκνῆς, ρωμαλέας, τεχνικῶς προηγμένης καὶ οἰκονομικῶς εὐεκτούσης γεωργίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, μὲ τὴν ὁποίαν εἶναι συνδεδεμένη ἡ προσδοκία τῆς νέας ἑλληνικῆς ἀκμῆς, εἶναι ἀπολυτώτατα συνδεδεμένη μὲ τὴν δενδροκαλλιέργειαν. Ἡ πύκνωσις καὶ ἐπέκτασις τῶν δασῶν εἰς τὰς κορυφὰς καὶ εἰς τὰ μεγάλα ὕψη καὶ ἡ καλλιέργεια τῶν καρποφόρων εἰς τὰς μέσας καὶ εἰς τὰς χαμηλὰς ζώνας τῶν βουνῶν μας εἶναι ὁ δρόμος ποὺ θὰ μᾶς φέρῃ εἰς τὴν τελείαν ἀξιοποίησιν τοῦ ἐθνικοῦ ἐδάφους, μὲ τὴν ὁποίαν πάλιν συνδέεται ἡ προοδευτικὴ ἐξέλιξις τῆς γεωργικῆς καὶ τῆς ἄλλης οἰκονομίας μας καὶ ἡ συντήρησις τῶν αὐξανομένων γενεῶν τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τοὺς πόρους τῆς γῆς των. Αἱ ἄλλαι ἀπόψεις, τῆς ὑγείας καὶ τῆς αἰσθητικῆς, τὰς ὁποίας θεραπεύει ἡ δενδροφύτευσις, ἔρχονται εἰς δευτέραν γραμμήν, ἔπειτα ἀπὸ τὴν πλουτολογικήν, χωρὶς μὲ τοῦτο νὰ παύουν νὰ εἶναι σπουδαῖαι.

Οἱ νέοι καὶ τὰ κορίτσια, ποὺ θὰ κινητοποιηθοῦν αὔριον εἰς τὰς Διοικήσεις καὶ τοὺς Σχηματισμοὺς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος τῶν δενδροφυτεύσεων, πρέπει νὰ ξέρουν ὅλα αὐτά. Πρέπει νὰ ξέρουν ὅτι πέρα ἀπὸ τὸν στενὸν ἐξωραϊστικὸν σκοπόν, ποὺ ἔχει ἡ κάλυψις τοῦ γυμνοῦ λόφου, τὰ δένδρα ποὺ φυτεύουν αὐτοὶ καὶ οἱ ἄλλοι νέοι τῆς Ὀργανώσεως εἰς ὅλας τὰς περιοχὰς τῆς Χώρας καὶ οἱ ἰδιωτικοὶ ὅμιλοι καὶ σύλλογοι καὶ αἱ δασικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ οἱ ἐπιδιδόμενοι εἰς τὴν δενδροκαλλιέργειαν γεωργοί, πρόκειται νὰ ἐκπληρώσουν σκοποὺς πολὺ - πολὺ σημαντικωτέρους. Σκοποὺς ποὺ μ' αὐτοὺς συνδέονται ἡ ζωή, ἡ εὐτυχία καὶ τὸ μέλλον αὐτῶν τῶν ἰδίων καὶ τῆς Ἑλλάδος. Πρέπει νὰ μάθουν ὅτι τὸ δένδρον εἶναι καὶ ὀμορφιὰ καὶ χαρὰ τοῦ ματιοῦ καὶ πηγὴ δροσιᾶς τὸ καλοκαῖρι, ἀλλὰ καὶ πλοῦτος, εἴτε εἶναι καρποφόρον εἴτε ὄχι. Πρέπει νὰ μάθουν ὅτι ἡ παρακμὴ τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ ἔχει ἄμεσον σχέσιν μὲ τὴν καταστροφὴν τῶν δασῶν, ἡ ὁποία ἐμείωσε κατ' ἔκτασιν καὶ ἀπόδοσιν τὰς καλλιεργουμένας γαίας, ἐδημιούργησε μὲ τὴν κακὴν κατανομὴν τῶν βροχῶν καὶ μὲ τοὺς χειμάρρους ἑστίας ἑλονοσίας καὶ ὑπενόμευσε μαζὶ μὲ τὴν οἰκονομικὴν ὑπόστασιν καὶ τὴν ὑγείαν τῆς φυλῆς. Πρέπει νὰ ξέρουν ἀκόμη ὅτι τὸ δένδρον εἶναι καταβολὴ διὰ τὴν αὔριον, διὰ τὸ μέλλον. Καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἡ φύτευσίς του, ἡ καλλιέργεια καὶ ἡ φύλαξίς του εἶναι ἰδική των ὑπόθεσις. Αὐτοὶ θὰ χαροῦν τὴν λυγερή του ὡραιότητα, θὰ ξεκουρασθοῦν κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιο του καὶ θὰ κόψουν τὸν καρπόν του. Πρέπει νὰ ξέρουν τέλος ὅτι τὸ δένδρο εἶναι ζωντανὴ ὕπαρξις, γεμάτη ἀνοχὴ καὶ καρτερία καὶ καλωσύνη. Τόση καρτερία καὶ καλωσύνη, ὅση δὲν εἶχε ποτὲ ὁ ἐναρετώτερος τῶν ἀνδρῶν ἐπὶ γῆς. Φυλλώνει κι' ἀνθίζει καὶ καρποφορεῖ κάθε φορά, καὶ δὲν ἐρωτᾷ ποτὲ ἂν ἦτο ἅγιος ἢ κακοῦργος αὐτὸς ποὺ ἐκοιμήθηκε εἰς τὸν ἴσκιο του καὶ ἐτρύγησε τὸν καρπό του. Ἡ φιλία μὲ τὸ δένδρο, ἡ ἐξοικείωσις μὲ τὴ ζωή του καὶ ἡ προσπάθεια ἀπομιμήσεώς του — ἂς τὸ ξέρουν αὐτὸ καλὰ οἱ νέοι — ἠμπορεῖ νὰ τοὺς ἀναδείξῃ ἀνθρώπινα ὑποδείγματα καὶ δημιουργοὺς ἀνωτέρας ζωῆς.

Κδς.

'Από τὴν Β' συγκέντρωσιν τοῦ «Συλλόγου Γονέων»

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥΣ

» Τώρα, ἡ Νεολαία ἡ δική μας, ἡ 'Ελληνική, δὲν εἶναι ἀντίγραφον ΟΥΔΕΜΙΑΣ ΞΕΝΗΣ Νεολαίας. 'Εβγῆκε ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ σπλάχνα μας, ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἰδίας ἡμῶν ἀνάγκας. Διὰ τοῦτο καὶ ὅσοι ἀπὸ σᾶς ἔτυχε νὰ ἴδετε εἰς ἄλλα Κράτη σχηματισμοὺς αὐτοῦ τοῦ εἴδους, διότι ὑπάρχουν σχηματισμοὶ αὐτοῦ τοῦ εἴδους εἰς ὅλα τὰ Κράτη, ὄχι μόνον εἰς τὰ λεγόμενα ὁλοκληρωτικά, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ δημοκρατικά, καὶ ἠθελήσατε νὰ τοὺς σπουδάσετε ἐκ τοῦ πλησίον, θὰ ἴδατε μεταξὺ τῶν σχηματισμῶν τῶν Νεολαιῶν τῶν Κρατῶν αὐτῶν καὶ τῆς ἰδικῆς μας οὐσιωδεστάτας διαφοράς. Διότι οἱ ἰδικοί μας εἶναι 'Ελληνικοὶ καὶ εἶναι καμωμένοι δι' ἡμᾶς καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι ὁμοίωμα, οὔτε ἀντίγραφον καμμιᾶς ἄλλης.

» 'Εν τοσούτῳ, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ τὴν κάμω εὑρέθην πρὸ ρευμάτων ἀντιξόων, οὕτως ὥστε ἠναγκάσθην νὰ τὴν ἀφήσω νὰ δημιουργηθῇ — διὰ νὰ σᾶς εἴπω τὴν λέξιν καὶ ἂς μὴ σᾶς τρομάξῃ — ὡς μία ἐπανάστασις. Δηλαδὴ ἀντὶ νὰ τὴν ἐπιβάλω ἐκ τῶν ἄνω ἠθέλησα νὰ ἀνακύψῃ ἐκ τῶν κάτω μόνη της, δηλαδὴ ἀπὸ τὰ παιδιὰ τὰ ἴδια. Καὶ ἔτσι ἤρχισαν ἀπὸ τὰ παιδιὰ τὰ ἴδια, εἰς τὰ ὁποῖα ἐδόθη ἡ ὤθησις, ὀλίγον τι ἄτακτα, ὀλίγον τι ἀσυστηματοποίητα, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ὁ συνολικὸς ὀργανισμός, ἀλλὰ μὲ μεγάλην ζωηρότητα καὶ μὲ μεγάλην ὁρμήν, τόσην πολλήν, ὥστε παρέσυρε κάθε ἐμπόδιον.

» 'Εννοεῖται, ὅταν εἴδομεν ὅτι ἡ κίνησις αὐτὴ ἐδημιουργήθη, τὴν παρέλαβε τὸ Κράτος. Δηλαδὴ τὸ Κράτος τὴν ἀφῆκε νὰ δημιουργηθῇ ἔτσι, ἀκριβῶς διὰ νὰ ἔχῃ ὅλην τὴν ζωήν, ἡ ὁποία τῆς χρειάζεται, διότι ἔτσι αἱ κινήσεις αἱ μεγάλαι αἱ κοινωνικαὶ ἔχουν μεγάλην δύναμιν, ὅταν προέρχωνται ἀπὸ τὰς μάζας τὰς ἰδίας. Ἔτσι ἔγινε καὶ ἡ Νεολαία. Ἔπειτα τὴν ἐπῆρε τὸ Κράτος εἰς τὸ χέρι του, τὴν ὠργάνωσε καὶ τὴν διηύθυνε καὶ τὴν ἔκαμε κρατικὸν θεσμόν.

» 'Οφείλω πώρω νὰ σᾶς πῶ ἕνα περίεργον πρᾶγμα, ποὺ παρετηρήθη ἐπάνω εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς Νεολαίας. 'Από τὰς κοινωνικὰς τάξεις ἐκεῖναι ποὺ ἔδωκαν εὐθὺς ἀμέσως ὅλην των τὴν βοήθειαν, ὄχι μονάχα τὰ παιδιά των, ἀλλὰ ὅλην των τὴν βοήθειαν, καὶ οἱ γονεῖς τῶν παιδιῶν ἀκόμη, ἦσαν ὁ ἀγροτικὸς καὶ ὁ ἐργατικὸς κόσμος, ὅπως καὶ αἱ πτωχότεραι ἀπὸ τὰς κοινωνικὰς τάξεις τῶν πόλεων. 'Ημποροῦμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι τὰ παιδιά των εἰσώρμησαν εἰς τὴν Νεολαίαν ἀκράτητα, ἀγόρια καὶ κορίτσια. Λέγω καὶ τὰ κορίτσια των ἀκόμα διότι ἠμποροῦσε διὰ τὸν Ἕλληνα ἀγρότην νὰ ὑπάρξῃ δυσκολία νὰ βλέπῃ τὸ κορίτσι του, ποὺ ἀλλοιῶς ἦτο συνηθισμένο, καὶ γνωρίζομεν πῶς, νὰ βλέπῃ τὸ κορίτσι του νὰ παρελαύνῃ μὲ τὴν στολὴν τῆς Νεολαίας. Καὶ μολαταῦτα τὰ παιδιὰ καὶ τὰ κορίτσια τῶν ἀγροτῶν, καὶ τῶν ἐργατῶν, ἀγρόται καὶ ἐργάται, καὶ αἱ πτωχότεραι τάξεις τῶν πόλεων εἰσώρμησαν εἰς τὴν 'Εθνικὴν 'Οργάνωσιν τῆς Νεολαίας. Διατί; Δὲν γνωρίζω! Ἂς ἔλθῃ ὁ μέλλων ἱστορικὸς νὰ μᾶς τὸ ἐξηγήσῃ. 'Εγὼ τὸ παίρνω ὡς δεδόμενον, διότι τὸ εἶδα.

» Αἱ ἀστικαὶ τάξεις ἐφάνησαν ἐπιφυλακτικώτεραι. Διὰ ποίους λόγους; Θὰ σᾶς τὸ ἐξηγήσω, ἐπειδὴ εὑρίσκομαι πρὸ γονέων, οἱ ὁποῖοι ἀνήκουν εἰς τὴν ἀστικὴν τάξιν. Θὰ πρέπει νὰ σᾶς τὸ ἐξηγήσω. Καὶ θὰ σᾶς ἐξηγήσω τώρα ποὺ ἔλειψεν ἡ ἐπιφυλακτικότης αὐτὴ διὰ νὰ πάρωμεν μερικὰ μαθήματα διὰ τὸ μέλλον.

» 'Η πρώτη ἀντίρρησις τῶν ἀστῶν γονέων ἦτο ὅτι τοὺς παίρνομε τὰ παιδιά των ἀπὸ τὸ σπίτι των. 'Ιδίως τὸ ἔλεγαν διὰ τὰ κορίτσια των. Τὰ παίρνει ἡ 'Οργάνωσις τῆς Νεολαίας ἀπὸ τὸ σπίτι των καὶ τὰ χάνουν. Διατί; ἐπειδὴ πηγαίνουν τὰ παιδιὰ νὰ εὕρουν τὰ ἄλλα ὁμιλικά των παιδιά; 'Αλλὰ δὲν τὰ χάνουν τὰ παιδιά των δι' αὐτὸν τὸν λόγον. Δὲν τὰ βλέπουν οἱ γονεῖς των τὰς ὥρας ποὺ συναντῶνται αὐτὰ μεταξύ των εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας, ἀλλὰ τὰ παιδιὰ δὲν χάνονται, ἀκριβῶς τότε δὲν χάνονται. Καὶ ἐξηγοῦμαι ἀμέσως: Συλλογισθῆτε πῶς οἱ ἀστοὶ γονεῖς ὅταν γυρίσῃ τὸ παιδὶ ἀπὸ τὸ σχολεῖον ἢ ὅταν εἶναι Κυριακὴ ἢ ἑορτή, ὅταν τέλος πάντων τὸ παιδὶ εἶναι ἐλεύθερον, εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ πάρετε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ νὰ τὸ πᾶτε ἐσεῖς περίπατο, ἢ νὰ τὸ διασκεδάσετε, πρὸ παντὸς αὐτό, ὅπως θέλει τὸ παιδὶ καὶ ὅπως πρέπει καὶ εἶναι φυσικὸν νὰ διασκεδάζῃ τὸ παιδί; ὄχι βέβαια! Ἔχετε καὶ σεῖς τὰς ἀσχολίας σας, τὰς ἐργασίας καὶ τίποτα ἂν δὲν κάνετε, ἔχετε τὰς ἀσχολίας τῆς ζωῆς σας, τῶν συνηθειῶν σας καὶ τῶν κοσμικῶν σας ἀκόμη ὑποχρεώσεων. Τὸ παιδὶ θὰ εὕρῃ τότε τὸν τρόπον νὰ διασκεδάσῃ μόνον του, χωρὶς νὰ τὸ ἐπιβλέπῃ κανείς, χωρὶς νὰ ἔχῃ καμμίαν ἐπιτήρησιν. 'Εννοεῖτε τώρα ὅλοι, ποῦ θὰ πάῃ καὶ ποῦ θὰ διασκεδάσῃ τὸ παιδί. Ἂν τὸ ἐρωτήσετε κατόπιν θὰ σᾶς εἴπῃ ψέματα. Δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχῃ κανεὶς ὁ ὁποῖος νὰ ἀμφιβάλλῃ.

Μὲ τὴν 'Οργάνωσι τῆς Νεολαίας, τὸ παιδί σας πηγαίνει μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα παιδιά, μὲ τοὺς βαθμοφόρους, πηγαίνει ἐκδρομάς, κάμνει διαφόρους ἀσκήσεις, διάφορα παιγνίδια, διδασκαλίας καὶ ἂν θέλετε νὰ μάθετε τί κάμνει τὸ παιδί σας, δὲν ἔχετε ἀνάγκη νὰ τὸ ἐρωτήσετε, διότι μόνον του θὰ σᾶς εἴπῃ ποῦ ἦτο καὶ τί ἔκανε.

Ἤ, ἂν θέλετε νὰ ἐρωτήσετε, δὲν ἔχετε ἀνάγκην νὰ ἐρωτήσετε τὸ ἴδιο· θὰ ἐρωτήσετε τὸν βαθμοφόρο του, θὰ ἐρωτήσετε τὸν 'Υποτομεάρχην του, ὁ ὁποῖος κατοικεῖ εἰς τὴν ἰδίαν συνοικίαν μὲ σᾶς. Δὲν τὰ χάνετε λοιπὸν τὰ παιδιά σας. Κάθε ἄλλο μάλιστα.

» 'Η δευτέρα ἀντίρρησις εἶναι ὅτι τὰ παιδιὰ μέσα εἰς τὴν 'Οργάνωσιν τῆς Νεολαίας μὲ τὰς μεθόδους της, μὲ τὴν διδασκαλίαν της, μὲ τὰ τραγούδια της, μὲ τὰ συνθήματά της, ἀποκτοῦν ἄλλην νοοτροπίαν, ἀπὸ ἐκείνην ποὺ εἶχον ἕως τώρα, ἀπὸ ἐκείνην ποὺ ἔχουν οἱ γονεῖς των. Αἴ! τί νὰ σᾶς κάμω; Ἔτσι εἶναι. Κάθε γενεὰ ἔχει τὴν νοοτροπίαν της! 'Εγὼ γνωρίζω καὶ ἐκ πείρας καὶ ἐκ μελετῶν βεβαίως, τὰς ὁποίας ἔχω κάμει, ὅτι κάθε γενεὰ λέγει διὰ τὸν ἑαυτόν της ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ καλυτέρα καὶ ὅτι ἡ ἄλλη ποὺ τὴν ἀκολουθεῖ εἶναι διεφθαρμένη! Πῶς ἔγινε ὁ κόσμος σήμερα; ἀκοῦμε νὰ λέγουν ὅλοι. Ἂν ἦτο αὐτὸ ἀλήθεια, χιλιάδες τώρα χρόνια, ποὺ γίνεται αὐτὴ ἡ κουβέντα, θὰ εἴμεθα εἰς τὸ σκότος τῆς ἀπωλείας! Δὲν τὸ βλέπω, ὅμως, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Κάθε γενεὰ λοιπὸν ἔχει τὴν νοοτροπίαν τὴν ἰδικήν της ἡ ὁποία πολλάκις εἶναι πολὺ διάφορος καὶ καμμιὰ φορὰ εἶναι καὶ ἀντίθετος πρὸς τὴν νοοτροπίαν τῆς ἄλλης γενεᾶς, ποὺ παρέρχεται. Αὐτὴ εἶναι ἡ μοῖρα τοῦ κόσμου. Ἂν λοιπὸν τὰ παιδιά σας διὰ τῆς 'Οργανώσεως τῆς Νεολαίας εἰσέρχωνται εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς νοοτροπίας των, χωρὶς νὰ κόψουν ἀπότομα κάθε δεσμὸν μὲ τὴν προτέραν νοοτροπίαν, αὐτὸ πρέπει νὰ σᾶς ἐνθουσιάζῃ.

Μία ἄλλη ἀντίρρησις ὀφείλεται εἰς λόγους πολιτικῆς. Εἶναι γονεῖς ποὺ σᾶς λέγουν:

'Ο Μεταξᾶς ἔκαμε αὐτὸν τὸν θεσμόν; 'Ημεῖς εἴμεθα ἐναντίον. Τί νὰ τοὺς πῶ; Ἂν ἐπρόκειτο διὰ τοὺς ἑαυτούς των, δὲν θὰ μὲ ἔνοιαζε καθόλου. 'Αλλὰ προκειμένου διὰ τὰ παιδιά των, δὲν εἶναι κρῖμα; Θὰ σᾶς πῶ ἕνα ἐπεισόδιον, ποὺ ἔμαθα, χωρὶς ὀνόματα, καὶ μὲ τὴν διαβεβαίωσίν μου ὅτι εἶναι ἀληθές. Εἶναι πρόσωπον γνωστόν μου, τὸ ὁποῖον δὲν μὲ ἐχώνευε. Τώρα μὲ χωνεύει. Οὔτε τὴν «4ην Αὐγούστου» δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ. Ὅταν ἄκουε «4ην Αὐγούστου», ἔφευγε. Λοιπὸν ἕνας φίλος μου μοῦ διηγήθη τὸ ἑξῆς δι' αὐτόν:

Τὸν συνάντησε μίαν ἡμέραν νὰ βγαίνῃ ἀπὸ ἕνα βιβλιοπωλεῖον καὶ ἐκρατοῦσε ἕνα κύλινδρον τραγουδιῶν. Τὸν ἠρώτησε τί εἶναι αὐτά; μὲ τραγούδια ἀσχολεῖσαι; Δὲν ἤθελε νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ, ἀλλὰ ἐκεῖνος ἐτράβηξε τὸν κύλινδρον καὶ εἶδε ὅτι ἦσαν ὁ Ὕμνος τῆς Νεολαίας καὶ ὁ Ὕμνος τῆς 4ης Αὐγούστου.

('Η συνέχεια τοῦ λόγου τοῦ 'Αρχηγοῦ εἰς τὸ προσεχές)

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

'Υπὸ τοῦ κ. Γεωργίου Δ. Μυλωνᾶ

Χωρὶς νὰ εἰσέλθουμε εἰς τὴν ἀνάλυσι τῶν θεωριῶν περὶ γενέσεως τοῦ Κράτους καὶ νὰ λάβωμε θέσι εἰς τὸ ζήτημα αὐτό, παρατηροῦμε ὅτι σήμερα εἴμεθα μέλη ἑνὸς Κράτους, ἀποτελοῦμε ὅμως ἕνα Ἔθνος, τὸ ὁποῖον κατὰ κοινὴ συνείδησι ἔχει ὡρισμένους σκοπούς, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τὴν ἔκφρασι καὶ τῶν ἀτομικῶν μας σκοπῶν. Κι' ὅταν λέγωμεν ἀτομικοὺς σκοπούς, ἐννοοῦμε τοὺς σκοπούς, τοὺς ὁποίους κάθε ἄνθρωπος, ἀνώτερος εἰς τὴν ψυχὴ καὶ εἰς τὸ πνεῦμα, χωρὶς ὑπολογισμὸ καὶ κατωτερότητα, μὲ πραγματικὰ ἐξευγενισμένο πολιτικὸ ἐνδιαφέρον, ἔχει σχετικὰ μὲ τὴν ὑλικὴ καὶ πνευματικὴ ἄνοδο ὄχι μόνον ὅλων τῶν μελῶν τοῦ Κράτους ἀτομικά, ἀλλὰ καὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἔθνους καὶ εἰς τὴν συνάρτησι αὐτῶν γιὰ τὸ Ἔθνος.

Δηλαδὴ ἡμεῖς δεχόμεθα, κι' αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια Ἑλληνικὴ πανάρχαιη, ὅτι τὸ Ἔθνος ἔχει ὡρισμένους κατὰ κοινὴ συνείδησι σκοποὺς πρὸς ἐκπλήρωσι, οἱ ὁποῖοι εἰς τὴν ἐκπλήρωσί τους ἀνεβάζουν πνευματικὰ καὶ ὑλικὰ τὰ ἀποτελοῦντα τὸ Ἔθνος μέλη καὶ εἰς τὴν συνάρτησι αὐτῶν τὸ Ἔθνος, πρᾶγμα ποὺ εἶναι καὶ ὁ σκοπὸς κάθε ἀτόμου.

Διὰ τὴν ἐκπλήρωσι αὐτῶν τῶν σκοπῶν τοῦ Ἔθνους, ποὺ εἶναι καὶ ἀτομικοί μας σκοποί, δεχόμεθα ἀπὸ ἐσωτερικὴ ἀνάγκη τὴν ἄλφα ἢ τὴν βῆτα ἐνέργεια τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν ἔκφρασι τῆς ὠργανωμένης δυνάμεως τοῦ Ἔθνους, χωρὶς μ' αὐτὸ νὰ σχηματίζεται μέσα μας ἡ ἔννοια ὅτι περιορίζεται ἡ ἐλευθερία μας.

Ἔτσι ἔχουμε τὴν ἔννοια γενικὰ ὅτι ἐλεύθερος εἶναι ὁ κυβερνώμενος, ὅταν ὁ κυβερνήτης κάνη ἐκεῖνο ποὺ θέλει ὁ κυβερνώμενος. Κι' ἐκεῖνο ποὺ θέλει ὁ κυβερνώμενος, ἐφ' ὅσον λαμβάνουμε τὸν ἀνώτερο εἰς τὴν ψυχὴ καὶ εἰς τὸ πνεῦμα, αὐτὸν ποὺ ἀγκαλιάζει ὑπερατομικοὺς σκοποὺς καὶ ὄχι τὸν συμφεροντολόγο ἀτομιστή, τὸν κατώτερο, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι ἄλλο, παρὰ ἐκεῖνο ποὺ πρέπει εἰς τόπο καὶ χρόνο.

Ὥστε ἀνεξάρτητα τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς τοῦ Κυβερνήτου, ὅταν ὁ Κυβερνήτης κάνη ἐκεῖνο ποὺ πρέπει, ἐκεῖνο ποὺ σώζει τὸν τόπο, τὸ Ἔθνος, ὁ κυβερνώμενος εἶναι ἐλεύθερος. Ἀντίθετα, ὅταν ὁ Κυβερνήτης, ἔστω καὶ ἂν ἐξελέγη μ' ἀβίαστη καὶ καθολικὴ ψηφοφορία, δὲν κάνη ἐκεῖνο ποὺ πρέπει, ἐκεῖνο ποὺ θέλει ὁ κυβερνώμενος, ὁ τελευταῖος δὲν εἶναι ἐλεύθερος.

Κι' ὄχι μόνο τοῦτο, ἀλλὰ κι ἂν ὁ κυβερνώμενος δὲν ἔχη ἀντίληψι τοῦ τί πρέπει νὰ γίνεται ἢ ἀπὸ ἀμάθεια, πρόληψι, κακὴ διαπαιδαγώγησι, κατώτερο ὑπολογισμό, ἐπιδιώκη καὶ θέλη τὴν ἐφαρμογὴ ὑπὸ τοῦ Κράτους μέτρων, τὰ ὁποῖα δὲν ἐξυπηρετοῦν τὸ ἀτομικό του συμφέρον, πάλιν ὁ κυβερνώμενος εἶναι ἐλεύθερος, ὅταν ὁ Κυβερνήτης κάνη ἐκεῖνο ποὺ πρέπει σὲ τόπο καὶ χρόνο καὶ πού, ὅπως ἐτονίσαμε, εἶναι ἐκεῖνο ποὺ ἀσφαλίζει τὴν ἐκπλήρωσι τῶν κατὰ κοινὴ συνείδησι σκοπῶν τοῦ Ἔθνους καὶ ποὺ ταυτίζονται μὲ τοὺς σκοποὺς τοῦ ἀτόμου.

Κι' ἀκόμη περισσότερο: καὶ εἰς τὴν τὴν ἐφαρμογὴν ὑπὸ τοῦ Κράτους μέτρων, τὰ ὁποῖα ἐξυπηρετοῦν μὲν τὸ στενὸ ἀτομικό του συμφέρον, εὑρίσκονται ὅμως εἰς σύγκρουσιν μὲ τὸ γενικὸν συμφέρον, δηλαδὴ τὴν πνευματικὴ καὶ ὑλικὴ ἄνοδο ὅλων τῶν μελῶν τοῦ Ἔθνους, συνέπεια τῆς ὁποίας εἶναι ἡ διατήρησις τοῦ Ἔθνους στὸν παγκόσμιο περὶ ὑπάρξεως ἀνταγωνισμὸ τῶν Ἐθνῶν καὶ ἡ πνευματικὴ κυριαρχία τούτου, πάλιν ὁ κυβερνώμενος εἶναι ἐλεύθερος, ὅταν ὁ Κυβερνήτης κάνη ἐκεῖνο ποὺ πρέπει εἰς τόπο καὶ χρόνο· καὶ τοῦτο γιατὶ ἡ ἐλευθερία, ἐφ' ὅσον ἀνήκουμε εἰς ἕνα Ἔθνος καὶ εἴμεθα μέλη ἑνὸς Κράτους, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ νοηθῇ ἄλλως παρὰ συνδεδεμένη μὲ τὴν ἔννοια τῆς π ε ι θ α ρ χ ί α ς. Τὸ ἀντίθετο, δηλαδὴ ἡ ἐλευθερία ἄνευ συνδέσεως μὲ τὴν ἔννοια «ἀναγκαιότης», ὅπως ἀποκαλεῖ τὴν πειθαρχία ὁ Πλάτων, ἄνευ ὑποταγῆς εἰς τὴν πειθαρχία τῶν μέτρων καὶ τῶν μέσων, ποὺ ὁδηγοῦν εἰς τὴν ἐκπλήρωσι τῶν σκοπῶν τοῦ Ἔθνους, ἀποτελεῖ ἀναρχία, ποὺ ὁδηγεῖ εἰς τὴν ἄρνησι τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ, ὅπως ἔχει εἰπῆ ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, τὴν ἔκφρασι τῆς ὠργανωμένης δυνάμεως τοῦ Ἔθνους, καὶ ἑπομένως εἰς τὴν ἄρνησι αὐτοῦ τούτου τοῦ Ἔθνους. Καὶ εἶναι φανερὸ πῶς ὅποιος ἀρνεῖται τὸ Ἔθνος καὶ τὸ Κράτος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνήκη οὔτε νὰ ἀποτελῇ μέλος τοῦ Κράτους.

Κατὰ ταῦτα τὸ πρόβλημα, ἐὰν εἶναι ἐλεύθερος ὁ κυβερνώμενος ἢ ὄχι, δὲν εἶναι πρόβλημα τύπου ἀναγομένου εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Κυβερνήτου, ἀλλὰ πρόβλημα οὐσίας.

Οἱ συγκεκριμένες πράξεις τοῦ Κυβερνήτου εἶναι ἐκεῖνες ποὺ σώζουν τὸν τόπο. Ναὶ ἢ ὄχι; Κι' ἂν ναί, τότε ὁ κυβερνώμενος εἶναι ἐλεύθερος.

Καὶ πιὸ συγκεκριμένα. Εἰς τὴν Ἑλλάδα εἴμεθα σήμερα πραγματικὰ ἐλεύθεροι. Ναὶ ἢ ὄχι;

Σύμφωνα μὲ ὅσα ἀνωτέρω καθωρίσαμε, γιὰ νὰ ἰδοῦμε ἂν σήμερα εἴμεθα πραγματικὰ ἐλεύθεροι, πρέπει νὰ ἐξετάσουμε ποῖοι εἶναι οἱ πρὸς ἐκπλήρωσι κατὰ κοινὴ συνείδησι σκοποὶ τοῦ Ἔθνους καὶ ἑπομένως καὶ οἱ σκοποὶ τοῦ κάθε ἀνωτέρου εἰς τὴν ψυχὴ καὶ εἰς τὸ πνεῦμα ἀτόμου καὶ ἂν ἡ σημερινὴ κυβέρνησι διὰ τοῦ Κράτους ἀσφαλίζη τὴν ἐκπλήρωσι αὐτῶν.

Εἰς αὐτό μου τὸ ἄρθρο, ποὺ ὡς σκοπὸ ἔχει νὰ φανερώση γενικὰ τὴν ὀρθὴ θέσι τῆς ἐννοίας τῆς ἐλευθερίας, δὲν πρόκειται νὰ ἐξετάσω τὶς συγκεκριμένες πράξεις τῆς σημερινῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, γιὰ νὰ ἀποδείξω ὅτι ὅλες αὐτὲς ἀνταποκρίνονται εἰς τὸ Ἐθνικὸν συμφέρον, ἐκπληροῦν τοὺς κατὰ κοινὴ συνείδησι σκοποὺς τοῦ Ἔθνους καὶ ἑπομένως σήμερα οἱ κυβερνώμενοι εἶναι πραγματικὰ ἐλεύθεροι. Οὔτε πάλιν ἔχω σκοπὸ νὰ ἀποδείξω ὅτι κάθε πρᾶξι τῶν προσώπων, ποὺ ἐκφράζουν τὴν ἐθνικὴ θέλησι, καὶ πρὸ πάντων τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, πηγάζει ἀπὸ ἐσωτερικὴ ἀνάγκη καὶ ἀπόλυτη πίστι ἔπειτα ἀπὸ ἔλλογη ἔρευνα, καὶ ὅτι ἐξυπηρετεῖ τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα, ὥστε νὰ δικαιώσω τὸν τρόπο τῆς Κυβερνήσεως.

Τοῦτο πλέον εἶναι περιττό, γιατὶ εἶναι ὁλοφάνερο κι' ἔγινε πεποίθησι εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας.

Ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου, χάρις εἰς τὰ κυβερνητικὰ μέτρα, ἐπιτυγχάνονται οἱ κατὰ κοινὴ συνείδησι σκοποὶ τοῦ Ἔθνους, ἤτοι ἡ οἰκονομικὴ ἄνοδος τοῦ Ἔθνους, ἡ πνευματικὴ καὶ ὑλικὴ ἀνάπτυξι τῆς ἀγροτικῆς καὶ ἐργατικῆς τάξεως καὶ σὰν συνακόλουθο αὐτῶν ἡ ἐθνικὴ ἀσφάλεια, ὁ περιορισμὸς τῆς ἀσυδοσίας τῶν ποικιλωνύμων δυνατῶν πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ἐλευθερίας τῶν πολλῶν καὶ ἀδυνάτων, ἡ καθολικὴ μορφωτικὴ προσπάθεια τοῦ Κράτους, ἡ ἀξιοκρατικὴ ἄνοδος τοῦ καθενὸς καὶ ὄχι ἐπὶ τῇ βάσει κοινωνικῆς ἢ πλουτοκρατικῆς θέσεως, ἡ πίστις πρὸς τὸ Ἔθνος καὶ σὰν συνακόλουθο τούτου ἡ πίστις εἰς τὴν Θρησκεία, εἰς τὸν Βασιλέα, εἰς τὴν οἰκογένεια, ἡ διάλυσι τοῦ κομμουνισμοῦ, ἡ μετάδοσι Ἰδανικοῦ εἰς ὅλα τὰ μέλη τοῦ Ἔθνους καὶ πρὸ πάντων εἰς τοὺς νέους ἀντάξιου τῆς μεγάλης ἰδέας, τοῦ ἰδανικοῦ τοῦ Τρίτου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ, ὥστε νὰ μπορῇ τὸ Ἔθνος, ἀγωνιζόμενον γιὰ τὴν πραγματοποίησι αὐτοῦ τοῦ ἰδανικοῦ, νὰ μεγαλουργήση.

Ἄλλως τε εἶναι ὁλοφάνερο ὅτι μόνον ὁ τρόπος τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως τοῦ τόπου παρέχει τὴ δυνατότητα τῆς ἐπιβολῆς τοῦ τί πρέπει νὰ γίνῃ, πρᾶγμα ποὺ ποτὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα μέχρι σήμερον, λόγῳ τῆς ἐπικρατήσεως τῆς φαυλοκρατίας ἢ ὀχλοκρατίας, ἂν θέλετε, δὲν ὑπῆρξε, καὶ συνεπῶς μόνον ὑπὸ τὰς σημερινὰς πολιτικὰς συνθήκας εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξη Ἐλευθερία. Αἴτιον τῆς κάθε πράξεως τῆς σημερινῆς κυβερνήσεως εἶναι μόνον τὸ ἐθνικὸν συμφέρον, ἐνῷ ἐπὶ κοινοβουλευτισμοῦ αἴτιον κάθε κρατικῆς ἐκδηλώσεως ἦσαν, ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλους, ἀδυναμίαι, ὑπολογισμοί, ἀτομικαὶ ἐπιδιώξεις, μικροσυμφέροντα καὶ κομματικὸς ὑπολογισμός.

Συνεπῶς μόνον σήμερα αἰσθανόμεθα τὸν ἑαυτό μας οὐσιαστικὰ ἐλεύθερο καὶ ὄχι εἰς τὰ χαρτιὰ καὶ ψεύτικα.

Ἡ ἔννοια τῆς ἐλευθερίας δὲν εἶναι νεκρὸς τύπος, ἀλλ' οὐσία.

Στὸ περιθώριον

Η ΕΟΡΤΑΣΑΣΑ

Προχθὲς ἑορτὴν τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης ἑώρτασεν ἡ Α. Β. Υ. ἡ Πριγκήπισσα τῆς Ἑλλάδος Αἰκατερίνη, ἀδελφὴ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως. Πρὸς τὸν νεαρώτερον βλαστὸν τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας τοῦ Κωνσταντίνου ἡ Ε. Ο. Ν. μεθ' ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἀπηύθυνε τὰς πλέον θερμὰς εὐχάς.

ΤΟ ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟΝ

Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια Θηλέων Πρωτευούσης, διακρινομένη πάντοτε διὰ τὰς γονίμους πρωτοβουλίας εἰς τὴν τόνωσιν τῆς ψυχαγωγίας τῶν Σχηματισμῶν Θηλέων ἐν τῇ περιφερείᾳ της, μετὰ τὴν τόσον ἐπαινεθεῖσαν παράστασιν τῆς «Πενθεσιλείας», ἔστρεψε τὴν προσοχήν της καὶ πρὸς τὴν ψυχαγωγίαν τῶν μικρῶν Σκαπανισσῶν. Καὶ ὁμολογοῦμεν ὅτι ἡ ἵδρυσις τοῦ «Κουκλοθεάτρου», περὶ ἧς ἀλλαχοῦ γράφομεν, δὲν ἀποτελεῖ ἔργον μικροτέρας σημασίας. Τὴν προβάλλομεν μάλιστα ὡς ἀξίαν μιμήσεως ἀπὸ ὅλους τοὺς Σχηματισμοὺς τῶν Σκαπανέων τῆς Ε.Ο.Ν.

ΕΠΑΝΕΡΧΟΜΕΘΑ

Εἰς τοὺς βαθμοφόρους μερικῶν τομέων ποὺ εἰς τὰς ὁμιλίας των δὲν κατώρθωσαν ἀκόμη ν' ἀποκτήσουν τὴν ἀπαραίτητον ἁπλότητα καὶ σαφήνειαν διατυπώσεως, συνιστῶμεν νὰ προσέξουν ἰδιαιτέρως τὸ ὕφος καὶ τὴν γλῶσσαν τοῦ Ἀρχηγοῦ. Δὲν εἶναι βέβαια τοῦ καθενὸς νὰ μιμηθῇ τὸν ἁπλὸ καὶ χαριτωμένον συνάμα τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ὁμιλεῖ ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς. Ἡ ὁμιλία εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Καὶ ἡ ἁπλότης καὶ ἡ λιτότης τῆς ὁμιλίας ἀπαιτοῦν πεῖραν καὶ σοφίαν ζωῆς, τὴν ὁποίαν δὲν προβάλλομεν τὴν ἀξίωσιν νὰ τὴν ἔχουν ὅλοι οἱ βαθμοφόροι. Αὐτὸ ποὺ θέλομεν εἶναι νὰ ξεσυνηθίσουν τὸν στόμφο καὶ τὴν ψεύτικη ρητορεία. Νὰ σκέπτωνται καὶ νὰ κατανοοῦν καλὰ αὐτὸ ποὺ θέλουν νὰ ποῦν καὶ τότε ἂς εἶναι βέβαιοι ὅτι θὰ τὸ διατυπώσουν ἁπλᾶ, εἰς τρόπον ὥστε νὰ γίνῃ κατανοητὸν ἀπὸ τοὺς διδασκομένους.

ΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ

Ἡ σύμβασις, τὴν ὁποίαν συνωμολόγησε τὸ ἑλληνικὸν Κράτος μὲ τὸν ὅμιλον τῶν ἑλληνοαμερικανῶν ἐπιχειρηματιῶν, διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ τὸν ἐξευγενισμὸν τῶν κοιτασμάτων λιγνίτου τῆς περιφερείας Πτολεμαΐδος, ἀποτελεῖ πρᾶξιν τῆς ὁποίας ἡ σημασία δὲν ἀποτιμᾶται οὔτε μὲ τὰ 1.200.000 δολλάρια, ποὺ πρόκειται νὰ εἰσαχθοῦν εἰς συνάλλαγμα διὰ τὴν ἐφαρμογήν της, οὔτε μὲ τὰ νέα κέντρα ἐργασίας, τὰ ὁποῖα θὰ δημιουργήσῃ εἰς τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν καὶ τῶν ὁποίων ἡ συμβολὴ εἰς τὴν ἄνοδον τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῆς περιοχῆς ἐκείνης θὰ εἶναι γοργὴ καὶ μεγάλη. Μὲ τὴν σύμβασιν αὐτὴν ἀξιοποιεῖται πλοῦτος σημαντικώτατος τοῦ ἐθνικοῦ ὑπεδάφους, πρὸ παντὸς ὅμως ὀργανώνεται ἡ λύσις τοῦ θεμελιωδεστέρου ζητήματος τῆς οἰκονομίας μας — τοῦ ζητήματος τῶν καυσίμων. Ἡ Ἑλλὰς δὲν ἔχει γαιάνθρακας καὶ αἱ ἀξιέπαινοι ἔρευναι ποὺ ἔγιναν διὰ πετρέλαια δὲν ἔδωσαν δυστυχῶς, μέχρις ὥρας τοὐλάχιστον, θετικὰ ἀποτελέσματα. Τὸ μόνον εἶδος καυσίμου, ποὺ ἦτο γνωστὸν ὅτι ὑπάρχει εἰς σημαντικὰς ποσότητας εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι οἱ λιγνῖται. Καὶ αὐτῶν ὅμως περιωρισμένη ἐκμετάλλευσις ἔγινε κατὰ τὸν μέγαν πόλεμον, ἡ ὁποία καὶ αὐτὴ ἐχαλαρώθη μεταπολεμικῶς. Ὁ λιγνίτης εἶναι καύσιμον ἐν συγκρίσει μὲ τοὺς λιθάνθρακας κατώτερον, μικροτέρας δηλαδὴ θερμαντικῆς ἀποδόσεως. Ὡς τοιοῦτον, ἐνῷ δὲν εἶναι κατάλληλον δι' ὅλας τὰς χρήσεις, εἶναι καὶ γενικῶς δύσχρηστον καὶ ἡ καῦσίς του ἀπαιτεῖ εἰδικὴν προσαρμογὴν τῶν σχετικῶν ἐγκαταστάσεων. Δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους, μολονότι ἦτο γνωστὴ ἡ ὕπαρξις σημαντικῶν στρωμάτων λιγνίτου εἰς τὸν τόπον, ἡ ὀργάνωσις τῆς ἐκμεταλλεύσεώς των ἦτο τελείως παρημελημένη. Εἰς τὴν Γερμανίαν τὸ πρῶτον καὶ κατόπιν καὶ εἰς ἄλλας χώρας, αἱ ὁποῖαι δὲν διέθετον καὶ αὐταὶ λιθάνθρακας καὶ ἄλλα εὐγενῆ καύσιμα ἐπαρκῆ, ἐπενοήθησαν μέθοδοι ἐξευγενισμοῦ τοῦ λιγνίτου, αἱ ὁποῖαι ἤνοιξαν νέους ὁρίζοντας εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ καυσίμου τούτου.

Ἡ σύμβασις, τῆς ὁποίας τὴν σύναψιν ἐξήγγειλε πρὸ τινος ὁ Ἀρχηγός, ἔχει ὡς βάσιν τὸν ἐξευγενισμὸν τοῦ ἑλληνικοῦ λιγνίτου, ὁ ὁποῖος θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὴν χώραν ν' ἀντιμετωπίσῃ ἐξ ἰδίων, πλὴν τοῦ προβλήματος τῆς κινήσεως τῶν σιδηροδρόμων της, καὶ τὸν ἐφοδιασμὸν μεγίστου τμήματος τῶν εἰς καύσιμον ὕλην ἀναγκῶν πλείστων ἐκ τῶν βιομηχανιῶν της. Σήμερον ὅλοι ἔχομεν διδαχθῆ πόσον μεγάλη εἶναι ἡ σημασία τῆς ἐπαρκείας ἑκάστης χώρας εἰς πρώτας ὕλας, ὄχι μόνον διὰ τὴν οἰκονομικήν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἄμυναν καὶ διὰ τὴν πολιτικήν της αὐτοτέλειαν. Τώρα φθάνει νὰ ἔχῃ κάθε Ἕλλην ὑπ' ὄψιν ὅτι μεταξὺ τῶν πρώτων ὑλῶν, τῶν ἀπαραιτήτων διὰ κάθε σύγχρονον οἰκονομίαν, τὰ καύσιμα εἶναι τὸ σημαντικώτερον, διὰ νὰ ἐκτιμήσῃ εἰς ὅλην της τὴν ἔκτασιν τὴν σημασίαν τῆς συμβάσεως καὶ νὰ συμμερισθῇ τὴν χαρὰν μὲ τὴν ὁποίαν τὴν ἐξήγγειλεν ὁ Ἀρχηγός. Μὲ τὴν σύμβασιν αὐτήν, ποὺ εἶναι ἡ πρώτη εὐρείας ἐκτάσεως κρατικὴ ἐνέργεια διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ πλούτου τοῦ ἐθνικοῦ ὑπεδάφους καὶ συνάμα ἡ πρώτη ἀποτελεσματικὴ πρᾶξις διὰ τὴν δημιουργίαν ἑλληνικῆς πηγῆς καυσίμου ὕλης, ἐξασφαλίζεται ἡ κίνησις τῶν σιδηροδρόμων καὶ τῶν πλοίων μας μὲ ἑλληνικὰς ὕλας, ἀλλὰ καὶ ἡ κίνησις πλείστων βιομηχανιῶν, ἡ ὁποία ἕως χθὲς ἦτο ἐξηρτημένη ἀπὸ τὸ Ἐξωτερικὸν καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ἐπληρώναμεν 600.000.000 δραχ. τὸ ἔτος εἰς χρυσόν. Τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν θὰ τὸ κερδίσωμεν ὁλόκληρον μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς νέας συμβάσεως, διότι, ὅπως εἴπαμε εἰς τὴν ἀρχήν, δι' ὡρισμένας χρήσεις θὰ εἴμεθα πάντοτε ὑποχρεωμένοι να προμηθευώμεθα λιθάνθρακας ἀπὸ τὸ Ἐξωτερικόν. Θὰ τὸ ἐλαττώσωμεν ὅμως σημαντικώτατα. Ἔπειτα μὲ τὴν σοβαρὰν ἀρχήν, ἡ ὁποία γίνεται καὶ ἡ ὁποία θ' αὐξήσῃ τὴν τεχνικήν μας πεῖραν, θ' ἀνοίξουν νέαι δυνατότητες ἐκτατικῆς ἀλλὰ καὶ ἐντατικῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ πλούτου τοῦ ἑλληνικοῦ ὑπεδάφους.

Στὸ περιθώριον

ΑΝΤΑΠΟΔΟΣΙΣ

Ἡ παιδικὴ χορῳδία τοῦ Ἀδελφάτου Νεότητος, ποὺ ἀνέπτυξε τόσον ἀποτελεσματικὴν δρᾶσιν τὸ περασμένο καλοκαῖρι εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς ψυχαγωγίας τῶν παιδιῶν τῶν λαϊκῶν συνοικιῶν εἰς τὴν Περιφέρειαν Διοικήσεως Πρωτευούσης, ἑτοιμάζεται νὰ δώσῃ συναυλίαν εἰς τὴν «Σωτηρίαν» χάριν τῶν ἀσθενῶν τοῦ Ἱδρύματος. Ἀξίζει νὰ ἐπαινεθῇ ἡ καλὴ σκέψις τοῦ Ἀδελφάτου Νεότητος.

Ἰδιαιτέρως δὲ ἀξίζει νὰ χειροκροτηθῇ ἡ προθυμία τῶν ἐφήβων τῆς χορῳδίας, ποὺ ἀνταποδίδουν κατὰ τὸν συγκινητικώτερον τρόπον εἰς τὴν Κοινωνίαν τὴν στοργὴν καὶ τὴν μέριμναν ποὺ ἐπέδειξε δι' αὐτά.

Οἱ ἀσθενεῖς τοῦ σανατορίου θὰ εὐλογοῦν τὰ παιδιὰ τῆς χορῳδίας διὰ τὴν χαρὰν ποὺ θὰ τοὺς χαρίσουν μὲ τὸ τραγοῦδι των. Καὶ ξέρει ὁ καθένας πόσην ἀνάγκην ἔχουν αὐτῆς τῆς χαρᾶς.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΩΝ ΠΑΙΓΝΙΔΙΩΝ

Ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας ἐξεδόθη εἰς ἀρτιωτάτην ἔκδοσιν ἐπιμελείᾳ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ψυχαγωγίας κ. Τόγκα συλλογὴ ἑλληνικῶν παιγνιδιῶν ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ βιβλίον τῶν παιγνιδιῶν». Τὸ βιβλίον αὐτὸ εἶναι ἀπαραίτητον διὰ κάθε συναγωνιστὴν καὶ ἰδιαιτέρως δι' ἐκείνους ποὺ προΐστανται Σχηματισμοῦ Νεολαίας. Ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς διδασκάλους πολύτιμος σύντροφος. Ἡ ἀπόκτησίς του, λόγῳ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ἐκτυπωθέντων ἀντιτύπων, εἶναι εὐχερής. Ἀρκεῖ τὰ μὲν μέλη τῆς Ε. Ο. Ν. νὰ στείλουν ἕνα δεκάδραχμον φαλαγγόσημον πρὸς ἐπικόλλησιν ἐπ' αὐτοῦ, τὰ δὲ μὴ μέλη 20δραχμον.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Εἰς τὴν πρώτην σελίδα: Ἀπὸ τὶς ὠμορφιὲς τῆς Ἑλληνικῆς ὑπαίθρου.

Εἰς τὴν τελευταίαν: Χαιρετισμὸς τῆς Σημαίας.

Γράμματα ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

ΑΡΕΤΗ

'Αγαπητοί μου φίλοι,

"Οπως ἡ πρώτη ὁμιλία τοῦ 'Αρχηγοῦ στὸν Σύλλογο Γονέων — ἡ ὁμιλία του περὶ οἰκογενείας — μοῦ εἶχε φέρει τὴν ἀνάμνησι ἑνὸς συμβολικοῦ θρύλου — τοῦ θρύλου γιὰ τὸν βασιλιᾶ ποὺ μὲ τὸ παιδί του καβαλλικεμένο στὴν πλάτη του ἔπαιζε μαζί του στὸ πάτωμα — ἔτσι καὶ ἡ δεύτερη ὁμιλία του γιὰ τὶς διαφορές, ποὺ ὑπάρχουν ἀνάμεσα στὸ σχολεῖο καὶ στὴν 'Οργάνωσί μας, μοῦ θυμίζει ἕναν πολωνέζικο μῦθο, ποὺ μᾶς δίνει μιὰ πολὺ ἐκφραστικὴ συμβολικὴ εἰκόνα. 'Ακοῦστε τον:

Μερικοὶ ραβῖνοι, ἀπὸ τοὺς λίγους ἐκείνους μυημένους, ποὺ εἶχαν κληρονομήσει τὰ μυστικὰ τῆς σοφίας ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Μωϋσῆ, εἶχαν τὴ δύναμι νὰ φτιάνουν τέλειους αὐτόματους ἀνθρώπους, ποὺ τοὺς ἔλεγαν «Γκόλεμ». "Επαιρναν νερὸ καὶ χῶμα, ἔπλαθαν ἕνα μικρὸ ἀνθρώπινο ὁμοίωμα, ἔγραφαν πάνω στὸ μέτωπό του τὴ λέξι «'Αθάνατος» καὶ ἔπειτα ἀπὸ σαράντα μέρες νηστεία καὶ προσευχή, ἔλεγαν μερικὰ μυστικὰ μαγικὰ λόγια καὶ τοῦ φυσοῦσαν πνοή. 'Ο μικρὸς «Γκόλεμ» ἔπαιρνε ζωή, μεγάλωνε, δυνάμωνε καὶ γινόταν ἕνας τέλειος σκλάβος στὴν ὑπηρεσία τοῦ κυρίου του. 'Επειδὴ ὅμως μέρα μὲ τὴν ἡμέρα ἡ δύναμί του μεγάλωνε καὶ γινόταν ὑπερφυσικὴ κι ἐπικίνδυνη, ὁ ραβῖνος ἔσβηνε ἐγκαίρως ἀπὸ τὴ λέξι τοῦ μετώπου του τὸ πρῶτο γράμμα, τὸ «Α», καὶ μόλις ἔμενε τὸ ὑπόλοιπο, «Θάνατος», ὁ «Γκόλεμ» ξαναγινόταν μὲ μιᾶς χῶμα καὶ σωριαζόταν στὴ γῆ.

Κάποιος ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ραβίνους ἀναγκάσθηκε κάποτε νὰ λείψῃ λίγον καιρὸ στὸ ἐξωτερικὸ καὶ ν' ἀφήσῃ στὸ σπίτι του τὸν μικρό του «Γκόλεμ». "Οταν γύρισε, ὁ «Γκόλεμ» δὲν ἦταν πιὰ ὁ μικρὸς ἀνθρωπάκος, ἀλλὰ ἕνας πελώριος γίγας, ἕνα φοβερὸ τέρας, ἄγριο κι' ἀπειλητικό. "Επρεπε γρήγορα νὰ σβήσῃ τὸ «Α» ἀπὸ τὸ μέτωπό του, ἀλλὰ δὲν τολμοῦσε. 'Αναγκάστηκε λοιπὸν νὰ καταφύγῃ σὲ τέχνασμα καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τοῦ βγάλῃ τὰ παπούτσια. 'Ο «Γκόλεμ» ἔσκυψε κι' ἐκεῖνος ἔσβησε μὲ μιὰ γρήγορη κίνησι τὸ «Α». Τὸ γιγάντειο σῶμα τοῦ τέρατος ἔγινε μὲ μιᾶς χῶμα κι' ἔπεσε· μὰ πέφτοντας σκέπασε μὲ τὸν τεράστιο ὄγκο του τὸν σοφὸ ραβῖνο, ποὺ ἔτσι χάθηκε κι' αὐτὸς μαζί του.

Καταλαβαίνετε, βέβαια, ἀγαπητοί μου, τὴ συμβολικὴ σημασία τοῦ πολωνέζικου μύθου. 'Ο σοφὸς ραβῖνος εἶναι ἡ ἀνθρώπινη Σκέψι, τὸ ἀνθρώπινο Λογικό. Πόσα μπορεῖ νὰ φτιάξῃ μὲ τὴ δύναμι τῶν γνώσεών του, τῆς σοφίας του! 'Ο θαυμάσιος «Γκόλεμ», ἡ προσωποποίησις αὐτὴ τῶν τεχνικῶν κι' ἐπιστημονικῶν κατακτήσεών του, εἶναι ἕνας πολύτιμος ὑπηρέτης γιὰ τὴν ἱκανοποίησι ὅλων τῶν ὑλικῶν του ἀναγκῶν. Δὲν ἔχει παρὰ νὰ θελήσῃ, νὰ διατάξῃ ὁ ἀνθρώπινος νοῦς· τὸ σοφὸ δημιούργημά του, ὁ ὑλικὸς πολιτισμός του, θὰ ὑπακούσῃ, θὰ ἐκτελέσῃ. Καὶ ὅμως ἔρχεται στιγμὴ ποὺ ὁ ἄνθρωπος βλέπει ξαφνικὰ πὼς βίσκεται μπροστὰ σ' ἕνα τέρας, μπροστὰ σ' ἕναν φοβερὸ κίνδυνο. 'Ο πελώριος ὄγκος τῶν γνώσεών του καὶ τῶν ὑλικῶν του κατακτήσεων κινεῖται ἀπειλητικὰ μπροστά του, ἄπληστος, ἀπαιτητικός, ἀσυγκράτητος, ἀφαιρῶντάς του κάθε γαλήνη, καὶ κάθε χαρά, πνίγοντάς του κάθε ψυχικὴ ἀνάπτυξι κι' ἱκανοποίησι, δείχνοντάς του τὸν χειρότερο καὶ φοβερώτερο θάνατο, τὸν θάνατο τῆς ψυχῆς του.

Καὶ νὰ ἀκριβῶς, φίλοι μου, γιατὶ ὁ 'Αρχηγὸς ἐκήρυξε στὴν ὁμιλία του ὅτι, γιὰ νὰ μορφωθῇ ἀληθινὰ ἕνας ἄνθρωπος, δὲν ἀρκοῦν μονάχα οἱ γνώσεις, ἀλλὰ χρειάζεται καὶ ἡ 'Αρετή. Δὲν ἀρκεῖ νὰ καλλιεργήσῃ κανεὶς μονάχα τὸ πνεῦμα του· πρέπει συγχρόνως καὶ πρὸ πάντων νὰ καλλιεργήσῃ καὶ τὴν ψυχή του. Χωρὶς τὴν πνοὴ τῆς ψυχῆς, χωρὶς δηλαδὴ τὴν ἀρετή, στὴν πιὸ πλατειά της ἔννοια, οἱ ξερὲς γνώσεις ποὺ σωρεύουμε στὸ μυαλό μας δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ὁ πηλὸς ποὺ σχηματίζει μέσα μας ἕναν «Γκόλεμ», τὸν ἄψυχο σκλάβο, ποὺ μεταμορφώνεται σιγὰ σιγὰ σ' ἐπικίνδυνο τέρας. Κι' ἐνῷ νομίζουμε πὼς μὲ τὴ σοφία μας ἔχουμε κατακτήσει τὴ ζωή, ἀπεναντίας φεύγουμε μακριά της, ὅπως ὁ ραβῖνος, φεύγουμε πιὸ μακριὰ ἀπὸ τὸ ἀληθινό της νόημα, ἀπὸ τὸν ἀληθινὸ σκοπὸ καὶ τὸν προορισμό της, ἀπὸ τὸν ἀληθινὸ πολιτισμό, κι' ἀφήνουμε τὸν «Γκόλεμ» μέσα μας ν' ἁπλώνεται, νὰ γιγαντώνεται καὶ νὰ σκεπάζῃ καὶ νὰ πνίγῃ τὴν ψυχή μας.

Φίλοι μου Νέοι! Προσέξτε το καλὰ αὐτό, καταλάβετέ το καλά: Μόρφωσι δὲν θὰ πῇ μόνο γνῶσι· θὰ πῇ συγχρόνως καὶ 'Αρετή. Τὴν πρώτη σᾶς τὴν δίνει κυρίως τὸ Σχολεῖο· τὴν δεύτερη σᾶς τὴν χαρίζει πρὸ πάντων ἡ 'Οργάνωσί σας. Αὐτοὶ εἶναι οἱ δύο πόλοι τῆς πνευματικῆς καὶ ψυχικῆς καλλιεργείας σας.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπη
Μ. Νικ.

ΤΟ ΜΑΝΤΕΙΟΝ ΤΗΣ ΔΩΔΩΝΗΣ

Τὸ μαντεῖον τῆς Δωδώνης ἦτο τὸ ἀρχαιότερον μαντεῖον τῆς 'Ελλάδος, ἱδρυθὲν ὑπὸ τῶν Πελασγῶν. Περὶ τῆς ὀνομασίας του ὑπάρχουν πολλαὶ ἐκδοχαί. Κατά τινας ὠνομάσθη οὕτω ἀπὸ τῆς νύμφης Δωδώνης, κατ' ἄλλους ἀπὸ ἀπὸ τοῦ ρήματος διδόναι.

'Η σύστασις αὐτοῦ ἀνέρχεται εἰς προϊστορικοὺς χρόνους. Κατὰ τὸν 'Ηρόδοτον οἱ Φοίνικες ἀπήγαγον ἐκ Θηβῶν τῆς Αἰγύπτου μίαν ἱέρειαν καὶ τὴν ἐπώλησαν εἰς τὴν 'Ελλάδα, αὕτη δὲ ἵδρυσε τὸ μαντεῖον τοῦ Διὸς ἐν Δωδώνῃ. Τὸ μαντεῖον ἐξήσκησε μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν γεγονότων εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐποχήν. 'Αναφέρεται ὅτι ὁ "Αργος μετεχειρίσθη τεμάχιον δρυὸς τῆς Δωδώνης διὰ νὰ κατασκευάσῃ τὴν τρόπιδα τῆς «'Αργοῦς», διὰ τῆς ὁποίας οἱ "Ελληνες ἐπεχείρησαν τὴν 'Αργοναυτικὴν ἐκστρατείαν.

Οἱ ἱερεῖς τοῦ μαντείου τῆς Δωδώνης, ἀποτελοῦντες ἰδιαίτερον σωματεῖον, ὑπεβάλλοντο εἰς αὐστηρὰς δοκιμασίας, μία τῶν ὁποίων ἦτο νὰ κοιμῶνται κατὰ γῆς καὶ νὰ μὴ νίπτουν ποτὲ τοὺς πόδας των. Εἰς αὐτοὺς ἦτο ἀνατεθειμένη ἡ ὑπηρεσία τοῦ ναοῦ καὶ ἡ χρησμοδότησις. Οὗτοι ἡρμήνευον τὰ προφητικὰ σημεῖα καὶ ἀπήντων εἰς τὰς ἐρωτήσεις τὰς ἀπευθυνομένας εἰς τοὺ Θεούς, ἀλλὰ βραδύτερον ἡ ὑπηρεσία αὕτη ἀνετέθη εἰς προφήτιδας. 'Αρχικῶς αὗται ἦσαν δύο καὶ βραδύτερον μία, οἱ χρησμοὶ δὲ ἐδίδοντο κατὰ πολλοὺς τρόπους, ἀλλὰ κυριώτεροι ἦσαν δύο, ὁ τῆς δρυὸς καὶ ὁ τῆς περιστερᾶς.

'Η χρησμοδότις δρῦς, ἡ κοιλότης τῆς ὁποίας ἐχρησίμευσεν ὡς πρώτη ἕδρα τοῦ μαντείου, περιεβάλλετο ὑπὸ μεγίστου σεβασμοῦ ἀπὸ τοὺς "Ελληνας. "Ητο ἀκόμη τὸ ἀρχαιότερον μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου οἱ Θεοὶ ἐξεδήλουν τὰς θελήσεις αὐτῶν εἰς τοὺς θνητούς. Αἱ θεῖαι θελήσεις ἐξεδηλοῦντο διὰ τῆς κινήσεως τοῦ φυλλώματος τῆς δρυὸς καὶ τοῦ σάλου ὅστις παρήγετο ἐκ τῆς κινήσεως ταύτης.

Μετὰ τὴν ἱερὰν δρῦν ἡ περιστερὰ ἦτο τὸ διασημότερον μέσον διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Ζεὺς καὶ ἡ θεὰ Διόνη ἀπήντων εἰς τὰς ἀπευθυνομένας εἰς αὐτοὺς ἐρωτήσεις. 'Η περιστερὰ εἶχεν ἔλθει ἐξ Αἰγύπτου ἢ ἐστάλη ὑπὸ τῆς "Ηβης, κατὰ δὲ τὰς Δωδωναίας μυθολογικὰς παραδόσεις αὕτη παρεκίνησε τοὺς κατοίκους τῆς Δωδώνης νὰ ἐγείρουν ναὸν εἰς τὸν Δία. 'Η ἰδία ὄχι μόνον ὑπέδειξε τὸ μαντεῖον εἰς τὸν ξυλοκόπον "Ελον, ἀλλὰ καὶ ἠμπόδισε τὸν ποιμένα Μανδύλαν νὰ κόψῃ τὴν 'Ιερὰν δρῦν. 'Ο τρόπος καθ' ὃν ἡ περιστερὰ ἐπέτα καὶ καθ' ὃν ἵστατο ἐχρησίμευεν ὡς ἔνδειξις διὰ τὴν ἀποκάλυψιν τῆς θελήσεως τῶν Θεῶν.

"Ετερον εἶδος μαντείας ἦτο ἡ ὀρειχαλκίνη λεκάνη, ὁ ἦχος τῆς ὁποίας ἔδιδεν ἀπάντησιν τοῦ μαντείου εἰς τὰς ἀπευθυνομένας ἐρωτήσεις. Κατά τινας συγγραφεῖς ὄχι μία ἀλλὰ πολλαὶ λεκάναι κρεμασμέναι εἰς τρίποδας καὶ θίγουσαι ἡ μία τὴν ἄλλην, ἀπέδιδον ἤχους. "Αγγλος συγγραφεὺς διατείνεται ὅτι ὑπῆρχεν ἐν Δωδώνῃ ἀγαλματίδιον καὶ λεκάνη τεθειμένη ἐπὶ δύο στύλων. Τὸ ἀγαλματίδιον ἐκράτει διὰ τῆς χειρὸς ράβδον, εἰς τὴν ἄκραν τῆς ὁποίας ἐκρέμαντο διὰ λωρίου ὀστάρια. Τὰ μικρὰ αὐτὰ ὀστᾶ κινούμενα ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἔπληττον τὴν λεκάνην καὶ οὕτως αὕτη ἀπέδιδε προφητικοὺς ἤχους. Οἱ ἦχοι παρετείνοντο κατὰ τὰ φαινόμενα ἐπὶ πολύ, ὡς ἐκ τούτου δὲ ὠνόμαζον συνεχῶς τοὺς πολυλόγους «λεκάνην τῆς Δωδώνης».

'Η δρῦς, αἱ περιστεραὶ καὶ ἡ θαυματουργὸς πηγὴ εὑρίσκοντο ἐντὸς δύο κτιρίων κειμένων παρὰ τὸν ναόν, ἡ δὲ ὀρειχαλκίνη λεκάνη καὶ τὸ ἀγαλματίδιον ἐπὶ δύο στηλῶν εὑρισκομένων πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ ναοῦ.

(Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 288)

Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΣ

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς μὲ τὶς εὐχὲς τοῦ Ἔθνους ξεπερνοῦσε τὰ Ἑλληνικὰ σύνορα καὶ ὁ Ἑλληνικὸς στόλος γινόταν κύριος τοῦ Αἰγαίου, εἶχαν περάσει δύο ὁλοστρόγγυλοι μῆνες, χωρὶς ὁ τουρκικὸς στόλος — ἡ περίφημη ἀρμάδα — νὰ τολμήσῃ νὰ ξεμυτίσῃ ἀπὸ τὰ στενὰ τῶν Δαρδανελλίων.

Γενικὸς ἦταν ὁ ἐκνευρισμὸς γιὰ τὴν πολεμικὴ αὐτὴ ἀπραξία καὶ ἡ κοινὴ γνώμη καὶ τῶν δύο ἀντιπάλων δὲν ἔβλεπε τὴν ὥρα ποὺ ἐπὶ τέλους θὰ γινόταν ἡ περίφημη ἔξοδος τοῦ τουρκικοῦ στόλου ἀπὸ τὰ Στενὰ γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸν δικό μας!...

Ὅλος ὁ κόσμος, μάλιστα, στὶς τελευταῖες μέρες τοῦ Νοεμβρίου, καὶ στὶς πρῶτες τοῦ Δεκεμβρίου δὲν εἶχε μὲ τίποτ' ἄλλο ν' ἀσχοληθῇ... Τὸ γενικὸ ἐρώτημα σ' ὅλων τὰ στόματα ἦταν:

Πότε θὰ βγῇ ἐπὶ τέλους ἡ Τουρκικὴ ἀρμάδα στ' ἀνοιχτά;

Τὰ ναυτάκια τοῦ στόλου ἔκαναν τὴν προσευχή τους — μιὰ εἰρηνικὴ προσευχὴ γιὰ τοὺς ἀντιπάλους — καὶ παρακαλοῦσαν τὸν Ποσειδῶνα, τὸν Αἴολο καὶ τοὺς ἀνέμους τῆς Μαύρης Θαλάσσης νὰ διαφυλάσσουν τὴν Τουρκικὴν ἀρμάδα ἀπὸ κάθε κακόν, καὶ εὐχόντουσαν νὰ ἔχῃ ἡ θάλασσα πάντοτε νερὸ εἰς τὰ βάθη της γιὰ νὰ ὑποδεχθῇ τὴν «ἀγαπητὴν» τουρκικὴν ἀρμάδαν.

Ἀλλὰ καὶ οἱ ἐπιθεωρησιογράφοι τῆς ἐποχῆς δὲν ἀπέφυγαν κι' αὐτοὶ νὰ... τραγουδήσουν τὴν Τουρκικὴν ἀρμάδα μὲ τοὺς παρακάτω στίχους!...

Ὁ μακαρίτης Δημητρακόπουλος ἔγραφε στὰ «Παναθήναια»:

> Εἶπε κι' ἡ ἀρμάδα
> στοὺς ναῦτες της ξανά
> — ὡς πότε παλληκάρια
> θὰ ζῶμεν στά... Στενά!...
>
> Κι' ἀμέσως τὰ καράβια της
> ἐβγάλανε τή... μύτη τους
> καὶ κάναν ἕνα πρίτς
> καὶ ξαναπῆγαν σπίτι τους!...

Μὰ ὅλα αὐτὰ ἦσαν γιὰ νὰ λιγοστεύουν τὸν ἐκνευρισμὸ τῆς κοινῆς Ἑλληνικῆς γνώμης, ποὺ ἀδημονοῦσε μὲ τὴν «ἀδράνειαν» τῶν ναυτικῶν μας δυνάμεων.

Καὶ ἦταν φαίνεται πεπρωμένο μὲ τὸ κλείσιμο τῶν δύο μηνῶν ποὺ κρατοῦσε ὁ πόλεμος νὰ γίνῃ καὶ τὸ θαῦμα!

Ἡ Τουρκικὴ ἀρμάδα ἀπεφάσισε νὰ βγῇ στ' ἀνοιχτά:

Ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου ὁ Τουρκικὸς στόλος εἶχε δείξει διαθέσεις ἐξόδου, καὶ κάτι ἀναγνωριστικὲς ἀπόπειρες ἀπὸ δυὸ - τρία πολεμικὰ ἀπέτυχαν, μιὰ καὶ ὁ στόλος μας ποὺ παρακολουθοῦσε τὶς κινήσεις του ἦταν ἕτοιμος νὰ τὸν ὑποδεχθῇ. Βέβαια κάτι μυρίστηκαν οἱ δικοί μας καὶ ἦσαν ἐν ἐπιφυλακῇ...

Ἔτσι ὅταν τὴν 3 Δεκεμβρίου στὰ Στενὰ ἐμφανίζωνται οἱ πρῶτοι καπνοί, ὁ στόλος μας δὲν εἶναι ἀνέτοιμος. Ὁ Ναύαρχος Κουντουριώτης, μόλις βλέπει τοὺς καπνοὺς καὶ σὲ λίγο τὴν Τουρκικὴ ἀρμάδα νὰ πλέῃ εἰς τάξιν «παραγωγῆς», δίνει τὸ παράγγελμα πρὸς τὰ πλοῖα τοῦ στόλου:

«Μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς εὐχὰς τοῦ Βασιλέως καὶ ἐν ὀνόματι τοῦ Δικαίου, πλέω μεθ' ὁρμῆς ἀκατασχέτου, μὲ τὴν πεποίθησιν τῆς νίκης, ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ τοῦ Γένους!»....

Αὐτὸ ἦταν τὸ ἐγερτήριον σάλπισμα!... Αὐτὰ τὰ ἁπλᾶ λόγια τοῦ Ναυάρχου εἶχαν ἠλεκτρίσει τὰ πληρώματα τῶν πολεμικῶν, ποὺ πανηγυρίζουν μὲ ἐνθουσιώδη ζητωκραυγὲς τὴν εἴδησι πὼς ἐπὶ τέλους θὰ ξαναζήσουν οἱ ἐποποιΐες τῆς Σαλαμῖνος καὶ οἱ ἡρωϊκὲς ναυμαχίες τοῦ 21... Τὰ λόγια αὐτὰ μεθοῦν τοὺς ναῦτες μας, τοὺς ἐμψυχώνουν, τοὺς κάνουν ἀποφασιστικοὺς γιὰ τὴ νίκη!...

Ἀπὸ τὰ Στενὰ βγαίνουν πλέον τὰ θωρηκτὰ «Βαρβαρόσσας», «Τουργοὺτ Ρεΐς», «Μεσουδιὲ» καὶ «Ἀσσάρι - Τεφίκ».

Ὁ ἔνδοξος ναύαρχος.

Κι' ἀμέσως ἄρχισαν τὶς κανονιές....

Τὸ πρῶτο θῦμα ἐπὶ τοῦ «Ἀβέρωφ» εἶναι ὁ κελευστὴς Κατηtζάρης. Σκοτώνεται ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ποὺ δφώνει ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ τοῦ θωρηκτοῦ τὴν μεγάλην μεταξίνην σημαίαν τοῦ πολεμικοῦ.

Ἡ ἀρχικὴ ἀπόστασις εἶναι 12 χιλιόμετρα... Μὰ ὁ «Ἀβέρωφ», ἐγκαταλείπων τὰ ἄλλα πλοῖα, πλέει μόνος του ἐναντίον τοῦ τουρκικοῦ στόλου καὶ φθάνει περὶ τὴν 10ην πρωϊνὴν εἰς ἀπόστασιν 2850 μέτρων...

Τὸν ἀκολουθοῦν εἰς μεγάλας σχετικῶς ἀποστάσεις καὶ τὰ ἄλλα πλοῖα: Καὶ ἡ ναυμαχία συνάπτεται! Χαλασμὸς κόσμου ἐπικρατεῖ πρὸ τῶν Στενῶν. Οἱ ἐχθροὶ ἔχουν τὴν προσοχήν τους ὁλόκληρη στρέψει πρὸς τὸν «Ἀβέρωφ», τὸν ὁποῖον κανονιοβολοῦν διαρκῶς. Ἀλλὰ καὶ τοῦ «Ἀβέρωφ» τὰ πυροβολεῖα κάνουν καλὰ τὴ δουλειά τους....

Στῆλες νερῶν τεράστιες σηκώνονται στὴ θάλασσα, ποὺ λόγῳ τῆς κακοκαιρίας εἶναι κι' αὐτὴ φουρτουνιασμένη... Σωστὴ κοσμοχαλασιά. Τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως μαζὶ μὲ τὰ στοιχεῖα τοῦ πολέμου συμπληρώνουν τὴν χλαλοή!...

Καὶ μέσα σ' αὐτὴ τὴ θαλασσία κόλασι ὁ «Ἀβέρωφ» κτυπώμενος καὶ κτυπῶν προχωρεῖ ἀκάθεκτος.

Οἱ κινητήριες μηχανὲς τοῦ «Ἀβέρωφ» δὲν μποροῦν νὰ πάρουν ἄλλες στροφές!... Κι' ὅμως ὁ Κουντουριώτης ζητεῖ τὸ «μάξιμουμ», ἀποφασισμένος νὰ κάμῃ «ἐμβολή», δηλαδὴ νὰ ἐπιπέσῃ ἐπὶ τῆς τουρκικῆς ναυαρχίδος καὶ νὰ τὴν κτυπήσῃ στὰ πλευρά, χωρίζοντάς την στὰ δύο!...

Καὶ προχωρεῖ... Τὰ τουρκικὰ πλοῖα ἔχουν ὅμως ὑποστῇ πανωλεθρία καὶ ἀτάκτως γυρίζουν καὶ σπεύδουν μὲ ὅλας τους τὰς δυνάμεις πρὸς τὰ Στενά!... Ἡ ναυμαχία δὲν εἶχε διαρκέσει παρὰ μισὴ ὥρα.... Στὶς 10 καὶ ½ ὁ τουρκικὸς στόλος εἶχε μπῆ πλέον στὰ Δαρδανέλλια.... Σὲ λίγες ἡμέρες ἔφθαναν στὴν Πόλι ἀπὸ τὴν Γερμανία Γερμανοὶ ἐργάται γιὰ νὰ ἐπισκευάσουν τὶς βλάβες τῶν τουρκικῶν πολεμικῶν. Παραθέτουμε ἐδῶ λακωνικὰς περικοπὰς ἀπὸ τὴν ἐπίσημη ἔκθεσι τοῦ Ναυάρχου πρὸς τὴν Κυβέρνησιν:

«Κατὰ τὴν ναυμαχίαν ἐφονεύθη ὁ κελευστὴς οἰακιστὴς τοῦ «Ἀβέρωφ» Κατηtζάρης, ἐτραυματίσθησαν δὲ ἐλαφρῶς ὁ ἀνθυποπλοίαρχος Μαμούρης, ὁ ὑποκελευστὴς οἰακιστὴς Στοῦμπος, ὁ δίοπος οἰακιστὴς Δρούδες, ὁ δίοπος πυροβολητὴς Πρωτοψάλτης, ὁ ναύτης τορπιλλητὴς Κανάκης καὶ οἱ ναῦται Γεωργαλᾶς καὶ Κριώτης, ἅπαντες ἐπὶ τοῦ «Ἀβέρωφ». Ἐπίσης εἰς ἐσχαρεὺς τῶν «Σπετσῶν».

Ὁ ἐνθουσιασμὸς καὶ ἡ ἀνδρεία πάντων ἀνεξαιρέτως εἶναι ἀνωτέρα περιγραφῆς. Οἱ ἄνδρες ἐπυροβόλουν ζητωκραυγάζοντες! Ἡ ψυχραιμία καὶ ἡ ἀκρίβεια τῶν χειρισμῶν τῶν θωρηκτῶν θαυμαστή...».

Μὰ ὁ τουρκικὸς στόλος δὲν ἐσυνετίσθη ἀπὸ τὸ μάθημα... Ἐπρόκειτο μετὰ ἕνα μῆνα περίπου νὰ τοῦ δοθῇ ἄλλο στὴ Λῆμνο.

Ἄγγ. Μεταξᾶς

Η ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΤΩΝ ΑΓΓΕΙΩΝ

(Ἡ τέχνη τῆς Κρήτης καὶ τοῦ Αἰγαίου)

Πάνω στὴν ἀδιάλυτη ὕλη τῶν μυριόμορφων ἀρχαίων ἀγγείων εἶναι ἀποτυπωμένη ἡ μεγάλη ἀρετὴ τῆς διακοσμητικῆς ἑλληνικῆς τέχνης, ὥστε νὰ εἶναι ἀρκετὴ γιὰ νὰ μᾶς πῆ τί ἀκριβῶς ἦτανε ἡ ζωγραφικὴ στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα.

Τὸ Μουσεῖον τοῦ Λούβρου στὸ Παρίσι παρουσιάζει γιὰ κείνους ποὺ θέλουν νὰ μελετήσουν τὴ λεπτότατη καὶ ἄφθαστη αὐτὴ τέχνη σ' ὅλες της τὶς φάσεις, τὴν πιὸ πλούσια συλλογή.

Τὰ ἀρχαιότερα ἀγγεῖα εἶναι τὰ τοῦ Αἰγαίου, τῶν ὁποίων τὸν ζωγραφικὸ ρυθμὸ ὁ Ὅμηρος τὸν ὀνομάζει ἀνθηρόν, γιατὶ ἀπομιμεῖται τὰ τριαντάφυλλα, τὰ φυτὰ ἀπὸ φοίνικες καὶ ἄλλα διάφορα παράξενα λουλούδια.

Αὐτὴ ἡ ἀγάπη γιὰ τὰ φυτὰ ἐκδηλώνεται μὲ τὸν πιὸ ἁγνὸ τρόπο στὴ ζωγραφικὴ τῶν ἀγγείων τῆς Κρήτης. Ὁ τεχνίτης τῆς Κρήτης αἰσθάνεται βαθειὰ τὴ φύσι, τὴν ἀναπλάθει, τὴν ἐξαϋλώνει μὲ γεωμετρικὴ καὶ μαθηματικὴ τάξι. Ξέρει δηλαδὴ τὸ μεγάλο μυστικὸ τῆς διακοσμητικῆς τέχνης, κατέχει βαθειὰ τὴν ἐπιστήμη ἐκείνη ποὺ οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγαν Ἀρχιτεκτονική, ποὺ θὰ πῆ νὰ γνωρίζη κανεὶς τὶς βασικὲς ἀρχὲς τῆς κατασκευῆς.

Καὶ τί θαυμάσια ἀγγεῖα φτιάνανε οἱ Κρῆτες, τὰ ὁποῖα, ἐνῷ ἤτανε ἀντικείμενα χρήσιμα, ἤτανε μαζὶ καὶ ὡραιότατα καὶ λαμποκοπούσανε σὰν τ' ἀστέρια μέσα στὴ βαθύτατη νύχτα, ὅταν τὰ κρατούσανε οἱ ἱέρειες καὶ τὰ προσφέρανε στὸ ναὸ τῆς λατρευμένης θεᾶς τῆς γονιμότητος.

Οἱ μεγάλοι ἐκεῖνοι καλλιτέχνες τοῦ Μίνωος παίρνανε τὴ γῆ ἀνάλαφρα στὰ χέρια τους, καὶ δίνοντάς της πνοὴ στὴ φλόγα τοῦ φούρνου δημιουργοῦσαν καὶ ζωντάνευαν ἄπειρες μορφές.

Ζωγραφίζανε σχέδια καὶ συνταυτίζανε χρώματα ποὺ τὰ ζήλευε καὶ αὐτὴ ἡ φύσι.

Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, μὲ τὸ νὰ ἀπομιμηθοῦν τὰ φυσικὰ σχήματα, ἐδημιούργησαν καινούργια καὶ πρωτότυπα ἔργα, σὰν ἀντικείμενα συμπληρωματικὰ τῆς φυσικῆς ὀμορφιᾶς.

Αὐτὸ ἴσα-ἴσα εἶναι ὁ πραγματικὸς προορισμὸς τῆς τέχνης, νὰ συμπληρώνη, μιμούμενη, τὴ φυσικὴ ὀμορφιά. Καὶ ἡ τέχνη εἶχε τὸ θρόνο της δυὸ χιλιάδες χρόνια πρὸ Χριστοῦ στὴν ξακουσμένη Κρήτη.

Μὲ ἄργιλλο καὶ πυριτικὸν ὀξὺ ἔπλαθαν φαγιάντσες, μὲ θερμὴ ὕλη, ἔπλαθαν ἀγγεῖα τόσο λεπτὰ σὰν φλοῦδα αὐγοῦ. Ἔπλαθαν πελώριους πίθους σὲ μέγεθος ἀνθρώπου, ποὺ σὰν ὁλόγυμνα κορμιὰ τυλίγονταν σὲ πολύχρωμα σμάλτα, σὰν κόκκινες φλόγες, γαλάζιες θάλασσες καὶ κάτασπρα μετάξια.

Καὶ τί πλούσια πολυχρωμία στολίζει τὰ θαυμάσια αὐτὰ ἀγγεῖα τοῦ Μίνωος!

Ἡ κεραμεικὴ τῆς περιόδου αὐτῆς τοῦ Αἰγαίου στολίζει μὲ ὅλα τὰ θαλασσινὰ μοτίβα, νούφαρα, κρίνα, λουλούδια, θαλασσινὰ τέρατα, καὶ λείπει μόνον ἡ φιγούρα τοῦ ἀνθρώπου.

Τὸ χταπόδι φαίνεται πὼς ἄρεσε ὑπερβολικά, ἴσως γιατὶ οἱ κύκλοι καὶ οἱ φανταστικές του καμπύλες ἀνέπτυξαν τὴ φαντασία τοῦ καλλιτέχνου.

Ὑπάρχουν ἀγγεῖα μιᾶς ἄλλης κατηγορίας ποὺ λέγεται γεωμετρικὸς ρυθμός, ποὺ συνίσταται σὲ εὐθύγραμμα κοσμήματα. Ἀλλὰ κατ' οὐσίαν ὁ γεωμετρικὸς αὐτὸς ρυθμὸς εἶναι γέννημα τοῦ φυσικοῦ ρυθμοῦ, ὅπως καὶ ὁ ἴδιος ὁ φυσικὸς ὑποτάσσεται, καθὼς εἴπαμε, στὶς γεωμετρικὲς ἀρχές.

Καὶ ὅταν σὰν λαμπρὸ ὄνειρο χάθηκε ὁ πολιτισμὸς τοῦ Αἰγαίου, καὶ ὅταν μετὰ ἀπὸ τὸν Τρωϊκὸ πόλεμο ἐδημιουργήθηκαν νέες συνθῆκες καὶ νέες σκέψεις, τότε ἀνεπήδησε ὁ νέος Ἑλληνικὸς πολιτισμός, ποὺ μποροῦμε νὰ τὸν χαρακτηρίσωμεν ἡρωϊκό, γιατὶ εἰσάγει τὸ ἀνθρώπινο στοιχεῖο, τὸ ὁποῖον ἐπικρατεῖ.

Ι. Κ.

Ἑλληνικοὶ θρῦλοι

Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΥ

Ἀπ' τὴν ἐποχὴ τοῦ Ὁμήρου ἀκόμα ἡ ξενητειὰ κι' «ὁ ζωντανὸς χωρισμὸς» ἀγαπημένων προσώπων ὑπῆρξε ἕνα θέμα ποὺ μὲ περισσότερη ἀγάπη τὸ τραγούδησε ὁ Ἑλληνικὸς λαός. Ἡ χώρα μας, ἀπ' τὴ φύσι της ναυτικὴ χώρα, ἀπ' τὰ πιὸ παληὰ χρόνια ἔσπρωχνε τοὺς κατοίκους της στὴ μετανάστευσι. Εἶναι μιὰ ἀναζήτησι καλύτερης τύχης, σ' ἄλλα μακρινὰ κι' ἄγνωστα ἀκρογιάλια, μὲ παράξενους κι' ἄγνωστους ἐπίσης κατοίκους.

Ἴσως νὰ τὄχωμε στὸ αἷμα μας. Ἴσως — ὅπως ἄλλως τε ὑποστηρίζουν μερικοὶ — νὰ εἴμαστε ἡ φυλὴ ποὺ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλην ἀγαπάει τὴν περιπέτεια. Ὅμως ὅ,τιδήποτε ἀπ' αὐτὰ κι' ἂν συμβαίνη, εἴμαστε καὶ ἡ φυλὴ ποὺ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλην εἶναι ἀδιάσπαστα συνδεδεμένη μ' ἕνα κομμάτι ἐδάφους ποὺ τὸ θεωρεῖ ἱερὸ καὶ ποὺ ὅπου βρεθῆ νοσταλγεῖ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον καὶ πονάει τὴ γῆ της καὶ τὸ γαλανὸ ποὺ τὴ σκεπάζει.

Μέσ' ἀπ' αὐτὰ τὰ συναισθήματα τοῦ λαοῦ μας ξεπήδησαν κατὰ καιροὺς διάφοροι θρῦλοι καὶ τραγουδηθήκαν μὲ ἰδιαίτερη ἀγάπη ὁ μισεμὸς γιὰ τὴν ξενητειὰ καὶ ὁ γυρισμὸς ἀπ' αὐτήν.

Πρώτη μεγάλη ποιητικὴ ἐκδήλωσι, ἀναφερομένη σὲ γυρισμό, συναντᾶμε στὰ ὁμηρικὰ ἔπη. Μετὰ τὴν κατάκτησι τῆς Τροίας, ὁ Ὀδυσσέας, ὁ πιὸ βασανισμένος ἀπ' ὅλους τοὺς ἡρωϊκοὺς κατακτητάς, γυρίζει στὴν Ἰθάκη «μὲ ξένο πλοῖο καὶ χωρὶς συντρόφους» ὅπως λέει ὁ στίχος. Μὲ μεγάλη δύναμι περιγράφει ὁ θεῖος Ὅμηρος τὴ σκηνὴ τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ Ὀδυσσέα ἀπὸ τοὺς δικούς του καὶ ἰδιαίτερα ἀπ' τὴν Πηνελόπη, τὴ γυναῖκα του.

Στὴ νεώτερη δημοτικὴ ποίησι ὑπάρχουν πάρα πολλὲς παραλλαγὲς μὲ τέτοια ὑπόθεσι. Ἡ σπουδαιότερη κι' ἡ πιὸ γνωστὴ ἀπ' αὐτὲς παρουσιάζει τὸν ξενητεμένο νὰ βγαίνη στὸ κυνῆγι καὶ κεῖ νὰ συναντάῃ τὴν ἀγαπημένη του γυναῖκα, ποὺ πολλὰ χρόνια εἶχε νὰ δῆ. Στὸ τραγοῦδι ποὺ θὰ ἀναφέρωμε σήμερα μιλάει ὁ ἥρως, ὁ ὁποῖος καὶ διηγεῖται τὰ τῆς ἀναγνωρίσεως.

..Ἐρρόδισε ἡ ἀνατολὴ καὶ ξημερώνει ἡ δύσι,
γλυκοχαράζουν τὰ βουνὰ κι' ὁ αὐγερινὸς τραβιέται,
πᾶν τὰ πουλάκια στὴ βοσκὴ κι' οἱ λυγερὲς στὴ βρύση
βγαίνω καὶ 'γὼ κι' ὁ μαῦρος μου καὶ τὰ λαγωνικά μου,
Βρίσκω μιὰ κόρη πὄπλενε σὲ μαρμαρένια γούρνα,
τὴ χαιρετῶ δὲ μοῦ μιλεῖ τῆς κραίνω δὲ μοῦ κραίνει...

Τέλος τὴν παρακαλεῖ — συνεχίζει τὸ τραγοῦδι — νὰ βγάλῃ νερὸ γιὰ νὰ πιῇ αὐτὸς καὶ τ' ἄλογό του. Καθὼς ὅμως ἡ κόρη βγάζει νερό, ὁ ἥρως τὴ βλέπει δακρυσμένη. Περίεργος τὴ ρωτάει γιὰ τὴν αἰτία τοῦ πόνου, ποὺ τῆς φέρνει στὰ μάτια τὰ δάκρυα. Ἐκείνη τοῦ ἀπαντᾷ:

Ξένε μου κι' ἂν ἐδάκρυα κι' ἂν βαριαναστενάζω
τὸν ἄντρα ἔχω στὴν ξενητειὰ καὶ λείπει δέκα χρόνους...

Ὁ ξένος — συνεχίζει ὁ θρῦλος — τῆς λέει ψέματα πὼς γνώρισε τὸν ἄντρα της στὴν ξενητειὰ καὶ πὼς τὸν εἶδε νὰ πεθαίνῃ. Γιὰ νὰ κάμῃ μάλιστα περισσότερο πιστευτὰ τὰ λόγια του, τῆς λέει πὼς αὐτὸς ὁ ἴδιος παραστάθηκε στὶς τελευταῖες του στιγμὲς καὶ πὼς ἐξώδεψε γιὰ τὴν κηδεία του. Γι' αὐτὸ ζητάει τώρα ἀπ' τὴ γυναῖκα νὰ τοῦ πληρώσῃ τὰ ἔξοδα. Ἐκείνη προθυμοποιεῖται, ἀλλὰ ὁ ξένος δὲν ἀντέχει πλέον καὶ τῆς ἀποκαλύπτει πὼς αὐτὸς εἶναι «ὁ ἄντρας της κι' ὁ καλός της». Ἐκείνη, ὅπως εἶναι φυσικό, ὕστερ' ἀπὸ τόσο διάστημα χωρισμοῦ, δὲν τὸν ἀναγνωρίζει καὶ ζητεῖ νὰ τῆς πῇ ὡρισμένα χαρακτηριστικὰ σημάδια ἀπ' τὴν αὐλή, ἀπ' τὸ σπίτι, ἀπ' τὰ δωμάτια, γιὰ νὰ πεισθῇ. Ὁ ξένος τῆς λέει τὰ σημάδια κι' ἡ γυναῖκα τὸν πιστεύει. «Ξένε μου ἐσ' εἶσ' ὁ ἄντρας μου, ἐσὺ κι' καλός μου» τοῦ λέει καὶ πέφτει στὴν ἀγκαλιά του.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τὸ τραγοῦδι μοιάζει ἀρκετὰ μὲ τὸ σχετικὸ ὁμηρικὸ ἀπόσπασμα τοῦ γυρισμοῦ τοῦ Ὀδυσσέα στὴν Ἰθάκη. Ἔτσι, ὅπως σὲ τοῦτο τὸ νεώτερο τραγοῦδι τοῦ λαοῦ μας, ὁ Ὅμηρος βάζει τὴν Πηνελόπη νὰ ζητάῃ ὡρισμένα σημάδια ἀπ' τὸν Ὀδυσσέα κι' ἀφοῦ αὐτὸς τὰ λέει, τότε πείθεται πὼς πράγματι αὐτὸς εἶναι ὁ Μεγάλος Ὀδυσσέας, ὁ κατακτητὴς τῆς Τροίας.

Στοὺς θρύλους αὐτοὺς τοῦ λαοῦ μας δὲν συναντᾶμε καμμιὰ δραματικὴ σύγκρουσι ὅπως στὴν «Ὀδύσσεια» καὶ σ' ἄλλα ἔπη μὲ σχετικὸ περιεχόμενο. Χαρακτηριστικὸ ὅμως ὅλων τῶν παραλλαγῶν ποὺ ἀναφέρονται στὸ «Γυρισμὸ τοῦ ξενητεμένου» εἶναι ἡ στοργὴ ἡ διάχυτη ποὺ ὑπάρχει μέσα σ' αὐτές, ὅπως καὶ ἡ ἁπλότητα μὲ τὴν ὁποία γίνεται τὸ φανέρωμα τῶν συναισθημάτων. Μιὰ ἁπλότητα, ποὺ δείχνει πλατειὰ τὸ ψυχικὸ καταστάλαγμα ἑνὸς λαοῦ, ποὺ πόνεσε καί, μετὰ τὸν πόνο, ἠρέμησε γιὰ νὰ τραγουδήσῃ τὰ βάσανά του.

Δ. Σ.

ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Δεύτερη πατρίδα

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὴν πλησίασε καὶ βεβαιώθηκε πὼς ἦταν δεμένη γερά, καὶ δὲν ἐκινδύνευε νὰ παρασυρθῇ ἀπὸ τὸ κῦμα.

Γύρισαν πίσω κι' οἱ δυὸ καὶ μὲ τὶς ἴδιες προφυλάξεις βρῆκαν τὸ Φραγκῖσκο ποὺ τοὺς περίμενε στὴν εἴσοδο τῆς αὐλῆς. Καὶ μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τὴ χαρά του, ὅταν ἔμαθε πὼς ἡ πιρόγα ἦτανε στὴ διάθεσί τους.

Φυσικὰ ἡ καλὴ αὐτὴ εἴδησι ἐχαροποίησε καὶ τοὺς ἄλλους.

Κατὰ τὶς ἐννιάμιση κατέβηκαν ὅλοι στὴν αὐλή. Τίποτε τὸ ὕποπτο δὲν φαινότανε. Ἄκρα ἡσυχία βασίλευε. Καὶ δὲν ἀκουγότανε ὁ ἐλάχιστος κρότος. Τότε ξεκίνησαν ὅλοι γιὰ τὸ ἀκρογιάλι. Ὁ Φρίτς, ὁ Φραγκῖσκος κι' ὁ πλοίαρχος πήγαιναν μπροστά. Καὶ τὸ βρῆκαν ἔρημο ὅπως ἦταν καὶ πρὸ δύο ὡρῶν. Δὲν εἶχαν παρὰ νὰ ἐπιβιβασθοῦν στὴν πιρόγα, νὰ τὴ λύσουν καὶ νὰ τὴ σπρώξουν πρὸς τὴ θάλασσα. Κι' ὅλοι σιωποῦσαν. Δὲν ἔλεγαν λέξι, οὔτε σιγά. Κι' ὅλοι εἶχαν σφιγμένη τὴν καρδιὰ ἀπὸ συγκίνησι, Δὲν εἶχαν καμμιὰ ἀμφιβολία πὼς οἱ δυὸ οἰκογένειες Ζερμὰττ καὶ Οὐόλστων βρισκόντουσαν ἐκεῖ στὸ νησάκι τοῦ Καρχαρία.

Ὁ Φρίτς κι' ὁ Φραγκῖσκος κωπηλατοῦσαν δυνατά. Κι' ἡ πιρόγα ἔτρεχε πρὸς τὸν σκοτεινὸ ἐκεῖνον ὄγκο, ἀπ' τὸν ὁποῖον δὲν ἔβγαινε οὔτε κρότος, οὔτε φῶς. Κι' ὅταν ἡ πιρόγα δὲν ἀπεῖχε παρὰ ἕνα τέταρτο λεύγας, τότε φάνηκε ἕνα φῶς στὸ μέρος ὅπου ὑψωνόταν τὸ ὑπόστεγο τοῦ πυροβολείου.

Χωρὶς φόβο πιὰ μὴν τὸν ἀκούσουν οἱ ἄγριοι, ὁ ναύκληρος σηκώθηκε κι' ἔμπηξε μιὰ πελώρια φωνή:

— Μὴν τραβᾶτε!... Μὴν πυροβολῆτε!...

— Φίλοι!... Εἴμαστε φίλοι!... ἐπρόσθεσε ὁ πλοίαρχος Γκοὺλδ.

— Εἴμαστ' ἐμεῖς!...Ἐμεῖς εἴμαστε!... φώναξε ὁ Φρίτς κι' ὁ Φραγκῖσκος.

Καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ ἀράζαν στὴ ρίζα τοῦ βράχου, ὁ Ζερμὰττ, ὁ Οὐόλστων, κι' ὁ Ἐρνέστος μὲ τὸν Τζάκ, τοὺς δέχθηκαν στὴν ἀγκαλιά τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Λ'.

Ἡ σκηνὴ τῆς συναντήσεως ὑπῆρξε ἀπερίγραπτη! Μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ τὶς κραυγὲς τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἐκπλήξεως, τὰ φιλιά, τ' ἀγκαλιάσματα, τὰ δάκρυα, τὰ χειροσφιξίματα! Μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ μὲ τί παράφορη ἀγαλλίασι ἡ οἰκογένεια Ζερμὰττ ξανάβλεπε τὸν Φρίτς καὶ τὸν Φραγκῖσκο καὶ τὴ Τζέννυ, κι' ἡ οἰκογένεια Οὐόλστων τὸν Τζέϊμς, τὴ Σουζάνα, τὴ Ντὸλλ καὶ τὸν μικρὸ Μπόμπη! Καὶ τέλος μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ πόσο θερμῆς ὑποδοχῆς ἔτυχε ὁ πλοίαρχος Χάρρυ Γκοὺλδ καθὼς καὶ ὁ ναύκληρος Τζὼν Μπλὸκ κι' ἀπὸ τὶς δυὸ οἰκογένειες. Παραλείπουμε ὅλες αὐτὲς τὶς συγκινητικὲς σκηνές. Ἐξ ἄλλου, θἆταν τόσο δύσκολο νὰ γραφτοῦν.

Ἀλλά, ἂν κι' ἑνωμένες τώρα πιὰ οἱ δυὸ οἰκογένειες, δὲν ἔπαυαν νὰ βρίσκωνται σὲ πολὺ σοβαρὴ κι' ἐπικίνδυνη κατάστασι. Τὸ νησάκι ἐκεῖνο, τὸ ἄσυλό τους, δὲν θ' ἀργοῦσαν νὰ τὸ πατήσουν οἱ ἄγριοι, ὅταν θὰ τέλειωναν τὰ πολεμεφόδιά τους. Καὶ τότε ἀπὸ ποῦ θὰ μποροῦσαν νὰ ἐλπίζουν βοήθεια;

Στὴν ἀρχή, μὲ λίγα λόγια, ὁ Φρίτς τοὺς εἶπε γιὰ τὸν «Ξιφία», ποὺ εἶχε μείνει στὸ Ἀκρωτῆρι τῆς Καλῆς Ἐλπίδας γιὰ νὰ ἐπισκευασθῇ, γιὰ τὴ στάσι ποὺ εἶχε γίνει μέσα στὸ Φλάγκ, καὶ γιὰ τὴν ἐγκατάλειψι τῶν ἐπιβατῶν, μέσα σὲ μιὰ βάρκα, στὸ ἔλεος τοῦ Ὠκεανοῦ. Κατόπιν τοὺς διηγήθηκε πὼς ἡ βάρκα ἄραξε στὴν ἄγονη παραλία ἑνὸς ἄγνωστου νησιοῦ, πὼς ἀνακάλυψαν πὼς τὸ νησὶ αὐτὸ ἦταν ἡ Νέα Ἐλβετία, πὼς ξεκίνησαν γιὰ νὰ φθάσουν στὴ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας, πὼς ἔφθασαν ὡς τὸ Φάλκενχορστ, καὶ πὼς εἶδαν τοὺς ἀγρίους.

Μιὰ μέρα ὁ Τζὰκ κυνηγῶντας ἕνα μικρὸν ἐλέφαντα παρασύρθηκε μακρυὰ κι' ἔπεσε σ' ἕνα καταυλισμὸ ἀγριανθρώπων, ποὺ τὸν ἐκράτησαν αἰχμάλωτο. Γλύτωσε τότε ἀπὸ τὰ χέρια τους, καὶ γυρίζοντας στὸ Φελσενχάϊμ, ἔφερε τὴν εἴδησι πὼς στὴν ἀνατολικὴ ἀκτὴ τοῦ νησιοῦ εἶχαν ἀποβιβασθῇ ἄγριοι.

Φυσικὰ οἱ δυὸ οἰκογένειες ἀνησύχησαν πολὺ' κι' ἀμέσως ἔλαβαν ὅλα τους τὰ μέτρα γιὰ νὰ προλάβουν ἕναν αἰφνιδιασμό. Ἀπὸ τότε ἀγρυπνοῦσαν νύκτα καὶ μέρα.

Ἀλλὰ σὲ διάστημα τριῶν μηνῶν δὲν ἔγινε τίποτε.

Ὁπωσδήποτε ἐξακολουθοῦσαν ν' ἀνησυχοῦν. Καὶ κοντὰ σ' αὐτὴ τὴν ἀνησυχία εἶχαν καὶ τὴν ἄλλη: ὁ «Ξιφίας» ποὺ τὸν περίμεναν τὸ Σεπτέμβρη ἢ τὸν Ὀκτώβρη, δὲν φαινόταν. Καὶ μόνο ἕνα ναυάγιο θὰ μποροῦσε νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἀργοπορία του.

Ἀπελπισμένοι γιὰ τὴν ἀπουσία τοῦ «Ξιφία», ποὺ δὲν ἐπέστρεφε, δὲν ἐφρόντιζαν γιὰ περισσότερα πράγματα, ἀφοῦ δὲν ἤξεραν ἂν θὰ ξαναγύριζαν στὴ δεύτερη αὐτὴ πατρίδα οἱ δικοί τους. «Πρὸς τί νὰ ἐργαζώμαστε πιά, — συλλογιζόνταν, — γιὰ τὴν εὐημερία αὐτοῦ τοῦ νησιοῦ; Γιατὶ νὰ σπέρνουμε κι' ἄλλα χωράφια; Νὰ κάνουμε κι' ἄλλα κτήματα; Νὰ κτίζουμε κι' ἄλλες κατοικίες; Ὅσα ἔχουμε μᾶς φθάνουν καὶ μᾶς περισσεύουν».

Ἀπελπισμέγοι μαζεύτηκαν νὰ ἑορτάσουν τὰ Χριστούγεννα.

Ἔτσι ἀπελπισμένοι μαζεύθηκαν στὶς 25 τοῦ Δεκέμβρη νὰ κάνουν Χριστούγεννα. Δάκρυα ἔτρεξαν ἀπ' ὅλα τὰ μάτια ἀνακατωμένα μὲ προσευχὲς γιὰ κείνους ποὺ ἔλειπαν...

Ἔτσι μπῆκε ὁ καινούργιος χρόνος, τὸ 1817.

Ἀλλὰ τὴ δεύτερη ἑβδομάδα τοῦ Γενάρη, ὁ Τζὰκ εἶδε τὶς πιρόγες τῶν ἀγρίων νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὸ Ἀνατολικὸ ἀκρωτῆρι καὶ νὰ διευθύνωνται πρὸς τὸν Ὅρμο τῆς Σωτηρίας. Καὶ τότε σκεφθήκανε νὰ καταφύγουν σ' ὅλα τὰ μέσα τῆς ἀμύνης ποὺ διέθεταν στὸ νησάκι τοῦ Καρχαρία. Ἀπ' ἐκεῖ, ἀσφαλισμένοι, θὰ μποροῦσαν ν' ἀντισταθοῦν μὲ ἐπιτυχία στὴν ἐπιδρομὴ τῶν ἀγρίων.

Ἐπὶ δέκα πέντε ἡμέρες οἱ ἄγριοι κατεῖχαν τὸ Φελσενχάϊμ. Καὶ δὲν ὑπῆρχε ἀμφιβολία πὼς ἡ συμμορία αὐτὴ θὰ εἶχε καταλάβει πὼς τὸ νησάκι τοῦ Καρχαρία χρησίμευε γιὰ καταφύγιο στοὺς ἀποίκους.

Πολλὲς φορές, μισὴ δωδεκάδα πιρόγες πέρασαν τὸν Ὅρμο τῆς Σωτηρίας καὶ διευθύνθηκαν πρὸς τὸ νησάκι. Μὰ μερικὲς σφαῖρες ποὺ τοὺς ἔστειλαν ὁ Ἐρνέστος κι' ὁ Ζὰκ ἔρριξαν κάτω ἕνα - δυὸ κι' ἔκαναν τοὺς ἄλλους νὰ φύγουν πανικόβλητοι. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἔπρεπε νὰ φυλᾶνε μέρα νύχτα. Ἐκεῖνο ποὺ ἔπρεπε νὰ φοβοῦνται καὶ ποὺ θὰ ἦταν δύσκολο ν' ἀποκρούσουν, ἦταν καμμιὰ νυχτερινὴ προσβολή.

Ἀφοῦ λοιπὸν οἱ ἄγριοι τὄξεραν πιὰ τὸ καταφύγιό τους, ὁ Ζερμὰττ ξανάβαλε τὴ σημαία στὴν κορυφὴ τοῦ ὑψώματος, μήπως — ὄχι ἀπίθανο — περνοῦσε κανένα καράβι μπροστὰ ἀπὸ τὴ Νέα Ἐλβετία καὶ τὴν ἔβλεπε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΑ'.

Τὸ νησάκι τοῦ Καρχαρία ἦταν μεγαλύτερο ἀπ' τὸ νησάκι τῆς Φάλαινας καὶ σὲ ἀπόστασι μιᾶς λεύγας ἀπο τὸν Ὅρμο τῶν Ἐρωδιῶν. Εἶχε σχῆμα αὐγοῦ, μάκρος δύο χιλιάδες ἑξακόσια πόδια καὶ πλάτος ἑπτακόσια. Τὴν ἡμέρα ἡ ἐπιτήρησις ἦταν ἀρκετὰ εὔκολη. Ἐπίσης τὴ νύχτα ἀποφασίσθηκε, κατὰ πρότασι τοῦ πλοιάρχου Γκοὺλδ ἡ ἐπιτήρησις νὰ διατηρῆται ἄγρυπνη, κάνοντας περιπολίες σ' ὁλόκληρη τὴν παραλία.

— Ὁπωσδήποτε, φίλοι μου, εἶπε ὁ κ. Ζερμάττ, ἐμεῖς πρέπει νὰ προσέχουμε πολύ. Ὅσο δὲν πατιέται τὸ νησάκι μας, δὲν ἔχουμε τίποτε νὰ φοβηθοῦμε. Ἂν κι' εἴμαστε ἐδῶ δεκαπέντε ἄνθρωποι, ἡ τροφή μας εἶναι ἐξησφαλισμένη γιὰ πολὺν καιρό. Ἔχουμε τὴν ἀποθήκη γεμάτη, ἔχουμε τὶς ἀντιλόπες, ἔχουμε τὸ ποταμάκι μὲ τὸ δροσερὸ νερό.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΑΥΡΙΑΝΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίζειν τὸν Ἰησοῦν εἰς Ἱεριχὼ τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν· ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο. Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. Καὶ ἐβόησε λέγων· Ἰησοῦ υἱὲ Δαυΐδ, ἐλέησόν με. Καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν· υἱὲ Δαυΐδ, ἐλέησόν με. Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. Ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων· τί σοι θέλεις ποιήσω; Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

Μὲ δυνατὴν φωνὴν ὁ τυφλὸς ζητιάνος, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα ποὺ τὸν ἐγέμισεν ἡ πίστις εἰς τὴν παντοδυναμίαν τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ζητεῖ ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν νὰ τὸν λυπηθῇ. Ὁ κόσμος ὅμως ποὺ ἦτο ἐκεῖ παρὼν ἀντὶ νὰ βοηθήσῃ τὸν ἀτυχῆ καὶ νὰ τὸν φέρῃ πλησίον τοῦ Θεανθρώπου, ἀντιθέτως τὸν ἐπιπλήττει. Ἐπομένως ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι ἐφάνησαν ἄσπλαχνοι καὶ ἠδιαφόρησαν πρὸς τὸν βασανιζόμενον τυφλόν, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀνεξάντλητον εὐσπλαχνίαν τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος ἔσπευσε ἀμέσως νὰ τὸν θεραπεύσῃ.

Ἀλλὰ τί ἔλειπεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς διὰ νὰ δειχθοῦν ἄσπλαχνοι πρὸς τὸν τυφλόν; Βεβαίως πολὺ μικρὰν βοήθειαν ἦσαν ἄξιοι νὰ τοῦ δώσουν. Μήπως θὰ μποροῦσαν νὰ τοῦ ξαναδώσουν τὸ φῶς; Ὄχι. Καὶ ἐν τούτοις καὶ αὐτὴ τὴ μικρὴ βοήθεια ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ τοῦ δώσουν (νὰ τὸν φέρουν δηλαδὴ κοντὰ εἰς τὸν Ἰησοῦν) τοῦ τὴν ἀρνήθηκαν. Τοὺς ἔλειπε τὸ συναίσθημα τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης. Ὅταν κανεὶς ἔχῃ μέσα του τὴν ἀγάπη εἶναι ἀδύνατο νὰ σκεφθῇ κακὸ γιὰ τὸν ἄλλον. Ὁ μεγαλείτερος τῆς Ἐκκλησίας μας διδάσκαλος, ὁ ἀπόστολος Παῦλος, μᾶς [illegible] Τὸ ἴδιο λέγει καὶ μιὰ παροιμία ποὺ ὅλος ὁ ἑλληνικὸς λαὸς τὴν ξέρει: «Μοιρασμένη χαρὰ διπλῆ χαρά, μοιρασμένη λύπη μισὴ λύπη». Ἐκεῖνος ποὺ ἔχει ἀγάπη καὶ ἀπ' αὐτὴν ἐμψυχώνεται δὲν λυπεῖται μόνον διὰ τὰς στενοχωρίας καὶ τὰ παθήματα τοῦ ἄλλου, ἀλλὰ καὶ σπεύδει μὲ προθυμίαν νὰ τὸν ἀνακουφίσῃ. Ἐκεῖνος ὅμως ποὺ δὲν ἔχει ἀγάπη βλέπει μὲ τελεία ἀπάθεια τοὺς ἄλλους νὰ ὑποφέρουν. Καὶ ἂν ἔχῃ τὴ δύναμι καὶ ἂν τοῦ εἶναι εὐκολώτατο νὰ δώσῃ χέρι βοηθείας, ἐν τούτοις μόνον τὸν ἑαυτό του θέλει νὰ ξέρῃ καὶ μόνον γιὰ τὸν ἑαυτό του φροντίζει. Οἱ καρποὶ ποὺ ἀποκομίζει ὁ ἄσπλαχνος εἶναι γι' αὐτὸν καταστρεπτικοί.

Γι' αὐτὸ ἂς προσέξωμεν καὶ ἡμεῖς νὰ μὴν εἴμεθα ἐγωϊσταὶ καὶ σκληρόκαρδοι. Ἂς πολεμήσωμεν ὅσο μποροῦμε τὴν σκληροκαρδίαν μας. Ἂς [illegible] μὲ ἀγάπη, καὶ ἂς τρέχωμεν σὲ κάθε περίστασι πρὸς βοήθειαν τῶν συνανθρώπων μας.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασι. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε καὶ εἶπεν αὐτῇ· γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου· καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· ἓξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν· ὑποκριτά, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; Ταύτην δέ, θυγατέρα Ἀβραὰμ οὖσαν, ἣν ἔδησεν ὁ Σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; Καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ κατῃσχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ. Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

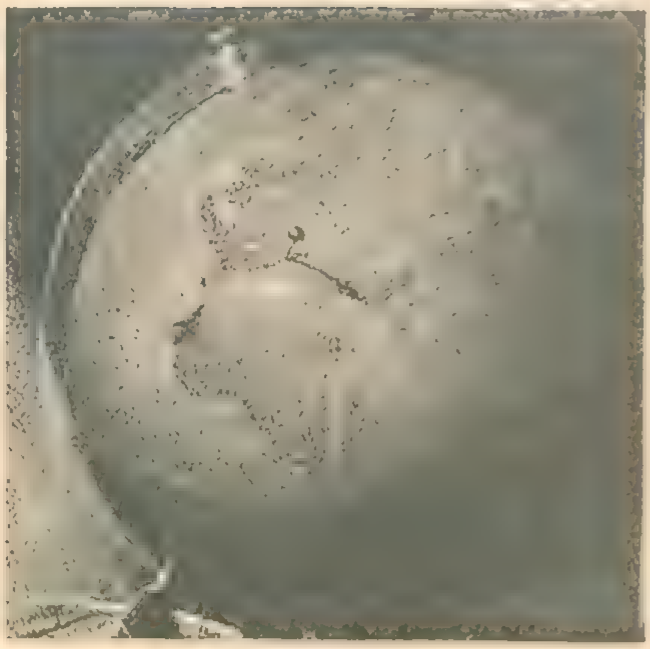
Ἀπὸ τὴν ἀπέναντι περικοπὴν τοῦ Ἱεροῦ μας Εὐαγγελίου διδασκόμεθα τί εἶναι Κυριακὴ καὶ ποῖον σκοπὸν ἔχει ἡ ἀργία της. Προηγουμένως ὅμως πρέπει νὰ ποῦμε εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας ὅτι οἱ Ἑβραῖοι εἶχον καὶ ἔχουν τὸ Σάββατον ὡς ἡμέραν τοῦ Θεοῦ, ἐνῷ ἡμεῖς ἔχομεν τὴν Κυριακήν. Ὁ λόγος ποὺ οἱ Ἑβραῖοι ἔχουν τὸ Σάββατον εἶναι εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἀναπαύσεως τοῦ Θεοῦ ἔπειτα ἀπὸ τὴν δημιουργίαν τοῦ Κόσμου. Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη μᾶς λέγει ὅτι ὁ Θεὸς ἔκαμε ἓξ ἡμέρας γιὰ νὰ δημιουργήσῃ τὸν Κόσμο, τὴν δὲ ἑβδόμη ἡμέρα ἀνεπαύθη. Εἰς ἀνάμνησιν ὅθεν τοῦ γεγονότος αὐτοῦ ἑορτάζουν τὸ Σάββατον. Ἡμεῖς ὅμως οἱ Χρι[illegible] τὴν Κυριακήν, διότι κατὰ τὴν [illegible] ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἀνεστήθη ἔπειτα ἀπὸ τὸν μαρτυρικόν του θάνατον. Λοιπὸν γι' αὐτοὺς τοὺς λόγους οἱ Ἑβραῖοι καὶ οἱ Χριστιανοὶ καθιέρωσαν τὰς ἡμέρας τῆς ἀναπαύσεώς των. Τὴν ἰδίαν σημασίαν καὶ ἀξίαν ἔχουν καὶ αἱ δύο αὐταὶ ἡμέραι. Ὅποιον δηλαδὴ σκοπὸν ἔχουν οἱ Χριστιανοὶ διὰ τὴν Κυριακήν, τὸν ἴδιον ἔχουν καὶ οἱ Ἑβραῖοι διὰ τὸ Σάββατον, δηλαδὴ ἡ ἡμέρα αὐτὴ εἶναι ἡμέρα τοῦ Θεοῦ.

Ἀγανακτεῖ ὁ ἀρχισυνάγωγος διότι ὁ Θεάνθρωπος ἔδωσε χεῖρα βοηθείας σὲ μιὰ πάσχουσα γυναῖκα ἐπειδὴ ἦτο Σάββατον. Τυφλωμένος ἀπὸ τὸν φθόνον κατηγορεῖ τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ ὅτι ἔκαμε ἁμαρτίαν μὲ τὸ νὰ βοηθήσῃ τὴν ἀσθενῆ ἐνῷ ἦτο Σάββατον, καὶ σύμφωνα τάχα μὲ τὸν ἑβραϊκὸν νόμον κάθε ἐργασία τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἀπαγορεύεται. Προσπαθεῖ νὰ διαβάλῃ τὸν Ἰησοῦν ὅτι παρέβη τὸν νόμον! Ἀλλὰ ὁ Θεάνθρωπος τὸν ἀποστομώνει λέγοντάς του ὅτι ὁ νόμος ἀπαγορεύει μὲν τὴν ἐργασίαν τὴν σωματικήν, ὄχι ὅμως καὶ τὴν ἀγαθοεργίαν. Ὁ ἄνθρωπος κάνοντας ἀγαθοεργίας ὄχι μόνον δὲν παραβαίνει κανένα νόμον ὁποιαδήποτε ἡμέρα κι' ἂν εἶναι, ἀλλὰ τοὐναντίον μ' αὐτὲς γίνεται ἀρεστὸς στὸν Θεόν.

Βεβαίως ἔχομεν καθῆκον νὰ σεβώμεθα τὰς ἡμέρας ποὺ εἶναι ἀφιερωμέναι εἰς τὸν Θεόν, πρὸ πάντων δὲ τὴν Κυριακὴν ποὺ μᾶς θυμίζει τὴν ἀνάστασιν τοῦ Θεανθρώπου, βεβαίως δὲν πρέπει νὰ ἐργαζώμεθα κατ' αὐτὰς σωματικῶς, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὰς ἑορτάζομεν μὲ ἔργα θεάρεστα καὶ ὄχι νὰ ἀκολουθήσωμεν τὸν φθονερὸν ἀρχισυναγωγόν. Μόνον αὐτὸς ὁ ἑορτασμὸς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ πρέπει, μόνον αὐτὸς θὰ μᾶς φέρῃ πλησίον τοῦ Θεοῦ.

[illegible] τῶν ὁποίων οἱ διδάσκαλοι λόγῳ τῶν ἀποστάσεων δὲν εἶναι δυνα[illegible] μας μόνον τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὴν ἑρμηνείαν τῆς ἑπομένης Κυριακῆς.

ΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ἡ Ἑλληνικὴ γῆ!...

«Ζητῶ να μὴ λησμονη κανεὶς σας καὶ οἱ γέροι καὶ τὰ παιδιὰ καὶ οἱ μικροὶ ὅτι ἡ ἑλληνικὴ γῆ εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία θὰ μᾶς θρέψη ὅλους....».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

Μπορεῖ κάποτε νὰ νόμιζες πὼς τὰ σοφὰ αὐτὰ λόγια τοῦ Ἀρχηγοῦ μας προέρχονται μόνο ἀπὸ τὴν πρόβλεψί του κι' ἀπ' τὴ φροντίδα του γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ λαοῦ μας τώρα ποὺ ὁ πόλεμος ξάπλωσε σὰν ἁρπαχτικὸ ὄρνεο τὰ νύχια του πάνω στὸν κόσμο. Εἶναι κι' αὐτό, μὰ εἶναι καὶ κάτι ἄλλο πιὸ βαθὺ καὶ πιὸ σοφό, ποὺ δὲν τὸ γέννησαν μόνο οἱ δίσεχτοι χρόνοι καὶ οἱ δύσκολοι καιροί. Καὶ γι' αὐτὸ τὸ κάτι ἄλλο, ποὺ παραμέλησαν οἱ ἄλλοι καὶ δὲν τὸ ἔθεσαν στὸ ὕψος ποὺ ἔπρεπε, θὰ μιλήσουμε σήμερα.

Εἴχαμε γῆ, μὰ [illegible] τὸν ἄσωτο υἱό, ποὺ ἐγκατέλειψε τὸ πατρογονικό του σπίτι ζητῶντας ἀλλοῦ τὴ ζωὴ καὶ τὴν εὐτυχία. Τὸ ἀποτέλεσμα τὸ ξέρετε. Γύρισε ξεσχισμένος καὶ δυστυχισμένος.

Εἴχαμε γῆ, καὶ μπόλικη μάλιστα.

Δὲν εἶναι λίγα τὰ 130.200 τετραγ. χιλιόμετρα ποὺ ἀποτελοῦν τὴν Ἑλλάδα. Πάνω σ' ἕνα χιλιόμετρο πέφτουν 48 κάτοικοι. Κι' ὅταν [illegible] λογοῦν 200 καὶ 300 ἄνθρωποι πάνω σ' ἕνα τετραγωνικὸ χιλιόμετρο, τότε θὰ καταλάβουμε πόση γῆ ἔχουμε δική μας.

Ὅμως τὴν ἀνακαλύψαμε τώρα, σὰν νέοι Κολόμβοι καὶ Βάσκο ντὲ Γάμα, γιατὶ βρέθηκε ἐπὶ τέλους ὁ Ἀρχηγὸς ἐκεῖνος, ποὺ ξέρει ν' ἀξιολογῇ [illegible] πρόσωπα, ὅπως ἀληθινὰ πρέπει καὶ μᾶς ἀναφώνησε ἐκεῖνο τὸ σωτήριο: «Γῆ, γῆ, ἑλληνικὴ γῆ!».

Καὶ γυρίσαμε τὸ βλέμμα πρὸς τὰ κάτω. Γιατὶ πρὶν ὅλοι μας, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, εἴχαμε τὰ μάτια πρὸς τὸν οὐρανό, κυττάζαμε τὰ σύννεφα σὰν νὰ περιμέναμε νὰ μᾶς ρίξῃ ὁ Θεὸς τὴν εὐημερία ἀπὸ κεῖ ἀπάνω. Ξεχνούσαμε τὰ οὐσιώδη καὶ κατατριβόμαστε μὲ τὰ [illegible]. Ἐνῶ ἡ εὐημερία [illegible] καὶ [illegible] με, παρὰ τρέχαμε πίσω ἀπὸ φαντάσματα καὶ ψευδοπαραστάσεις. Θέλαμε, μιμούμενοι ἄλλες χῶρες, νὰ γίνουμε λαὸς βιομηχανικὸς ἢ ὅ,τι ἄλλο, ἐνῷ οἱ πεδιάδες καὶ οἱ πλαγιές μας μέναν ὀρφανὲς καὶ παραμελημένες. Χρόνια

[illegible] μας εφτασε καὶ μίλησε σὰν τὸ σοφὸ ἐκεῖνο πατέρα τον ρ.βλικό, ποὺ σύμβολο ἀπὸ τὰ χρόνια τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοῦ Ἰσαὰκ ἔφθασε στὸ στόμα τοῦ λαοῦ μας.

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἦτα[illegible]ας γεροπατέρας, ποὺ εἶχε πέντε γυι[illegible] καὶ κάμποσα [illegible]λια καὶ χωράφια. Σὰν κατάλαβε πὼς πρόκειται νὰ τὸν καλέσῃ ὁ Θεὸς κοντά του μάζεψε τοὺς γυιούς του γύρω στὸ κρεββάτι του καὶ τοὺς εἶπε: «Τώρα θὰ σᾶς πῶ πιὰ τὸ μεγάλο μυστικό. Σὲ κάθε ἀμπέλι καὶ χωράφι ἔχω θαμμένο ἀπὸ [illegible] φλουριά. Νὰ τὸ βρῆτε καὶ θὰ γίνετε κι' ἐσεῖς καὶ ἡ φαμίλια σας εὐτυχισμένοι!».

Ἔτσι ἄρχισαν οἱ γυιοὶ νὰ σκάβουν ἀπὸ τὴ μιὰ ἄκρη ὡς τὴν ἄλλη καὶ πάλι ἄρχιζαν ἀπὸ τὴν ἀρχή! Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς δὲν βρήκανε οὔτε ἕνα σταμνὶ μὲ φλουριά, ὅμως ὅταν ἦρθε ὁ καιρὸς τοῦ θερισμοῦ γέμισαν οἱ ἀποθῆκες τους ἀπὸ τὸ χρυσάφι τοῦ σταριοῦ. Τότε κατάλαβαν μόνο ποιὸν θησαυρὸ ἐννοοῦσε ὁ γεροπατέρας τους «Θεὸς συχωρέσει τον!» ὅπως τὸν εὐλογοῦσαν!

Ἔτσι καὶ μεῖς τώρα θὰ ξεθάψουμε μὲ τὰ χέρια μας καὶ τὴν καρδιά μας ἀπὸ τὴν ἑλληνική μας γῆ τοὺς θησαυροὺς ποὺ κρύβουνται στὰ σπλάγχνα της. Ὁ λαός μας πρέπει νὰ ζήσῃ καὶ νὰ εὐημερήσῃ ἀπὸ τὴν γῆ του. Γι' αὐτὸ σ' ὅλη μας τὴ σκέψι, τὴ δρᾶσι καὶ τὴ ζωὴ ἂς κυριαρχῇ ἡ γραμμὴ τῆς ἐντολῆς τοῦ δικοῦ μας τώρα σοφοῦ Πατέρα καὶ Ἀρχηγοῦ.

Κεῖνα τὰ χέρια ποὺ δουλεύουν τὴ γῆ μας ἔμμεσα ἢ ἄμεσα ἂς μᾶς γεννοῦν τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἐκτίμησι ποὺ τοὺς ἀξίζει.

Σ. Καρ.

...καὶ τὰ παιδιά της.

των ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ μας

Η ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ ΚΑΙ Η "ΝΕΟΛΑΙΑ,

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΛΥΚΑΝΤΙΚΑ

[illegible] μπακαλης [illegible] καοι!

Γέλασα μὲ τὴ σ[illegible]

— Γελᾶς. [illegible]

[illegible] λα χωρις ζαχαρι;

Κι' ἐπειδὴ βρῆκα, στερ[illegible] αὐτὰ ποὺ μοῦ εἶπε, τὴ φρον[illegible] της δικαιολογημένη, ἀποφασ[illegible] νὰ πῶ μερικὰ πράγματα γιὰ ὅ[illegible] τὶς γυναῖκες καὶ ὅλα τὰ κορίτσι[illegible] ποὺ ἔχουν τυχὸν τὶς ἴδιες φροντίδες σχετικὰ μὲ τὴ ζάχαρι.

Ξέρετε, φυσικά, σὰν γυναῖκες ποὺ ζοῦμε στὴν ἐποχή μας, ὅτι για νὰ φέρωμε ζάχαρι χρειαζόμαστε νὰ στείλωμε τὰ λεπτά μας στὸ ἐξωτερικό. Ὅμως σήμερα κάθε λαὸς κυττάζει νὰ βγάζη ὅσο τὸ δυνατὸν λιγώτερο χρῆμα ἔξω. Αὐτὸ ὑπηγόρευσε καὶ τους «περὶ ἐξαγωγῆς συναλλάγματος» νόμους.

Ἡ Ἑλλάδα δὲν ἔχει ζαχαροκάλαμο καὶ ἑπομένως οὔτε ζάχαρι. Πειράματα γιὰ τὴν παραγωγή της ἀπὸ γλυκοπατάτες, σταφίδες, γογγύλια κλπ. ἔγιναν, ἀλλὰ δὲν ἔφθασαν ἀκόμη σὲ βιομηχανικὴ ἐφαρμογή. Ὅμως ἐμεῖς, σὰν «ἀγαθὰ πνεύματα», σὰν «ἄγγελοι τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς κουζίνας», πρέπει χωρὶς χημικὰ ἐργαστήρια καὶ χωρὶς πολυετῆ πειράματα νὰ βροῦμε τὸ μέσο νὰ βοηθήσωμε τὸν ἑαυτό μας καὶ τὰ παιδιά μας στὴ δύσκολη αὐτὴ περίστασι. Ἄλλως τε δὲν εἴμαστε καὶ μονάχές μας. Σήμερα ὅλες οἱ [illegible]

[illegible] ρὸ ζάχαρο [illegible] φτάνει ὅμως μόνο ὁ [illegible]

[illegible] πὸ αἰθέρια ἔλαια, που μας κάνουν τὸ μέλι μοσχοβόλο καὶ ὀρεκτικό.

Στὸ στομάχι τῆς μέλισσας γίνεται ἀκόμη μιὰ θαυμασία κατεργασία γιὰ τὴ διατήρησι τοῦ γλυκοῦ προϊόντος της. Τὸ μυρμηκικὸν ὀξὺ καὶ ἡ ἀπορρόφησις τοῦ νεροῦ ἀποτελοῦν τὸ πυκνόρρευστο μέλι, ποὺ φροντιστικὰ ἀποθέτει ἡ καλὴ ἐργάτισσα στὰ μικρὰ κελλάκια τῆς μελόπηττας.

Πόσο εὐχάριστα τρῶνε τὰ παιδιὰ μιὰ φέτα ψωμιοῦ μὲ βούτυρο καὶ μέλι ἢ μόνο μὲ μέλι τὸ ξέρουμε ὅλες μας. Καὶ γλυκίσματα γίνονται μὲ μέλι καὶ ἐν ἀνάγκῃ καὶ τὸ τσάϊ μας μποροῦμε νὰ τὸ γλυκάνωμε μὲ μιὰ κουταλιά.

Ἂν μᾶς εἶναι δυνατὸ μποροῦμε καὶ οἱ ἴδιες νὰ κάνωμε τὴν παραγωγή μας

Ἄλλη φορὰ θὰ μιλήσωμε γιὰ τὸ πετιμέζι.

ΓΙΑ Ν' ΑΛΕΙΦΩΜΕ ΤΟ ΨΩΜΙ ΜΑΣ

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ φοβώμαστε νὰ εἰσαγάγωμε στὴν κουζίνα μας μιὰ συνταγή, που μᾶς φαίνεται παράξενη. Μποροῦμε νὰ δοκιμάσωμε. Φυσικὰ ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες δὲν μποροῦμε νὰ φάμε τὴν ἀμερικανικὴ σαλάτα ἀ[illegible]νὰ καὶ μπανάνες μὲ μαγιονέζα ἢ τὶς τσιγαρισμένες κινέζικες ἀκρίδες. Μποροῦμε ὅμως σὲ πολλὰ ἄλλα πράγματα νὰ εὐρύνωμε τὴν κουζίνα μας. Δοκιμάσετε. Πάρετε 50 - 100 δράμια φρέσκη μυζήθρα ἢ γιαοῦρτι τῆς σακκούλας, που δὲν εἶναι ξυνό. Βάλετε ἕνα κομμάτι βούτυρο ἢ μαργαρίνη, κόκκινο πιπέρι, ἐλάχιστο μπαχάρι, κρεμμυδάκι φρέσκο καὶ διάφορα πράσινα: σέλινο, μαϊντανό, δυόσμο, ὅλα ἀπὸ λίγο, ψιλοκομμένα, καὶ ἀναμίξατέ τα καλὰ σὲ μιὰ μάζα. Ὅταν χτυπᾷ φοῦσκες σερβίρατέ το ὡραῖα καὶ ὀρεκτικὰ γιὰ τὸ μάτι. Στὸ βραδινὸ τραπέζι μὲ μιὰ σοῦπα δὲν εἶναι ἄσχημο. Τὰ παιδιὰ θὰ φᾶνε τὴ φέτα τους μὲ πολλὴ εὐχαρίστησι, ἀλειμμένη ἀπὸ τὴν ἀρτυσμένη αὐτὴ μυζήθρα ἢ γιαοῦρτι τῆς σακκούλας ὅπως εἴπαμε. Ἄλλως τε εἶναι καὶ μιὰ τροφὴ ποὺ θὰ τὰ ὠφελήσῃ πολύ, ὅταν μάλιστα πρόκειται περὶ δύσκολων παιδιῶν.

ΛΕΥΚΑ ΔΟΝΤΙΑ

Πόσες φορὲς δὲν μᾶς τυχαίνει νὰ δοῦμε ἕνα πρόσωπο θελκτικό, ποὺ νὰ μᾶς κάνῃ ὅμως νὰ χάσωμε τὴν πρώτη αὐτὴ εὐχάριστη ἐντύπωσι ὅταν ἀνοίξῃ τὸ στόμα γιὰ νὰ μιλήσῃ!

Κι' ἐπειδὴ γενικὰ κάποιος ποὺ μιλεῖ συγκεντρώνει τὴν π[illegible] στὸ στόμα του, γι' αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη τὰ δόντια μας νὰ μὴ προκαλοῦν τὴν ἀηδία. Δὲν πρέπει νὰ εἶναι μόνο κανονικά, ἀλλὰ πρὸ παντὸς καθαρά.

Πολλοὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀκόμη κατπίζουν κι' αὐτὸ εἶναι γραμμένο μὲ μαῦρα καὶ κίτρινα... σημάδια στὰ δόντια τους. Ἀ[illegible]ο γιὰ ἕναν ἄνδρα, ἀλλὰ φοβερὸ γιὰ μιὰ γυναῖκα. Ἡ ὀδοντόπαστα σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα δὲν φέρνει καὶ μεγάλα ἀποτελέσματα. Θὰ σᾶς πῶ μιὰ ἁπλῆ καὶ φθηνὴ συνταγή, μὲ τὴν ὁποία θὰ καθαρίζετε κάθε δυὸ μῆνες, χωρὶς βέβαια νὰ διακόψετε τὴν καθημερινὴ χρῆσι τῆς ὀδοντόπαστας.

Πάρετε 10 γραμμάρια Acide Chlorydrique καὶ 10 γραμμάρια νερό. Αὐτὸ εἶναι ὅλο.

Μὲ ἕνα ξυλάκι ἢ σπίρτο τυλιγμένο στὴν ἄκρη μὲ λίγο βαμβάκι καὶ βρεμμένο στὴν διάλυσι καθαρίζετε τὰ δόντια σας ἕνα - ἕνα μὲ προσοχή. Μὴ βρέχετε τὰ οὖλα σας. Σφουγγίζετε τὸ δόντι μ' ἕνα καθαρὸ πανάκι μόλις ἀρχίσῃ νὰ ἀστρίζῃ. Πλύνετε μὲ νερὸ καλὰ ἔπειτα τὸ στόμα σας.

Ἔτσι θὰ παρουσιασθῆτε καὶ σεῖς ξαφνικὰ στὸν κύκλο σας μὲ δόντια .. μαργαριτάρια.

ΣΕΜΝΟ ΚΑΙ ΧΑΡΙΤΩΜΕΝΟ!

Ὁποία κόρη, ὁποία γυναῖκα μπορεῖ στὸ ντύσιμό της νὰ ζευγαρώνῃ τὴ σεμνότητα καὶ τὴ χάρι, τὶς δυὸ τόσο πολύτιμες γι' αὐτὴ ἀρετές, δείχνει ἕνα ἀνώτερο ψυχικὸ πολιτισμό, ἐκδηλώνει μὲ τὴν ἐξωτερική της ἐμφάνισι τὶς ἰδιότητες μιᾶς ἰσορροπημένης ψυχῆς κι' ἑνὸς πνεύματος ποὺ ἔχει νοιώσει νὰ ταξιθετῇ καὶ νὰ τακτοποιῇ τὸ περιβάλλον του σύμφωνα μ' ἕναν ἁρμονικὸ ἐσωτερικό του κόσμο.

Ἂν ξέραμε ὅτι τὸ ντύσιμό μας, μὲ ὅλα του τὰ ἐξαρτήματα, εἶναι ὁ καθρέπτης τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματός μας, θ' ἀποφεύγαμε πολλὲς φορὲς τὴ γελοιοποίησί μας ἀκολουθῶντας τὶς ἀκρότητες τῆς μόδας. Μπορεῖ ἕνας ψυχολόγος παρατηρητὴς ἀπὸ τὸ ντύσιμό μας νὰ καταλάβῃ τὴν ψυχὴ καὶ τὸ χαρακτῆρα μας, ἀκόμη ἴσως καὶ τὶς ἀνόητες ἐπιθυμίες ποὺ κρύβονται μέσα μας.

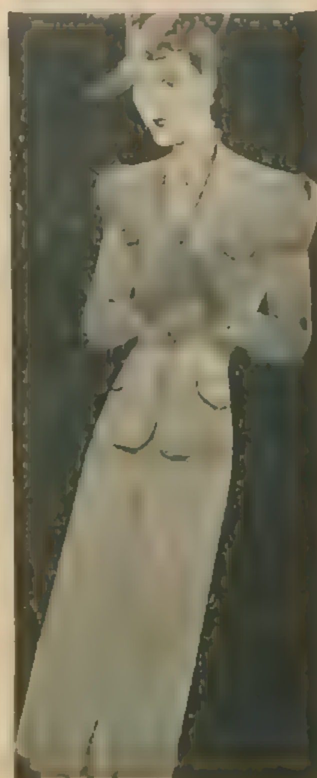
Νὰ σᾶς πῶ μερικὰ παραδεί-[illegible]

Ἕνα κορίτσι ποὺ δουλεύει στὴ φάμπρικα καὶ θυσιάζει 200 δρ. γιὰ νὰ πάρῃ πέτσινα γάντια, κόβοντάς τις ἀπὸ τὸ φαγητό του, φανερώνει τὴν τρομερὴ καὶ ἐπικίνδυνη ἐπιπολαιότητά του. Θὰ πέσῃ σὲ ἄτοπα μὲ τὴ μανία του νὰ μιμηθῇ τὴ μεγάλη κυρία.

Μιὰ κυρία ποὺ φορεῖ ἕνα καπέλλο πολὺ τολμηρὸ καὶ παρδαλὸ μάλιστα, ποὺ ἀφίνει μέσα στὸ χειμῶνα σχεδὸν ὅλο τὸ κεφάλι ἀκάλυπτο, φανερώνει ὅτι τῆς λείπει τὸ πνεῦμα τῆς σκοπιμότητος, ὅτι εἶναι φαντασμένη, ὅτι τὸ μυαλό της εἶναι πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι της, ὅτι τῆς λείπουν οἱ ἐσωτερικές, οἱ γνήσιες ἀξίες καὶ θέλει νὰ δείξῃ μόνο μὲ ἐξωτερικὰ ἐκκεντρικὰ καπέλλα καὶ φορέματα.

Ἂς προσέχωμε λοιπὸν κι' ἂς φυλαγώμαστε ἀπὸ τοῦ νὰ δίνωμε τὴν κάρτα μας γράφοντας οἱ ἴδιες τὰ ἐλαττώματά μας πάνω της μὲ τὴν ἐμφάνισί μας. «Τὸ ἁπλὸ καὶ χάριν ἔχει» λέει κι' ὁ λαός. Σήμερα μάλιστα μᾶς ὑπαγορεύει τὴν ἁπλότητα ἡ ἐποχή.

Τὸ νόστιμο αὐτὸ καὶ παρουσιάσιμο κοστούμι ἑνώνει τὶς δυὸ ἀρετὲς ποὺ ἀναφέραμε παραπάνω. Πρακτικό, μὲ τσέπες σπόρ, μπορεῖ νὰ φορεθῇ καὶ τὸ χειμῶνα μ' ἕνα ἐλαφρὸ ρεγκλὰν ἐπανωφόρι, ὅπως καὶ τὴν ἄνοιξι, χωρὶς αὐτό, μὲ ποικιλόχρωμο μαντήλι στὸ λαιμό.

Ἀπὸ τὴ Βυζαντινὴ Ἐποποιΐα

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑπὸ : Μ. ΑΝ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ θάνατος τοῦ Κωνσταντίνου θὰ σημάνη τὴν ἀρχὴ σ' ἕνα δρᾶμα ποὺ ἀπὸ καιρὸ σχεδιάζεται καὶ ποὺ κανεὶς ἀπὸ πρὶν δὲν μπορεῖ νὰ ξέρη οὔτε τὶς περιπέτειες οὔτε τὸ τέλος του. Ἡ σκηνὴ του θὰ περιοριστῆ στὸ βασιλικὸ παλάτι, θὰ περιλάβη καὶ τὴ Βασιλεύουσα ἢ θὰ ξαπλωθῆ σ' ὁλόκληρη τὴν Αὐτοκρατορία καὶ θὰ γεμίση τὸν ἀέρα ἀπὸ ἀλαλαγμοὺς καὶ θρήνους ποὺ θ' ἀντιλαλήσουν ἀπὸ τὰ Μπαλκάνια ὡς τὶς κορφὲς τοῦ Καυκάσου καὶ τοῦ Ἀμανοῦ; Κι' ἂν αὐτὸς ὁ Γρηγόρης βρεθῆ δίπλα σ' ἕνα ἀπὸ τοὺς πρωταγωνιστὲς ποιὸ ρόλο τοῦ εἶναι γραφτὸ νὰ παίξη στὸ δρᾶμα τοῦτο; Ἡ ἥσυχη παιδιάστικη ζωή του μὲ μιᾶς θ' ἀλλάξη τόνο. Ἀπὸ εἰρηνικὸ ὀνειροπόλημα στὸν κῆπο τοῦ Πρωτοσπαθάρη θὰ γίνη αἱματηρὴ δρᾶσι καὶ δυνατὸ τίναγμα ποὺ ἢ θὰ τὸν ἀνεβάση στὴν κορφὴ ἢ θὰ τὸν ρίξη γιὰ πάντα στὴν πιὸ σκοτεινὴ κακομοιριά.

Γιὰ ὅλες αὐτὲς τὶς ἀπορίες δὲν περίμενε βέβαια γιὰ τώρα τοὐλάχιστον νὰ πάρη καμμιὰ ἀπάντηση. Τὸ μόνο θετικὸ συμπέρασμα ἦταν πὼς ὁ Νικηφόρος Φωκᾶς κρατοῦσε ὅλη τὴ δύναμη στὰ χέρια του καὶ πὼς ἂν ἤθελε νὰ τὴ μεταχειριστῆ γιὰ δικό του ὄφελος θὰ μποροῦσε εὔκολα ν' ἀνεβῆ στὸ θρόνο. Μήπως τὸ ἴδιο δὲν ἔκανε ὁ Ρωμανὸς ὁ Λεκαπηνός; Κι' ὄχι μονάχα αὐτός, μὰ καὶ οἱ γιοί του καὶ ὁ γαμπρός του φόρεσαν τὴν πορφύρα καὶ τὰ κόκκινα τσαγγία τοῦ αὐτοκράτορα. Εἶδε κι' ἔπαθε ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος νὰ γλυτώση ἀπὸ τὴ φιλόδοξη τούτη φαμίλια. Νὰ λοιπὸν γιατὶ ὁ καλόγερος εἶπε πὼς ὁ Σατανᾶς σωώνει στὸ Νικηφόρο κρατῶντας στὰ χέρια του τὸ στέμμα τῆς οἰκουμένης καὶ πὼς ὅλοι οἱ φίλοι του πρέπει νὰ τὸν βοηθήσουν, νὰ μὴ γονατίση μπροστὰ στὸν πειρασμό.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἕνα ΜΑ.. ἕνα μεγάλο ΜΑ σηκωνόταν στὴ σκέψη τοῦ Γρηγόρη...

Εἶναι ἐποχὴ ποὺ οἱ νόμοι στέκουν πάνω ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ κανονίζουν τὸ λογισμὸ καὶ τὴν πράξη τους σὲ τρόπο ποὺ ὅλα ἀκολουθοῦνε μιὰ τάξη καὶ τίποτα δὲ γίνεται ποὺ νὰ βγαίνη ἔξω ἀπ' αὐτήν... Κι' εἶναι ἄλλες ἐποχὲς πάλι τόσο ἀνακατεμένες ποὺ δὲν ξέρεις ποιὸ εἶναι τὸ σωστὸ καὶ ποιὸ τὸ ἄδικο, τί νὰ κατηγορήσης καὶ τί ν' ἀκολουθήσης γιὰ παράδειγμα. Οἱ λύκοι, λένε, χαίρονται τότε στὴν ἀνεμοζάλη μέσα, μὰ οἱ «ἀμνοὶ τοῦ Θεοῦ» γυρίζουν ὁλοῦθε τὰ τρομαγμένα τους μάτια καὶ γυρεύουν νὰ βροῦνε ἀπάνεμο τόπο νὰ σταθοῦν. Γλυστράει, θαρρεῖς, τὸ τιμόνι ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ τιμονιέρη καὶ τὸ καράβι πάει νὰ μπατάρη ἀκυβέρνητο... Ὢ μακάρι σὲ μιὰ τέτοια περίσταση ἕνα τίμιο καὶ πιδέξιο χέρι, νὰ λόγου χάρη, σὰν τὸ χέρι τοῦ Νικηφόρου, νὰ προφτάση νὰ δώση βοήθεια... Μὴ δὲ στέκει ἡ Πατρίδα πάνω ἀπ' ὅλα; Ἡ Πατρίδα εἶναι αἰώνια, μὰ οἱ ἄνθρωποι εἶναι περαστικοὶ κι' ὅποιος ἀπ' αὐτοὺς ἔχει ἐξουσία μήπως τὴν ἔχει γιὰ κανένα ἄλλο λόγο παρὰ γιὰ νὰ δουλεύη ὅσο καλύτερα μπορεῖ τὴν Πατρίδα καὶ τὸ Χριστό; Τότε λοιπόν;

Δίχως ἄλλο τὰ προβλήματα τοῦτα ἔπεφταν δύσκολα στὸ ἄπραγο μυαλὸ τοῦ Γρηγόρη καὶ γι' αὐτὸ βασανιζότανε χωρὶς νὰ δίνη καμμιὰ λύση... Ἔπεσε σὲ βαθειὰ νερά... Μὰ γιὰ νὰ ποῦμε τὴ μαύρη ἀλήθεια στὰ ἴδια τοῦτα νερὰ θαλασσοπνίγουνταν καὶ μεγάλοι καὶ σπουδαῖοι μάλιστα σύγχρονοί του, καὶ πότε τοῦτο πιστεύανε, καὶ πότε κεῖνο, κατὰ τὸ συμφέρο ποὺ εἴχαν' γιατὶ αὐτὸ τ' ἀφιλότιμο σὲ τραβάει πάντα κατὰ τὴ μεριά του καὶ σοῦ παρασταίνει τὰ πράματα, ὅπως τοῦ ἀρέσει... καὶ πρέπει νάχης μεγάλο μυαλό, σὰν τοῦ Σωκράτη, νὰ ποῦμε, γιὰ νὰ μπορέσης νὰ ἰσοζυγιαστῆς καὶ νὰ κρίνης δίκαια στὴν κάθε περίσταση.

Ξαφνικὰ ὁ Γρηγόρης τινάχτηκε. Πίσω ἀπὸ τὸ βῆλο ἀκούστηκαν βήματα..

«Θάρχονται νὰ μὲ ζητήσουν...» σκέφτηκε... «Ἦρθε ἡ στιγμὴ καθὼς φαίνεται νὰ παρουσιαστῶ στὸ Δομέστικο».

Σηκώθηκε μὲ θάρρος... Ἔνοιωθε τὴν καρδιά του ἀντρειωμένη ὕστερα ἀπὸ τὶς σκέψεις ποὺ ἔκανε... Κι' ἀλήθεια ὁ ἄνθρωπος ποὺ κρατιέται ἀπὸ εὐγενικὴ ράτσα, εἴτε φτωχὸς εἶναι, εἴτε πλούσιος, εἴτε μικρός, εἴτε μεγάλος, βρίσκει μέσα του πάντα τὴ δύναμη ν' ἀντικρύση κάθε περίσταση. Ἡ ἀρετή του — τί παράξενο ἀλήθεια — πολλές φορὲς στοὺς εἰρηνικοὺς κι' ἄπραγους καιροὺς μένει κρυμμένη σὰ σπίθα μέσα στὴν ἀθάλη καὶ ξαφνικὰ στὸν κίνδυνο πετιέται φλόγα λαμπρὴ καὶ περήφανη...

Ὡς τόσο μιὰ γωνιὰ ἀπὸ τὸ βαρὺ ὕφασμα παραμέρισε καὶ φάνηκε ἴσα ἴσα ἕνα χαριτωμένο κεφαλάκι κοριτσίστικο... Δυὸ βελούδινα μαῦρα μάτια τὸν κοίταξαν μὲ περιέργεια

Ἦταν ἡ Νανώ.

— Γρηγόρη, ἐδῶ εἶσαι; ρώτησε.

— Καθὼς βλέπεις.

— Μοῦ ἀπάντησες ὅπως θὰ μ' ἀπαντοῦσε ὁ Μιχαήλ, εἶπε ἡ Νανὼ καὶ παραμερίζοντας περισσότερο τὸ βῆλο μπῆκε πατῶντας στὰ δάχτυλα καὶ κάθισε στὸ ντιβάνι... Ἀλήθεια ἐσεῖς παίρνετε ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλο τρόπους καὶ κοντεύετε νὰ μοιάσετε ὁλότελα, προστεσε γελῶντας...

Γέλασε κι' ὁ Γρηγόρης.

— Τότες λοιπὸν ἐγὼ θὰ βγῶ κερδισμένος, εἶπε.

— Ἄ... αὐτὸ δὲν τὸ ξέρω, ἀπάντησε κείνη καὶ ἔσκυψε τὸ κεφάλι...

Τὸ μελιχρὸ φῶς τοῦ πολυκάντηλου ἁπλώθηκε στὰ μαλλιά της ἁπαλὸ καὶ στρωτὸ σὰ σκέπη' κάτω τὸ πρόσωπό της, σκιασμένο, εἶχε μιὰ σοβαρότητα ἀσυνήθιστη, σὰ νάτανε μεγάλη κοπέλα. Ἐξ ἄλλου ἀλήθεια τώρα τελευταῖα εἶχε ἀλλάξει ὁλότελα ἡ Νανώ. Μέστωσε τὸ κορμί της ποὺ ἦταν λιγνὸ καὶ σὰν ἄχαρο, πῆρε ἀλλοιώτικη ἔκφραση τὸ πρόσωπό της... ἡ κίνησή της ἀκόμα κι' οἱ τρόποι της... Τὴν ἔβλεπες καὶ δὲν πίστευες τὰ μάτια σου, κι' ἀποροῦσες, τί τάχα νὰ συμβαίνη στὸ ζωηρὸ καὶ ξένοιαστο τοῦτο πλάσμα κι' ἔγινε ἔτσι ξαφνικὰ προσεχτικὴ καὶ συλλογισμένη...

«Μὴν ἔχει τίποτα μαζί μου;» ἀναρωτήθηκε στὴν ἀρχὴ ὁ Γρηγόρης... «Τὴν πρόσβαλα τάχα χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω μ' ἄπρεπο λόγο ἢ φέρσιμο;»

Γιατί — ναί, ἦταν σίγουρος — ξέχωρα γι' αὐτὸν ἔδειχνε πιὸ κρύα, πιὸ λιγόλογη... Ἄλλοτες δὲν τὸν ξεχώριζε ἀπὸ τὸν ἀδερφό της καὶ τὸ Μιχαήλ, τώρα σὰ νάθελε νὰ τὸν κρατήση σὲ ἀπόσταση. Ἔψαχνε τὴ θύμησή του καὶ δὲν εὕρισκε νὰ τῆς εἶχε κάνει τίποτα. Τότες λοιπὸν ἄλλαξε κι' αὐτὸς τρόπο κι' ἔτσι οἱ δυὸ τοῦτοι πήγαιναν πιὰ σὰν τὸ σκύλο μὲ τὴ γάτα.

— Τί πάθατε σεῖς; ρώτησε κάποτε ὁ Δημήτρης.

Ἡ Νανὼ μισόκλεισε τὰ μάτια της, σήκωσε ψηλὰ τὴ μυτίτσα της καὶ ρώτησε μὲ πολλὴ ἀξιοπρέπεια σὰν παραξενεμένη τάχα.

— Ἐγώ;... τίποτα!

Ἅμα μιλοῦσε ὁ Γρηγόρης καὶ βρισκότανε μπροστὰ ἔκανε τάχα πὼς δὲν πρόσεχε. Περνοῦσε ὁλόκληρη ἑβδομάδα χωρὶς νὰ παρουσιαστῆ. Ἕνα μεσημέρι ἡλιοπερίχυτο στὸ ἔμπα τοῦ Ὀχτώβρη ὁ Γρηγόρης ἀναζητοῦσε στὸν κῆπο τοῦ Πρωτοσπαθάρη τοὺς φίλους του καὶ βρέθηκε ξαφνικὰ μπροστά της. Τὸ φῶς περνῶντας μέσα ἀπὸ ἕνα ἄνοιγμα ἔπεφτε ἴσα ἀπάνω της.

Εἶδε ἕνα χαριτωμένο κεφάλι κοριτσίστικο.

'Από τό Ἅγιον Ὄρος

ΑΓΡΥΠΝΙΑ ΣΤΗ ΜΟΝΗ ΤΩΝ ΙΒΗΡΩΝ

Η ἀναπάντεχη καλοκαιρινὴ βροχούλα εἶχε δροσίσει τὶς χαρουπιές, τὰ σκοῖνα, τὰ πευκάκια. Ὁ ἥλιος ποὺ ἔπεφτε πίσω ἀπὸ τὶς καρυὲς ἐχρύσωνε τοὺς θόλους καὶ τὰ ξεθωριασμένα κτίρια τῆς ἱστορικῆς μονῆς τῶν Ἰβήρων. Γαλήνια ἡ θάλασσα τοῦ Αἰγαίου ἄστραφτε σὰν καθρέφτης καὶ τὰ ἤρεμα κύματά της ἔλειχαν τὴν κατάφυτη γλῶσσα τῆς στεριᾶς, ὅπου βρίσκεται τὸ ἱστορικὸ μοναστῆρι. Οἱ σπῖνοι πήγαιναν νὰ κουρνιάσουν στὶς καρυδιές. Οἱ ἐξωμάχοι μοναχοὶ ἔφταναν ἡλιοκαμένοι ἀπ' τὶς δουλειές καὶ τακτοποιοῦσαν γρήγορα - γρήγορα τὰ ζωντανὰ στοὺς σταύλους. Τίποτα δὲν ετάρασσε τὴ γαλήνη τοῦ μοναστηριοῦ. Μονάχα τὸ μουρμούρισμα τῆς κρήνης, ποὺ βρίσκεται στὴν αὐλή, σκεπαζόταν ἀπὸ τὰ βαρειὰ βήματα τῶν μοναχῶν ποὺ ἀντηχοῦσαν πότε - πότε στὸ λιθόστρωτο. Ἦταν

ἕνα ποτάμι φῶς ποὺ ξεσποῦσε ὅλη τὴν ὁρμή του ἐκεῖ, μιὰ καὶ ὁλοῦθε τ' ἀμποδοῦσαν οἱ φυλλωσιὲς νὰ φτάση ὡς τὸ χῶμα. Στὸ στενὸ ἐκεῖνο μονοπάτι ποὺ ξετυλίγονταν ἀνάμεσα στὶς δυὸ πυκνὲς δεντροσειρὲς μονάχα αὐτὴ ἔλαμπε ὁλόκληρη, σὰν αὐτόφωτη... Ὁ Γρηγόρης εἶχε σκοπὸ νὰ χαιρετήση κρύα, ἔτσι μιὰ ξερὴ καλημέρα, καὶ νὰ περάση, μὰ ἡ Νανὼ τὸν σταμάτησε...

— Τὸ ξέρεις ποὺ φεύγω; τοῦ εἶπε. Ὄχι, δὲν τόξερε καὶ παραξενεύτηκε ἀλήθεια πολύ... Ὡς τόσο τὴν κοίταξε μονάχα βουβὰ κι' ἀδιάφορα... Ὕστερα μπορεῖ καὶ νὰ τὸν γελοῦσε...

— Βέβαια, ἐξακολούθησε ἐκείνη, θὰ πάω στὴ θεία μου τὴ Χρυσοβέργαινα... Ἔτσι ἀποφάσισαν...

— Γιατί; ἀπόρησε ὁ Γρηγόρης...

— Νά, γιατὶ δὲν ἔχω μητέρα...

— Αὐτὸς δὲν εἶναι λόγος...

— Μὰ τί κουτὰ ποὺ εἶναι τ' ἀγόρια! Ἔκαμε αὐτὴ ἡ μεγάλη τάγα καὶ πολύξερη καὶ κοίταξε ψηλὰ κατὰ τὸν οὐρανὸ σὰ νάλεγε «γιατὶ καλέ, Θεέ μου, τ' ἀδίκησες ἔτσι;»

— Ἕνα κορίτσι βλέπεις, ἐξακολούθησε, ἔχει νὰ μάθη πολλὰ πράματα ποὺ μονάχα ἡ μητέρα ἢ καμμιὰ ποὺ νὰ τ' ἀγαπᾷ πολὺ μπορεῖ νὰ τοῦ τὰ διδάξη... Ἐξ ἄλλου ἡ θεία μου ἡ Χρυσοβέργαινα ἤτανε παλατιανή, καθὼς ξέρεις, καί....

«Μπορεῖ νὰ γίνης καὶ σὺ» συμπλήρωσε ὁ Γρηγόρης μέσα του, μὰ δὲν τὸ εἶπε...

Ἀκολούθησε μικρὴ σιωπή...

— Λοιπόν... δὲ θὰ σᾶς βλέπω πιὰ τόσο συχνά...

«Γιατὶ ἄραγε;» σκέφτηκε ὁ Γρηγόρης... «σάμπως δὲν πᾶμε ἐμεῖς στὸ σπίτι τοῦ Μιχαήλ... Σάμπως εἶναι μακρυὰ νάρχεται αὐτὴ ἐδῶ πέρα;...»

— Λοιπόν... ξανάπε ἡ Νανώ, ποὺ εἶχε πιαστῆ ἀπ' αὐτὸ τὸ ἔρμο τὸ «λοιπὸν» στὴ στενοχώρια της, σὰν ἀπὸ σανίδα σωτηρίας... Λοιπόν... γειά σου!...

(Ἀκολουθεῖ)

ἕνα μαγευτικὸ δειλινό, δυὸ μέρες πρὶν ἀπ' τὸ τέλος τοῦ φετεινοῦ Αὐγούστου, ποὺ ἡ μονὴ τῶν Ἰβήρων, μὲ τὸ παληὸ ἡμερολόγιο, ἑώρταζε τὴν παραμονὴ τῆς Κοιμήσεως.

Τὸ σούρουπο θ' ἄρχιζεν ἡ μεγάλη ἀγρυπνία, ποὺ θὰ διαρκοῦσε δεκαεφτὰ ὧρες, ὡς τὸ μεσημέρι τὴν ἄλλη μέρα. Ἑκατοντάδες ἔφταναν ἀπ' ὅλα τὰ μοναστήρια τοῦ Ἄθω οἱ μοναχοὶ προσκυνηταί. Οἱ λογιώτεροι, οἱ ἐπίτροποι τοῦ ἡγουμενείου, οἱ γραμματικοί, ὁ ἀρχοντάρης, ὁ βιβλιοθηκάριος, ἡ ἐκλεκτή, νὰ ποῦμε, τάξις τῆς

Ἡ μεγάλη Ρωσσικὴ Μονὴ τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος.

Μονῆς, ἐπέβλεπαν στὶς τελευταῖες ἑτοιμασίες τοῦ μοναστηριοῦ, στὴν τακτοποίησι τῶν ἀμφίων, στὸ στόλισμα τῶν εἰκόνων, στὴν τοποθέτησι τῶν ξένων στὰ κελλιὰ καὶ στὸ ἀρχονταλίκι.

Δυὸ εὔρωστοι καλόγεροι, οἱ καμπανάρηδες, ἀνέβηκαν ἀργὰ - ἀργὰ τὴ σιδηρόσκαλα καὶ σὲ λίγο ἄρχισαν νὰ ἀχολογοῦν οἱ καμπάνες τοῦ μοναστηριοῦ. Ὁ ἕνας τραβοῦσε τὴ γλῶσσα τῆς μεγάλης καμπάνας καὶ ὁ ἄλλος ἔσερνε μὲ τὰ χέρια δυὸ σειρὲς μικρές, δεμένες μεταξύ τους μὲ ἁλυσίδες, κάπου δεκαπέντε καμπάνες, καὶ χτυποῦσαν ἡ μιὰ μετὰ τὴν ἄλλη μὲ ρυθμό, ἔτσι ποὺ νὰ ξεχύνεται ἀπὸ τὸν σπαθωτὸ τροῦλλο τοῦ καμπαναριοῦ μιὰ ἄφθαστη ἁρμονία. Ὅλη ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς βυζαντινῆς ἱεροτελεστίας τηρεῖται καὶ στὸ σημεῖο αὐτό, μὲ τρόπο ποὺ νὰ ξαναζῆ ἡ βυζαντινὴ ἐκκλησιαστικὴ παράδοσις. Ὥρα πολλὴ χτυποῦσαν οἱ καμπάνες, ἐνῷ οἱ μελανὲς σιλουέτες τῶν καλογήρων σχημάτιζαν στοίχους στὴν αὐλή, καθὼς ἐπήγαιναν νὰ πάρουν θέσι στὸ νάρθηκα καὶ στὰ στασίδια.

Ἐκείνη τὴν ὥρα αἰσθάνεται κανεὶς ὅτι ἐπικοινωνεῖ ἀληθινὰ μὲ τὸ Θεό! Βλέπεις τοὺς μοναχοὺς μὲ τὶς γαλήνιες μορφές τους, νὰ ψιθυρίζουν ψαλμούς, κοιτάζεις γύρω τοὺς καταπράσινους λόφους, τὴν ἤρεμη θάλασσα, τὴ σιωπὴ τοῦ τοπίου, ποὺ ταράσσεται μονάχα ἀπὸ τὴν ἁρμονία τῶν σημάντρων καὶ ἀφήνεις τὴν ψυχή σου ἐλεύθερη νὰ ζήση τὴν κατανυκτικὴ ἀτμόσφαιρα τῆς προσευχῆς καὶ τοῦ θρησκευτικοῦ μεγαλείου. Τὸ ἄρωμα τῆς θάλασσας σμίγει μὲ τὴ μοσχοβολιὰ τῆς [illegible] καὶ τῆς μυρτιᾶς καὶ σ' ἀφήνει ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ γῆς νὰ αἰσθανθῆς τὸ θαῦμα τοῦ Θεοῦ.

Σκέπτεσαι πὼς ὁ παράδεισος, ποὺ μὲ τόσους μαγικοὺς θρύλους τὸν ἔχει περιβάλει ἡ παράδοσις καὶ ποὺ μὲ τόση θυσία τὸν περιμένουν οἱ μοναχοί, δὲν εἶναι ἀποκλειστικῶς οὐράνιο πρᾶγμα, μὰ εἶναι μιὰ ἐπίγεια ἀνταμοιβὴ γιὰ ὅσους θέλουν πραγματικὰ νὰ ζήσουν τὴ ζωὴ τοῦ κόσμου τούτου, κοντὰ στὸ Θεὸ καὶ σύμφωνα μὲ τὸ νόμο του.

Τὸ βυζαντινὸ τελετουργικό, ὅπως τηρεῖται στὶς λειτουργίες τοῦ Ἁγίου Ὄρους, εἶναι κάτι ἄγνωστο στοὺς πολλούς. Ὅταν ὁ ναὸς ἔχη πιὰ γεμίσει ἀπὸ τὶς ἑκατοντάδες τῶν μοναχῶν καὶ πάψουν ν' ἀχολογοῦν οἱ καμπάνες, ὁ «πρῶτος κανονάρχης» προχωρεῖ ἐμπρὸς στὴν ὡραία πύλη καὶ ἐκφωνεῖ τὸ «κελεύσατε!» Ἀμέσως βγαίνει ὁ ἱερεὺς μὲ στολὴ χρυσοῦφαντη καὶ μὲ τὸ θυμιατῆρι γεμίζει θυμίαμα τὴν ἀτμόσφαιρα, ἐνῷ ἡ χορεία τῶν ὁσίων, μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι ψιθυρίζει δεήσεις. Μόλις ὁ ἱερεὺς φθάση στὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἐκφωνεῖ τὸ «Κύριε εὐλόγησον» καὶ μετὰ τὸ «ἀμήν», προχωρεῖ στὸ ἱερὸ ἀπὸ τὴν ὡραία πύλη, ψάλλοντας μεγαλόφωνα τὸ «Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ καὶ ζωοποιῷ καὶ ἀδιαιρέτῳ Τριάδι...». Ὕστερα ἀρχίζουν τὰ «μέγιστα ἀνοιξαντάρια», κατὰ τὴν ὑμνογραφία τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τὰ ὁποῖα διαρκοῦν δυὸ ὧρες περίπου. Ἀκολουθοῦν τὰ «εἰρηνικὰ» καὶ ὁ πρῶτος κανονάρχης ἐκφωνεῖ τὸ «κέλευσον δέσποτα ἅγιε». Τότε ἀρχίζουν οἱ ψάλται τὰ «κεκραγάρια» καὶ βγαίνει ἀπὸ τὸ ἱερὸν βῆμα ὁ κλῆρος. Προηγοῦνται δύο διάκονοι ποὺ κρατοῦν τὸ εὐαγγέλιο, ὅλο χρυσάφι καὶ ἄργυρο, στολισμένο μὲ βαρύτιμες πέτρες. Φορτίο βαρὺ ποὺ μὲ δυσκολία τὸ κρατοῦν. Εἶναι, μᾶς πληροφοροῦν, ἀφιέρωμα βυζαντινῆς ἐποχῆς. Πίσω ἀπὸ τοὺς δύο διάκονους ποὺ κρατοῦν τὸ εὐαγγέλιο, ἔρχονται εἴκοσι ἀκόμη διάκοι καὶ μετὰ ἀπ' αὐτοὺς τριάντα ἱερεῖς. Ὅλοι φοροῦν τὰ χρυσᾶ ἄμφια καὶ ψάλλουν τὸ «Φῶς ἱλαρόν».

Ἔτσι περνᾷ ὅλη ἡ νύχτα μὲ τελετὴ καὶ ψαλμούς, ποὺ τοὺς λέει στοὺς χοροὺς τῶν ψαλτῶν ὁ κανονάρχης, ποὺ μὲ τὸ βιβλίο στὸ χέρι κινεῖται ἀργὰ καὶ ρυθμικὰ ἀνάμεσα στοὺς δύο χορούς. Τὸ πρωῒ τὰ καμπαναριὰ τῆς μονῆς χαιρετίζουν τὸν ἥλιο μὲ τὴν ἴδια σύνθετη ἁρμονία καὶ οἱ πατέρες, χωρὶς νὰ αἰσθάνωνται τὴν παραμικρὴ κόπωσι, λαβαίνουν μέρος στὴ μεγάλη δοξολογία, ποὺ ἀρχίζει ὅπως καὶ ὁ ἑσπερινός, μὲ τὴν ἴδια διάταξι. Φθάνοντας στὰ πολυχρόνια, δοκιμάσαμε κάποια ὄχι μικρὴ ἔκπληξι, ἀκούγοντας ἀντὶς τὰ συνηθισμένα τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας, νὰ μνημονεύωνται ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης Βενιαμὶν καὶ ὁ τελευταῖος αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος. Καὶ ἔτσι, καθὼς ἡ ψυχή μας εἶχεν ὁδηγηθῆ μακρυὰ ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς θρησκευτικῆς μυσταγωγίας, κυττάξαμε γύρω... Σὰν νὰ ζητούσαμε νὰ δοῦμε μήπως ζοῦμε στὴν πραγματικότητα τὸ θρύλο τῆς Ἁγίας Σοφίας...

Ι. Καζαντζάκης

ΤΙ ΦΟΡΟΥΣΑΝ ΟΙ ΚΛΕΦΤΕΣ

Τὰ ροῦχα ποὺ φοροῦσε ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς στὴν ἐποχὴ τῆς Τουρκοκρατίας ἦσαν πολὺ ἁπλᾶ. Εἶχαν χρωματισμὸ ὁμοιόμορφο καὶ πρόστυχο. Ξεχώριζε ὁ δοῦλος ἀπ' τὸν ἀφέντη.

Καὶ Σουλτανικὸ φιρμάνι ἀκόμα ἀπαγόρευε στοὺς ραγιάδες τὶς πολυτελεῖς ἐνδυμασίες, τὴ λεβέντικη ἐμφάνισι καὶ τὸ ἀρχοντικὸ παράστημα. Οἱ χρωματιστὲς φορεσιὲς εἶχαν καταργηθῆ κι' ὁ νόμος ἦταν αὐστηρὸς γιὰ κεῖνον ποὺ θὰ σήκωνε κεφάλι.

Ἔτσι οἱ δυστυχισμένοι Γκιαούρηδες ζοῦσαν πάντα μὲ τὴν ἴδια φορεσιά, ἁπλοί, ταπεινοὶ ἐργάτες...

Οἱ Κλέφτες ὅμως, οἱ Σταυραητοὶ τῶν βουνῶν ποὺ ὥρθωναν τὸ κορμί τους ἐνάντια στὶς ἄπειρες μᾶζες τοῦ κατακτητοῦ, φοροῦσαν στολὲς ὀνομαστὲς γιὰ τὴν τέχνη καὶ τὴν ὀμορφιά τους...

Ἡ φουστανέλλα ἦταν ἐκείνη τὴν ἐποχὴ κι' ἀργότερα, ἐπὶ Ὄθωνος, τὸ ἐθνικὸ ἔνδυμα... Φουστανέλλα πολύπτυχη φοροῦσαν κι' οἱ Κλέφτες.

Σχεδὸν ὅλοι οἱ ἀγωνιστὲς τοῦ Μωριᾶ καὶ τῆς Ρούμελης φοροῦσαν τὴν ἴδια στολή, ἐκτὸς τῶν θαλασσινῶν καπεταναίων. Στὸ κεφάλι, ὅλες τὶς ἐποχές, φοροῦσαν φέσι χωρὶς φοῦντα. Καὶ τοῦτο γιὰ νὰ μὴν τοὺς ἐμποδίζη στὶς μάχες...

Χωρὶς φοῦντα ἐπίσης ἦταν καὶ τὰ τσαρούχια τους. Ἡ φοῦντα μαδοῦσε πάνω στὰ βουνὰ καὶ στὰ κατάβραχα ποὺ τρέχανε...

Ἀλλὰ στὶς γιορτὲς καὶ στὰ πανηγύρια τους οἱ Κλέφτες διαγωνίζονταν μεταξύ τους ποιὸς ἀπ' ὅλους θἄχε τὴν κροσωτὴ καὶ φουντωμένη θυσανωτὴ φοῦντα στὸ φέσι του καὶ στὰ «τιλατίνια» τσαρούχια του...

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ φέσι, οἱ Κλέφτες φοροῦσαν καὶ «πόσι»... Αὐτὸ ἦταν εἶδος φεσιοῦ μὲ κρόσια χρυσᾶ. Ξακουστὰ ἦταν τὰ «πόσια» τῶν Κολοκοτρωναίων.

> ...ποὺ κεῖ περνάει ἡ κλεφτουριά: οἱ Κο-
> [illegible]
> πὄχουν τὰ πόσια τὰ χρυσᾶ, τὶς ἀσημο-
> πιστόλες...

Πολλοὶ Κλέφτες φοροῦσαν γύρω στὸ μέτωπο μαντῆλι.

Ἄλλα ἐνδύματα ἤτανε ἕνα ὁλόλευκο πουκάμισο ποὺ φοροῦσαν κατάσαρκα, ξετραχηλισμένο. Πάνω ἀπ' τὸ πουκάμισο ἦταν ἡ φέρμελη, παληὸ κλέφτικο ἔνδυμα. Αὐτὴ ἦταν ἕνα εἶδος γελεκιοῦ σημερινοῦ, ἀσημοκέντητο.

Ἡ φέρμελη στὸ στῆθος ἔφερνε πέντε σειρὲς μικρὰ μαλαματένια κουμπιά, πολλὲς φορὲς καὶ περισσότερες καὶ τὰ μανίκια της ρίχνονταν πρὸς τὰ πίσω κι' ἔμενε τὸ χέρι ὁλόγυμνο, ἐλεύθερο νὰ κινῆται σφιχτοκρατῶντας τὸ σπαθί.

Ἀκόμα στὸ στῆθος ὁ Κλέφτης ἔφερνε τὰ τσαπράζια, ἁλυσίδες ποὺ διασταυρώνονταν κι' ἦταν ὅλες χρυσὲς ἢ ἀσημένιες. Κρέμονταν ἀπ' τοὺς δυὸ ὤμους.

Τὰ τσαπράζια πάλι ἦσαν μικροὶ δικέφαλοι ἀετοί, νομίσματα, ἀσημικά, κι' ἄλλα πολύτιμα πετράδια...

Αὐτὰ ἔδειχναν πὼς ὁ Κλέφτης κατάγονταν ἀπὸ ἀρχοντικὸ σπίτι καὶ ἡρωϊκὴ οἰκογένεια. Τσαπράζια δὲν φοροῦσαν ὅλοι οἱ Κλέφτες...

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὰ ἀπὸ κάθε Κλέφτη δὲν ἔλειπαν τὰ χαϊμαλιά. Ἔτσι ὠνόμαζαν τὰ σημερινὰ φυλαχτά... Κρέμονταν μὲ ἁλυσίδα ἀπ' τὸ δεξὶ ὦμο κι' ἔπεφταν στὸ στῆθος, πρὸς τὸ μέρος τῆς καρδιᾶς του... Τὰ χαϊμαλιὰ τάδινε στὸν Κλέφτη καὶ τὰ περνοῦσε στὸ λαιμό του ἡ ἴδια ἡ μάνα του...

Ἐπίσης ἀπαραίτητο ἔνδυμα σὲ κάθε Κλέφτη ἦταν ἡ φλοκάτα. Αὐτὴ ἦταν σὰν τὶς σημερινὲς κάπες ποὺ φοροῦν οἱ τσοπανόβλαχοι. Ἡ φλοκάτα πάλι ἦταν ὁλόμαλλη κι' ἔπεφτε κάτω ἀπ' τὸ γόνα, γιὰ νὰ προφυλάσση τὸν Κλέφτη ἀπ' τὸ τσουχτερὸ κρύο ποὺ κάνει πάνω στὰ βουνά...

> Καὶ βρόντηξαν τὰ χαϊμαλιά, κι' ἀνέμισε
> ἡ φλοκάτα
> ἔλαμψ' ὁ Μῆτρος μιὰ στιγμὴ κι' ἐσβύ-
> στηκε σὰν ἀστρι

Π. Β.

— Ο ΜΥΘΟΣ — ΤΟΥ ΟΙΔΙΠΟΔΟΣ

Εἶναι γνωστὸν πὼς οἱ ἀρχαῖοι μῦθοι συμβολίζουν διάφορα φυσικὰ φαινόμενα. Καὶ ὁ μῦθος τοῦ Οἰδίποδος δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι ἕνας συμβολισμός. Οἱ μελετηταὶ τῆς ἀρχαίας μας μυθολογίας ἐπρόσεξαν τὸν ὡραῖο αὐτὸ μῦθο ποὺ τοῦ ἔδωσαν πολλὰς καὶ διαφόρους ἑρμηνείας. Ἡ ἐπικρατέστερη ὅμως εἶναι ἡ ἀκόλουθη:

Ὁ Οἰδίπους, ποὺ ἐκτίθεται στὸν Κιθαιρῶνα, δὲν εἶναι παρὰ ὁ ἥλιος, ποὺ ἀνατέλλει ἀπ' αὐτόν. Ἡ Ἰοκάστη εἶναι ἡ ἰσχυροὺς αὐγή, ποὺ φέρει στοὺς ἀνθρώπους τὸ φωτοβόλο ἀστέρι. Ἡ Σφίγξ ἀντιπροσωπεύει τὴ μελαγχολικὴ πικρία ποὺ διασπᾶται μονάχα ἀπὸ τὶς φωτεινὲς ἀχτῖδες τοῦ ἥλιου καὶ ἀναλύεται σὲ βροχή. Τέλος οἱ βροντὲς δὲν εἶναι παρὰ ὁ γδοῦπος ἀπὸ τὸ γκρέμισμα τοῦ φοβεροῦ τέρατος. Ἡ τύφλωσις τοῦ Οἰδίποδος συμβολίζει καὶ αὐτὴ τὸ σκοτάδι τῆς νύχτας.

Αὐτὴ τὴν ἑρμηνεία δίνουν οἱ περισσότεροι στὸ μῦθο τοῦ Οἰδίποδος. Μὰ ἐκτὸς ἀπὸ αὐτά, ὁ πρωτότυπος αὐτὸς μῦθος περιέχει καὶ κάποιο ἄλλο, βαθύτερο, συμβολισμό. Εἰς τὸν μῦθον αὐτὸν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, ποὺ πίστευαν βαθειὰ ὅτι τὰ ἀνθρώπινα πράγματα ρυθμίζονται ἀπὸ ὑπερφυσικὲς δυνάμεις, ἐναντίον τῶν ὁποίων ὁ ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ ν' ἀντιδράσῃ, θέλησαν νὰ δώσουν μιὰ ἔντονη εἰκόνα τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης μικρότητος. Ἡ εἰκόνα αὐτὴ δὲ τὴν ὁποίαν ἠθέλησαν νὰ συμβολίσουν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες μὲ τὸν μῦθον τοῦ Οἰδίποδος, ὁ ἀρχαῖος αὐτὸς συμβολισμὸς τοῦ μύθου, ὠχριᾶ μπροστὰ στὸν πλατύτερο συμβολισμὸ τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας, τὸν ὁποῖον ἔλαβε κατὰ τὶς διάφορες μεταλλαγὲς καὶ διασκευές του.

Ὁ Λάϊος καὶ ὁ Οἰδίπους, ὅπως καὶ ὅλα τὰ ἄλλα πρόσωπα τοῦ θηβαϊκοῦ μύθου, δὲν εἶναι παρὰ χαρακτηριστικὲς μορφὲς τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας. Ἴσως ὡς ἱστορικὰ πρόσωπα νὰ μὴν ὑπῆρξαν ποτέ. Ὅμως ἡ σκέψι τους, αἱ πράξεις τους ὄχι μόνον ὑπάρχουν καὶ ὑπῆρξαν, ἀλλὰ εἶναι καὶ πάρα πολὺ ἀνθρώπινοι. Ἡ πάλη τοῦ Οἰδίποδος, ὅπως ἀποφύγη τὸ πεπρωμένον του, δὲν εἶναι παρὰ ὁ βαθύτερος συμβολισμὸς τῆς πάλης τῆς ἀνθρωπότητος, νὰ ὑψωθῆ πάνω ἀπὸ τοὺς φυσικοὺς νόμους. Καὶ οἱ τραγῳδίες ποὺ οἱ ἀρχαῖοι τραγικοὶ ἔπλεξαν πάνω στὸ μῦθο αὐτό, συνεκίνησαν, συγκινοῦν καὶ θὰ συγκινοῦν γιὰ πάντα τὴν ἀνθρωπότητα.

Ι. Β.

Ἀστρονομικὰ

✱ Η ΤΑΧΥΤΗΣ ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ ✱

Ἴσως νομίζουν πολλοὶ ὅτι τὸ φῶς μεταδίδεται [illegible] καὶ ὅτι δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς [illegible] τοῦ φωτός, ἁπλούστατα διότι ἡ ταχύτης αὐτοῦ εἶναι ἄπειρος.

Ἐν τούτοις ἀπὸ πολλὰ χρόνια τώρα ἐπέτυχαν νὰ μετρήσουν τὴν ταχύτητα τοῦ φωτὸς καὶ [illegible] διότι ἐχρησιμοποι[illegible] τὸν οἱ δορυφόροι τοῦ πλανήτου Διός.

Πράγματι, ὁ ἀστρονόμος Römer ἐπῆρε τοὺς χρόνους τῆς ἐξαφανίσεως καὶ ἐμφανίσεως μερικῶν δορυφόρων τοῦ Διὸς ὄπισθεν αὐτοῦ τούτου τοῦ πλανήτου καὶ εὗρε [illegible] εως αὐτῶν. Τὸ πεί[illegible] μῆνας καὶ εὗρεν ὅτι ὁ χρόνος τῆς ἐκλείψεως ἦτο διάφορος ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ ἐσημείωσε τὴν πρώτην φοράν. Ἡ διαφορὰ αὐτὴ ὠφείλετο ε[ἰς] τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἀκτὶς φωτὸς κατὰ τὴν δευτέραν παρατήρησιν εἶχε νὰ διατρέξη τὴν ἀπόστασιν Γῆς - Διὸς ηὐξημένην κατὰ τὴν διάμετρον [illegible] περὶ τὸν Ἥλιον. Ἡ διάμετρος αὐτὴ εἶναι γνωστὴ (ἴση πρὸς 299.000.000 χιλ.) καὶ διῃρέθη μὲ τὴν παρατηρηθεῖσαν διαφορὰν χρόνου, ἐκ τῆς διαιρέσεως δὲ εὑρέθη ἡ ταχύτης τοῦ φωτός. Τὸ πείραμα ἐπανελήφθη καὶ ἄλλοτε καὶ εὑρέθησαν παραπλήσιαι τιμαί, ἀλλὰ χάρ[illegible]

[illegible] θειαν ἀστρονομικῶν ὀργάνων καὶ μὲ [illegible] σήματα ποὺ ἐστέλλοντο ἀπὸ φωτεινὴν [illegible] ὁριοκομένην ἐκτὸς τῆς Γῆς, δὲν ἐγνω[illegible]

[illegible] πείραμα. Ἕνα τέτοιο συνδυασμὸ ἔκαμεν [illegible] σικὸς Φιζῶ καὶ [illegible] τητα τοῦ φωτός. [illegible] τὴν εἶχεν εὕρει καὶ ὁ Ρέμερ. Ἡ συσκευὴ τοῦ Φιζῶ εἶναι πολύπλοκος καὶ δι' αὐτὸ δὲν θὰ τὴν περιγράψωμεν ἐνταῦθα. Πρέπει ὅμως νὰ τονίσωμεν ὅτι ἀπὸ τότε ποὺ τὴν ἐμέτρησαν οἱ Ρέμερ καὶ Φιζῶ ἐπινοήθησαν πλεῖσται ὅσαι συσκευαὶ καὶ μέθοδοι ὑπολογισμοῦ, ἀλλὰ τὸ σπουδαῖον εἶναι ὅτι ὅλαι αὐταὶ ἔδωσαν περίπου τὰ αὐτὰ ἐξαγόμενα.

Ἐπίσης πρέπει νὰ τονισθῇ ὅτι κάθε ἄλλη ταχύτης ἐν τῇ φύσει, ὑλικοῦ σωματιδίου, εἶναι μικροτέρα τῆς ταχύτητος τοῦ φωτός, κατὰ τὴν θεωρίαν δὲ τῆς σχετικότητος τοῦ Ἀϊνστάϊν δὲν δύναται νὰ ὑπάρξη ἐν τῷ κόσμῳ ταχύτης [illegible] λυτέρα τῆς ταχύτητος τοῦ φωτός.

Σείριος

Οἱ μεγάλοι Φιλέλληνες

Ο ΦΡΑΝΚ ΑΒΝΕΫ ΑΣΤΙΓΞ

Ὁ Ἄστιγξ γεννήθηκε στὴν Ἀγγλία τὸ 1791 καὶ ἦταν γυιὸς τοῦ βαρωνέτου στρατηγοῦ σὲρ Καρόλου Ἄστιγξ.

Πολὺ μικρὸς κατατάχτηκε στὸ ναυτικὸ τῆς πατρίδας του, ἔλαβε δὲ καὶ μέρος, σὲ ἡλικία μόλις 11 ½ χρονῶν, στὴν περίφημη ναυμαχία τοῦ Τραφαλγάρ.

Στὸ βρεταννικὸ ναυτικὸ ἔμεινε ὥς τὰ 1820· ὕστερα παραιτήθηκε καὶ πῆγε στὴ Γαλλία, ὅπου ἐξακολούθησε τὶς μελέτες ποὺ ἔκανε πάνω στὴν πυ[illegible].

Ὅταν ἄναψε ἡ ἑλληνικὴ ἐπανάστασι ὁ Ἄστιγξ τὸ ἔμαθε φυσικὰ καὶ συγκινήθηκε διὰ τὰ κατορθώματα τῶν ἀγωνιστῶν της. Ἀπὸ ἀγάπη ἀπ' τὴν μιὰ μεριὰ γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀπὸ πόθο ἀπ' τὴν ἄλλη νὰ ἐφαρμόση τὶς νέες του ἀνακαλύψεις στὴν πυροβολικὴ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ τῆς χώρας ποὺ ἀγαποῦσε, κατέβηκε στὸν τόπο μας. Στὶς 3 Ἀπριλίου τοῦ 1822 ἔφθασε στὴν Ὕδρα καὶ ἔμεινε στὸ σπίτι τῶν ἀδελφῶν Μανώλη Τομπάζη καὶ Γιακουμάκη.

Οἱ Γιακουμάκηδες τὸν βοήθησαν πολὺ καὶ κατώρθωσε σὲ λίγο διάστημα νὰ λάβη μέρος στὴν Ἐπανάστασι. Στὴν ἀρχὴ κατατάχτηκε στὸν ἑλληνικὸ στόλο, ὁ ὁποῖος ἦταν ὑπὸ τὴν ἀρχηγία τοῦ Μιαούλη, καὶ ὕστερα πῆγε στὸ στρατὸ μὲ τὸ βαθμὸ τοῦ χιλιάρχου, διότι δὲν συμφωνοῦσε μὲ τὸν ἀρχηγὸ τοῦ στόλου πάνω σὲ διάφορα πολεμικὰ ζητήματα.

Στὸ Μπούρτζι, τὸ φρούριο τοῦ Ναυπλίου, ποὺ κινδύνευε νὰ καταληφθῆ ἀπὸ τὸν Δράμαλη, ὁ Φράνκ Ἄστιγξ ἔδειξε ὅλη του τὴν ἱκανότητα μὲ τὸ νὰ διώξη τὸν ἐχθρὸ κι' ἔτσι νὰ εὐκολύνη τὴν κατάληψι τοῦ Παλαμηδιοῦ, τὸν Νοέμβριο τοῦ 1822. Ὕστερα ἀπὸ λίγον καιρὸ κατέβηκε στὴν Κρήτη μαζὶ μὲ τὸ Μανώλη Τομπάζη, ποὺ εἶχε διορισθῆ ἁρμοστὴς τοῦ νησιοῦ. Ἀφοῦ διακρίθηκε στὶς ἐπιχειρήσεις τῆς Μεγαλονήσου ξαναγύρισε στὴν Ἑλλάδα καὶ μὲ τὶς ἐνέργειές του κατώρθωσε νὰ ἀγορασθῆ ἀπὸ τὴν Ἀγγλία τὸ πρῶτο ἀτμοκίνητο σκάφος τοῦ στόλου μας. Ἔτσι στὶς 3 Σεπτεμβρίου τοῦ 1826 ἦλθε ἡ «Καρτερία», τὸ βαπόρι ἐκεῖνο ποὺ ἔσπερνε, ἀργότερα, τὸ φόβο στὸν ἐχθρό. Μεγάλη ἐντύπωσι ἔκανε στὸ λαὸ τὸ πλοῖο αὐτό, καὶ ὅπως γράφει ὁ Μένδελσον: «Ὁ λαὸς ἤρξατο διηγούμενος θαυμάσια περὶ τῶν μαγικῶν δυνάμεων τοῦ ἀτμοῦ, ὅστις ἔμελλε νῦν νὰ μεταβάλη πᾶσαν τὴν πολεμικὴν καὶ νὰ παραγκωνίση ὡς πάντη ἄχρηστα τὰ πυρπολικά, ἐφημολογεῖτο δὲ ὅτι ὁ Ἄστιγξ εἶχεν ἀναβῆ μετὰ τοῦ πλοίου του εἰς τὴν κορυφὴν τῶν ἀποτόμων βράχων τοῦ Παλαμηδίου».

Ὁ Ἄστιγξ ὡς κυβερνήτης τῆς «Καρτερίας» εἶχε μεγάλη δρᾶσι.

Τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1827 ὑποστήριξε τὴν ἀπόβασι τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ στὸ Φάληρο καὶ κατόπιν ἐβομβάρδισε τοὺς Τούρκους στὸ Μοναστῆρι τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος. Ἔπαιξε σπουδαῖο ρόλο τὸ Φεβρουάριο τοῦ ἴδιου χρόνου στὸν ἀποκλεισμὸ τοῦ Εὐβοϊκοῦ καὶ Μαλιακοῦ κόλπου καὶ ὅλης τῆς Εὐβοίας.

Ὅταν ἔγινε ἀρχηγὸς τῆς μοίρας ποὺ ἀπαρτιζόταν ἀπὸ τὸν «Ἄρη» τοῦ Κριεζῆ, τὸν «Θεμιστοκλῆ» τοῦ Ραφαλιᾶ καὶ τρεῖς γολέτες, ἔκαψε τρία πλοῖα ἐχθρικά, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ ἕνα, ποὺ κατάστρεψε τὸ Τρίκκερι, ἦταν δικάταρτο πολεμικό, ἔπιασε πέντε καὶ ἕνα ἀνάγκασε νὰ πέση στὶς ξέρες. Ἀκόμη στὰ νερὰ τῆς Κύμης ἔπιασε ἕνα ἐμπορικὸ μὲ φορτίο σταριοῦ.

Ἀπὸ τὸ Μάϊο τοῦ 1827 ὥς τὶς 13 Δεκεμβρίου τοῦ ἴδιου χρόνου δὲν σημειώθηκε καμμιὰ ἀξιόλογη δρᾶσι τοῦ Ἄστιγγος μὲ τὴν «Καρτερία», γιατὶ αὐτὸς τραυματίστηκε στὸ πόδι σὲ μιὰ μονομαχία μὲ τὸν πλοίαρχο Γουΐτιγκοπ καὶ τὸ βαπόρι δὲν μποροῦσε νὰ δράση, ἐπειδὴ ἔπαθε ἡ μηχανή του.

Ὁ Φ. Α. Ἄστιγξ

Στὶς 14 Σεπτεμβρίου ὅμως ὁ Ἄστιγξ νίκησε, ὕστερα ἀπὸ μιὰ πολύωρη ναυμαχία μπροστὰ στὸ λιμάνι τῶν Σαλώνων, μοῖρα τουρκικοῦ στόλου, ἀποτελουμένη ἀπὸ 7 πολεμικὰ καὶ κατόπιν βοήθησε πολὺ στὴ κατάληψι τοῦ Βασιλαδιοῦ.

Ὅταν πιὰ ἐρχόταν τὸ τέλος τοῦ Ἀγῶνος, ὁ τότε Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος Καποδίστριας ἔστρεψε τὶς φροντίδες του εἰς τὸ πῶς νὰ καταλάβη περισσότερα μέρη, ὥστε ὅταν οἱ σύμμαχοι θἀπαιριαν τὶς ἀποφάσεις των, ποὺ θ' ἀφωροῦσαν τὴν χάραξι τῶν συνόρων τῆς Χώρας μας, νὰ ὑπάρχη δεσμευμένο ἑλληνικῆς κατοχῆς. Γι' αὐτὸ ὁ Ἄστιγξ ἔλαβε διαταγὴ νὰ ἐντείνη τὶς ἐνέργειές του συνεργασθόμενος μὲ τὸν ἀρχιστράτηγο Τζώρτζ.

Ὁ κυβερνήτης τῆς «Καρτερίας».

Τὸ Μάϊο τοῦ 1828 ἀνέλαβε τὴν ἅλωσι τοῦ Αἰτωλικοῦ βοηθούμενος ἀπὸ τὸ στρατό. Στὴν ἀρχὴ ὁ Ἄστιγξ χειρίστηκε τὸ σύστημα τῶν πυραύλων, ἀλλὰ εἶχε ἀποτυχία καὶ γι' αὐτὸ ἀπεφάσισε μὲ τὸν Τζώρτζ νὰ μεταχειριστοῦν τὸ πυροβολικὸ καὶ νὰ ἐπιχειρήσουν κατόπιν τὴν ἅλωσι μὲ ἔφοδο. Ὁ Τζώρτζ διηύθυνε ἀπὸ τὸ ἀπέναντι τοῦ Αἰτωλικοῦ ὀχύρωμα, ὁ δὲ Ἄστιγξ μὲ τὴν «Καρτερία», μὲ τὴ βοήθεια 15 κανονιοφόρων ἄρχιζε τὸν βομβαρδισμό, ποὺ βάστηξε 5 ὧρες. Τὴν ὥρα ὅμως τοῦ βομβαρδισμοῦ πολλοὶ ἄτακτοι, χωρὶς νὰ λάβουν κανένα σημεῖο ἐπιθέσεως, μπῆκαν μέσα στὰ πλοιάρια, ποὺ ἦταν γιὰ τὴν ἔφοδο, καὶ ἄρχισαν τὴν ἐπίθεσι. Ὁ κυβερνήτης τῆς «Καρτερίας» ὕστερα ἀπ' αὐτὰ ἔκρινε σωστὸ νὰ διατάξη γενικὴ ἐπίθεσι, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ὁποίας σκοτώνεται ὁ διοικητὴς τῶν κανονιοφόρων Ἀνδρέας Παπαπάνου γιὰ τὴ μεγάλη του τόλμη καὶ πληγώνεται ὁ Ἄστιγξ στὸ ἀριστερὸ χέρι. Ὕστερα ἀπὸ αὐτὰ ἐγκαταλείπεται τὸ ἐπιχείρημα.

Ὁ τραυματισμὸς αὐτὸς ἦταν ἡ αἰτία τοῦ θανάτου του. Ἔτσι τὰ μεσάνυχτα τῆς 20ῆς Μαΐου 1828 καὶ ἐνῷ ἡ «Καρτερία» ἔπλεε πρὸς τὴ Ζάκυνθο, ὁ Φράνκ Ἀβνεϋ Ἄστιγξ, ὁ μεγάλος αὐτὸς φιλέλλην, ἀπέθανε ἀπὸ τέτανο, ποὺ προῆλθε ἀπὸ τὸ τραῦμά του.

Τὸ θάνατό του ἐθρήνησε ὅλος ὁ ἑλληνικὸς λαός. Ὁ Καποδίστριας πρὸς τοὺς Μαυροκορδᾶτο, Φίνλεϋ καὶ Καλλέγρη γράφει: «Ὁ πλοίαρχος Ἄστιγξ δὲν ὑπάρχει πλέον! Ἡ θανατηφόρος πληγὴ τὴν ὁποίαν ἔλαβεν, ἐνῷ ἔδιδε νέα δείγματα τοῦ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ζήλου του, ἀπὸ τοῦ Αἰτωλικοῦ τὰ τείχη, μᾶς τὸν ἀφήρεσε κατὰ τὴν 20 Μαΐου».

Καὶ πραγματικά, μὲ τὸν θάνατό του ἡ Ἑλλὰς ἔχασε ἕνα φίλο της πού, ὅπως ὡμολόγησε ὁ Τζώρτζ, «εἶχε κάμει σημαντικὲς θυσίες ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ εἰς τὴν ὁποίαν τελικῶς ἐθυσίασε καὶ τὴν ζωήν του».

Κάθε ἀληθινὴ γυναῖκα εἶναι μητέρα. Γι' αὐτὸ οἱ Ἑλληνίδες, ποὺ εἶναι ἀληθινὲς γυναῖκες, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ τὴν πάρουν ὡς μητέρες τὴν ὑπόθεσι τῶν μαθητικῶν συσσιτίων. Νὰ τὴν βοηθήσουν μ' ὅλη τὴ θαυματουργὸ δύναμι τῆς μητρικῆς τους στοργῆς.

Τὰ 200.000 ἄπορα Ἑλληνόπουλα θὰ ἔχουν τὸ συσσίτιό τους. Θὰ τοὺς τὸ ἐξασφαλίση ἡ στοργὴ τῶν μητέρων ὅλης τῆς Ἑλλάδος.

ΤΑ ΠΑΛΗΑ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ

Μακεδονίτικο

«Κατελύσαμεν εἰς τοῦ Παπᾶ Ἡλία τὸ σπίτι. Ἐκεῖ εὑρήκαμε τὸν διδάσκαλον Νικόλαον Τραϊανὸν καὶ μερικοὺς προεστῶτας. Ἀπ' αὐτοὺς ἐμάθαμεν ὅτι οὐδέποτε καὶ κανεὶς εἰς τὸ Ζέλοβον ἠσπάσθη τὸ σχίσμα».

Παύλου Μελᾶ: «Γράμματα στὴ γυναίκα του».

Τὸν ἴδιο Νικόλαο Τραϊανό, ὕστερ' ἀπὸ 40 χρόνια ὑπηρεσία, βρίσκω καὶ γώ, ἄνεργο τώρα στὸ χωριό, καὶ μοῦ διηγεῖται τὶς περασμένες αὐτὲς ἱστορίες.

Ὅταν τέλειωσε, τὸν παρακάλεσα νὰ μοῦ πῆ καὶ τὴ δικιά του τὴν ἱστορία, καὶ κεῖνος ἄρχισε ἔτσι:

«Ἐγὼ ἤμουνα φτωχὸ παιδί. Ἡ μητέρα μου ἦταν ἀπὸ τὴν Καστοριά. Μαρία τὴ λέγανε. Κι' ἐπειδὴ ἐπὶ τρομοκρατίας, κυνηγοῦσαν τὰ παιδιὰ οἱ Τοῦρκοι, ἦρθε στὸ Ζέλοβο καὶ πῆρε τὸν πατέρα μου Τραγιὰν καὶ ἔκανε τρία παιδιά: Σταῦρο, Κωνσταντῖνο, Νικόλα. Ὁ τρίτος ἤμουνα ἐγώ. Κι' ἐπειδὴς αὐτὴ ἤξερε τὰ τούρκικα, τὴν βάλαν κλητῆρα στὴν κοινότητα. Λοιπόν, ἦρθε ὁ Μητροπολίτης Καστοριᾶς Νικηφόρος Ἰανουαρίου 20 νὰ λειτουργήση κατὰ τὸ ἔθιμο. Ἐγὼ τὰ πρακτικὰ γράμματα ἤξερα. Εἶπα ἕνα ἀπόστολο στὴν ἐκκλησία. Φωνὴ καλὴ εἶχα. Μετὰ τὴν ἐκκλησία πῆγαν οἱ προύχοντες τοῦ χωριοῦ νὰ φιλήσουν τὸ χέρι τοῦ Δεσπότη· καὶ κεῖνος: «Τίνος ἦταν αὐτὸ τὸ παιδὶ ποὖπε τὸν ἀπόστολο;» ρώτησε. Εἶναι τῆς Μαρίας τῆς κλητήραινας τοῦ λέγανε. Φωνάζει τότες τὴ μητέρα μου καὶ τῆς λέει: «Δὲν μᾶς δίνεις τὸ παιδί, Μαρία, νὰ τὸ μάθουμε γράμματα νὰ ζήση;». «Ἕτοιμη εἶμαι Δεσπότη μου, ἐπειδὴ εἶναι καὶ κουτσὸ νὰ μάθη γράμματα νὰ ζήση. Φώναξε μονάχα τὸν πατέρα του νὰ τὸ κάμη κι' αὐτὸς χαλάλι». Καὶ φώναξε τὸν πατέρα μου καὶ τὸ ἴδιο καὶ κεῖνος μὲ χαλάλισε νὰ μὲ πάρη ὁ Δεσπότης κοντά του νὰ μὲ μάθη γράμματα νὰ ζήσω, ἐπειδὴς ἤμουνα κουτσός.

Καὶ εἶπε ὁ Δεσπότης: Ἐγὼ θὰ κάνω περιοδεία στὰ χωριὰ καὶ τὶς 20 Φεβρουαρίου νὰ μοῦ τὸ φέρης κάτω τὸ παιδί, στὴν Καστοριά. Καὶ τὶς 20 Φεβρουαρίου σηκώθηκεν ὁ πατέρας μου καὶ ἡ μητέρα μου καὶ μὲ πῆγαν στὴν Καστοριὰ στὴ Μητρόπολι καὶ μὲ παρέδωσαν.

Ὁ Μητροπολίτης μοῦ ἔκοψε ροῦχα ἀπὸ σαγιάκι καὶ μὲ στόλισε καὶ τὸ ἄλλο πρωῒ σηκώθηκε ὁ ἴδιος καὶ μὲ πῆγε στὸ δημοτικὸ σχολεῖο, ἐπειδὴς ἤξερα ὡς ἐκεῖ γράμματα. Κι' ἀφοῦ τέλειωσα καὶ δυὸ τάξεις τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἀνέβηκα στὸ Ἑλληνικό. Τότε δάσκαλοι ἦταν ὁ Ἀναστάσιος Πηχεών, Φίλιππος Καλαρίου ἀπὸ τὰ Γιάννενα καὶ Κωνσταντῖνος Σάκκος.

Πρώτη Ἑλληνικοῦ, δευτέρα Ἑλληνικοῦ, τρίτη Ἑλληνικοῦ ἐτελείωσα. Ἀπὸ κεῖ ὁ Μητροπολίτης τοῦ πόνεσε τὸ χέρι καὶ πῆγε στὰ μπάνια στὴν Κόνιτσα. Ἐκεῖ πέθανε. Καὶ πρὶν πάγη στὰ μπάνια στὴν Κόνιτσα, ἐγὼ εἶχα πάρει τὴν ἄδεια νὰ ἔρθω στὸ σπίτι.

Κι' ἅμα ἄκουσα πὼς ὁ Δεσπότης πέθανε, σηκώθηκα καὶ πῆγα στὴν Καστοριά. Βρῆκα τὸν Ἔξαρχο, ποὺ τα[illegible] ὅλα πουλήσει, καὶ ἡ δημογεροντία μοῦ ἔβγαλε ἀπολυτήριο καὶ μ' ἔστειλε στὸ χωριὸ τὸ 1874. Καὶ γὼ κίνησα καὶ [illegible] τις. Καὶ ἔγινα ἀπὸ τ' αὐτοῦ μου δάσκαλος καὶ μάζεψα τὰ παιδιὰ στὸ νάρθηκα καὶ στὰ 1877 ἔκανα σχολεῖο στὴν ἐκκλησία μὲ 500 γρόσια. Τὸ 1878 ἔκανα ἄλλο σχολεῖο μὲ τέσσερις αἴθουσες καὶ δοξάρι. Καὶ ἀπὸ δῶ ἔβγαλα παιδιὰ κι' ἔκανα παπάδες στὸ Ρούδακι, στὴν Πέστριανα, στὴ Ρούλια, στὸ Τύρνοβο, στὸ Ὄστιμα. Κοίταξα νὰ γίνη τὸ Ἑλληνικὸ καὶ ἐννέα χρόνια, ἀπὸ τότες ποὺ βγῆκε τὸ ἀνταρτικό, ἐμεῖς ἐννιὰ νομάτοι ἀπὸ τὸ χωριό, τὰ χτήματά μας δὲν τὰ ἐργαστήκαμε. Ἀλλὰ δόξα τῷ Θεῷ ἔγινε τὸ δικό μας...».

Σ. Δούκας

Τὸ ἄλογο

Ο ΣΥΝΤΡΟΦΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι μὲ τὶς σύγχρονες ἐφευρέσεις ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ τείνει κυριολεκτικὰ νὰ μηχανοποιηθῆ, κι' οἱ ἄνθρωποι λίγο-λίγο ξεχνοῦν συντρόφους σπουδαίους ποὺ ἄλλοτε ἔπαιζαν ρόλο σοβαρὸ στὴ ζωή τους.

Ἕνας ἀπ' τοὺς συντρόφους αὐτοὺς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι καὶ τὸ ἄλογο. Τόσο οἱ Ἕλληνες ὅσο καὶ οἱ Ἄραβες θεώρησαν τὸ ζῶο αὐτὸ ὡς θεῖον πλάσμα, προσδίνοντάς του κάποτε μὲ τὴν ἐξαιρετικὴ μυθοπλαστικὴ φαντασία — ποὺ διακρίνει καὶ τοὺς δύο αὐτοὺς λαοὺς — θεϊκὰ χαρίσματα καὶ ὑπερφυσικὲς δυνάμεις.

Οἱ Ἄραβες πιστεύουν ὅτι τὸ ἄλογο τὸ ἔφερε ὁ Ἀλλὰχ ἀπ' τὸ νότο. Στὸ βιβλίο τοῦ Ἰὼβ — ποὺ πολλοὶ τὸ θέλουν δημιούργημα τῆς ἀραβικῆς φιλολογίας — ὑπάρχουν ζωηρότατες περιγραφὲς τοῦ φίλου αὐτοῦ τῶν ἀνθρώπων.

«Σκάβει τὸ χῶμα καὶ φρουμάζει — λέγει ὁ Ἰὼβ — καὶ τρέχει χωρὶς νὰ δειλιάση στὴ μάχη. Κι' ὅταν σημάνη ἡ σάλπιγξ, μὲ πηδήματα καὶ χρεμετισμοὺς δείχνει πὼς ἀπὸ μακριὰ ὀσφραίνεται τὸν πόλεμο...».

Οἱ Ἕλληνες ἐπίσης, ποὺ κι' αὐτοὶ πίστεψαν στὴ θεία καταγωγὴ τοῦ ἵππου, ἔπλασαν τὸν γνωστὸ μῦθο τοῦ διαγωνισμοῦ μεταξὺ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ποσειδῶνα, ποιὸς θὰ δώση τὸ ὄνομα στὴν πόλι ποὺ ὕστερα ὠνομάστηκε Ἀθήνα.

Εἶχαν συμφωνήσει ὅτι τὸ ὄνομα θὰ τὸ δίνε κεῖνος ποὺ θὰ παρουσίαζε ἕνα ἄγνωστο καὶ χρήσιμο εἶδος στὸν ἄνθρωπο. Τότε, λέγει ὁ μῦθος, ὁ Ποσειδώνας παρουσίασε τὸ ἄλογο. Ὁ Ποσειδῶνας ἐθεωρεῖτο στὴν ἀρχαιότητα ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἱππικῆς τέχνης καὶ τῶν ἵππων καὶ γι' [illegible] Ἕλληνες πίστευαν πὼς αὐτὸς τοὺς χάρισε τὸ ἄλογο.

Στοὺς μετέπειτα χρόνους ὁ Ὅμηρος, ὁ Ἡσίοδος κι' ὁ Πίνδαρος ἀφιέρωσαν ὑπέροχους [illegible] ὑμνῶντας τὸ ἄλογο καὶ συγκεκριμένα τοὺς κενταύρους, ποὺ φαίνεται νὰ ἦταν φυλὴ [illegible] ἡ ὁποία κατοικοῦσ[illegible] στὸ Π[illegible]ο ἢ κάπο[illegible]

[illegible] ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ [illegible] ὕμνοι [illegible] τὸ ἄλο[illegible] δε[illegible] σ' αὐτὸ ἡ φ[illegible] τοῦ [illegible]

Ἔτσι ὑπάρχει ἕνα ἔργο τοῦ Σαίξπηρ ποὺ ὀνομάζεται «Ἀφροδίτη καὶ Ἄδωνις», ὅπου ὁ μεγάλος ποιητὴς τοῦ ἀγγλικοῦ θεάτρου ἀφιερώνει πολλοὺς στίχους στὸ ἄλογο, ποὺ δείχνουν πόσο πολὺ εἶχε μελετήσει ὁ [illegible] τὴ συμβολὴ στὴν ἀνθρώπινη ζωὴ τοῦ [illegible] αὐτοῦ.

Ὁ λόρδος Βύρων, ποὺ καυχιῶνταν ὅτι ἦταν ἄσσος στὴν ἱππευτικὴ τέχνη, τραγούδησε τόσο ὄμορφα τὸ ἄλογο ποὺ τὰ τραγούδια του αὐτὰ μένουν ἀθάνατα στὴν παγκόσμια φιλολογία.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων στ[illegible] «[illegible]» λέγει καὶ τὰ ἑξῆς ὁ μεγάλος αὐτὸς Ἄγγλος φιλέλλην.

«Στάθη, κι' ὁ φόβος γίνηκε στὸ πρόσωπό του μῖσος,
κι' εἶχε τὸ χρῶμα τῶν πλακῶν τοὺς τάφους ποὺ σκεπάζουν...
Καὶ τ' ἄλογο χρεμέτισε ἀσημονῶντας τότε,
γιατὶ τὸ δρόμο τὄνιωσαν καὶ τὴ γοργὴ φυγή του.
Μὰ πάλι ἡ σκάλα κέντησε τὰ τρυφερὰ πλευρά του
καὶ κεῖνο ὁρμᾶ, πετᾶ, πετᾶ καὶ σώνει τὴ ζωή του»

Ἀλλὰ καὶ στὴ νεώτερη ἑλληνικὴ [illegible] ζωηρότατες περιγραφὲς τοῦ εὐγενοῦς αὐτοῦ ζώου. Ἔτσι ὁ Βαλαωρίτης, τραγουδῶντας τὸ ἄλογο τοῦ Ἀλῆ πασᾶ, λέγει:

«Ατ[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ὅλοι οἱ μεγάλοι στρατηγοὶ τοῦ κόσμου, ἀπ' τὸν Ἀλέξανδρο κι' ὕστερα, λάτρεψαν τ' ἄλογα ποὺ τοὺς ἔφεραν στὴ νίκη. Πολλὲς φορὲς αὐτὴ ἡ μεγάλη ἀγάπη ἔφτασε μέχρι παραδοξοτήτων. Ἔτσι βρίσκεται σήμερα στὴν Πράγα ἕνα ἄλογο ταριχευμένο. Τὸ ἄλογο αὐτὸ ἀνῆκε στὸν Βαλενστάιν ποὺ ὅταν τοῦ ψόφησε ἦταν τόσο ἀπαρηγόρητος, ποὺ ζήτησε νὰ τὸ ταριχεύσουν γιὰ νὰ μπορῆ νὰ τὸ βλέπη...

Ἡ ἀγάπη κι' ἡ συμπάθεια ποὺ ὑπάρχει μεταξὺ ἀλόγου καὶ ἱππέως φτάνει συχνὰ σὲ σημεῖα φυχώσεως.

Διηγοῦνται ὅτι κάποτε, σὲ μιὰ μάχη μεταξὺ Γ[illegible] καὶ Αὐ[illegible], ἕνας οὐσάρος ἐκινδύνευε νὰ πνιγῆ στὸν ποταμὸ καὶ τὸν ἔσωσε τ' ἄλογό του, τὸ ὁποῖο, ἀφοῦ τὸν ἔπιασε μὲ τὰ δόντια, τὸν ἔφερε [illegible] τὴν ἀντίπερα ὄχθη. Ὅταν ὅμως ὕστερ' ἀπὸ λίγο οἱ Αὐστριακοὶ νικηθέντες ὑποχρεώθηκαν νὰ παραδώσουν μαζὶ μὲ τ' ἄλλα καὶ τ' ἄλογά τους εἰς τοὺς Γερμανούς, ὁ οὐσάρος, ποὺ προαναφέραμε, ἀγκάλιασε τ' ἄλογό του κλαίγοντας κι' ὕστερα ἔουρε ξαφνικὰ τὸ πιστόλι του καὶ τὸ σκότωσε.

Προτίμησε νὰ τὸ δῆ πεθαμένο, παρὰ νὰ τὸ ἀποχωρισθῆ ζωντανό.

Τελειώνοντας τὸ σημείωμα τοῦτο θὰ παραθέσωμε ἕνα γράμμα τοῦ Μ. Ναπολέοντος ἀπ' τὴν Ἁγία Ἑλένη, στὸ ὁποῖο μιλάει ἐκτεταμένα γιὰ τὸ ἄλογο.

«Ὁ ἄνθρωπος — ἔγραφε ὁ μέγας Κορσικανὸς — εἶναι ὁ δεσμὸς μεταξὺ τῶν κατωτέρων ζώων καὶ τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ἁπλῶς ἕνα ζῶον τε[illegible] ἀπ' τὰ [illegible] ρουμε νὰ ξέρωμε ὅτι τὰ ζῶα δὲν ἔ[illegible] [illegible] γιατὶ δὲν τὰ καταλαβαίνουμε.

»Τὸ ἄλογο ἔχει μνημονικό, γνῶσι, αἴσθημα. Ξέρει νὰ κάνη διάκρισι μεταξὺ κυρίου καὶ ὑπηρέτου, παρ' ὅλον ὅτι ἡ ὑπηρέτης εἶναι συχνότερα μαζί του.

»[illegible] τὸν ὑπηρέτη ποὺ τὸ ἐπεριποιεῖτο.

»Ὅταν ἔχανα τὸ δρόμο μου ἄφινα στὸν τράχηλό του τὸ χαλινάρι καὶ τὸ ἄλογό μου πάντοτε τὸ ξανάβρ[illegible]

Εὐλογία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσάνθου πρὸς τὴν ἁπανταχοῦ τοῦ Κράτους Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας.

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Μὲ χαρὰν καὶ ἀγάπην πολλὴν χαιρετίζομεν τὰ ἁπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος Τάγματα τῆς «Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας Ἑλλάδος» καὶ πλουσίαν ἐπιδαψιλεύομεν τὴν εὐλογίαν τῆς Ἐκκλησίας. Ἐλπίζομεν ὅτι μὲ τὴν αὐτοδοκιμασίαν καὶ τὴν αὐτοπεποίθησιν θὰ ἀναδειχθῆτε ἄξιοι τῶν προσδοκιῶν τῆς Πολιτείας καὶ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν λαοῦ, ἑδραῖοι ἐν τῇ πίστει, ἀκλόνητοι εἰς τὰς θρησκευτικάς, ἠθικὰς καὶ ἐθνικὰς ἡμῶν παραδόσεις, ὑψηλοὶ τὸ φρόνημα, γενναῖοι τὴν ψυχήν. Ἔχομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι διὰ τῆς ὅλης ὑμῶν πολιτείας καὶ συμπεριφορᾶς θὰ τιμήσητε τὴν στολὴν τὴν ὁποίαν περιεβλήθητε, διότι ἔχετε συναίσθησιν τῶν εὐθυνῶν ἔναντι τοῦ σώματος, εἰς τὸ ὁποῖον καταταχθέντες ἀνήκετε. Καὶ ἐπὶ τῇ συναισθήσει ταύτῃ εὐπρεπῶς θὰ συμπεριφέρεσθε καὶ θὰ περιπατῆτε. Καὶ ὅπως κατὰ τὴν Ἁγίαν Γραφὴν «καὶ γέλως ὀδόντων καὶ βῆμα ποδὸς ἀγγέλλει τὰ περὶ τοῦ ἀνθρώπου», οὕτω καὶ γέλως ὀδόντων καὶ βῆμα ποδός, καὶ πᾶς λόγος καὶ κίνησις καὶ πρᾶξις ὑμῶν ἀγγέλλει ὄχι μόνον τὰ περὶ ἑνὸς ἑκάστου ἐξ ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ ὅλου σώματος τῆς «Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας Ἑλλάδος».

Κρατήσατε λοιπὸν ἐν παντὶ ὑψηλὰ τὴν Σημαίαν καὶ τὴν τιμὴν τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας, ἡ δὲ χάρις τοῦ Θεοῦ εἴθε νὰ φωτίζῃ καὶ καθοδηγῇ τὰ διαβήματα ὑμῶν πρὸς ὅ,τι εἶναι ἀγαθὸν **καὶ συμφέρον εἰς τὴν Πατρίδα.**

† ὁ Ἀθηνῶν Χρύσανθος

Διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης.

1) Ό Άρχηγὸς κατὰ
τικῶν ταινιῶν εἰς
2) Ἡ Ἐπιθεώρησις ὑπ
λέως τῶν νέων κ
κωμοσιαν τωι
3) Ὁ στρατευθεὶς Κ.
πουλος δοκιμάζων
γιτῶι
4) Φαλαγγίτισσαι Τρι
5) Ἔναρξις τῆς καλ
Ε. Ο Ν Ἀλεξανδρ
6) Ἀνώτεροι βαθμοῦχ
Λευκάδος
7) Φαλαγγῖται Συρου
8) Τετραρχία Ε. Ο. Ν

τὴν προβολὴν ἐργα-
τὸν «Κρόνον».
ὸ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασι-
ντῶν μετὰ τὴν ὀρ-

Ε κ. 'Αλ. Κανελλό-
τὸ συσσίτιον Φαλαγ-

κκάλων
λιεργείας ὑπὸ τῆς
ουπόλεως
οι Θηλέων Ε. Ο. Ν

Αστακοῦ

Ἄνω: Βαθμοφόροι τῶν ὑποδιοικήσεων Παγγαίου - Καβάλλας. Ἀνώτατοι βαθμοῦχοι τῆς Π.Δ.Ο. Προσφωνήσεις κατὰ τὴν δοξολογίαν τῆς Μητροπόλεως.

Εἰς τὸ Μέσον: Ὁμὰς ἀθλητριῶν τῆς Π.Ρ.Φ. Διοικήσεως Λέσβου. Κάτω: Ἐπιτελεῖον Παρ.Φ. Διοικήσεων Θηλέων Δράμας

ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΚΡΗΤΗ

Πόσο άπαλά τά κύματα χαϊδεύουν τίς άκτές σα
καί σέ δροσίζει άνάλαφρα τής θάλασσας τ' άγέρι.
'Αρίθμητα τά κάλλη σου, άμετρες οί όμορφιές [σου,
μαργαριτάρι τοῦ γιαλοῦ, διαμάντι, μάγο ά-[στέρι.

Μάνα μου, είναι τά σπλάχνα σου ήρώων δια-[θήκη,
κλείνοντας μέσα της τιμή κι' άνθρώπινες θυσίες,
μένοντας πάντα σύμβολα στήν 'Ιστορία: κι' ή [νίκη
παντοτεινή συντρόφισσα στίς Τιτανομαχίες

Τά δοξασμένα σου βουνά, τοῦ γέρω Ψηλορείτη
κάθε ραχούλα καί κορφή περήφανα μιλάνε
γιά δόξες καί γιά τρόπαια, ώ μαγεμένη Κρήτη,
καί τά τραγούδια όλόγυρα, στούς λόγγους, [illegible]

Κρήτη, στό μεγαλεῖο σου μπροστά ταπεινω-[μένος
σκύφτω, φιλῶ τό χῶμα σου: βαθειά συγκινη-[μένος

ΚΩΣΤΗΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΗΣ—
ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

ΣΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Τίς καρδιές μας άνέκφραστη μιά χαρά πλημ-[μυρίζει
σάν περνᾶς λεβεντόκορμη Νεολαία χρυσή.
'Η γαλάζια Σημαία μας άπαλά κυματίζει
καί σέ σφίγγει στούς κόλπους της μέ στοργή [περισσή.

Στό περήφανο διάβα σου ό καθείς μας λυγίζει
κι' άπ' τά βλέφαρα όλων μας θεῖο δάκρυ κυλᾶ
'Η ψυχή τής Πατρίδος μας χαρωπά φτερουγίζει,
καί τό θεῖο σου μέτωπο μέ λαχτάρα φιλᾶ.

Είσαι σύ τό καμάρι της κι' ή χρυσή της έλπίδα,
ζωντανέψανε οί πόθοι της στή γλυκειά σου [μορφή.
Τό νειοχάραχτο δρόμο της μιά φωτόλουστη [άχτίδα
— ή θωριά σου ή άτίμητη — πάντα έμπρός [όδηγεῖ.

Τρέχει ή δόξα όλόλαμπρη μέ στεφάνι στά χέ-[ρια.
— Πόσες δάφνες φυτρώσανε στήν τρισένδοξη [γῆ; —
Πάντα Σένα στολίζουνε τῶν θριάμβων τάστέρια,
Νεολαία, άστείρευτη τῶν όνείρων πηγή

Τράβα πάντα άκλόνητη στή Μεγάλη 'Ιδέα,
στό βωμό της θυσίασε κάποιους π [illegible]

Κι' ή Πατρίδα περήφανη μέ γυμνή τή ρομφαία
θά σοῦ στέψη τό μέτωπο μέ παλμούς μυστι-[κούς...

ΤΟΥΛΑ ΤΡΥΦΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΑ ΚΥΚΛΑΜΙΝΑ

Τα κυκλάμινα είναι τ' άνθη τοῦ φθινοπώρου. Ούτε οί [illegible] νυμα καί ποικιλόχρωμα λουλούδια, πού ή έκλεκτή καλλιέργεια έχει τελειοποιήσει, μπορούν ν' άντικαταστήσουν τά φτωχά αύτά άγριολούλουδα πού φυτρώνουν στίς ρίζες τῶν βράχων. Είναι χλωμά σάν τό πρόσωπο πονεμένης μητέρας καί τό πρωτοβρόχι τινάζει στείρα τάνθη τους, στείρα σάν τίς νοσταλγικές της έλπίδες.

Πέρα έκεῖ, στό βουνό, στήν άπανεμιά ένός βράχου ή σέ κάποιου δένδρου τήν ρίζα στήν [illegible] σάν [illegible] Κι ώς βλέπεις τόν φθινοπωρινό ήλιο ν' [illegible] τα βλέπεις μέ τήν [illegible] καί θαρρεῖς πώς κλαῖνε [illegible] κόσμος σβήση καί άπομείνουν μόνα τόν χειμῶνα.

Κανείς δέν τά προσέχει τά φτωχικά κυκλάμινα. 'Ανθίζουν [illegible] κόσμο σάν [illegible] [illegible]

Τό λεπτό, λεπτότατό τους μύρο έχει κάτι άπό τόν [illegible] τής ζωής καί κάτι άπό τό θανάτου τήν όμορφιά. Ζοῦνε τόσο λίγο τα κυκλάμινα. Λίγο, πολύ λίγο, σάν [illegible] σάν άναλαμπή [illegible]. Είναι σάν παρακλήσεις τής ζωής πού μαραίνονται στήν παγωνιά, πού μ' άπονιά βασανώνει. Τά κυκλάμινα είναι σκόνεις πού φο[illegible] [illegible] Απόμερα [illegible] τοπίο, πού μοιάζει μέ άπολιθωμένο «τραγούδι χωρίς λόγια» τοῦ Μέντελσον. Τά βλέπεις καί θαρρεῖς πώς άποτραβήχτηκε πονεμένη μανούλα, νά σηκώση τό μαῦρο μαντήλι της γιά νά σκουπίση ένα δάκρυ.

ΣΟΥΛΑ ΣΑΜΠΕΡΟΥ

ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΤΙΚΟ ΞΥΠΝΗΜΑ

'Η νύχτα έγειρε άπαλά κι' άπλωσε τά φτερά της γιά ν' άναπαυτῆ κάτω άπ' [illegible] τη [illegible] μας 'Ελλάδα. Φτωχή μας μανούλα: Μόνη παρηγοριά σ' άπόμενε ή νύχτα!... Μόνο τή νύχτα μπορούσες πιά νά ξεκουράσης, στήν [illegible] τά φτωχά σου πλάσματα: Τότε, έκλαιγες πικρά τήν παληά σου δόξα καί παρακαλοῦσες κρυφά γιά ένα ξημέρωμα!...

Έτσι, ένα βράδυ, τήν ώρα τής προσευχής σου, όλόλαμπρο τ' αύγουστιάτικο φεγγάρι πρόβαλε γιά νά φωτίση τή χλωμή σου όψι! 'Η [illegible] μορφή σου [illegible] χαμόγελο στήν [illegible] Τα δακρυσμένα σου μάτια [illegible] Κι έτσι [illegible] κοιμήθηκες!.. [illegible] κοιμήθηκες [illegible] Κοιμήθηκες σκλάβα, [illegible] κοιμήθηκες [illegible] σάν έλεύθερο πουλί! Κοιμήθηκες [illegible] άπ' τή σκλαβιά, τη [illegible] καί ξύπνησες γιά ν' άγκαλιάσης τη [illegible] τη λευτεριά καί τήν άγάπη!... Είδες νά λάμπη πάλι στόν ούρανό τό χρυσό άρμα τοῦ ήλιου καί κάτω άπ' αύτό [illegible] Τότε [illegible] τα θεῖα σου χείλη [illegible] Ζήσε [illegible] χέρι! [illegible] καί κάτω άπ' τη [illegible] σου τά 'Ελληνόπουλα θά χτίσουν πάλι τήν παληά μου δόξα!...

ΑΓΓΕΛΙΚΗ Ι. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΙΗΓΗΜΑ
Καϋμοί στά ξένα...

«....Στεῖσε κουρνέ τό γένι σου
νά παίξη τό κουδούνι...!»

"Αχ καί νάτανε καί τώρα τούτη τή στιγμή ό Πέτρος άνεβασμένος σ' έκείνη τήν ψηλή ραχούλα καί νά τραγουδᾶ!... "Αχ καί νάβλεπε καί πάλι πάνω άπ' τό ραχοβούνι τόν ήλιο καθώς βουτάει όλοκόκκινος στή δύσι του καί σκορπάει σπάταλα τούς μενεξέδες καί τά χρυσάνθεμά του!

Νάβλεπε πάλι τόν «κουρνό» του, τό τετράχρονο κριάρι μέ τήν βαρειά του κουδούνα, πού έδινε κάθε σούρουπο τό σύνθημα γιά τήν βραδυνή συναυλία τής στάνης...

Τά μάτια τοῦ Πέτρου έχουν στηλωθῆ άσάλευτα στό ταβάνι τοῦ ύπόγειου πού είναι τό σπίτι του.

Τρεῖς μέρες τώρα τόν τρώει ό πυρετός! Τοῦ άναψε τά μάγουλα, τοῦ στέγνωσε τό λαιμό καί τοῦ ξέσκισε τά στήθεια!

Νά σέ ζώνουν τέσσερις τοῖχοι, νά κλείνη τόν ούρανό ένα βρώμικο καί καπνισμένο ταβάνι καί νά μή βρίσκεται κανείς, μά κανείς πού νά βρέξη μέ λίγο νερό τό μέτωπό σου πού καίει!

Δέν είναι κάν τρεῖς [illegible] «φοιτητής», γιά νά τούς φέρη στή [illegible] πολιτεία»

«Ζοῦνε πιό όμορφα οί άνθρωποι έκεῖ, τούς είχε πῆ ό Τάκης! Δέν δουλεύουν, τρώνε καί τοῦ πουλιοῦ τό γάλα, πού λέει ό λόγος, καί τί όμορφα ροῦχα καί γραβάτες πού θά βάζετε!».

Τί όμορφα λόγια! Μέσα στό μυαλό τοῦ Πέτρου καί τῶν φίλων του φάνταζε πανώρηα ή «πολιτεία» μέ τίς διηγήσεις τοῦ Τάκη!

...Τά ήλεκτρικά πού κάνουν τή νύχτα μέρα, τ' αύτοκίνητα, τά σπίτια μέ τά έξη πατώματα (άκοῦς καλέ μου έξη πατώματα!) πού έχουν σκάλες πού «περπατοῦν» καί σ' άνεβάζουν ώς τά πάνω...

Κι' ούτε τά δάκρυα τής μάνας τους καί τοῦ πατέρα τους έφτασαν νά τούς κρατήσουν έκεῖ πού έζησαν καί πέθαναν, ήσυχοι κι' εύτυχισμένοι κι' ό παπποῦς των κι' ό προπαπποῦς των.

....

'Ο Πέτρος κι' ή παρέα του έμειναν βέβαια μ' άνοιχτό στόμα μπροστά στά «μεγαλεῖα» τής πολιτείας... "Ολα καλά κι' ώραῖα!

Μά οί άνθρωποι; Πῶ! πῶ!

Ποτέ τους δέν άκουσαν μιά καλημέρα! "Ολοι τους τρέχουν άδιάφοροι καί ψυχροί σάν κουρδισμένες κοῦκλες, σάν μηχανές πού δουλεύουν κι' άγκομαχοῦν γιά τόν άγῶνα τής ζωής..

Ν' άγοράζουν, πού λέει ό λόγος, τό νερό!

Γιά φαντάσου νά πουλιέται τό νερό!

'Ο Πέτρος κι' ή παρέα του άρχίζουν νά καταλαβαίνουν σιγά - σιγά:

Πληρώνουν γιά νά κοιμοῦνται σ' ένα ύπόγειο γεμάτο μοῦχλες καί νερά.

Ποῦ είναι τά μέγαρα μέ τά έξη τους πατώματα πού κεντοῦνε τόν ούρανό;

Κι' έτρωγαν ένα κομμάτι ψωμί μ' έληές καί ντομάτες ή άποφάγια πού τούς έδινε τ' «άφεντικό» σ' ένα ξενοδοχεῖο, όπου έπιασαν δουλειά στό μαγειρεῖο.

Πάει καί τοῦ πουλιοῦ τό γάλα τό λοιπόν! Καί δουλεύουν άπό τόν ήλιο ώς τά μεσάνυχτα. Χριστέ μου!

'Ο Πέτρος μετάνοιωσε κι' όλας πού ήρθε [illegible]

[illegible]

'Ο Τάκης τοῦ λέει πώς έτσι θά κάνη λεφτά, θά γίνη άφεντικό, μέ καδένες καί ρολόγια.

[illegible] κάνει κουράγιο. Χάνει τά ρόδα άπό τά μάγουλα καί τήν κυπαρισσένια τήν κορμοστασιά. Χάνει [illegible]

Μέσα στό παραλήρημά του ό Πέτρος, μέ τά μάτια του καρφωμένα στό ταβάνι, γυρνάει μέ τά φτερά τής φαντασίας στό χωριό του... "Ενα χαμόγελο πικρό πλανιέται πάνω στά χείλη του.

Θυμᾶται τήν πηγή μέ τό κρουστάλλινο νερό, βουτάει μέσα τό σγουρό του κεφάλι, ρουφᾶ καί δυό τρεῖς φοῦχτες...

'Ο άέρας τοῦ δροσίζει τό μέτωπο καί τοῦ φουσκώνει τά [illegible].

Ξαπλώνεται στό ένα του πλευρό πάνω στό γρασίδι. "Εχει παρέα του τόν «Μαῦρο», πού τοῦ γλύφει τά χέρια.

'Ο «κουρνός» του βοσκάει άκόμη... Σέ λίγο θ' άκουστῆ τό κουδούνι του, πού θά μαζέψη τό [illegible]

— [illegible]

Κι' ό Πέτρος [illegible] τότε, θά πάρη παραμάσχαλα τή γκλίτσα του καί θά [illegible] στή [illegible] του στό [illegible]

— [illegible]

Δάκρυα σταλάζουν άπ' τά μάτια τοῦ Πέτρου καί τά χείλη του ψιθυρίζουν άργά κι' άδύναμα [illegible] στόν [illegible] του:

— 'Α-ρε-τοῦ-σα!

'Ι. 'Αντ

[illegible] έχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

[illegible] τώρα χρόνια ὁ μεταλλευτής [illegible] ε μὲ πάθος ὅ,τι περίεργο εὗρι- [illegible] ἐπειδὴ τὰ μεταλλεια του Διβόν- [illegible] πλούσια σὲ ἀπολιθώ[illegible] παληὰ φυτὰ πάνω στὴν πέτρα — εἶχε πραγματικῶς σπάνια δείγματα, ποὺ θὰ ἀποτελοῦσαν τὴν εὐτυχία ἑνὸς γεωλόγου καὶ ὀρυκτολόγου.

Ἅμα τελειώσαμε τὴ μπιρουλάδα μας, ὁ Δάσκαλος ἀνυπόμονος νὰ μιλήσῃ, ὅσο κι' ἐγὼ ν' ἀκούσω, ἄρχισε νὰ μοῦ δείχνῃ καὶ νὰ μοῦ [illegible]

— Ἄκουσε λοιπὸν ἀφοῦ θέλεις νὰ μάθῃς τί εἶναι ὁ γαιάνθραξ. Θὰ σοῦ τὸ ἐξηγήσω μὲ λίγα λόγια, ὅπως μπορῶ, μὰ θὰ τὸ καταλάβῃς καλύτερα βλέποντας τὴ συλλογή μου. Ἡ γῆ ποὺ κατοικοῦμε δὲν ἦταν πάντα ὅπως τὴ βλέπουμε σήμερα. Μιὰ φορά, παραδείγματος χάριν, ἡ χώρα μας ἦταν σκεπασμένη μὲ φυτὰ ποὺ σήμερα δὲν φυτρώνουν, παρὰ μόνο στὰ πολὺ θερμὰ κλίματα. Ἔπειτα ἦλθε μιὰ ἀλλαγή, μιὰ ἀναστάτωσι κι' ἡ βλάστησι ἐκείνη ἀντικατεστάθηκε ἀπὸ ἄλλη διαφορετική, κι' αὐτὴ πάλι ἀπὸ ἄλλη καὶ πάει λέγοντας σ' ἕνα διάστημα ἀπὸ χιλιάδες, ἀπὸ ἑκατομμύρια ἴσως χρόνια. Ὅλα αὐτὰ τὰ παληὰ φυτὰ καὶ τὰ δένδρα καταχωσμένα τὄνα πάνω στ' ἄλλο ἐσχημάτισαν τὰ στρώματα τοῦ γαιάνθρακος. Ἂν δὲν πιστεύῃς θὰ σοῦ δείξω ἀρκετὰ κομμάτια ἀπὸ κάρβουνο καὶ προπάντων ἀπὸ πέτρα, ποὺ διατηροῦν ἀπάνω τους ἀποτυπώματα διαφόρων φυτῶν, ὅπως στὸ λεύκωμα ἑνὸς βοτανολόγου.

Μοῦ ἔδειξε μερικὰ τέτοια καὶ ἐξακολούθησε:

— Τώρα θὰ μὲ ρωτήσῃς πῶς ἔγινε αὐτὴ ἡ συσσώρευσις τῶν φυτῶν καὶ τῶν δένδρων, ὥστε νὰ σχηματισθοῦν στρώματα γαιάνθρακος μέσα στὰ σπλάγχνα τῆς γῆς. Ἐδῶ ὅ,τι κι' ἂν σοῦ πῶ θὰ σὲ γελάσω, γιατὶ κι' οἱ σοφοὶ δὲν τὸ ἔχουν ἐξηγήσει ἀκόμα. Ἄλλοι λένε πὼς κάποτε τὰ πῆρε ἡ θάλασσα κι' ὅλα μαζὶ τἄβγαλε σ' ἕνα μέρος ποὺ καταχώθηκαν. Ἄλλοι λένε πὼς κατακάθησαν ἐπὶ τόπου, [illegible] Τὸ βέβαιο εἶναι πὼς ὁ σημερινὸς γαιάνθραξ ἔγινε ἀπ' τὴν παληὰ ἐκείνη βλάστησι. Καὶ ξέρεις πόσα χρόνια χρειάσθηκαν γιὰ νὰ σχηματισθῇ ἕνα στρῶμα τέτοιο τριάντα μέτρων παχύ; Οἱ σοφοὶ τὸ λογάριασαν κι' αὐτό. Πεντακόσιες χιλιάδες τὸ λιγώτερο. Ἔλα τώρα ἀρκετὰ σοῦ εἶπα γιὰ νἄχῃς μιὰν ἰδέα. Πρέπει νὰ ἰδῇς καὶ τὴ συλλογή μου.

Ἡ ἐπίσκεψις βάσταξε ὡς τὸ βράδυ, γιατὶ σὲ κάθε κομμάτι πέτρα, σὲ κάθε ἀποτύπωμα φυτοῦ, ὁ Δάσκαλος ξανάρχιζε τὶς ἐξηγήσεις του. Κι' ἔτσι μπόρεσα νὰ καταλάβω καλὰ ὅ,τι στὴν ἀρχὴ μοῦ φάνηκε τόσο ἀκαταιόητο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ΄.

Ἡ πλημμύρα.

Τὴν ἄλλη μέρα ξαναντamωθήκαμε στὸ ἀνθρακωρυχεῖο.

— Λοιπόν, ρώτησε ὁ θεῖος Γάσπαρης, εὐχαριστήθηκες Δάσκαλε ἀπὸ τὸ παιδί;

— Ναί, ναί· ἔχει αὐτιὰ καὶ φαίνεται πὼς σὲ λίγο θἄχῃ καὶ μάτια.

— Γιὰ τὴν ὥρα ἂς ἔχῃ μόνο χέρια, καὶ βλέπουμε! ἀπήντησε ὁ θεῖος Γάσπαρος.

Καὶ μοῦ ἔδωσε ἕνα λοστό, γιὰ νὰ τὸν βοηθήσω νὰ ξεκολλήσῃ ἕνα κομμάτι κάρβουνο, ποὺ τὸ εἶχε κόψει ἀπὸ κάτω καὶ κρατιώτανε μόνο ἀπὸ πάνω.

Ὕστερα ἄρχισα νὰ κυλῶ τὸ βαγονάκι μου ὡς τὸ πηγάδι τῆς Ἁγίας Ἀλφονσίνας. Εἶχα κάμει αὐτὸ τὸν δρόμο τρεῖς φορές, ὅταν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ πηγαδιοῦ ἄκουσα ἕνα κρότο τρομακτικό, ποὺ δὲν εἶχα ξανακούσει τέτοιο, ὅσον καιρὸ ἐργαζόμουν στὸ ἀνθρακωρυχεῖο.

Ἦταν κατάρρευσι, βούλιασμα, καταστροφή; Ἀκροάσθηκα, ὁ κρότος ἐξακολουθοῦσε ἀδιάκοπος. Μὰ τί ἦταν τὸ πρῶτο μου αἴσθημα; Ἦταν τρόμος καὶ συλλογίσθηκα νὰ τρέξω στὴ σκάλα νὰ βγῶ νὰ γλυτώσω.... Μὰ μὲ κορόϊδευαν τόσο συχνὰ γιὰ τοὺς φόβους μου, ποὺ ἡ ντροπὴ μ' ἔκανε νὰ μείνω. Μποροῦσε νὰ μὴν ἦταν καὶ τίποτε ἐπικίνδυνο. Ἄξαφνα, ἕνα τάγμα ποντικῶν πέρασε ἀνάμεσ' ἀπ' τὰ πόδια μου τρέχοντας σὰν ἴλη ἱππικοῦ, ποὺ τὸ βάζει στὴ φευγάλα.

Ἔπειτα μοῦ φάνηκε σὰ νἄκουσα νὰ χύνεται νερό, πολὺ νερό, μ' ἕναν κρότο ποὺ σὰ νἄβγαινε ἀπ' τὰ τοιχώματα τῆς στοᾶς. Κι' ἐπειδὴ τὸ μέρος, ὅπου βρισκόμουν, [illegible] αὐτὸ μοῦ φάνηκε πολὺ παράξενο.

Πῆρα τὴ λυχνία μου νὰ ἰδῶ καὶ τὴ χαμήλωσα ὡς τὸ ἔδαφος.

Ναί, ἦταν νερό. Ἐρχότανε ἀπ' τὸ μέρος τοῦ πηγαδιοῦ κι' ἔτρεχε μέσα στὴ στοά. Τὸν φοβερὸ λοιπὸν ἐκεῖνον κρότον τὸν ἔκανε κάποιος καταρράκτης ποὺ χύνονταν στὸ ἀνθρακωρυχεῖο!...

Ἄφησα τὸ βαγονάκι μου στὶς γραμμὲς κι' ἔτρεξα στὸν παραφέντη μου, φωνάζοντας:

— Θεῖε Γάσπαρο, νερό, πλημμύρα!...

— Τί;... Μὴ λὲς ἀνοησίες!...

— Θἄνοιξε κάποια τρύπα κάτω ἀπ' τὸν Διβόννα. Νὰ φύγουμε!...

— Ἄσε με ἥσυχον, παιδί μου.

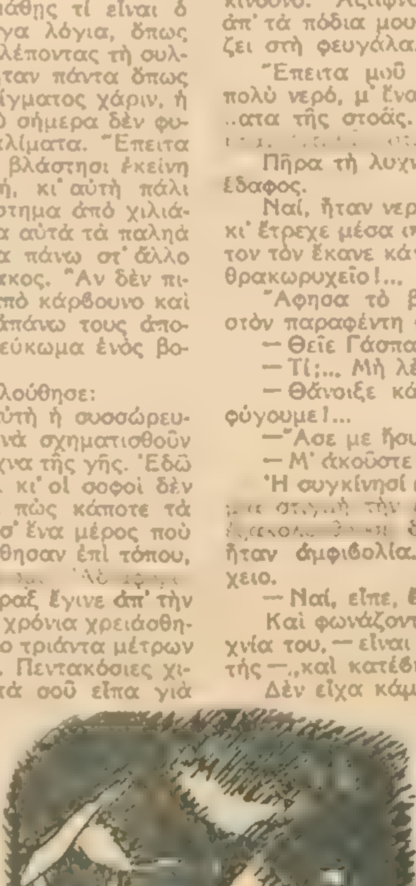
— Μ' ἀκοῦστε!

Ἡ συγκίνησί μου ἔκαμε τὸν θεῖο Γάσπαρο νὰ διακόψῃ μιὰ στιγμὴ τὴν ἐργασία του, γιὰ ν' ἀκούσῃ. Ὁ κρότος [illegible] δυνατώτερος ὁλοένα, φοβερώτερος. Δὲν ἦταν ἀμφιβολία. Νερὸ ἔπεφτε μέσα στὸ ἀνθρακωρυχεῖο.

— Ναί, εἶπε, ἔχεις δίκηο... Τρέχα γρήγορα.

Καὶ φωνάζοντας ὁλοένα: «Πλημμύρα!» ἅρπαξε τὴ λυχνία του, — εἶναι πάντα τὸ πρῶτο ποὺ κάνει ὁ μεταλλευτής —, καὶ κατέβηκε ἀπ' τὴ σκαλωσιά του στὴ στοά.

Δὲν εἶχα κάμει δέκα βήματα, ὅταν εἶδα τὸ Δάσκαλο ποὺ κατέβαινε κι' αὐτὸς γιὰ νὰ ἰδῇ τί ἦταν ἐκεῖνος ὁ κρότος.

— Πλημμύρα! τοῦ φώναξε ὁ θεῖος Γάσπαρος.

— Τρύπησε ὁ Διβόννας, εἶπα ἐγώ.

— Πάψε, ἀνόητε!

— Φεῦγα, φεῦγα νὰ γλυτώσῃς! μοῦ φώναξε ὁ Δάσκαλος.

Τὸ ἐπίπεδο τοῦ νεροῦ εἶχε ὑψωθῆ γρήγορα μέσα στὴ στοά. Ἔφτανε τώρα ὡς τὰ γόνατά μας κι' αὐτὸ μᾶς ἐμπόδιζε νὰ τρέχουμε πολύ.

Ὁ Δάσκαλος ἔτρεχε μαζί μας, καὶ καθὼς περνούσαμε ἀπ' τὶς σκαλωσιές, ποὺ ἦταν ἀνεβασμένοι οἱ ἐργάτες, τοὺς φωνάζαμε:

— Φευγάτε! Πλημμύρα!

Τὸ νερὸ ἀνέβαινε ὁλοένα. Εὐτυχῶς ποὺ δὲν ἤμαστε μακριὰ ἀπ' τὶς σκάλες, εἰδεμὴ δὲν θὰ τὶς φθάναμε ποτέ. Ὁ Δάσκαλος ἔφθασε πρῶτος, ἀλλ' ἐκεῖ σταμάτησε.

— Ἀνεβῆτε πρῶτα σεῖς, εἶπε· ἐγὼ εἶμαι ὁ πιὸ γέρος κι' ἔπειτα ἔχω ἥσυχη τὴ συνείδησί μου.

(Ἀκολουθεῖ)

Ὑγιεινὰ παραγγέλματα

Τὰ δόντια καὶ ἡ διατήρησις αὐτῶν

Μεταξὺ ὅλων τῶν ἀσθενειῶν ποὺ μαστίζουν εἰς τὴν ἐποχήν μας τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἡ περισσότερον διαδεδομένη εἶναι, χωρὶς ἀμφιβολία, ἡ «τ ε ρ η δ ὼ ν τ ῶ ν ὀ δ ό ν τ ω ν», ἡ γνωστὴ δηλαδὴ νόσος, ποὺ ὁ λαὸς συνήθως χαρακτηρίζει μὲ τὴν λέξιν κούφιο δόντι κλπ.

Συχνὰ ἐξετάζων τὰς στατιστικάς, ποὺ εἰς τὰς πιὸ πολιτισμένας κυρίως χώρας ἀνεβάζουν ἐκείνους ποὺ ἔχουν χαλασμένα δόντια εἰς 95 — 100 % τῶν κατοίκων, καὶ σκεπτόμενος τὴν ἀδράνειαν καὶ τὴν ἀδιαφορίαν μὲ τὴν ὁποίαν οἱ ὠργανωμένες κοινωνίες ἀντιμετωπίζουν τὴν ἀληθινὴ αὐτὴ μάστιγα τοῦ ἀνθρώπου, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ μοῦ γεννηθῇ ἡ ἑξῆς ἀπορία:

Ἂν ἀντὶ τῶν δοντιῶν προσεβάλλετο ἕνα οἱοδήποτε ἄλλο μέλος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ἔστω καὶ ὀλιγώτερον ἐμφανὲς ἢ χρήσιμον ἀπὸ τὰ δόντια, καὶ ἐὰν ἡ ἀσθένεια τοῦ μέλους αὐτοῦ ἔπαιρνε τὴν σημερινὴν ἔκτασιν τῆς τερηδόνος, δηλαδὴ μιᾶς χωρὶς διακοπὴν πανδημίας, ὅλος ὁ κόσμος θὰ ἐξηγείρετο, θὰ ἀνησυχοῦσε καὶ θὰ [illegible] ληφθοῦν ριζικὰ μέτρα [illegible]

[illegible]

Εἰς τὴν ἐπ[illegible] γῶνος αὐτοῦ μεγάλως [illegible] τὸν νὰ βοηθήσῃ ἡ Ε.Ο.Ν.

[illegible] οἱ προγ[illegible] γιὴς ἐν σώματι ὑγιεῖ». Καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ εἶναι τὸ σῶμα ὑγιές, ὅταν [illegible] οτὲς δυσάρεστες συνέπειες.

Τὸ ὠργανωμένο λοιπὸν ὑλικόν, ποὺ μᾶς παρέχει ἡ Ε.Ο.Ν., μπορεῖ νὰ χρη[illegible] ψις δὲν εἶναι [illegible] κυρίως ὑποχ[illegible] παιδιά της γερὰ καὶ χαρούμενα, καὶ ἀπέναντι αὐτῶν τῶν ἰδίων ἔπειτα.

Γιατὶ σὲ κανένα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παραμελῇ τὴν ὑγείαν του, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει κἂν ἡ δικαιολογία τῆς ὑλικῆς δυσχερείας.

Γιὰ νὰ ἐξηγήσουμε τώρα τὸ πῶς ἐννοοῦμε τὸν ἀγῶνα αὐτὸν καὶ ποῖα μέσα ὑποδεικνύουμε ὡς ἀποτελεσματικά, ἀνάγκη ἀπαραίτητος εἶναι νὰ δοῦμε τί εἶναι τὰ δόντια μας, τί σημασία ἔχουν διὰ τὴν ὑγεία μας καὶ ποιὰ εἶναι τὰ αἴτια ποὺ προκαλοῦν τὸ χάλασμα καὶ τὴν καταστροφήν των.

Τὰ δόντια χρησιμεύουν εἰς τὸν ἄνθρωπον διὰ νὰ κόπτῃ καὶ νὰ μασᾷ τὴν τροφήν του καὶ διὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ ἐνάρθρου λόγου, συντελοῦν δὲ μεγάλως καὶ εἰς τὸν ἐξωραϊσμὸν τοῦ προσώπου, κατὰ τὰς διαφόρους κινήσεις τῶν χειλέων (ὁμιλία, γέλιο κλπ.).

Ὁ ἀριθμὸς τῶν δοντιῶν ἀνέρχεται σὲ 52. Ἀπ' αὐτὰ 20 ἀποτελοῦν τὴν πρώτην ὀδοντοφυΐαν (δόντια τοῦ γάλακτος) καὶ ἀρχίζουν νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὸν ἕβδομο μῆνα τῆς ἡλικίας τοῦ παιδιοῦ μέχρι τῆς συμπληρώσεως δυόμιση ἐτῶν.

Τὰ ὑπόλοιπα 32 ἀποτελοῦν τὴν μόνιμον ὀδοντοφυΐαν τοῦ ἀνθρώπου. Ἀρχίζουν νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὸ 7ον ἔτος τῆς ἡλικίας μέχρι τοῦ δωδεκάτου, ὁπότε ἔχει σχεδὸν συμπληρωθῆ ἡ μόνιμη ὀδοντοφυΐα. Λέμε σχεδόν, διότι στὰ δώδεκα ἔχουν βγῆ τὰ 28 δόντια καὶ ὑπολείπονται πιὰ οἱ τέσσερες «σωφρονιστῆρες» (φρονιμῆτες), ποὺ βγαίνουν ἀκανόνιστα ἀπὸ τὰ 17 ἕως τὰ 40 κάποτε χρόνια.

Ἀλλὰ ἐὰν τὰ δόντια ἀρχίζουν νὰ βγαίνουν κατὰ τὸν ἕβδομο μῆνα τὰ πρῶτα καὶ στὸ ἕβδομον ἔτος τὰ δεύτερα, ἡ «καταβολή» των (ὅπως λέμε) μέσα εἰς τὰς σιαγόνας ἀρχίζει ἀπὸ τὸν δεύτερον ἐμβρυϊκὸν μῆνα καὶ ὁ σχηματισμός των καὶ ἡ συμπλήρωσίς των εἰς τὰς ρίζας συνεχίζεται καὶ μετὰ τὴν ἀνατολὴν τῶν δοντιῶν εἰς τὸ στόμα. Συνεπῶς, ἐὰν θέλωμε τὰ δόντια τοῦ παιδιοῦ νὰ σχηματισθοῦν ἀρτίως καὶ νὰ εἶναι δυνατά, νὰ ἀντέχουν δηλαδὴ εἰς τὴν τερηδόνα, πρέπει νὰ φροντίζουμε ὥστε ἡ μητέρα πρῶτα, κατὰ τὴν περίοδο τῆς ἐγκυμοσύνης καὶ τοῦ θηλασμοῦ, καὶ τὸ παιδὶ ἔπειτα, μετὰ τὴν γέννησίν του, νὰ προσπορίζωνται διὰ τῶν τροφῶν τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν δοντιῶν συστατικά, δηλαδὴ τὰ διάφορα ἀνόργανα ἅλατα (ἀσβέστιον κλπ.), βιταμίνες καὶ ἄλλα.

Τὰ δόντια εἶναι πολύτιμα ὄργανα, γιατὶ μ' αὐτὰ γίνεται ἡ μάσησις τῆς τροφῆς. Κακῶς νομίζει ὁ κόσμος ὅτι ἡ «πέψις» τῆς τροφῆ[illegible] τὸ στόμα, ὅπου οἱ τροφὲς [illegible] καὶ ἀναμιγνύονται μὲ τὸν σίελον, ἡ ἐνέργειά του εἶναι καὶ μηχανικὴ καὶ χημική.

Γ. Ι. Κονταρίνης
Ὀδοντίατρος

(Συνέχεια στὸ προσεχές)

Τὰ νέα βιβλία

ΤΑ ΣΟΥΛΙΩΤΟΠΟΥΛΑ ΔΕΝ ΠΕΘΑΝΑΝ

Νίκου Τσεκούρα - «Πυρσός» 1939.

Ἕνα χαριτωμένο γαλανὸ βιβλιαράκι, σὰν τὸν ἑλληνικὸ οὐρανὸ καὶ σὰν τὴν ἑλληνικὴ σημαία, ποὺ ζητᾷ νὰ βάλῃ ἀτόφια τὴν ἀγάπη του μέσα στὴ ψυχὴ τῆς νέας γενεᾶς, γιὰ τὴν ὁποία ἀποκλειστικὰ δημιουργήθηκε.

Στὶς 26 Μαρτίου τοῦ λήγοντος ἔτους παίχθηκε τὸ δραματάκι αὐτὸ στὸ θέατρο «Ρέξ» ἀπὸ Φαλαγγίτες καὶ Φαλαγγίτισσες. Ἡ εὐαρέσκεια τοῦ Ἀρχηγοῦ ποὺ προτάσσεται, τὰ καλλιτεχνικὰ σκιτσαρισμένα σκηνικά, τὸ ἄρτιο τύπωμα δίνουν στὸ βιβλίο αὐτὸ κάτι τὸ πολύτιμο.

Ὅμως ἡ ἀξία του κεῖται πιὸ πολὺ στὴ διάθεσι τοῦ συγγραφέα καὶ στὴν προσπάθεια. Ἕνα ἔργο, ποὺ συνελήφθη καὶ ἀπεδόθη μὲ ἀγάπη καὶ προσηλώσι πρὸς τὴν ἐθνικὴ ἰδέα καὶ μὲ μόνη τὴν τάσι νὰ συγκινήσῃ τὴ νεαρὴ ψυχή. Ὁ συγγραφέας συνδέει τὸ παρελθὸν καὶ τὸ παρὸν δεξιότεχνα. Τὴν ἱστορία ποὺ διηγεῖται ὁ παπποῦς στὰ ἐγγόνια του τὴ ζωντανεύει σὲ εἰκόνες. Φέρνει τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ πράγματα, τὶς ἰδέες καὶ τὰ φρονήματα κοντὰ στὴν ψυχὴ τοῦ νεαροῦ ἀναγνώ[illegible] ἀγάπη πρὸς τὸ χῶμα του, τὴν αὐτοθυσία γιὰ τὴν Πατρίδα μὲ τὸ θάνατο [illegible]

Μὲ τὴν πραγματικὰ βαρειὰ ὅσο καὶ ἁπλὴ φράσι του, ποὺ βάζει στὸ στόμα τοῦ κλέφτη Καπετάνιου Κουτσονίκα, σφυρηλατεῖ μιὰν ἀλήθεια πολὺ σημαντικὴ γιὰ ὅλους μας, πρὸ πάντων γιὰ τὴ νέα γενεὰ σήμερα: «Ὄντας δὲν ἀκοῦμε ὅλοι τὶς προσταγὲς τοῦ ἑνοῦ, θαύματα δὲν μποροῦν νὰ γένουνε...».

[illegible] μεγάλη φράσι μπορεῖ [illegible]

Σ. Καρ.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΜΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥΣ ΠΟΛΕΜΟΥΣ 1912 - 1913

Ἕνας συνάδελφος, ὁ κ. Ἐπαμ. Μπαμπού[illegible] ἕνα του βιβλίον [illegible]

[illegible] καὶ ἀκρίβεια.

Α.—

Ο ΛΕΩΝ ΤΗΣ ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ

Ἡ συμβολική του σημασία

Δυὸ ὧρες περίπου ἔξω ἀπὸ τὴ Λειβαδιὰ βρίσκεται τὸ μικρὸ χωριὸ Κάπραινα, ποὺ στὴν ἀρχαιότητα ὠνομαζόταν Χαιρώνεια. Ἡ ἔνδοξος αὐτὴ πόλις, ποὺ εἶχε τὴν τιμὴ νὰ εἶναι γενέτειρα τοῦ Πλουτάρχου, ὑπῆρξε τρεῖς φορὲς θέατρον πολυθρυλήτων μαχῶν. Ἐκ τούτων ἡ πλέον γνωστὴ καὶ ἐπίσημος εἰς τὴν Ἱστορίαν εἶναι ἡ μάχη ποὺ ἔγινε τὸ 338 π. Χ. καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Ἀθηναῖοι συνηνωμένοι μὲ τοὺς ἀγωνιστὰς τῶν Θηβῶν παρετάχθησαν, χάριν τῆς κοινῆς ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων, κατὰ τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Φιλίππου.

Ἡ μάχη ἐκείνη ἦτο τὸ ἐπιφανέστατον κατόρθωμα τοῦ Δημοσθένους, ὁ ὁποῖος εἶχε κατορθώσει μετὰ μακρὸν ἀγῶνα νὰ ἐξεγείρῃ κατὰ τοῦ Φιλίππου τὰς τελευταίας δυνάμεις τῶν Ἀθηνῶν καὶ νὰ συμμαχήσῃ μὲ τοὺς Θηβαίους, οἱ ὁποῖοι ὑπῆρξαν ἐπὶ αἰῶνας ὁλοκλήρους ἀντίπαλοι πρὸς τὴν Ἀθηναϊκὴν Πολιτείαν.

«Τύχη ἀγαθῇ» εἶχεν ἐπιγράψει ὁ Δημοσθένης ἐπὶ τῆς πολεμικῆς ἀσπίδος του διὰ γραμμάτων χρυσῶν, σπεύδων νὰ ἀγωνισθῇ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, ἀλλ' ἡ τύχη ποὺ ἐπεκαλέσθη δὲν ἦταν ἀγαθὴ καὶ εὐνοϊκὴ γιὰ τὸν μεγάλο ρήτορα καὶ τοὺς συναγωνιστάς του.

Ὁ κολοσσὸς τῆς ἑνιαίας Μακεδονικῆς δυνάμεως ὑπὸ τὸν Φίλιππον, μεγάλον στρατηγὸν καὶ ἔξοχον διπλωμάτην, καὶ ὑπὸ τὸν ξανθὸν αὐτοῦ γόνον, τὸν Ἀλέξανδρον, ποὺ ἀργότερα θὰ δοξάσῃ καὶ θὰ ἐπεκτείνῃ σ' ὅλη τὴ γῆ τὰ σύνορα τῆς πατρίδος του καὶ θὰ δημιουργήσῃ τὸν μεγαλειώδη Ἑλληνικὸ πολιτισμό, ἔμελλε νὰ συγκρουσθῇ καὶ νὰ συντρίψῃ τὸ ἄνθος τῆς Νεολαίας τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν Θηβῶν, ποὺ ἐστεροῦντο πολεμικῆς ἑνότητος καὶ ἑνιαίου τρόπου στρατιωτικῆς ἐνεργείας.

Οἱ ἀποτελοῦντες τὸν Ἱερὸν λόχον τῶν Θηβῶν ἔπεσαν μέχρις ἑνὸς προσφέροντες τὴ ζωή τους θυσία γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς πατρίδος των. Ἀλλὰ αἱ θυσίαι καὶ οἱ ἡρωϊσμοὶ τοῦ ἄνθους τῆς Νεολαίας τῶν συμμάχων ἀπέβησαν μάταιαι. Ἡ Ἑλληνικὴ στρατιὰ ἐνικήθη καὶ ὁ νεαρὸς Ἀλέξανδρος προχωρεῖ, πρῶτος αὐτὸς νικητής, ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς σωροὺς τῶν πτωμάτων. Ἡ Ἑλληνικὴ ἐλευθερία ἔσβηνε, κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῶν ἀρχαίων, διὰ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ νίκης τοῦ Φιλίππου καὶ ὁ Βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων ἀνηγορεύετο σὲ λίγον καιρὸ στὴν Κόρινθο στρατηγὸς Αὐτοκράτωρ τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ παράδοσις ἀναφέρει ὅτι ὁ Φίλιππος, ἔξαλλος ἀπὸ χαρὰ μετὰ τὴ νίκη του, καὶ μεθυσμένος ἐν μέσῳ τῶν νεκρῶν ἀντιπάλων του, θυμήθηκε ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον εἶχε φοβηθῆ, ἐπὶ τόσα ἔτη, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ καυστικὴ εὐφράδεια τῆς γλώσσης τὸν εἶχε πλήξει ἐπανειλημμένως.

... Καὶ ὁ ἐπικίνδυνος αὐτὸς ἀντίπαλος δὲν ἦταν κανένας ἀπὸ τοὺς ἐπιδεξίους στρατηγοὺς τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Θηβαίων, ἀλλὰ εἷς ἀδέξιος καὶ ἁπλοῦς στρατιώτης, ὁ ρήτωρ Δημοσθένης.

Ἀργότερα οἱ Ἀθηναῖοι, 40 χρόνια μετὰ τὸν πικρὸ θάνατο τοῦ σθεναροῦ ρήτορος στὴ νῆσο Καλαυρία, τοῦ ἀνήγειραν χαλκοῦν ἀνδριάντα καὶ ἐχάραξαν ἐπάνω τὸ ἑξῆς ἐπίγραμμα:

Εἴπερ ἴσην ρώμην γνώμῃ, Δημόσθενες, εἶχες
οὔ ποτ' ἂν Ἑλλήνων ἦρξεν Ἄρης Μακεδών

Ἡ πόλις τῶν Θηβῶν, φέρουσα βαρέως τὴν ὀδύνην καὶ τὸ ἄλγος τῶν

Ὁ Λέων τῆς Χαιρωνείας

κατοίκων της γιὰ τὸ χαμὸ τοῦ ἄνθους τῆς Θηβαϊκῆς νεότητος, τοῦ Ἱεροῦ λόχου, ἀπεφάσισε νὰ ἱδρύσῃ μνημεῖον περιφανὲς ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν ἡρωϊκῶς πεσόντων τέκνων της.

Ὁ Παυσανίας, ἐπισκεφθεὶς τὴν Χαιρώνειαν περὶ τὰ τέλη τοῦ 2ου μετὰ Χριστὸν αἰῶνος, περιγράφει τὸ μνημεῖον τοῦτο διὰ τῶν ἑξῆς: «Προσιόντων δὲ τῇ πόλει πολυάνδριον Θηβαίων ἐστὶν ἐν τῷ πρὸς Φίλιππον ἀγῶνι ἀποθανόντων· ἐπιγέγραπται μὲν δὴ ἐπίγραμμα οὐδέν, ἐπίθημα δὲ ἔπεστιν αὐτῷ λέων· φέροι δ' ἂν ἐς τῶν ἀνδρῶν μάλιστα τὸν θυμόν. Ἐπίγραμμα δὲ ἄπεστιν, ἐμοὶ δοκεῖν, ὅτι οὐδὲ ἐοικότα τῇ τόλμῃ σφίσι τὰ ἐκ τοῦ δαίμονος ἠκολούθησε».

Στὶς ὀλίγες αὐτὲς λέξεις ὁ Παυσανίας ἀνεγνώρισε τὴν ἠθικὴν σημασίαν τοῦ καλλιτεχνήματος καὶ τὰ αἰσθήματα τὰ κατέχοντα τὴν ψυχὴν τῶν Θηβαίων ὅταν ἔστησαν τὸ μνημεῖον. Ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν πεσόντων ἀνήγειραν λέοντα, διὰ νὰ δείξουν ὅτι τὸ χαρακτηριστικὸν τῶν πεσόντων ἦταν τὸ θάρρος καὶ ἡ γενναιότης, σὲ τέτοιο βαθμό, ποὺ ἔμοιαζαν μὲ τὴν ὁρμὴ τοῦ λέοντος. Ἀλλὰ τοὺς λεοντοθύμους ἐκείνους ἥρωας ἐσκέφθησαν νὰ ἀφήσουν ἀνωνύμους, ἀφοῦ ὁ Θεὸς δὲν ἠθέλησε νὰ ἀναδείξῃ καὶ τὴν τύχην αὐτῶν ἴσην πρὸς τὴν τόλμην. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἐτέθη ἐπίγραμμα ἐπὶ τοῦ μνημείου.

Ἡ σιγή, τὴν ὁποίαν ἐπέβαλεν εἰς τὸν ψυχρὸν λίθον, τὸν κολοσσιαῖον ἐκεῖνον μαρμάρινον φύλακα τῶν ὀστῶν τῶν ἡρώων, ἡ πόλις τῶν Θηβῶν, εἶναι σιγὴ μεγαλοπρεπής, ποὺ ἐκφράζει μὲ τὸ μυστήριο καὶ τὴν ὑποβλητικότητά της, ἀνάμεσα στοὺς αἰῶνες, τὴν ἄφθαστη δόξα τῆς Θηβαϊκῆς Νεολαίας, ποὺ ἔγινε ὁλοκαύτωμα καὶ θυσία γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς πατρίδος της... Μαζὶ μὲ τοὺς νεκροὺς ἐτάφη καὶ ἡ πατρίς, καὶ οἱ Θηβαῖοι ἐσκέφθησαν γιὰ τοὺς νεκρούς των τό: non ragionam di lor, ma guarda e passa, ὅπως θὰ ἔλεγε ὁ Δάντης.

Ἡ πόλις τῶν Θηβαίων δὲν ἔδωσε στὸν λιθοξόο κατάλογο τῶν νεκρῶν αὐτῆς..

Ἡ πόλις δὲν ἤθελε νὰ ἀντισταθῇ πρὸς τὴν ἄγνωστον Νέμεσιν, ποὺ κατεδίκασε τὰ τέκνα της σὲ ἀγῶνα ἄγονο καὶ τόλμη ἄτολμο... μὰ ἡ σμίλη καὶ τὸ δαιμόνιο τοῦ Ἕλληνος καλλιτέχνου δὲν μπόρεσε νὰ μὴ διαμαρτυρηθῇ κατὰ τοῦ «δαίμονος» καὶ νὰ μὴ λαξεύσῃ τὴν τόλμη τῶν ἀνδρῶν καταπιεζομένην ὑπὸ τοῦ πεπρωμένου.

Καὶ τὸ ἀθάνατο Ἑλληνικὸ δαιμόνιο παρέστησε τὸν λέοντα μεγαλοπρεπῆ καὶ βρυχώμενο, ἀλλὰ καταστέλλοντα τὴν ὀργή του ἕνεκα ὑπερτέρας βίας...

... Νομίζει κανεὶς ὅτι ὁ γλύπτης, ἄλλος Αἰσχύλος τῆς σμίλης, θέλησε νὰ βάλῃ εἰς τὸ στόμα τοῦ βρυχωμένου λέοντος μυχίαν κραυγὴν ὀδύνης, ὁμοίαν πρὸς τὸ τοῦ «Δεσμώτου Προμηθέως» ἐκεῖνο, τὸ «Ἴδεσθέ με οἷα πρὸς θεῶν πάσχω θεός», καὶ νὰ δείχνῃ στὸν κόσμο ὁλόκληρο ὄχι μόνον τὸ περιφανὲς ἔργον τῆς ἀρχαίας τέχνης, ἀλλὰ καὶ τὸ σύμβολο ποὺ στάθηκε τὸ μεταίχμιον μεταξὺ δύο μεγάλων περιόδων τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας καὶ ποὺ συνδυάζει τὴν Ἑλλάδα τὴν διὰ τῶν ἰδίων της πταισμάτων πίπτουσαν πρὸς τὴν Ἑλλάδα τὴν διὰ τῆς Μακεδονικῆς ἡγεμονίας ἀνορθουμένην καὶ κατακτῶσαν τὸν κόσμον ὁλόκληρον διὰ τῆς δυναμικῆς ἑνότητός της.

Κ. Βέρροιος

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Πόσοι εἴμεθα;

Πόσοι ἀκριβῶς ἄνθρωποι κατοικοῦν στὴ γῆ μας;

Κατὰ τὴν ἐπίσημη στατιστικὴ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ποὺ [illegible] διωτέρα νὰ μᾶς πληροφορήση, στὸν πλανήτη μας ζοῦν 2.134.000.000 ἄνθρωποι. Ἐν συγκρίσει μὲ τὰς ἄλλας ἠπείρους, ἡ Ἀσία εἶναι ἐξαιρετικὰ πολυάνθρωπος, ἐνῷ ἡ Εὐρώπη, ποὺ κυβερνᾷ ὅλο τὸν κόσμο, κατοικεῖται μόνον ἀπὸ 397.000.000. Ἡ Εὐρώπη εἶναι ὡστόσο ἡ περισσότερον πυκνοκατῳκημένη ἤπειρος.

Ἀπὸ τὰ 397 αὐτὰ ἑκατομμύρια, 79.000.000 ζοῦν στὴν Γερμανία (χωρὶς νὰ ὑπολογισθοῦν οἱ τελευταῖες της προσαρτήσεις), 47.000.000 στὴν Ἀγγλία, 43.000.000 στὴν Ἰταλία, 42.000.000 στὴ Γαλλία. Ἡ Ἑλλὰς ὑπολογίζεται ἔχουσα 8.000.000 κατοίκους.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ προκαλεῖ κατάπληξιν εἶναι ὁ πληθυσμὸς τῶν μεγάλων πόλεων. Ἡ Νέα Ὑόρκη ἔχει 7.470.000 κατοίκους (ὅσους δηλαδὴ ἡ Ἑλλάς!...) καὶ μὲ τὰ περίχωρα 11.800.000! Εἶναι ἡ μεγαλυτέρα πόλις τοῦ κόσμου. Στὴν ἰδία σχεδὸν μοῖρα τὸ Λονδῖνον (8.475.000 κάτοικοι) καὶ ἀκολουθοῦν τὸ Παρίσι (6.160.000), τὸ Τόκιο (6.086.000), τὸ Βερολῖνον (4.535.000), τὸ Σικάγον (4.510.000), ἡ Μόσχα (3.535.000), ἡ Σαγκάη (3.350.000), τὸ Μπουένος Ἄϋρες (3.280.000), ἡ Ὀσάκα (3.102.000), ἡ Φιλαδέλφεια (2.925.000), ἡ Πετρούπολις (2.740.000), τὸ Λὸς Ἄντζελες (2.390.000), ἡ Βοστώνη (2.350.000) καὶ τὸ Πίτσμπουργκ (2.000.000).

Οἱ βάτραχοι ποὺ πετοῦν!

Στὴ νῆσο Βόρνεο ἀνεκαλύφθηκε τελευταῖα ἕνα ἐξαιρετικὰ περίεργο ζῷο. Εἶναι ἕνα εἶδος βατράχου, ποὺ μπορεῖ νὰ πετᾷ ὡς τὶς κορυφὲς τῶν δένδρων. Στὴν πραγματικότητα πρόκειται περὶ τεραστίων πηδημάτων ποὺ ἐκτελεῖ χάρις στὰ ἰσχυρὰ καὶ ἐξαιρετικὰ μακριὰ πόδια του.

Πόσα ἀλφάβητα ὑπάρχουν

Ὁ[illegible] ξη ἡ ὕπαρξις 400 ἀλφαβήτων, ποὺ ἀνήκουν σὲ ἰσάριθμες γλῶσσες. Πολλὰ ἀπὸ τὰ ἀλφάβητα αὐτὰ δὲν χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ κανένα λαὸ σήμερα.

Τὰ ἀλφάβητα τῆς ἑλληνικῆς, ἰταλικῆς, γαλλικῆς, δανικῆς, σουηδικῆς, σαξονικῆς καὶ πορτογαλικῆς γλώσσης περιλαμβάνουν 24 γράμματα. Τὸ ὁλλανδικὸ καὶ γερμανικὸ 26, τὸ ἱσπανικὸ 27, τὸ ἀραβικὸ καὶ οὐγγρικὸ 28, τὸ περσικὸ 31, τὸ κοπτικὸ 32, τὸ τούρκικο 33, τὸ πολωνικὸ 34, τὸ ρωσικὸ 35, τὸ ἀρμενικὸ 38, τὸ σλαυϊκὸ καὶ σανσκριτικὸ 50, τὸ αἰθιοπικὸ 202 καὶ τὸ ἰαπωνικὸ 3.000!

Ἀγαποῦν καὶ μισοῦν καὶ τὰ λουλούδια!

Ἕνας Γερμανὸς φυσικός, ποὺ ἀπὸ πολλὰ χρόνια μελετᾷ τὴ ζωὴ [illegible] τελευταῖα τὴ γνώμη πὼς τὰ ἄνθη κατέχονται ἀπὸ... πάθη. Ἀγαποῦν, μισοῦν, ὀργίζονται, θυμώνουν! Ὁ Γερμανὸς ἐπιστήμων ἀναφέρει πολλὰ παραδείγματα γιὰ νὰ ἐνισχύση τοὺς ἰσχυρισμούς του. Ἔτσι λέγει ὅτι τὰ ρόδα καὶ οἱ ντάλιες μισοῦνται τρομερά.

Ἂν τοποθετήσετε ἕνα ρόδο καὶ μιὰ ντάλια στὸ ἴδιο ἀνθοδοχεῖο, τὰ δυὸ λουλούδια θὰ μαραθοῦν πολὺ γρήγορα ἀπὸ τὸ κακό τους. Λυώνουν ἀπὸ τὸ μῖσος ποὺ αἰσθάνεται τὸ ἕνα ἐναντίον τοῦ ἄλλου. Ἀντίθετα τὸ ἡλιοτρόπιον ἀγαπᾷ πολὺ τὰ ἄλλα ἄνθη.

Αἱ ἁψῖδες

Αἱ ἁψῖδες, αἱ ὁποῖαι στήνονται καὶ σήμερον εἰς τὸν τόπον μας εἰς ἔνδειξιν θριάμβου, σημειώνουν τὴν πρώτην των ἐμφάνισιν εἰς τοὺς χρόνους τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας.

Ἡ πρωταρχικὴ των μορφὴ εἶναι ὁ διάκοσμος τῆς «θριαμβευτικῆς πύλης» τῶν τειχῶν τῆς Ρώμης.

Μία πύλη δηλαδὴ ἀπὸ τὰ τείχη τῆς Ρώμης, ἡ ὁποία ἦτο γνωστὴ μὲ τὸ ὡς ἄνω ὄνομα, ἐκοσμεῖτο κατὰ τὴν νικηφόρον ἐπιστροφὴν τῶν αὐτοκρατόρων ἀπὸ τὴν ἐκστρατείαν μὲ τρόπαια καὶ ἄλλα εἴδη τοῦ πολέμου, καὶ διὰ τῆς πύλης αὐτῆς εἰσήρχετο ὁ αὐτοκράτωρ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν στρατευμάτων του.

Σὺν τῷ χρόνῳ καὶ ἄλλαι πόλεις, ποὺ δὲν εἶχαν τείχη, ὑποδεχόμεναι νικητὰς ὕψωναν ἁψῖδας μὲ τρόπαια τῆς νίκης, αἱ ὁποῖαι ἐξειλίχθησαν μετέπειτα εἰς ἔργα ἀρχιτεκτονικῆς καὶ πολλά- [illegible] ἔργα τέχνης, χωρὶς ὅμως [illegible] κήν τους μορφήν, δηλαδὴ τῶν δύο κιόνων ποὺ ἐνώ[illegible]

[illegible] μὲ [illegible] ματα.

Οἱ Ἀθηναῖοι ηὐτύχησαν [illegible] τοιαύτας ἁψῖδας κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπέτειον τῆς 4ης Αὐγούστου εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου.

ΖΩΩΝ ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ

Ἂν οἱ ἄνθρωποι ἤξεραν νὰ παρατηροῦν τὰ ζῷα, καὶ ἰδίως τὰ ἔντομα, συχνότατα δὲν θὰ εἶχαν παρὰ ν' ἀντιγράφουν, ἀντὶ νὰ χάνουν πολύτιμο καιρὸ στοὺς δαιδάλους τῶν ἐφευρέσεων...

Ὅταν ἕνας ἄνθρωπος βάζῃ φωτιὰ σὲ μιὰ φωλιὰ σφηκῶν, ἀποτεφρώνει ἕνα ἐργοστάσιο χαρτοποιΐας. Ὅταν συντρίβῃ περιφρονητικὰ ἕνα πτερωτὸ ἔντομο, συντρίβει ἕνα μικρό, [illegible] τέλειο ἀεροπλάνο. Κι' ὅταν ποδοπατῇ μιὰ μυρμηκοφωλιὰ ἀνατρέπει μιὰ θαυμασία κοινωνικὴ ὀργάνωσι.

Τὴν ἐποχὴ ποὺ οἱ ἀπώτατοι πρόγονοί μας δὲν ἀποτελοῦσαν ἀκόμη παρὰ ἀπειθάρχητα στίφη μέσα σὲ σκοτεινὰ δάση, οἱ μέλισσες, τὰ μυρμήγκια καὶ οἱ τερμίτες ἦσαν πρὸ πολλοῦ ὠρ[illegible]

[illegible] χεῖς πρόγονοί μας ἀγωνίζονταν ἡρωικὰ μὲ [illegible] ἀγριμιῶν, ἀπὸ τὰ ὁποῖα διεκδικοῦσαν τὸ σπήλαιο ποὺ ἐπρόκειτο νὰ χρησιμοποιήσουν ὡς κατοικία τους, πολλὰ ἔντομα κατεσκεύαζαν τέλειες κατοικίες. Ἐνῷ δὲ ὁ ἄνθρωπος, μόλις ὁ ἥλιος ἔδυε, παρέμενε σὲ ἀπόλυτο σκοτάδι, στὰ βάθη τῶν ὠκεανῶν ζοῦσαν ψάρια ποὺ εἶχαν θαυμασίους ἠλεκτρικοὺς [illegible] ρίστων ἀναλογιῶν μεταξὺ τῶν ἔργων τῶν ἐντόμων καὶ τῶν ἐφευρέσεων τῶν ἀνθρώπων. Πρόκειται περὶ τῆς ἰδίας ἀρχῆς, περὶ ὁμοιότητος ποὺ προξενεῖ αἴσθησι. Τὸ παρακάτω, ἄλλως τε, παράδειγμα μᾶς τὸ ἀποδεικνύει.

* * *

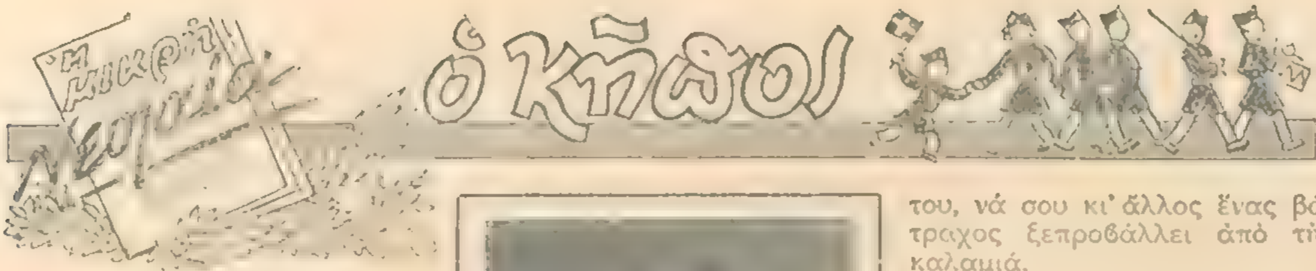
Εἶναι γνωστὸ [illegible] μορφὴ [illegible] σιες ποὺ ἐκτελοῦνται στο[illegible] τῶν ποταμῶν. Ὁ «σκώδων» καταδύεται στὸ σημεῖο ποὺ [illegible] ται νὰ κτισθοῦν θεμέλια. Ὅταν ἡ ἄκρη του στηριχ[illegible] τοῦ ρεύματος τοῦ [illegible] ὁπότε μποροῦν νὰ κατεβοῦν οἱ ἐργάτες.

Τὴν θαυμασία αὐτὴ ἐφεύρεσι, ποὺ ἐτέθη σ' ἐφαρμογὴ ἀπὸ τὸν [illegible] γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 1841, τὴν χρησιμοποιεῖ ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων μιὰ μικρο[illegible] ἀράχνη [illegible] ὁ ὑδρόβιος» καὶ [illegible] 12 ἢ 15 χιλιοστὰ τοῦ μέτρου.

Οἱ ἀράχνες [illegible] βλημα αὐτὸ ὡς ἑξῆς:

Ἀνάμεσα στὰ [illegible] ἱστό, [illegible]

Ἔτσι ἡ μικρὴ ἀράχνη ἔχει στὴ διάθεσί της ἕναν [illegible] χνη δὲν ἔχει ἀνάγκην φωτισμοῦ.

ΕΙΣΑΙ ΚΑΙ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ!..

Ὁ Βασιλάκης Π. εἶχε πολλὰ ἐλαττώματα κι' ἦταν τρομερὰ ἄτακτος. Οἱ συμβουλὲς τῶν γονέων του στὸ σπίτι καὶ τοῦ δασκάλου του στὸ σχολεῖο πήγαιναν στὸ βρόντο!... Μιὰ δυὸ μέρες ἦταν φρόνιμος ὁ Βασιλάκης, κι' ὕστερα πάλι τὰ ἴδια!... Ἡ μητέρα του εἶχε πιὰ ἀπελπισθῆ κι' ἔλεγε: «Τὄχει στὸ αἷμα του τὸ παιδί μου νὰ εἶναι ἄτακτο κι' ἀνυπάκουο».

Κι' ὁ Βασιλάκης, ποὺ λέτε, ἀγαπητοὶ συναγωνιστές, ἔγινε ἐφέτος Σκαπανέας. Τοῦρραψαν στολὴ καὶ πηλήκιο, τοῦ ἀγόρασαν γκέτες καὶ ζώνη.

Τὶς προάλλες — τὴν περασμένη Κυριακὴ γιὰ τὴν ἀκρίβεια — ἐφόρεσε τὴ στολή του γιὰ νὰ πάῃ στὴν ἐκκλησία, καὶ σὰν ἐγύρισε στὸ σπίτι του ἄρχισε πάλι τὶς συνηθισμένες μεγάλες του ἀταξίες.

Ἡ μητέρα του τὸν ἐμάλωσε ὅπως πάντα, μ' αὐτὴ τὴ φορὰ τοῦ εἶπε ἀκόμη:

— Ντροπή σου!... Εἶσαι καὶ Σκαπανέας!...

Ἔ! αὐτὸ ἦταν, συνάδελφοι. Ὁ Βασιλάκης μαζεύτηκε σὰν τὴ βρεγμένη κόττα, ντράπηκε στ' ἀληθινὰ κι' ἦταν ἕτοιμος νὰ κλάψῃ, μὰ σκέφθηκε πὼς δὲν ταιριάζουν δάκρυα στὰ μάτια τῶν Σκαπανέων. Τί εἶχε λοιπὸν συμβῆ; Εἶναι τόσο ἁπλό! Ἐκεῖνο τὸ «εἶσαι καὶ Σκαπανέας» τὸν ἔφερε στὸ φιλότιμο. Ὁ Βασιλάκης, νὰ τὸ ξέρετε, δὲν θὰ κάμῃ εἰς τὸ ἑξῆς ἀταξίες.

Ἡ στολὴ ποὺ φόρεσε θὰ τοῦ ἀλλάξῃ τὸν χαρακτῆρα.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Ὁ Σκαπανεὺς Νικ. Ε. Φαρμάκης [illegible] τῆς ἱστορικῆς οἰκογενείας.

Τὸ παραμυθάκι μας

ΟΙ ΔΥΟ ΒΑΤΡΑΧΟΙ

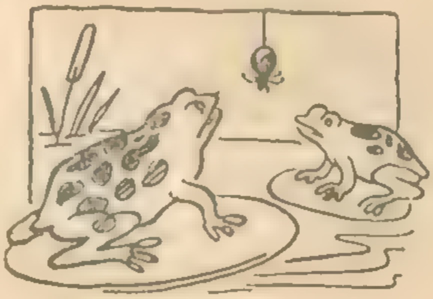
Μιὰ ἀράχνη κατέβηκε σ' ἕνα ποτάμι γιὰ νὰ κάμῃ τὸ λουτρό της. Κάπου ἐκεῖ ἦταν ἕνας βάτραχος, κι' ὅταν εἶδε τὴν ἀράχνη ἑτοιμάσθηκε νὰ τὴ φάῃ. Καθὼς ὅμως ἄνοιγε τὸ στόμα του, νά σου κι' ἄλλος ἕνας βάτραχος ξεπροβάλλει ἀπὸ τὴν καλαμιά.

— Πρώτης τάξεως μεζές! φώ- καὶ πήδησε στὸ νερό.

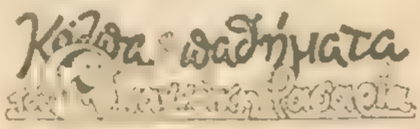
— Σὲ γέλασαν!... Εἶναι γιὰ μένα ἡ ἀράχνη... Ἐγὼ τὴν πρωτοεῖδα κι' ἐγὼ θὰ τὴν φάω ἀπάντησε ὁ πρῶτος βάτραχος.

— Τί σχέσι ἔχει ποιὸς τὴν πρωτόειδε; Ἐμένα μ' ἀρέσουν οἱ ἀράχνες καὶ θὰ τὴν φάω ἐγώ, εἶπε ὁ δεύτερος βάτραχος κι' ἔκανε ν' ἁρπάξῃ τὴν ἀράχνη, ποὺ κρεμόταν ἀπὸ τὸ δίχτυ της.

Μὰ ὁ πρῶτος βάτραχος τοῦ

Τί σχέσι ἔχει ποιὸς τὴν πρωτόειδε;

(Συνέχεια)

Τὰ παιδιὰ ἀνησύχησαν!

Ἡ φουρτοῦνα βλέπετε καὶ πρὸ παντὸς τὸ σκοτάδι δὲν ἄρεσαν καθόλου στοὺς καπετανέους μας.

Ὅταν δὲ σὲ λίγο ἄρχισε μιὰ καλοκαιριάτικη μπόρα, τὰ παιδιὰ μετάνοιωσαν κι' ἄρχισαν τὶς... προσευχές!

— Παναγία μου!

— Χριστέ μου!

Κανένας ὅμως δὲν ἦταν νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Καὶ ἡ βάρκα κινδύνευε, ἔτριζε ἄγρια καὶ βουτοῦσε μὲ τὴν πλώρη καὶ σηκώνονταν ψηλὰ σὰν καρυδότσουφλο...

— Βοήθεια α α! φώναζαν τὰ παιδιά.

Ἀλλὰ ἡ φωνή τους σβήστηκε σὲ τρελλὰ ξεφωνητά.

— Μαμά μου!

Ἡ βάρκα εἶχε βουλιάξει καὶ τὰ παιδιὰ χάθηκαν μέσα στὰ νερά....

Πάει, λοιπόν, πνίγηκαν τὰ παιδιά;

Ἡσυχᾶστε μικροί μου φίλοι! Ὁ καλὸς Θεὸς λυπήθηκε, φαίνεται, τὰ ἄμυαλα παιδιὰ καί... ἔστειλε τὴν ὥρα ποὺ βούλιαζε ἡ βάρκα καὶ πάλι τὸν μυστηριώδη Γίγα!

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς βούτηξε στὰ νερὰ καὶ κατάφερε νὰ βγάλῃ λιποθυμημένα τὰ δυὸ παιδιὰ στὴν ὄχθη...

Τὰ πῆρε ἔπειτα σηκωτά... σὰν τσουβάλια καὶ τὰ ὡδήγησε σ' ἕναν κοντινὸ ἀλευρόμυλο.

Παράδωσε τὰ παιδιά, σιγοκουβέντιασε λίγο μὲ τὸν μυλωνᾶ κι' ἐξαφανίστηκε ἀφοῦ τοῦ εἶπε:

— Ὅπως εἴπαμε λοιπόν, προσοχή!

Ἐνδιαφερόταν λοιπὸν γιὰ τὰ παιδιὰ αὐτὰ αὐτὸς ὁ Γίγας; Οὔτε κι' ἐγὼ δὲν ξέρω.

* * *

Ὅταν τὰ δυὸ παιδιὰ συνῆλθαν, βρέθηκαν ντυμένα μὲ στεγνὰ ροῦχα πλάι σ' ἕνα τζάκι καὶ μπροστὰ σὲ δυὸ καλόκαρδους χωριάτες ποὺ τοὺς χαμογελοῦσαν.

— Τάκη δὲ πεθάναμε; ρώτησε ψιθυριστὰ ὁ Γιαννάκης.

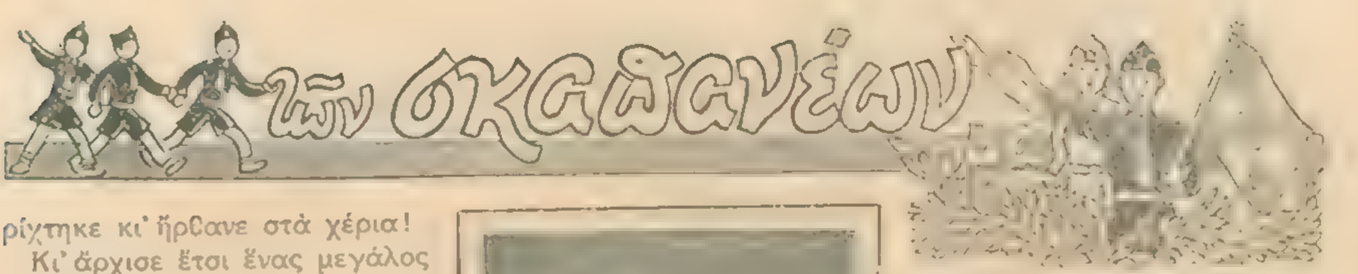
— Ὄχι, ἀπάντησε ὁ Τάκης.

— Ποῦ τὸ ξέρεις;

— Γιατί.. πεινῶ καὶ οἱ... πεθαμένοι δὲν πεινᾶνε!

Βρέθηκαν μπρὸς σὲ δυὸ χωριάτες.

ρίχτηκε κι' ἤρβανε στὰ χέρια!

Κι' ἄρχισε ἔτσι ἕνας μεγάλος καυγᾶς.

— Βρὲ κεκέξ... βρὲ κεκέξ... ἐφώναζε ὁ ἕνας.

— Κοάξ... κοάξ... ἀπαντοῦσε ὁ ἄλλος.

Καὶ δόστου δαγκωματιές! Ὥσπου στὸ τέλος ἀποφασίσανε νὰ μοιρασθοῦν τὴν ἀράχνη! Μὰ ἦταν πιὰ πολὺ ἀργά, ἐπειδὴ ἡ ἀράχνη βρῆκε καιρὸ κι' ἔφυγε μακριά.

Τότε μιὰ ἀλεποῦ, ποὺ εἶδε ὅλο τὸν καυγᾶ, πλησίασε τοὺς δυὸ βατράχους καὶ τοὺς εἶπε τραγουδιστά:

Νὰ σᾶς πῶ μιὰ παροιμία,
ποὺ κανένας δὲν τὴν ξέρει;
«Ὁ καυγᾶς κι' ἡ φλυαρία
στὸ στομάχι δὲ συμφέρει».

Μιὰ ἀλεποῦ εἶδε τὸν καυγᾶ.

Ὁ μικρὸς Θάνος Τσίγκας τῆς Ὑποδιοικήσεως Νότου Ἀθηνῶν.

Ἔξυπνα κουτά

Εἶναι ὀκτὼ καὶ ὁ Ἀντωνάκης δὲν ἔχει σηκωθῆ ἀκόμη.

— Κοιμᾶσαι ἀκόμη, τεμπέλη; Ἔλα, σήκω! Ὁ ἥλιος βγῆκε ἐδῶ καὶ δυὸ ὧρες, τοῦ λέει ὁ πατέρας του.

— Καὶ φταίω ἐγώ, μπαμπᾶ, ἂν βγαίνη ὁ ἥλιος πρὶν ξημερώση; ἀπαντᾶ ὁ Ἀντωνάκης.

[illegible]

[illegible]

Ἔ[illegible]ει ὅμως ὁ καυμένος
τόση, τόσ' ὑπομονή,
ὥστε χρήσιμος κι' ἐκεῖνος
κατορθώνει νὰ φανῇ.

Μόλις τ' ἄκουσε ἡ κυρὰ μυλωνοῦ ἔτρεξε στὴν κουζίνα κι' ἔφερε στὰ δυὸ παιδιὰ ἀπὸ ἕνα βαθὺ πιάτο χυλοπῆττες μὲ κρέας, ψωμὶ καὶ τυρί...

Τὸ φαΐ μοσχομύριζε γαργαλιστικὰ καὶ τὰ παιδιὰ ρίχτηκαν στὰ πιάτα τους καὶ τ' ἄδειασαν ἔτσι ποὺ σίγουρα δὲν θέλανε... πλύσιμο!

Σὰν τελείωσαν τὸ φαΐ τους, ὁ μυλωνᾶς τὰ πῆρε ἰδιαιτέρως καὶ τοὺς μίλησε:

— Παιδιά μου, τοὺς εἶπε, ἐδῶ σᾶς ἔφερε ἕνας ἄγνωστος ἄνθρωπος ποὺ σᾶς ἔβγαλε ἀπὸ τὸ ποτάμι. Ἐγὼ εἶμαι ἕνος φτωχὸς μυλωνᾶς, ποὺ βέβαια δὲν μπορῶ νὰ σᾶς τρέφω, μὲ τέτοια κιόλας... ὄρεξι ποὺ ἔχετε. Πῆτε μου λοιπὸν ποιὸς εἶναι ὁ πατέρας σας γιὰ νὰ σᾶς στείλω.

Τὰ δυὸ παιδιὰ κιτρίνισαν ἀπ' τὸ φόβο τους.

— Μὰ δὲν ἔχουμε πατέρα, εἶπαν μαζί...

— Τότε παιδιά μου, ἀφοῦ καὶ σᾶς ἀρέσουν ὅπως κατάλαβα οἱ χυλοπῆττες μὲ τὸ γουρουνάκι, μπορῶ νὰ σᾶς κρατήσω ἐδῶ γιὰ βοηθούς μου, ἀλλὰ θὰ δουλεύετε. Θὰ τρῶτε χυλοπῆττες, θὰ δουλεύετε καὶ θἄχετε καὶ τὴν Κυριακὴ τὸ χαρτζιλίκι σας. Δέχεσθε;

Τὰ παιδιὰ σκέφτηκαν λίγο. Ἡ δουλειὰ βέβαια δὲν τοὺς ἄρεσε, ἀλλὰ τί νὰ κάνουν;

— Δεχόμαστε εἶπαν.

Καὶ σὲ μιὰ ὥρα τὰ παιδιὰ εἶχαν πιάσει δουλειά: Ἄνοιγαν τὸ φράγμα τοῦ μύλου, τόκλειναν, δίπλωναν τὰ σακκιά, τὰ ἔρραβαν, ἀνέβαζαν μὲ τὴν τροχαλία τὰ σακκιὰ στὸ πατάρι καὶ ἔκαναν καὶ πολλὲς ἄλλες δουλειές.

Τὴν πρώτη καὶ τὴ δεύτερη μέρα τὰ παιδιὰ τὴν πέρασαν καλά. Κουράστηκαν, δὲν σᾶς λέω, ἀλλά... οἱ χυλοπῆττες καὶ τὸ τυρὶ τοὺς ξεκούραζαν.

Τὴν τρίτη ὅμως ἡμέρα ἡ δουλειὰ γίνηκε πιὸ βαρειά.

Ὁ μυλωνᾶς, σὰν νὰ ἦταν βαλτός, τοὺς ἀνέθεσε καὶ τὴν φ[illegible] στάβλου καὶ τὰ δυὸ παιδιὰ [illegible] νὰ περιποιοῦνται τὸν Ψαρρὴ τὸ γαϊδαρο καὶ τὴν [illegible] τὴ φοράδα, νὰ τὰ πλένουν καὶ νὰ τὰ ξυστρίζουν.

Πρῶτος [illegible] ὁ Γιαννάκης.

— Δ[illegible] Τάκη, [illegible] ἡμέρα, [illegible] φταίς μὲ [illegible], τοῦ εἶπε ὁ Τάκης.

Ἔπρεπε νὰ περιποιοῦνται καὶ τὸ γαϊδαρο!

— Καὶ δὲν φεύγουμε; ἐξακολούθησε ὁ Γιαννάκης.

— Ζήτω ἡ... ἐλευθερία, ἀπάντησε ὁ Τάκης.

Ἀμέσως καταστρώθηκε καὶ τὸ σχέδιο γιὰ νὰ φύγουν.

Θὰ ἔφευγαν τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ καὶ θὰ τραβοῦσαν πρὸς τὰ κάτω...

* * *

Τὰ [illegible] μάτα [illegible] τοὺς [illegible].

Δὲν εἶχαν κάμει ὅμως πενῆντα βήματα καὶ ἄκουσαν ἕνα κλαρινέτο ποὺ [illegible] τῶν κήπων.

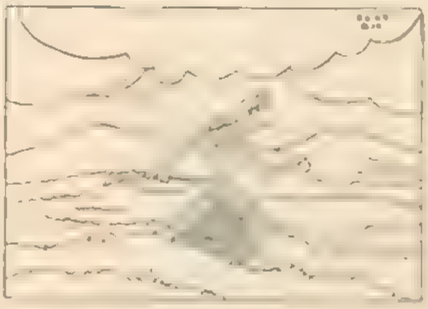
Ἦταν ὁ θίασος τῶν ἀκροβατῶν καὶ τῶν ζώων τοῦ γνωστοῦ μας πανηγυριοῦ...

Οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἔπαιζαν τὸ κλαρῖνο καὶ τὴν γκρὰν - κάσα ἦσαν θεατρῖνοι ποὺ γύριζαν ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ καὶ ἔδιναν παραστάσεις... Εἶχαν μαζί τους σκυλιά, πιθήκους, ἀρκοῦδες, φίδια καὶ διάφορα θηρία τῆς ζούγκλας ποὺ ἔπαιρναν καὶ αὐτὰ μέρος στὶς παραστάσεις. Τὰ παιδιὰ εἶχαν ξετρελλαθῆ ἀπ' τὴ χαρά τους...

(Ἡ συνέχεια στὸ προσεχές)

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ

Ὁ Φαλαγγίτης ποὺ βλέπετε στὴν εἰκόνα εἶχε βγῆ γιὰ «χοντρό» κυνῆγι.

Ὕστερ' ἀπὸ μακρινὴ πορεία καὶ πολλὲς ἀναζητήσεις κατώρθωσε νὰ ἀνακαλύψη ἕνα ζαρκάδι. Ὁ Φαλαγγίτης, ποὺ ἦταν καλὸς σκοπευτής, ἐπέτυχε μὲ τὴν πρώτη βολὴ τὸ ζῶο, ἀλλὰ τὸ ζαρκάδι, τραυματισμένο, κατώρθωσε νὰ ξεφύγη.

Ὁ Φαλαγγίτης ἀναζητᾶ τὸ ζαρκάδι, ἀλλὰ δὲν τὸ βρίσκει. Μήπως τὸ βλέπετε σεῖς;

ΝΑΙ Ἢ ΟΧΙ; ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΓΡΗΓΟΡΑ!

1. Ὁ Πολυδεύκης ἦταν ἕνας ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἔλαβον μέρος στὴν ἀργοναυτικὴ ἐκστρατεία, γιὰ τὴν ἁρπαγὴ τοῦ χρυσομάλλου δέρατος. Ναὶ ἢ ὄχι;
2. Ἡ Χαλδαία ἦταν ἀρχαία χώρα τῆς Δυτικῆς Ἀσίας. Ναὶ ἢ ὄχι;
3. Ἡ Νιρβάνα εἶναι μία ἀπὸ τὰς πολλὰς λίμνας τῆς Φιλανδίας. Ναὶ ἢ ὄχι;
4. Ὁ Ναρσῆς ἦταν στρατηγὸς τοῦ Βυζαντίου ἐπὶ αὐτοκράτορος Βασιλείου Β΄ τοῦ Βουλγαροκτόνου. Ναὶ ἢ ὄχι;
5. Ἡ πρώτη σταυροφορία πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν ἁγίων τόπων ἔγινε τὸ 1095 μ. Χ. Ναὶ ἢ ὄχι;
6. Ὁ Πύργος τοῦ Ἄιφελ στὸ Παρίσι ἔχει ὕψος 300 μ. Ναὶ ἢ ὄχι;
7. Ἡ Κωνσταντινούπολις κατελήφθη, διὰ πρώτην φορὰν ὑπὸ τῶν Φράγκων, τὸ 1451 μ. Χ. Ναὶ ἢ ὄχι;
8. Ὁ ποταμὸς Νέστος τῆς Μακεδονίας πηγάζει ἐκ τῆς Γιουγκοσλαυΐας. Ναὶ ἢ ὄχι;

Ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν τὸ ὄνομα γνωστοῦ εἰς ὅλους ποταμοῦ.

1) Ἑλληνικὸν πέλαγος, 2) Ὄρος τῆς Ἑλλάδος, 3) Τριαντάφυλλον, 4) Κράτος τῆς Εὐρώπης, 5) Μία τῶν Ἠπείρων, 6) Ποταμὸς τῆς Αἰγύπτου, 7) Προφήτης, 8) Νῆσος τῆς Μεσογείου.

Γ. ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗΣ

Αἴνιγμα

Εἶμαι χρήσιμη στὰ πλοῖα ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν εἶμαι μία πολιτεία.

Γ. Λ. ΚΑΠΑΚΟΣ

Συλλαβόγριφος

Νότα, σύνδεσμος καὶ γράμμα κάμνουν πόλι ἐν τῷ ἅμα.

ΑΝ. Α. ΧΑΛΛΑΣ

Τετράγωνον

= Μᾶς δροσίζει.
= Πακέτο.
= Δὲν τρώγεται.
= Ἔνδυμα ἱερέων.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ι. ΚΑΤΣΙΒΑΛΗΣ

Ρόμβος

= Φωνῆεν.
= [illegible]
= Παρᾶς.
= Σύνδεσμος.
= Φ[illegible]

Οἱ σταυροὶ καθέτως: Ἀρχαία θεά.

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 8ου ΦΥΛΛΟΥ

Τρίγωνον: Θαλῆς. Ἄρης. Λήρ. ἧς. Σ.

Κρυπτογραφικόν: Σαντορίνη. Ρῆγος. Σάρρα. Ὄσσα. Τῆνος. Οἶνος. Ἄρης. ναός. Ἥρα.

Πυραμίς: Σ. Ἴος. Βόλος. Λακωνία. Λύσανδρος. Σόλων.

[illegible] ιος. Ὀράγγης. Δούναβις. Ἀλιάκμων. Νεῖλος. Ὀρενόκος. Σηκουάνας).

[illegible] Γος. ἥλιος. Ε.Ο.Ν., ΘάΣος).

Ποικίλη ἀκροστιχίς: Φειδίας (Φαρούκ, ΒΕρνη, ἐπίθετον, ΜολΔαυία, Ἰούλιος, ΑἴγινΑ, ΠαρνασΣός).

Δικτυωτόν: Ὁριζοντίως. 1 πλάτανος. 2 Αἴγυπτος. 3 Βάνδαλος. 4 ἀνάδυσις. 5 σάκχαρις. 6 Λάσκαρις. 7 αἰγαγρος. 8 ἀραβικός. Α-Β: Πίνδαρος. Γ-Δ: Αἰσχύλος.

Κυκλόλεξον

Οἱ λέξεις [illegible] ἀπὸ πέντε γράμματα ἡ κάθε μία — ἀρχίζουν ἀπὸ τὴ μικρὴ γραμμὴ κάθε κύκλου. Ἡ σημασία τῶν λέξεων εἶναι ἡ ἀκόλουθη:

1) Μὴ φύγης. 2) Ἔχει μέσα ἀλεῦρι κλπ. 3) Ἐθνικὸς εὐεργέτης 4) Μικρὸν δ[illegible]ος, 5) Δ[illegible] α[illegible]σθημα. 6) Θεὸς τῶν Ρωμαίων. 7) Ὄρος τῆς Βαλκανικῆς. 8) Ἅγιος. 9) Ὅ,τι γράφει δὲν ξεγράφει..., 10) Λεπὶς (γεν.), 11) Πόλις τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. 12) Ὑποκοριστικὸν τοῦ Τιμολέοντος.

ΑΝ Α ΧΑΛΛΑΣ

Ἀπρόοπτα

Ποιὰ νῆσος δὲν εἶναι κωφή;

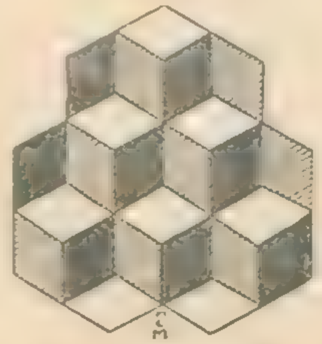
Ποιὰ πόλις ἀγαπᾷ τοὺς ἀδελφούς της;

Ποιὰ νῆσος ἀλέθει;

Ποιὰ πόλις εἶναι σεβαστή;

Ποιὰ πόλις εὑρίσκεται πάντοτε στὸ πλοῖο;

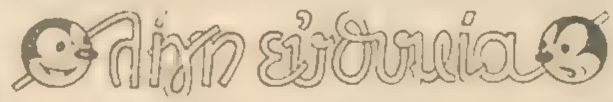
Ὀπτικὴ ἀπάτη

Ἔτσι, ὅπως βλέπετε τὸ σχῆμα, μετρᾶτε ἕξη κύβους, τῶν ὁποίων φαίνονται δύο πλάγιες πλευρὲς καὶ ἡ ἐπάνω.

Γυρίστε τὸ σχῆμα ἀνάποδα καὶ τότε θὰ μετρήσετε ἑπτὰ κύβους, ἐνῷ τὸ σχεδίασμα μένει τὸ ἴδιο.

Δὲν εἶναι περίεργο;

ΤΕΡΑΤΟΛΟΓΙΕΣ

Δυὸ φίλοι ἐργάτες, ὁ Ἀλέξης καὶ ὁ Κώστας, περνοῦσαν μιὰ φορὰ μπρὸς ἀπὸ ἕνα λαχανόκηπο.

— Κύττα, εἶπεν ὁ Ἀλέξης, τόσο μεγάλα κεφάλια ποὺ ἔχουν αὐτὰ τὰ λάχανα

[illegible] εὐχαριστιῶταν πάντα νὰ μεγαλώνη τὰ πράγματα, αὐτὰ δὲν εἶναι μεγάλα. Σὲ κάποιο μου ταξίδι εἶ[illegible] μιὰ φορὰ ἕνα κεφάλι ἀπὸ κραμπολάχανο ποὺ ἦταν μεγαλύτερο ἀπὸ κεῖνο τὸ σπίτι τοῦ παπᾶ!

Ὁ Ἀλέξης, ποὺ ἔφτιανε καζάνια, εἶπε:

— Νὰ δῆς ἐγὼ ποὺ βοήθησα μιὰ μέρα καὶ κατασκευάσαμε ἕνα καζάνι τόσο μεγάλο, σὰν τὴν ἐκκλησία

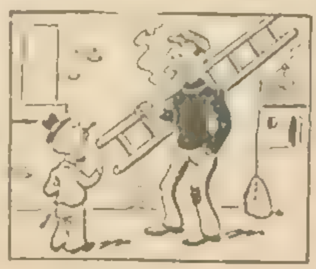
— Πρὸς Θεοῦ, φώναξεν ὁ Κώστας, σὲ ποιὰ δουλειὰ χρειάστη[illegible]

— Ἤθε[illegible] σ' αὐτὸ τὸ [illegible]

ΠΛΟΙΟΝ — ΚΟΥΖΙΝΑ

— Γιατί, Τάκη, βγαίνει καπνὸς ἀπὸ τὰ φουγάρα τῶν πλοίων;

— Γιατὶ ἀπὸ κάτω... μ[illegible]ρεύουν!

1. — Τὴ φωτιά σας παρακαλῶ!...

Η ΑΝΩΤΕΡΑ ΤΑΞΙΣ

— Κώστα, προβιβάστηκες;
— Μάλιστα.
— Καὶ τώρα ποῦ πᾶς;
— Σπίτι μου!

ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΙΣ

Ἡ μητέρα λέει στὰ τέσσερα παιδιά της γιὰ τὸ μεσημβρινὸ φαγητό.

— Τὸ μεσημέρι θὰ σᾶς κάνω κιμᾶ.

Κι' ὁ μικρὸς Ἀλέκος ἐντρο[illegible]:

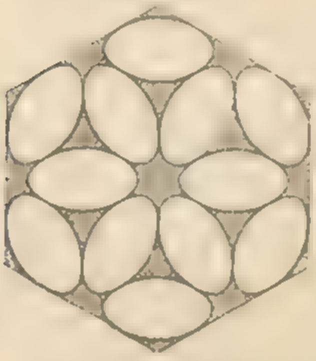
— Καὶ τοὺς τέσσερις, μαμά;

Ἀπορίες

Γιατὶ λέμε οὐρανὸς καὶ ὄχι κεφαληνός;
Γιατὶ λιμὴν καὶ ὄχι λιχρόνος;
Γιατὶ λέμε Κλεομένης καὶ ὄχι Γελοφεύγης;
Γιατὶ κουραμάνα καὶ ὄχι κουραθεία;

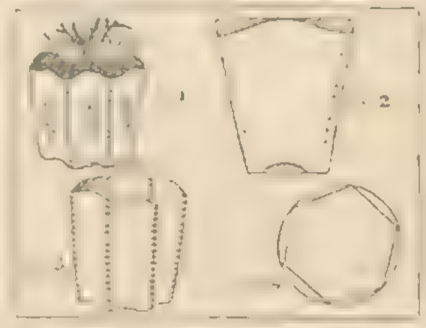
Μὲ εὐθεῖες γραμμὲς

Τὰ δώδεκα κανονικὰ ὠοειδῆ σχήματα ποὺ φαίνονται στὴν εἰκόνα, ἐσχεδιάσθησαν χωρὶς νὰ τραβηχθῇ οὔτε μία καμπύλη γραμμή. Ἔγιναν ὅλες μὲ εὐθεῖες γραμμές, ποὺ σταματοῦν στὰ κατάλληλα σημεῖα.

Ἂν ἔχετε ὑπομονή, δὲν εἶναι δύσκολο νὰ τὰ φτιάξετε καὶ σεῖς.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

Δὲν εἶναι δύσκολο νὰ φτιάξετε μιὰ χαριτωμένη γλαστροθήκη (εἰκὼν 1).

Κόβετε τὶς ἕξη πλευρὲς στὴ φόρμα τῆς εἰκόνος 2. Σχεδιάζετε σὲ κάθε πλευρὰ μιὰ ἀπεικόνισι — ἢ πολλὲς — καὶ ἀνοίγετε τρυπίτσες στὶς δύο ἄκρες. Ἔπειτα ἑνώνετε τὶς πλευρὲς μὲ κλωστή, χρησιμοποιοῦντες βελόνη (εἰκ. 3) καὶ τοποθετεῖτε μέσα στὴ θήκη τὴ γλάστρα. Ἂν θέλετε βάζετε καὶ πάτο (εἰκ. 4).

Τὸ μέγεθος τῆς θήκης θὰ γίνῃ ἀνάλογο μὲ τὴ γλάστρα.

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΝΙΚΗΤΗΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ;

Οἱ Φαλαγγῖται ποὺ ἔλαβαν μέρος στὸν ἀγῶνα τοῦ δρόμου 100 μέτρων ἦσαν ὅλοι σχεδὸν τῆς αὐτῆς ἀξίας καὶ εἶχαν τὶς ἴδιες πιθανότητες νίκης.

Πραγματικά, μὲ τὴν ἐκπυρσοκρότησι τοῦ πιστολιοῦ τοῦ ἀφέτη, ρίχθηκαν ὅλοι μὲ ταχύτητα στὸν ἀγῶνα καὶ τρέχοντας στὸ ἴδιο περίπου ὕψος, τερμάτισαν σχεδὸν ὅλοι μαζὶ μὲ ἐλάχιστες διαφορές.

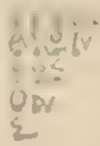
Ὁ Κώστας πέρασε τὸν Πέτρο κατὰ ἕνα στῆθος. Ὁ Νίκος τερμάτισε μισὸ μόλις στῆθος πίσω ἀπὸ τὸν Πέτρο. Ὁ Γιῶργος πέρασε κατὰ ἕνα στῆθος τὸν Παῦλο, ὁ ὁποῖος ἦταν στὸ ἴδιο ὕψος μὲ τὸν Πέτρο καὶ τὸν Γιάννη.

Οἱ κριταὶ τοῦ ἀγῶνος δὲν ἐδυσκολεύθησαν βέβαια νὰ ἀνακηρύξουν τὸν πρῶτο νικητή, ἀφοῦ ξεχώρισαν τὶς μικρὲς διαφορὲς ποὺ ἀναφέραμε. Μπορεῖτε ὅμως καὶ σεῖς, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν σας τὰ στοιχεῖα αὐτά, νὰ συμπεράνετε σὲ ποιοὺς ἀπενεμήθη ἡ πρώτη νίκη;

Κρυπτογραφικὸν

12345678	= Νησιωτικὴ πόλις.
678	= Συντροφία.
456	= Νῆσος.
428	= Νῆσος.
1278	= Λάφυρα.
127	= Νόμισμα Ρουμανίας.
123486	= Μία τῶν Ἰονίων.

Τρίγωνον

[illegible]
= Μὴ θέλων.
[illegible]
= Ζῶσα ὕπαρξις.
= Σύμφωνον.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

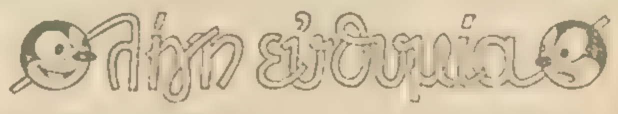
Θ. Σ. ΧΑΤΖΗΝΑΚΟΣ

Διπλῆ ἀκροστιχὶς

Τὰ πρῶτα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων καὶ τὰ δεύτερα τῶν ἰδίων λέξεων ἀποτελοῦν δύο λέξεις γνωστὰς εἰς ὅλους.

1) Αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης, 2) Ἔνδοξον Ἔθνος, 3) Ἀρχαία πόλις τῆς Μακεδονίας, 4) Πόλις τῆς Θεσσαλίας, 5) Πολύτιμον μέταλλον, 6) Ἑλληνικὸν πέλαγος, 7) Μία τῶν Ἠπείρων.

Ι. ΚΑΤΣΙΒΑΛΗΣ

2. ...— Πολὺ εὐχαρίστως!!.

ΘΑ ΗΤΑΝ Ο ΠΡΩΤΟΣ...

Στὴ συνοικία ἐγκατεστάθηκε ἕνας νέος γιατρός. Τὴν πρώτη ἡμέρα κι' ὅλας τὸν ἐκάλεσαν ἐπειγόντως σ' ἕνα ἀσθενῆ, ἀπέναντι ἀπὸ τὸ σπίτι του.

[illegible] δα! Μὴν κάνετε [illegible] ἐξήταζε. Σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι στὰ χέρια μου δὲν πέθανε ἀκόμη κα[illegible]

[illegible] γιατρός.

— Ὄχι καὶ πολλά. Χθὲς πῆρα τὴν ἄδειά μου!

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τῆς μικρούλας τῆς Ἄννας τῆς ἔκοψαν καὶ τῆς γυάλισαν τὰ νυχάκια.

— Νὰ ἰδῶ τώρα πῶς εἶναι τὰ χέρια μου, εἶπε.

Καὶ πῆγε... στὸν καθρέφτη...

Ρωτοῦν τὸ Μπέμπη:

— Τίνος εἶσαι, μικρούλη μου;

Κι' ὁ μικρούλης:

— Τῆς ἀδελφῆς μου τῆς Μαρίας.

• • •

Ὁ Τοτός, θέλοντας νὰ μιλήσῃ σὲ πληθυντικό, λέει στὸ μπαμπᾶ του:

— Καλημέρα σας, μπαμπάδες!

• • •

Σκέψις μικροῦ φιλοσόφου·

«Ἀφοῦ ὁ ἀγράμματος ἄνθρωπος εἶναι ξύλο ἀπελέκητο καὶ τὸ ἀπελέκητο ξύλο εἶναι ἄνθρωπος ἀγράμματος».

ΚΑΝΕΝΑ!

[illegible]

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

Ὁριζοντίως:
2. Μία τῶν Δωδεκανήσων.
4. Ἔχει κάθε σῶμα καὶ τὸ μυαλό...
6. Θρησκευτικὸς καὶ πολιτικὸς ἀρχηγὸς τῶν Μουσουλμάνων.
7. Δίδεται ἀπὸ τὰς Τραπέζας εἰς ἐκεῖνον ποὺ ἀποταμιεύει καὶ καταθέτει χρήματα.
8. Σῆμα κινδύνου.

Καθέτως:
4. Μονὰς ἠλεκτρικῆς ἀντιστάσεως.
2. Ὅταν ποτισθῇ μᾶς ποιᾷ.

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 8ου ΦΥΛΛΟΥ

[illegible] ως: 1 α[illegible] 3 ἰός. 6 γάτα. 8 [illegible] ἰδέα. 9 Π[illegible] 5 πας. 17 [illegible] 1 Χάμ. 23 [illegible] ιάς. 28 αἰ[illegible] 1 ἴσα. Κ[illegible] αἰ. 2 σάλ[illegible] ἀπό. 22 [illegible] 0 ἀπι. 16 [illegible] ἴα. 14 Λέρος. 4 δέις. 24 υἱός. [illegible] σας. 27 [illegible]

Συλλαβοσταυρόλεξον: Ὁρ[illegible] φλογέρα. [illegible]

1. Δὲν κατοικεῖ στ[illegible]
3. Ἔχει πολλὰς [illegible]
5. [illegible]

[illegible]

Η ΗΧΩ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Μία συγκέντρωσις ὑπὲρ τῶν Μαθητικῶν Συσσιτίων

Τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς τὸ Μέγαρον τῆς Προτύπου Ἐμπορικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν ἐγένετο ἡ Α' Ψυχαγωγικὴ συγκέντρωσις, διατεθεισῶν τῶν ἐκ ταύτης εἰσπράξεων ὑπὲρ τῶν Μαθητικῶν Συσσιτίων.

Τὸ πρόγραμμα τῆς ἑορτῆς πλουσιώτατον περιελάμβανεν ᾄσματα, ἀπαγγελίας, μουσικὴν καὶ ἕνα ὡραῖο ἀμερικανικὸν σκέτς εἰς τὸ ὁποῖον ἔλαβον μέρος οἱ μαθηταὶ Α. Ἀρτόπουλος, Ι. Κόλιας, Δ. Κωνσταντόπουλος, Ε. Λεβεντάκος καὶ Μπασιάκος.

Τὸ ἐμβατήριον τῆς Ε.Ο.Ν. ἐν ἀρχῇ τοῦ προγράμματος ἐξετέλεσε χορῳδία τῶν μαθητῶν τῆς σχολῆς, ἄριστα κατηρτισμένη.

Εἰς τὴν ἀπαγγελίαν διεκρίθησαν οἱ μαθηταὶ Κ. Λαγουδάκης, Κ. Παπαδάκης καὶ Α. Ἀρτόπουλος. Εἰς τὸ πιάνο καὶ βιολὶ οἱ ἀδελφοὶ Ρόδη καὶ ὁ Α. Ἀργυρὸς καὶ εἰς τὸ ᾆσμα οἱ Ε. Λεβεντάκος καὶ Γ. Παπαδημητρίου. Ὅλως ἰδιαιτέρων συγχαρητηρίων εἶναι ἄξιος ὁ καθηγητὴς κ. Ψαλτώφ, ὁ ὁποῖος ἐδίδαξεν εἰς τοὺς μαθητὰς τοὺς ρόλους των.

Ἡ λειτουργία τῶν Μαθ. Συσσιτίων εἰς τὸ Ν. Φάληρον.

Τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν 19 Νοεμβρίου ἐν τῷ Δημοτικῷ Σχολείῳ Νέου Φαλήρου ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῶν Μαθητικῶν Συσσιτίων ἑστίας Νέου Φαλήρου, λειτουργούντων ἀπὸ ἑβδομάδος δι' ἑκατὸ περίπου ἀπόρους μαθητὰς καὶ μαθητρίας ὑπὸ τὴν ἄγρυπνον ἐπίβλεψιν τῆς Ἐφορείας αὐτῶν, ἀποτελουμένης ἐκ τῶν κ. κ. Δ. Παναγιωτακοπούλου Προέδρου τῆς Κοινότητος, Ν. Μελᾶ Προέδρου τῆς Ἐφορείας, Ἀρχιμανδρίτου κ. Ἀμβροσίου Ἀντωνοπούλου, Εὐαγγέλου Γκιώνη, Γ. Λύκου, Κ. Σακελλαριάδη καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου κ. Δάρα.

Κατὰ τὴν τελετὴν παρέστησαν ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος κ. Παναγιωτακόπουλος, ἅπαντα τὰ μέλη τῆς Ἐφορείας, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ζ' Ἀστυν. Τμήματος, ὁ Ἐπιθεωρητὴς τῶν Δημοτικῶν Σχολείων Α. Γούνης, οἱ Ναύαρχοι ἐ.ἀ. Α. Μπάτσης καὶ Ν. Ἀρμακόλας, οἱ Διευθυνταὶ τῶν Ἐκπαιδευτηρίων κ.κ. Μ. Τσούρης καὶ Ἀθανασούλιας καὶ ὁ κ. Σταματίου μετὰ τοῦ λοιποῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, πλῆθος ἐκλεκτῶν μελῶν τῆς κοινωνίας Ν. Φαλήρου, οἱ γονεῖς τῶν φοιτώντων ἐν τῷ Δημοτικῷ Σχολείῳ καὶ τὰ 100 ἄπορα παιδιὰ τῶν συσσιτίων.

Πρὸ τῶν ἐγκαινίων τῶν συσσιτίων ὡμίλησεν ὁ Διευθυντὴς τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου κ. Δάρας ἐγκαι[illegible] τὰς συγκεντρώσεις γονέων τῆς παρούσης περιόδου, ἀναπτύξας ἐν πλάτει τὸν σκοπόν των. Μετὰ τὸν κ. Δάραν ὡμίλησεν ὁ Ἐπιθεωρητὴς κ. Γούνης συγχαρεὶς τοὺς προσελθόντας γονεῖς διὰ τὴν κατανόησιν τοῦ σκοποῦ τῶν συγκεντρώσεων, αἵτινες ἐφημοσθησαν ὑπὸ τοῦ Νέου Κράτους καὶ εὐχαριστήσας αὐτοὺς διὰ τὴν συνεργασίαν των μετὰ τοῦ Σχολείου ὑπὲρ τῶν μαθητῶν.

Ἐν συνεχείᾳ ἐψάλη ὁ ἁγιασμὸς ἐγκαινιασθέντος οὕτως ὑπὸ τὰς εὐλογίας τῆς ἐκκλησίας ἑνὸς ὡραίου ἔργου, τὸ ὁποῖον ἐστέφθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας.

Ἐκπαιδευτικὰ ἄρθρα.

Ἀπὸ ἄρθρον «Περὶ εὐτυχίας», τὸ ὁποῖον μᾶς ἔστειλεν ὁ καθηγητὴς τοῦ Δ' Γυμνασίου Ἀθηνῶν κ. Θ. Λάδης, ἀποσπῶμεν τὰ κάτωθι:

«Γιὰ ν' ἀποκτήσουμε τὴν εὐτυχίαν πρέπει νὰ καταλάβουμε πρῶτα καλὰ τὶς βασικὲς ἀρχὲς ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται αὐτή, καί, ὅταν ἐπιτύχουμε τοῦτο, εὔκολη εἶναι καὶ ἡ ἀπόκτησι αὐτῆς.

Πολλοὶ τὴν στηρίζουν εἰς τὸν πλοῦτον μόνον καὶ δι' αὐτὸ συγχέουν τὴν εὐτυχίαν μὲ τὸν πλοῦτον. Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγάλο τους σφάλμα. Ἐὰν παρακολουθήσουμε τὴν ζωὴν τῶν πλουσίων καὶ ἐμβαθύνουμε στὴν ψυχή τους, θὰ δοῦμε ὅτι οἱ περισσότεροι εἶναι δυστυχεῖς, ὁμολογοῦντες μόνοι τους τοῦτο. Ἡ ὁμολογία δὲ μιᾶς καταστάσεως εἶναι καὶ ἡ καλύτερη ἀπόδειξις. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν θεωρεῖ ἕνας τὸν ἑαυτόν του ὄχι εὐτυχισμένον, δὲν εἶναι εὐτυχής. Ἄλλοι νομίζουν ὅτι εὑρίσκεται αὐτὴ μόνον στὰ μεγάλα ἀξιώματα καὶ τὶς ἐπιδεικτικὲς τιμές. Καὶ ἐδῶ ἡ ἀπάντησις εἶναι ὄχι».

Καταλήγων ὁ κ. Λάδης γράφει:

«Ὥστε νὰ προσέχουμε πολὺ καὶ στὴ διατήρησι τῆς εὐτυχίας, διότι, ὅπως δύσκολα ἀποκτᾶται, ἔτσι εὔκολα χάνεται.

Ὁ ποιητὴς Ι. Πολέμης σ' ἕνα ποίημά του «Τὸ σταμνὶ τῆς ζωῆς» τονίζει καθαρὰ τοῦτο. Παραβάλλει τὴν εὐτυχίαν μὲ τὸ νερό, ποὺ χύνεται ἀπὸ ἕνα κρουνὸ πολὺ στενὸ καὶ ἀνάστροφο. Τὸ νερὸ αὐτό, ποὺ χύνεται σταλαματιὰ σταλαματιά, πέφτει σ' ἕνα σταμνὶ μὲ μεγάλο ἄνοιγμα. Τὸ σταμνὶ αὐτὸ εἶναι ἡ ζωή. Γιὰ νὰ γεμίσῃ τὸ σταμνὶ αὐτὸ χρειάζεται πολὺς χρόνος. Σὰν δὲν προσέξῃ ὅμως κεῖνος, ποὺ θὰ τὸ πάρῃ καὶ τοῦ φύγῃ ἀπὸ τὰ χέρια, θὰ χυθῇ σὲ μιὰ στιγμὴ ὅλο τὸ νερό».

Μὲ τὴν πίστιν ὅτι ἐπιτελεῖτε ἀνθρώπινον καὶ Ἐθνικὸν καθῆκον ἐνισχύσατε ὅλοι τὸν ἔρανον τῶν «Μαθητικῶν Συσσιτίων».

Ἡ ἰδέα τῆς Νεολαίας εἰς τὰ σχολεῖα

Μὲ τὴν ἔναρξι τοῦ σχολικοῦ ἔτους συνεχίζουμε καὶ πάλι τὴν ἔρευνά μας γιὰ τὴν ἰδέα τῆς Νεολαίας στὰ σχολεῖα. Ἐκεῖνο ποὺ μᾶς κάνει ἐντύπωσι καὶ πρέπει νὰ τονισθῇ εἶναι τὸ ὅτι ἡ Ε.Ο.Ν. κατέβαλε μεγάλας προσπαθείας γιὰ νὰ ὁλοκληρώσῃ τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον τῆς ἀνέθεσεν ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις. Καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν τῶν προσπαθειῶν της τὰ βλέπει κανεὶς σήμερον στὰ σχολεῖα, ἀντικρύζοντας τὰ πρόσωπα τῶν μαθητῶν ποὺ λάμπουν ἀπὸ αἰσιοδοξία. Ἀκόμη καὶ οἱ συζητήσεις ὅλων αὐτῶν τῶν παιδιῶν εἶναι τελείως διαφορετικές. Ἔχουν μίαν πνευματικὴν ἰσορροπίαν. Εἶναι ἀληθινὰ Ἑλληνόπουλα ποὺ ἔχουν καταλάβει ὅτι πρέπει νὰ ἐργασθοῦν ἂν θέλουν νὰ φανοῦν χρήσιμα στὸν ἑαυτό τους καὶ στὴν Πατρίδα τους. Ἄλλωστε ὁ ἄνθρωπος ποὺ δὲν ἐργάζεται εἶναι... βάρος τῆς γῆς!

Ἀλλ' ἄς συνεχίσωμε τὴν δημοσιογραφικὴ αὐτὴ ἔρευνά μας:

Στὸ ΣΤ' Γυμνάσιο Ἀρρένων

Δὲν θέλουμε νὰ ξεχωρίσωμε τοὺς ἐκπαιδευτικούς. Μὰ ὑπάρχουν κι' ἄνθρωποι μὲ πραγματικὸ ταλέντο ποὺ εἶναι πλασμένοι νὰ σφυρηλατοῦν χαρακτῆρες. Καὶ ἕνας τέτοιος ἐκπαιδευτικὸς εἶναι καὶ ὁ γυμνασιάρχης τοῦ ΣΤ' Γυμνασίου. Ζῇ μόνον γιὰ τοὺς μαθητάς του. Κι' ἂν τύχῃ καμμιὰ φορὰ νὰ εἶναι αὐστηρός, αὐτὸ δὲν εἶναι ζήτημα νεύρων, ἀλλὰ ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὴν τήρησιν τῆς πειθαρχίας. Ἀπόδειξις αὐτοῦ εἶναι ὅτι μᾶς μιλάει μ' ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὰ «παιδιά του», τοὺς μαθητάς.

Τί ἔχει γίνει γιὰ τὴν Νεολαία στὸ σχολεῖο σας; Ρωτοῦμε τὸν κ. γυμνασιάρχη.

Πάρα πολλὰ πράγματα. Μὰ ὄχι γιατὶ ἔπρεπε νὰ γίνουν, ἀλλὰ γιατὶ ἦτο ζήτημα ἑλληνικοῦ γοήτρου ἡ ἐπάνοδος στὶς παραδόσεις καὶ στὴν ἱστορία μας. Θὰ πρέπῃ νὰ παρακολουθήσετε τοὺς μαθητὰς γιὰ νὰ ἰδῆτε τί γίνεται μέσα στὴν ψυχή τους καὶ τί ἐπίδρασι [illegible] ποτομεῖς τῆς Ε.Ο.Ν. [illegible] ἀπὸ τὰ [illegible] καὶ τὴν [illegible]

— Πῶς γίνεται ἡ σχετικὴ διδασκαλία;

[illegible] ζῆλόν των πλέον καὶ στὴν ἐμπιστοσύνην ποὺ τοὺς ἔχουν οἱ μαθηταὶ ἐπαφίεται ἡ ἐπιτυχία αὐτοῦ τοῦ ἐθνικοῦ σκοποῦ: τῆς διαπαιδαγωγήσεως τῆς νεολαίας μας.

Στὸ σχολεῖο μας, μπορεῖτε νὰ τὸ ἀναφέρετε, ὅλοι οἱ ἐκπαιδευτικοὶ δεικνύουν μεγάλην προθυμίαν καὶ δὲν παραλείπουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ τονίσουν στοὺς μαθητὰς τὴν σημασίαν τῆς συστάσεως τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τὴν ζωογόνον πνοὴν ποὺ ἔδωσε στὴν Ἑλλάδα ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως κ. Ἰω. Μεταξᾶς. Ἀλλ' ἀξίζει κι' ἕνας ἔπαινος καὶ στοὺς 850 μαθητάς μου τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ προτύπου Γυμνασίου, οἱ ὁποῖοι ξέρουν νὰ φέρωνται τόσον κατὰ τὰς παραδόσεις τῶν μαθημάτων ὅσον καὶ ὅταν [illegible] Τετάρτην καὶ [illegible] Ὑποτομεῖς.

[illegible]

Θ. ΔΡ.

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΝ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΤΗΣ Δ.Α.Σ.

Τὴν 10 π.μ. τῆς 18ης τρέχοντος μηνὸς ἐγένετο εἰς τὸ γήπεδον τοῦ Πανελληνίου Γ.Σ. ἡ τελετὴ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Β΄ ποδοσφαιρικοῦ πρωταθλήματος τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ ἡ πρώτη συνάντησις δι᾽ αὐτό.

Παρέστησαν οἱ πρυτάνεις καὶ Διευθυνταὶ τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ πολλοὶ κεκλημένοι.

Ἐπίσης παρέστη ὁ ἀναπληρῶν τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον Ἐπιτελάρχης τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως.

Τὴν 10 καὶ 15΄ ἀκριβῶς ἤρχισεν ἡ παρέλασις τῶν ὁμάδων μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τμῆμα τῆς μουσικῆς τῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης.

Μετὰ τὴν παρέλασιν πρὸ τῶν ἐπισήμων καὶ τὴν παράταξιν τῶν ὁμάδων ἐ-

Ὁ Ἔφορος Ἀθλοπαιδιῶν Ε.Ο.Ν. Γιαννιτσῶν ἐν μέσῳ ἀθλητριῶν.

δόθη ὁ ὅρκος τοῦ ἀθλητοῦ ὑπὸ Φαλαγγίτου ποδοσφαιριστοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου.

Ἀκολούθως ὁ Διευθυντὴς τῆς Σωματικῆς Ἀγωγῆς τῆς Διοικήσεως παρεκάλεσε τὸν Ἀναπληρωτὴν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου ὅπως κηρύξῃ τὴν ἔναρξιν τῶν ἀγώνων, ἀφοῦ ἐτόνισε τὴν σημασίαν τῶν ἀγώνων καὶ τῆς ἀθλήσεως γενικώτερον, καὶ ὑπεγράμμισε τὴν ἀξίαν ἣν ἔχει ἡ ἀναληφθεῖσα προσπάθεια τῆς Δ.Α.Σ. ὅπως φέρῃ τὸ σύνολον τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σπουδαστῶν εἰς τοὺς ἀγωνιστικοὺς στίβους.

Κηρυχθείσης τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀγώνων, ἐγένετο ἡ πρώτη συνάντησις σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμα, μεταξὺ τῶν Ὑποδιοικήσεων Πανεπιστημίου καὶ Ἀνωτέρων Σχολῶν. Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ δευτέρα μὲ τέρματα 4 ἔναντι 1. Ὁ ἀγὼν ὑπῆρξεν ἐνδιαφέρων καὶ οἱ Ἀθληταὶ ἐπέδειξαν πνεῦμα ἱπποτικὸν καὶ εὐγενές.

ΟΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἡμέρας τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Β΄ ἐπετείου ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τῆς Ε.Ο.Ν. ἐγένετο ἐξαιρετικὴ ἀθλητικὴ ἑορτή.

Τὸ στάδιον τοῦ Ἡρακλέους ὅπου ἐτελέσθησαν αἱ ἐπιδείξεις ἦτο κατάμεστον κόσμου, προσῆλθον δὲ ὁ Ὑπουργὸς - Γενικὸς Διοικητὴς Μακεδονίας κ. Κυρίμης μετὰ τῆς κυρίας του, ὁ Διοικητὴς τοῦ Γ΄ Σώματος Στρατοῦ κ. Τσολάκογλου, ὡς καὶ ἅπασαι αἱ λοιπαὶ στρατιωτικαὶ καὶ πολιτικαὶ ἀρχαὶ τοῦ τόπου.

Εἰς τοὺς ἀγῶνας ἔλαβον μέρος περὶ τοὺς χιλίους ἀθληταί. Μετὰ τὴν παρέλασιν τῶν ἀθλητῶν καὶ τὴν ἔπαρσιν τῆς Σημαίας, ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς ἐκήρυξε τὴν ἔναρξιν τῶν ἀγώνων.

Τὰ τεχνικὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Δρόμος 100 μ. 1) Λαζάρου, 2) Ἰωαννίδης, 3) Γερωνυμάκης.

Ἐλευθέρα Δισκοβολία: 1) Καραζήσης, 2) Βαλαγεώργος, 3) Κωνσταντινίδης.

Ἅλμα εἰς ὕψος: 1) Βλάχος, 2) Μόσχος, 3) Χαϊδόπουλος.

Ὁμὰς ἐξ ὀγδόντα Φαλαγγιτῶν ἐξετέλεσε θεαματικωτάτας ἀσκήσεις.

Δρόμος 60 μ. Φαλαγγιτισσῶν: 1) Βόζου, 2) Ἀγγελοπούλου, 3) Νικολαΐδου.

Δρόμος 400 μ. Φαλαγγιτῶν: 1) Μαβίδης, 2) Μπόσκος, 3) Τσεμπερλῆς.

Ἀκοντισμὸς Φαλαγγιτισσῶν: 1) Καζαντζῆ, 2) Σπυρίδου, 3) Βόζου.

Θεαματικὴ ἐπίδειξις σηματοδοσίας καὶ ὀπτικῆς τηλεγραφίας.

Ἐπηκολούθησε ἐνδιαφέρων ἀγὼν ποδοσφαίρου μεταξὺ τῶν Φαλάγγων 135 πρωταθλητρίας Ε.Ο.Ν. Ἑλλάδος καὶ 133 μὲ ἀποτέλεσμα 1—0 ὑπὲρ τῆς πρώτης.

Ἐπίσης εὐθὺς ἀμέσως ἐγένοντο ἐπιδείξεις Ἑλληνορωμαϊκῆς πάλης.

Δρόμος 1500 μ. Φαλαγγιτῶν: 1) Λιβανός, 2) Τσεμπερλῆς, 3) Σμυρνόγλου.

Σφαιροβολία: 1) Μαντόπουλος, 2) Καραζήσης, 3) Κωνσταντινίδης.

Εἶτα ἐπηκολούθησεν ἀγὼν ποδηλατιστῶν.

Ἡ ὡραία ἀθλητικὴ ἑορτὴ ἔληξε μὲ θεαματικωτάτην κατάσβεσιν πυρκαϊᾶς ὑπὸ ὁμάδος Ναυτοφαλαγγιτῶν.

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΑΝΩΜΑΛΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

Ἐντατικῶς ἐξακολουθοῦν εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις αἱ προετοιμασίαι διὰ τὴν διοργάνωσιν τῶν προκηρυχθέντων ἀγώνων ἀνωμάλου δρόμου.

Ὡς γνωστὸν οἱ ἀγῶνες οὗτοι, εἰς μὲν τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις θὰ διεξαχθοῦν κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ Δεκεμβρίου εἰς δὲ τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Ἀρρένων Πρωτευούσης κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1940.

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ Π. Δ. ΛΕΣΒΟΥ

Εἰς τὴν Μυτιλήνην τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς τὸ γήπεδον τοῦ «Παλλεσβιακοῦ» ἐγένοντο ἀθλητικοὶ ἀγῶνες, διοργανωθέντες ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Λέσβου. Πρὸ τῶν ἀγώνων ἐγένετο λίαν ἐπιτυχὴς παρέλασις τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, ὡς καὶ τάγματος ποδηλατιστῶν, οἵτινες ἔλαβον μέρος εἰς ἀγῶνα ποδηλατοδρομίας. Ἐπηκολούθησεν ἔπαρσις τῆς σημαίας καὶ εὐθὺς κατόπιν ὁ κ. Νομάρχης καὶ Γενικὸς Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν. ἐκήρυξε τὴν ἔναρξιν τῶν ἀγώνων, οἱ ὁποῖοι διεξήχθησαν ἐπιτυχῶς.

Τὰ τεχνικὰ ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Δρόμος 60 μ. Φαλαγγιτισσῶν.— α) Ἡρὼ Τρουμπούνη, β) Χρύσα Σαμαρίδου, γ) Νίτσα Ράλλη.

Δρόμος 100 μ. Φαλαγγιτῶν.— α) Στέφανος Χιωτέλλης 12.6, β) Γεώργιος Ταλιάνης, γ) Περικλ. Μαθιέλλης.

Ἅλμα εἰς ὕψος Φαλαγγιτισσῶν.— α) Ἡρὼ Τρουμπούνη 1.30, β) Ἀναστ. Καρδαμύτση 1.25, γ) Λίτσα Καραμπάση 1.20.

Ἅλμα εἰς μῆκος Φαλαγγιτῶν.— α) Στ. Χιωτέλλης 5.98, β) Θ. Χωριατέλλης 5.62, γ) Ε. Ψωμᾶς 5.46.

Δρόμος 400 μ. Φαλαγγιτῶν.— α) Ἰω. Ἀμπαζιδέλλης, β) Γεώργ. Καράθης.

Σκυταλοδρομία 4×60.— Πρώτη ἡ ὁμὰς Γυμνασίου Θηλέων.

Ἀκοντισμὸς Φαλαγγιτισσῶν.— α) Ρηνούλα Χ΄΄ Γιαννιοῦ 25 μ., β) Ἀρ. Μυτιληναίου 17.50, γ) Κατίνα Στεφανίδου 16 μ.

Ἀκοντισμὸς Φαλαγγιτῶν.— α) Γεώργ. Ἀναστασόπουλος 40.90, β) Ἄλκης Χαβαράνης 40.62.

Δρόμος ποδηλατιστῶν 11 χιλιομέτρων.

Ἡ πρωταθλήτρια τοῦ ἅλματος εἰς μίαν ὡραίαν προσπάθειάν της.

—α) Πλ. Νασόπουλος, β) Μιλτ. Τρουμπούνης, γ) Γεώργ. Σάμιος.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀγώνων ὁ κ. Νομάρχης καὶ Γεν. Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν. ἀπένειμε τὰ ἔπαθλα εἰς τους νικητάς

ΜΙΚΡΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

[illegible] θλήματος Ἀθηνῶν Πειραιῶς τοῦ μπάσκετ-μπώλ. Εἰς τὸ ἐν λόγῳ πρωτάθλημα συμμετέχουν 16 σύλλογοι τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς, οἱ ὁποῖοι ἔχουν χωρισθῆ εἰς δύο ὁμίλους. Ἡ ὁμὰς τοῦ Πολυτεχνείου κατηρτίσθη ὡς ἀκολούθως:

[illegible], Ἀβαζάκης, Νικολαΐδης, Κ[illegible]νου, Καβράκης, Γιαννόπουλ[illegible] Μελμάρογλου, Ἠλιόπουλος, [illegible]

— Ἀνεχώρησε πρὸ ἡμερῶν διὰ Θεσσαλονίκην ἡ ἀντιπροσωπευτικὴ ὁμὰς τοῦ Πολυτε[illegible] ποδοσφαιρικὸν πρωτάθλημα τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν.

— Ἡ Ἐθνικὴ Ποδοσφαιρικὴ Ὁμὰς [illegible] Ἡ ἀν[illegible] ὁμὰς ἐπέτυχε 3 τέρματα ἔναντι 2 τῆς ἀντιπάλου της.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

Ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος, Γενικὸς Ἀρχηγὸς τῆς Ε.Ο.Ν., ἀπέστειλε πρὸς τὸν Ἀναπληρωτὴν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου Λοχαγὸν Θεοχαρόπουλον τὸ κάτωθι τηλεγράφημα ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετείου μας καὶ εἰς ἀπάντησιν τῶν διδιβασθεισῶν Αὐτῷ εὐχῶν:

«Ὑμᾶς, Φαλαγγίτας, Φαλαγγιτίσσας, Σκαπανεῖς καὶ Σκαπανίσσας, εὐχαριστῶ θερμῶς δι' ἐγκάρδια αἰσθήματα».

ΠΑΥΛΟΣ Διάδοχος

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Πρὸς τὰς Διοικήσεις Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ Ἁπάσας τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις Ἀρρένων καὶ Θηλέων.

Κοινοποιοῦμεν ὑμῖν κατωτέρω ἀπόφασιν τῆς Α.Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. περὶ ἐνσωματώσεως τῆς Ὀργανώσεως Ταγμάτων Ἐργασίας εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. ἀπὸ 7ης Νοεμβρίου 1939.

Ὁ Ἀναπληρωτὴς Κυβερν. Ἐπιτρόπου
Ἐπιτελάρχης, Λοχ. Πεζικοῦ
Γ. ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν Ὀργανισμὸν Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας (ἄρθρον 9ον) καὶ τὸν τοιοῦτον τῆς Ὀργανώσεως Ταγμάτων Ἐργασίας,

Ἀποφασίζομεν:

1ον) Ἡ Ὀργάνωσις Ταγμάτων Ἐργασίας ἐνσωματοῦται ἀπὸ 7ην Νοεμβρίου 1939 Δ' εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας - Διοίκησις Ταγμάτων Ἐργασίας» (Ε.Ο.Ν. Δ.Τ.Ε.).

2ον) Τὰ μέλη τῆς Ὀργανώσεως Ταγμάτων Ἐργασίας ἀποτελοῦσιν ἰδίαν Διοίκησιν καλουμένην «Διοίκησις Ταγμάτων Ἐργασίας». Ἕδρα τῆς Διοικήσεως Ταγμάτων Ἐργασίας ὁρίζονται αἱ Ἀθῆναι.

3ον) Ἡ Διοίκησις Ταγμάτων Ἐργασίας θὰ ἀσκῆται ὑπὸ ἐντεταλμένου ὀργάνου ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ.

4ον) Οἱ Φαλαγγῖται τῆς Δ.Τ.Ε. θὰ φέρωσι τὴν ἤδη κεκανονισμένην διὰ τὴν Ὀργάνωσιν Ταγμάτων Ἐργασίας στολήν, ἀντικαθισταμένου μόνον τοῦ ἤδη παρ' αὐτῶν φερομένου ἐμβλήματος, διὰ τοῦ ἐμβλήματος τῆς Ε.Ο.Ν. προστιθεμένου εἰς αὐτὸ τοῦ ἤδη ὑπὸ τῶν Ταγμάτων Ἐργασίας φερομένου σήματος.

5ον) Ἡ ὀργανωτικὴ σύνθεσις τῶν Ταγμάτων Ἐργασίας διατηρηθήσεται ὡς ἔχει, προσαρμοζομένη εἰς τὸ μέλλον πρὸς τὰς ἰσχυούσας διὰ τὴν Ὀργάνωσιν τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας διατάξεις, διὰ σχετικῶν διαταγῶν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ.

6ον) Ἡ Δ.Τ.Ε. θὰ συντηρῆται οἰκονομικῶς κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς καὶ μέχρι τοῦδε.

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως
καὶ Γεν. Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

ΜΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΡΧΗΓΟΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Κυβερνήσεως κ. Ι. Μεταξᾶν ἀπεστάλη ἡ κάτωθι χαρακτηριστικὴ ἐπιστολὴ ἀπὸ τὸν Σχηματισμὸν τῶν Σκαπανέων Δημοτικοῦ Σχολείου Παρνασσοῦ Γορτυνίας.

Ἐν Παρνασσῷ τῇ 28η Ὀκτωβρίου 1939.

Σεβαστέ μας Ἀρχηγὲ καὶ πατέρα μας χρυσέ,

Μὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ Σχολικοῦ ἔτους σὲ χαιρετοῦμε μὲ σεβασμὸ καὶ ἀγάπη

Εἰς τὸν σχολικὸν κῆπον Παρνασσοῦ

καὶ εὐχόμεθα στὸ Θεὸ νὰ σοῦ δώσῃ ὑγεία καὶ ζωή, γιὰ νὰ σὲ ἔχωμε πάντοτε προστάτη, διότι σὺ μόνον μᾶς ἐπρόσεξες καὶ ἔσωσες τὴν καλήν μας πατρίδα.

Τὰ πατριωτικά σου λόγια γιὰ τὴν οἰκονομία καὶ καλλιέργεια τῆς γῆς μας τὰ εἴδαμε στὸ περιοδικό, μᾶς τὰ εἶπε ὁ δασκαλός μας καὶ μᾶς δώσανε θάρρος καὶ μεγαλύτερη δύναμι.

Ἐφέτος ἐμεῖς ἀρχίσαμε τὴν καλλιέργεια στὸν σχολικό μας κῆπο μὲ θέλησι, τὸν ἐμεγαλώσαμε 30 τ.μ., οὔτε σπιθαμὴ δὲν ἀφήσαμε, ὅπως μᾶς τὸ τονίζεις.

Ἐργαζόμαστε πολὺ γιὰ τὴν πρόοδό μας καὶ τὴν πρόοδο τῆς καλῆς μας πατρίδος. Ὁ κῆπος ἀπὸ τὸ 1936 ποὺ τὸν ἐκάμαμε μᾶς ἐδίδαξε πολλά, ξέρουμε ὅλες τὶς γεωργικὲς καὶ δενδροκομικὲς ἐργασίες, ἐστείλαμε σὲ 10 σχολεῖα σπόρους λαχανικῶν, ἐβγάλαμε μυγδαλιές, ροδακινιές.

Τὶς γιορτές μας γιορτάσαμε μὲ ἐνθουσιασμό.

Σοῦ στέλνουμε μερικὲς φωτογραφίες νὰ μᾶς δῇς στὴν ἐργασία καὶ στὶς γιορτές μας, βλέπουμε πολλὲς ἄλλες στὸ περιοδικὸ καὶ μᾶς ἀρέσουν.

Μὲ σεβασμὸ σοῦ φιλοῦμε τὸ χέρι

Ἡ Ε.Ο.Ν. Δημοτικοῦ Σχολείου Παρνασσοῦ Γορτυνίας Ἀρκαδίας

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἀπήντησε ὡς ἑξῆς:

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Σήμερα μοῦ ἔφεραν ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Ν. τὸ γράμμα σας τῆς 28ης Ὀκτωβρίου καὶ γι' αὐτὸ ἄργησα νὰ σᾶς ἀπαντήσω. Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ χαιρετίσματά σας καὶ τὶς εὐχές σας καὶ σᾶς εὐχαριστῶ γιατὶ μὲ τόση προθυμία ἐκτελεῖτε τὴν ἐντολήν μου γιὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς μας. Πολὺ ἐχάρηκα ποὺ ἐμεγαλώσατε τὸν σχολικόν σας κῆπον, καὶ ποὺ τόσα πράγματα μαθαίνετε σχετικὰ μὲ τὴ γεωπονία καὶ τόσο χρήσιμοι φαίνεσθε καὶ στὰ ἄλλα σχολεῖα.

Βέβαια οἱ διδάσκαλοί σας θὰ εἶναι πολὺ καλοί.

Εὐχαριστήθηκα πολὺ μὲ τὶς φωτογραφίες ποὺ μοῦ ἐστείλατε, καθὼς καὶ ποὺ τόσο τακτικὰ διαβάζετε τὸ περιοδικό. Σᾶς εὔχομαι κάθε καλὸν καὶ κάθε εὐτυχία.

Χαιρετῶ τὸν Ὁμαδάρχην σας Ἀλεξανδρόπουλον καὶ τὸν παρακαλῶ νὰ διαβάσῃ τὸ γράμμα μου αὐτὸ σὲ ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἰδικός σας
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

ΔΩΡΕΑΙ

Ὁ κ. Ἰωάννης Παπαδημητρίου, καθηγητὴς τοῦ 6ου Γυμνασίου Ἀρρένων Ἀθηνῶν, ἐδώρησεν ὑπὲρ τῆς στολῆς τοῦ Φαλαγγίτου δραχ. δύο χιλιάδας.

[illegible] προσέφερεν ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. δραχ. πέντε χιλιάδας.

—Ὁ κ. Σωτήριος Σισάνης, λοχαγός, προσέφερε δραχ. διακοσίας.

— Ἡ διδασκάλισσα Κατίνα Μαλατάντη δραχ. πεντακοσίας.

— Ἐπίσης ἡ Μαράσλειος Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία δραχ. τρεῖς χιλιάδας.

Ἡ Ἐθνικὴ Κτηματικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος προσέφερεν ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. δραχμὰς [illegible] χιλιάδας (25.000).

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ Ε.Ο.Ν. ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΦΑΝΕΛΛΑΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ

Ἡ Ὑποδιοίκησις Θηλέων Αἰγύπτου ἐδήλωσεν εἰς τὴν πρεσβείραν κ. Καψάλη ὅτι, αἰσθανομένη μὲ μεγάλον ἐνθουσιασμόν, τὸ καθῆκον [illegible] καὶ ὁ φρουρὸς τῆς στρατιώτης, ἀναλαμβάνει νὰ πλέξῃ διακοσίας φανέλλας διὰ τοὺς γενναίους φρουροὺς τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀκεραιότητος τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος των.

ΔΙΑ ΤΑ ΟΡΦΑΝΑ ΤΗΣ «ΜΑΝΝΑΣ»

Ἡ Ὑποδιοίκησις Θηλέων Ἀλεξανδρείας ἀ[illegible] φορέματα διὰ τὰ ὀρφανὰ τῆς «Μάννας», [illegible] τὰ ἄπορα ὀρφανὰ Ἑλληνόπουλα.

ΟΜΙΛΙΑΙ

Ὑπὸ τῆς Π[illegible] Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Αἰγύπτου [illegible] καὶ κ. Σκ[illegible]

ΕΟΡΤΑΙ

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἐπετείου τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Κεντρικῆς Δι-

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Οἱ Σχηματισμοὶ Πρωτευούσης

οικήσεως τῶν Σχηματισμῶν Αἰγύπτου ἔλαβε χώραν μεγάλη καλλιτεχνικὴ καὶ χορευτικὴ ἑορτή, εἰς τὴν ὁποίαν παρευρέθησαν αἱ ἐκκλησιαστικαὶ καὶ προξενικαὶ ἀρχαὶ καθὼς καὶ ἡ μεγαλυτέρα μερὶς τῆς ἑλληνικῆς παροικίας.

ΤΟ «ΔΕΛΤΙΟΝ»

Ἡ 39η περιφερειακὴ διοίκησις Αἰγύπτου ἤρχισε [illegible] κὰ «Δελτία» τῆς κινήσεως τῶν Σχηματισμῶν τῆς Διοικήσεως ταύτης.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Εἰς τὴν Π. Δ. Θ. Π. [illegible] ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ προγράμματός της.

Ἕκαστον γραφεῖον φροντίζει διὰ τὴν ὅσον τὸ [illegible] καλλιτέραν καὶ τελειοτέραν διεξαγωγὴν τῆς ἐργασίας του. Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην ἤρχισεν ἡ ἐκπαίδευσις τῶν [illegible] ἀπὸ τὸ ἐρχόμενον ἔτος νὰ εἶναι εἰς θέσιν τὰ ἴδια νὰ διδάσκουν τὰς ὑπολοίπους Φαλαγγιτίσσας.

Ἑκάστην Τετάρτην, μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἑνιαίας ἡμέρας, γίνονται πραγματικαὶ ἐξορμήσεις Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν, αἱ ὁποῖαι μὲ προθυμίαν προσέρχονται στὶς μονάδες των διὰ νὰ γυμνασθοῦν, νὰ μάθουν [illegible] γίας κ.λ.π.

— Εἰς τὴν Υ. Θ. Α. ἐξαιρετικὴ αὔξησις τῆς δυνάμεως παρετηρήθη κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα εἰς τοὺς Τομεῖς τῆς Ὑποδιοικήσεως. Εἰς τὸν 5ον Τομέα προσῆλθον 800 Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι. Τὴν Τετάρτην, ἡμέραν γενικῆς συγκεντρώσεως, ἡ Ὑποδιοικήτης ἐπεθεώρησε τὸν 20όν Τομέα Παγκρατίου καὶ παρηκολούθησε κατ' [illegible] την τὰ μαθήματα εἰς ὅλους τοὺς λόχους. Αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι τοῦ [illegible] Τομέως διεκρίθησαν διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν τάξιν καὶ πειθαρχίαν πρὸς τοὺς ἀνωτέρους καὶ τὴν προσοχὴν ποὺ ἔδειξαν κατὰ τὴν ὥραν τῆς διδασκαλίας.

— Εἰς τὴν Υ. Θ. Ν. τὴν Τετάρτην ἐξετελέσθη τὸ καθορισθὲν πρόγραμμα ἐκπαιδεύσεως: 9—11 π. μ. Συμβούλιον Βαθμοφόρων, 11—12.30 Συγκέντρωσις Φαλαγγιτισσῶν, 2—4 μ. μ. Συγκέντρωσις Σκαπανισσῶν.

Κατὰ τὰς συγκεντρώσεις ἔγινεν ἐπιθεώρησις τῶν λόχων ἐκπαιδεύσεως ὑπὸ τῶν βαθμοφόρων καὶ διάφοροι ἀνακοινώσεις καὶ τὴν Κυριακὴν 19 λήξ. οἱ Ὑποτομεῖς εἶχον τὸ κάτωθι πρόγραμμα ψυχαγωγίας:

Οἱ Σ[illegible] Ὑποτομέως ἐπεσκέφθησαν συναγωνιστριές των τοῦ 8ου καὶ ὅλες μαζὶ ἔπαιξαν εἰς τὸν κῆπον τῆς παιδικῆς [illegible]

Οἱ [illegible] θεώρησις ἐκ μέρους τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τοῦ Κ. Ε. Ν.

35 Φαλαγγίτισσαι τοῦ 3ου Ὑποτομέως καὶ 45 τῶν 8ου καὶ 9ου μετέβησαν τὴν Κυριακὴν τὸ πρωῒ εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον Βούλας διὰ νὰ δώσουν ὀλίγην ψυχαγωγίαν εἰς τὰ ἄρρωστα παιδάκια. Ἐκτὸς αὐτοῦ ἔφεραν μαζί τους γλυκὰ καὶ βιβλία τὰ ὁποῖα ἐμοίρασαν.

Εἰς τοὺς ἄλλους Ὑποτομεῖς ἐξετελέσθησαν παιδιαί, χοροί, τραγούδια κ.λπ.

Τὴν Πέμπτην 16 Νοεμβρίου ἡ Τομεάρχης τοῦ 2ου Τομέως μετὰ τῆς Ὑποτομεάρχου με[illegible] τὰς ἐργαζομένας Φαλαγγιτίσσας [illegible] τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὴν 17ην Νοεμβρίου ἔγινεν ἐπιθεώρησις τοῦ 1ου Ὑποτομέως ὑπὸ τῆς καθηγητρίας τῶν Οἰκοκυρικῶν.

— Εἰς τὴν Υ. Π. παρατηρεῖται μεγάλη κίνησις κατὰ τὴν ἑνιαίαν ἡμέραν. Εἰς τὸν 1ον Ὑποτομέα τὸ πρωῒ αὐτῆς ἔγινε συγκέντρωσις Φαλ[illegible] διάφορα μαθήματα [illegible] ποτομεάρχου καὶ ὑπὸ τῆς Λοχίτου. Τὸ ἀπόγευμα ἐγένετο συγκέντρωσις τῶν Σκαπανισσῶν, αἱ ὁποῖαι ἐδιδάχθησαν μαθήματα, ἑλληνικὰ παιγνίδια καὶ ὕμνους.

— Εἰς τὸν 4ον Ὑποτομέα ἤνοιξε τμῆμα ζωγραφικῆς, εἰς τὸ ὁποῖον παρακολουθοῦν μαθήματα πολλαὶ Φαλαγγίτισσαι.

— Εἰς τὸν 7ον Ὑποτομέα ἐδιδάχθησαν εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῆς Τετάρτης μαθήματα οἰκοκυρικῆς καὶ πορείας, εἰς τὰ ὁποῖα παρευρίσκετο καὶ ἡ Τομεάρχης τοῦ 1ου Τομέως.

ΤΟ ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟΝ

Ὅπως γράφομεν καὶ εἰς ἄλλην σελίδα, ἤρχισαν ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος μετὰ πάσης ἐπισημότητος αἱ παραστάσεις τοῦ κουκλοθεάτρου.

Κατὰ τὴν πρώτην παράστασιν ὡμίλησε καὶ

Τὸ Κουκλοθέατρον

ἡ Διευθύντρια Ψυχαγωγίας Π.Δ.Θ.Π. Β. Κολοκοτρώνη, τῆς ὁποίας τὴν ὁμιλίαν θὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον.

Θηλέων

— Τὴν Κυριακὴν 26ην λήξαντος, ὑπὸ τὴν ἐπί[illegible] τοῦ «Οἴκου Φοιτητρίας», αἱ ὁποῖαι ἐπέρασαν ἕνα ἀπόγευμα ἀξέχαστο στὸ θερμὸ περιβάλλον ποὺ ἡ Νεολαία τους εἶχε δημιουργήσει. Ἀπαγγελίαι, μουσικὴ καὶ παιχνίδια ἀπηρτίζαν τὸ πρόγραμμα τοῦ ὡραίου αὐτοῦ ἀπογεύματος.

[illegible] Ἀνωτάτης Ἐ[illegible] Ὀργάνωσι, ὡρίσθησαν μάλιστα καὶ αἱ συγκεντρώσεις.

— Οἱ συγκεντρώσεις τῆς Ἰδεολογικῆς Διαφωτίσεως τοῦ Πανεπιστημίου, ποὺ γίνονται κάθε Σάββατο στὸ Γραφεῖα τῆς Δ. Α. Σ. Θηλέων, ὡρίσθη νὰ γίνωνται εἰς δύο τμή[illegible] λόγω τῆς πληθώρας τῶν φοιτητριῶν. Τὸ πρῶτον εἰς τὰς 3 4 μ. μ. καὶ τὸ δεύτερον εἰς τὰς 4½ 5½ μ. μ.

— Τὰ μαθήματα τῆς Γ. Ο. [illegible] ἠκολούθησε [illegible] παρελθοῦσαν Τετάρτην, [illegible] ολογικὴ δι[illegible] εἰς ὅλους [illegible]

[illegible] μναστήριον τῆς Καισαριανῆς.

— Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην τὸ πρωῒ ἐγένετο ἐπισήμως ἡ ἔναρξις τῶν μαθημάτων τῆς Παντείου Σχολῆς. Τὴν ἔναρξιν ἐτίμησεν ἡ Α. Ε. ὁ Ἀρχηγὸς διὰ τῆς παρουσίας του.

Ἀρρένων

Μετὰ μεγίστης προθυμίας καὶ [illegible] ἐνδιαφέροντος παρακολουθοῦνται [illegible] τα τοῦ Α' [illegible] ὡς καὶ ὑπὸ ὡρισμένου ἀριθμοῦ Φαλαγγιτῶν. Κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν μαθημάτων ὁ Διευθυν[illegible] τῆς [illegible] Δ. Α. Σ. [illegible] κέκτηται ἡ [illegible] ρισε, μετὰ μίαν [illegible] ἐπισκόπησιν, τὴν 4ην Αὐγούστου ὡς [illegible] ὡς πολιτικὴν μεταβολήν.

— Τὴν 21ην Νοεμβρίου ὡμίλησεν ἐν τῇ Ὑπ)κήσει Πανεπιστημίου πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ὁ Πανοσιολογιώτατος Μέγας Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς κ. Γερβάσιος Παρασκευόπουλος, προτρέψας αὐτοὺς νὰ φανῶσιν ἀντάξιοι τῆς μεγάλης των ἀποστολῆς ὡς Ἕλληνες ἐπιστήμονες καὶ καλέσας αὐτοὺς νὰ ἐργασθῶσιν ἐντατικῶς καὶ ἀόκνως συμφώνως πρὸς τὰς Ἐθνικὰς καὶ χριστιανικὰς ἐπιταγάς, ἀρύοντες θάρρος ἀπὸ τὰ διδάγματα τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὰ διδάγματα τοῦ Ἀρχηγοῦ.

— Ἐξακολουθοῦσι τακτικῶς ἐπαναλαμβανόμεναι αἱ ἑβδομαδιαῖαι συγκεντρώσεις τῶν σχολῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου. Οὕτω τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευὴν ἐγένετο συγκέντρωσις τῶν πρωτοετῶν Φαλαγγιτῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς. Πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας ὡμίλησεν ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Νομικῆς Σχολῆς, τονίσας τὰ καθήκοντα τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ ἰδιαιτέρως τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰς τό[illegible] ἐξῆρε δι' ἐνθουσιωδῶν λόγων τὸ ἔργον τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ ἐζήτησεν ἀπὸ τοὺς Φαλαγγίτας ἐνθουσιασμὸν καὶ ἐνεργητικότητα. Τοὺς λόγους ἀμφοτέρων τῶν ὁμιλητῶν πλειστάκις διέκοπτον τὰ ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα τῶν [illegible] τῆς Ε. Ο. Ν.

[illegible] τὴν Δ. Α. Σ. ἡ πρώτη προπαρασκευαστικὴ συγκέντρωσις τοῦ Καλλιτεχνικοῦ αὐτῆς Τμήματος καὶ καθωρίσθησαν αἱ ἐπιδιώξεις καὶ ὁ σκοπὸς αὐτοῦ, ποὺ δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ ἐκεῖ[illegible] δὴ ἡ καλλιέργεια τῆς καλλιτεχνικῆς διαθέσεως τῆς κοινωνίας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς τέχνης.

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Ἐργασίαι ποὺ ἐλήφθησαν:

1) Διατί ἀποκηρύσσομεν τὸν κομμουνισμόν, τὸ ψεῦδος τοῦ Μαρξισμοῦ, μὲ τὸ ρητὸν «Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ μία φυλὴ ἐὰν δὲν δημιουργήσῃ πολιτισμὸν ἰδικόν της».
I. Μεταξᾶς
2) [illegible] Ἑλληνικῆς φυλῆς. Μὲ τὸ [illegible]
3) [illegible] τος. Μὲ τὸ ρητὸν «Ὁ [illegible] τῶν σκοπῶν εἶναι τὸ κοινὸν [illegible]
4) [illegible] τὸ ψεῦδος τοῦ Μαρξισμοῦ. Μὲ τὸ ρητὸν «Timeo danaos et dona ferendas».
5) Ἡ Νεολαία καὶ τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου. Μὲ τὸ ρητὸν «Σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει».
6) Ἡ Τέχνη [illegible] τὸν «Ἡ [illegible] εἶναι [illegible]
7) Διατί ἀποκηρύσσομεν τὸν κομμουνισμόν, τὸ ψεῦδος τοῦ Μαρξισμοῦ. Μὲ τὸ ρητὸν [illegible]
I. Μεταξᾶς.

Η ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΤΑΘΜΟΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην 6½ μ. μ. [illegible] ἀπὸ τὸ [illegible]

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακών Διοικήσεων

την ελληνική μας φωνή όταν άκουσα στα βραχέα κύματα: «Εδώ σταθμός Ε.Ο.Ν.».

»Ομολογώ πως δεν εγνώριζα την ύπαρξι του σταθμού σας. Σταμάτησα τον διακόπτη [illegible] μέτρα σας και αφού έκαμα την πρώτην εκείνην γνωριμίαν θέλησα να επισκεφθώ τας εγκαταστάσεις σας. Βεβαιωθήτε, φίλοι [illegible] οι εγκαταστάσεις αυτές, από τις οποίες σήμερα σας μιλώ, με άφησαν κατάπληκτο. Κατάπληκτο, γιατί με το εξαιρετικά μικρό ποσόν των 15.000 δραχμών κατωρθώσατε να στείλετε τη φωνή της Πατρίδος — και ποια φωνή, την αγνότερη, την πιο άδολη, αλλά και την πιο δυνατή, της Νεολαίας της — στα πέρατα της Γης, εκεί που παλεύουν τον μεγάλον αγώνα οι ξενιτευμένοι μας, εκεί που μοχθούν οι ναυτικοί μας στις απέραντες μακρινές θάλασσες.

»Δεν φαντάζεσθε δε τη χαρά που δώσατε σ' αυτούς τους ξενιτευμένους Έλληνας.

»Και δεν είναι μόνον ότι εστοίχισε τόσα λίγα ο Σταθμός σας. Μου είπαν και είδα με τα μάτια μου πως είναι έργο ολότελα δικό σας, έργο που το έκαμαν με τα χέρια τους, χωρίς μέσα, με αυτοδίδακτες γνώσεις και πείρα, συνάδελφοί σας, εργατόπαιδα της σκληρής βιοπάλης, που δεν πέρασαν από επαγγελματικές σχολές, χωρίς μέσα, έργο που έγινε τέλειο και τόσο εύθηνό».

Εν συνεχεία ωμίλησε διά το αιώνιον της ελληνικής φυλής και παρεκάλεσε τους νέους να μη διακόψουν τον παιδικόν τους ενθουσιασμό και ασχολούνται με τα σοβαρά ζητήματα, που απασχολούν σήμερον την ανθρωπότητα, διότι έχουν καιρό στο μέλλον να ασχοληθούν και με αυτά. Κατόπιν ανεφέρθη εις τα ελαττώματα των «Ρωμηών» και τους εκάλεσε να ακολουθήσουν τα λόγια του Αρχηγού, διά να κατορθώσουν να μη παρασυρθούν από τα ελαττώματα αυτά. «Τώρα τελευταία, τους είπε, το ξέρετε τι οφείλομε σ' αυτόν τον Αρχηγό μας, που μας έδειξε τις αρρώστειες μας τις ψυχικές και ηθικές και μας βάζει να τις θεραπεύσωμε. Η θεραπεία προχωρεί γοργά. Σεις, τα νέα παιδιά, που βγαίνετε στις φάλαγγές σας σε άλκιμη παράταξι, σεις που έχετε τα μάτια αγνά και άδολα, κυττάξετε κατ' ευθείαν εμπρός, προς το μέλλον της Φυλής μας. Κι' εμείς οι μεγάλοι ας προσπαθήσωμε να σας κυττάξωμε κατάματα και να σας πούμε:

Παιδιά, όσο πάει και διορθώνεται το ρωμέικο. Κι' όσο πάμε κι' εμείς οι παλαιότεροι γινόμεθα άξιοι της μεγάλης σας αγνής καρδιάς και των μεγάλων σας ονείρων. Άξιοι της ηθικής και ψυχικής σας υγείας. Τα παλαιά πέρασανε. Πέρασανε και τα μίση και οι αλληλοσκοτωμοί. Παιδιά, όλοι οι Έλληνες δουλεύουμε τώρα για σας. Για το δικό σας καλύτερο μέλλον. Σεις που θα είσθε οι Κυβερνήται του μέλλοντος. Σεις κυττάξετε να δημιουργήσετε σώματα υγιά, με τον αθλητισμό, με το ύπαιθρο, με τις εκδρομές. Κυττάξετε όμως και τα μαθήματά σας, και τις δουλειές σας όσοι έχετε μπή από τώρα στη βιοπάλη. Όλοι προσπαθήστε να αυξήσετε τις γνώσεις σας. Μην παίρνετε τα μαθήματα και τη μόρφωσι για αγγαρεία. Αν ήξερα πόσο πολύ χρειάζονται οι γνώσεις στη βιοπάλη, θα διάβαζα όταν ήμουν νέος εκατό φορές περισσότερο, και πιστεύσατέ με και τώρα ακόμη ευρίσκω ώρες να μελετώ και να συμπληρώνω τις γνώσεις μου.

»Ό,τι, παιδιά, επιχειρείτε, να το επιχειρήτε με ζήλο και αγάπη. Να το κάνετε τέλειο. Γιατί εκείνο που μας λείπει είναι το σύστημα, η μέθοδος, η επίδειξις του τελείου, η μελέτη και η σπουδή της λεπτομερείας.

»Μα θαρρώ πως σας μίλησα αρκετά και θα [illegible] βαρεθήκατε. Πιστεύσατέ με ότι σας μιλώ [illegible] ειλικρίνεια. Σας συνιστώ, σαν φίλος και σαν μεγαλύτερος αδελφός, να [illegible]σετε μέσα στις καρδιές σας τα προτερήματα της Φυλής μας και να πολεμήσετε μόνοι σας, με τις ίδιες σας δυνάμεις, τα ελαττώματά της».

Η ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

[illegible]

Ούτω εις την [illegible] 35 [illegible] και εις την Αγίαν Βαρβάραν 150

Επίσης εκ του 17ου Υποτομέως εργαζομέ[illegible] Φαλαγγιτισσών και του Υποτομέως Ν. [illegible] εξέδραμον περί τας 250 Φαλαγγίτισσαι δι' αυτοκινήτων εις την Πεντέλην, όπου και τας επεσκέφθη ο Αρχηγός της Κυβερνήσεως και Γενικός Επιθεωρητής της Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Μεταξάς συνοδευόμενος υπό του Κυβερνητικού Επιτρόπου και της Περιφερειακής Διοι[illegible]

[illegible] εις το παρά τον Άγιον Ανδρέαν Στρατόπεδον εἰ. Μεταξάς» εξέδραμον επίσης οι Γ' [illegible]

[illegible] Κυριακήν από τας 3—4 μ. μ. εγένετο η έναρξις εις το 8ον Γυμνάσιον Αθηνών των παραστάσεων του κουκλοθεάτρου, το οποίον ωργάνωσεν η Περιφ. Διοίκησις Θηλέων Πρωτευούσης διά την ψυχαγωγίαν των Φαλαγγιτισσών και Σκαπανισσών.

Την πρώτην επιτυχή ταύτην παράστασιν, εις την οποίαν παρέστησαν ο Κυβερνητικός Επίτροπος μετά του Επιτελάρχου της Κεντρικής Διοικήσεως και της Περιφερειακής Διοικητρίας Θηλέων Πρωτευούσης, παρηκολούθησαν με εξαιρετικήν χαράν Φαλαγγίτισσαι και Σκαπάνισσαι εκ των διαφόρων Υποτομέων Αθηνών.

Η Ε.Ο.Ν. ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΑΣΩΣΙΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

[illegible] εις το Υ[illegible]γίας εις το έργον της αναδα[illegible]

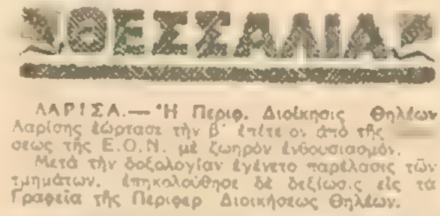
[illegible] κάς και γεωρ[illegible] εις το ανοι[illegible] θα φυτευ[illegible]

[illegible] σεως θέλει αρ[illegible] και εντός της καταλλήλου διά την επιτυχίαν εποχής του έτους.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΛΑΡΙΣΑ.—Η Περιφ. Διοίκησις Θηλέων Λαρίσης εώρτασε την β' επέτειον από της [illegible]σεως της Ε.Ο.Ν. με ζωηρόν ενθουσιασμόν.

Μετά την δοξολογίαν εγένετο παρέλασις των τμημάτων, επηκολούθησε δε δεξίωσις εις τα Γραφεία της Περιφερ. Διοικήσεως Θηλέων.

Βαθμούχοι Λιβαδίου — Ολύμπου

Τας απογευματινάς ώρας έλαβε χώραν εις το Στάδιον ωραιοτάτη εορτή παρουσία του Γενικού Επόπτου και των λοιπών αρχών. Μετά την παρέλασιν εγένοντο αθλητικαί επιδείξεις και η χορωδία Θηλέων ετραγούδησεν ωραιότατα τραγούδια.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΣΠΑΡΤΗ.—Φαλαγγίται της Υποδιοικήσεως Γυθείου εξέδραμον εις Καρυούπολιν, όπου οι συναγωνισταί Καρυουπόλεως επεφύλαξαν ενθουσιώδη υποδοχήν εις αυτούς.

— Προ ημερών ο Φαλα[illegible] εκ βεβαίου [illegible] είχε πέσει εις [illegible]

— Οι [illegible] και ήτις [illegible] την έκτα[illegible]

— Εις τον Άγιον Νικόλαον—Βοιών συνεχίζεται η εντατική προσπάθεια των Φαλαγγιτών διά την καλλιέργειαν της γης.

ΚΟΡΙΝΘΟΣ.—Η επέτειος της Ε.Ο.Ν. εωρτάσθη υπό των Σχηματισμών Θηλέων Κορίνθου μετά πάσης επισημότητος. Τα Γραφεία της Υποδιοικήσεως Θηλέων είχον σημαιοστολισθή, τμήματα δε Φαλαγγιτισσών έλαβον μέρος εις την ωραιοτάτην παρέλασι[illegible] ευκαιρία του εορτασμού. Το [illegible] ιδίας ημέρας εγένετο εις τα Γ[illegible] δεξίωσις, καθ' ην προσεφέρθησαν αναψυκ[illegible]

Την παρελθούσαν [illegible]

[illegible] ιας Άννης άπαν[illegible] νου, ομιλήσας [illegible]ιτας διά μακρών. Τους λόγους το[illegible] Νομάρχου εκάλυψαν ενθουσιώδη χειροκροτήματα και ζητωκραυγαί υπέρ της Νεολαίας και του Αρχηγού.

ΚΑΛΑΜΑΙ.—Μετά πάσης [illegible]σημότητος [illegible] από της ίδρυ[illegible] ματισμών της [illegible] αν παρευρέθη [illegible] θαυμάσθη η αρτία εμφά[illegible] Αρρένων και Θηλέων. Τον [illegible] μέρας εξεφώνησεν ο Διευθ[illegible]

[illegible] τικόν [illegible] παρέλασις των τμημάτων [illegible]

[illegible]ας της ιδίας ημέρας ο Σύλλογος [illegible] Οργάνωσε προς τιμήν της Ε. [illegible]τάτην συναυλίαν, ήτις εδόθη εις την [illegible] «Ήβης», πληρωθείσαν ασφυκτι[illegible]

[illegible]

ΗΠΕΙΡΟΣ

[illegible] ών και Θηλέων.

Εις την δοξολογίαν [illegible] ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης [illegible] λησε προς τους Σχηματ[illegible] Επόπτης επεθεώρη[illegible] χον παραταχθή εις την αυλήν του Γυμνασίου

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακών Διοικήσεων

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Περιφ. Διοικητοῦ, ἐπεσκέφθη τὸ χωρίον Γραμμενίτσα, παραστὰς εἰς τὴν ἔναρξιν τῆς ἐντατικῆς καλλιεργείας τῆς γῆς.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης ὡμίλησε πρὸς τοὺς παρευρισκομένους διὰ τὸ συντελούμενον ἔργον.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.— Ἡ ἐπέτειος τῆς ἱδρύσεως τῆς Ε.Ο.Ν. ἑωρτάσθη μεγαλοπρεπῶς καὶ εἰς Θεσσαλονίκην. Ἀπὸ τῆς πρωΐας ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῆς Θεσσαλονίκης, ἡ ὁποία ἦτο σημαιοστόλιστος, ἐπαιάνιζον αἱ μουσικαὶ τῆς Ε.Ο.Ν., τοῦ Δήμου καὶ τοῦ Ὀρφανοτροφείου, ἐνῷ ταυτοχρόνως αἱ φάλαγγες τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων μὲ τὰς σημαίας των κατηυθύνοντο εἰς τὸ Γυμναστήριον τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, ὑπὸ τὰς ἐπευφημίας τοῦ πλήθους.

Τὴν 10ην πρωϊνὴν χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Γενναδίου ἐψάλη δοξολογία, εἰς τὴν ὁποίαν παρέστησαν ὁ Ὑπουργὸς Γεν. Διοικητὴς Μακεδονίας κ. Κυρίμης, ἅπασαι αἱ πολιτικαί, στρατιωτικαί, ἐκπαιδευτικαί, θρησκευτικαὶ καὶ δικαστικαὶ ἀρχαί.

Εἰς τὸ προαύλιον τοῦ ναοῦ εἶχον παραταχθῆ λόχοι τῆς Ε.Ο.Ν. πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν. Ὅλαι δὲ αἱ λοιπαὶ φάλαγγες τῆς Ε.Ο.Ν. εἶχον παραταχθῆ κατὰ μῆκος τῶν ὁδῶν τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ Τσιμισκῆ.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς δοξολογίας οἱ ἐπίσημοι κατηυθύνθησαν πρὸς τὸ Γυμναστήριον τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ, ὅπου εἶχεν ἤδη περατωθῆ ἡ παράταξις τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν ὅλης τῆς δυνάμεως τῆς Π. Δ. Θεσσαλονίκης.

Μετὰ τὴν ἀνάκρουσιν τοῦ ὕμνου τῆς Ε.Ο.Ν. ὡμίλησεν ὁ λοχίτης Βαρτσέλας καὶ ἡ Φαλαγγάρχης Δ. Στεφάνου, ἀναπτύξαντες τοὺς σκοποὺς τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ παρακαλέσαντες τὸν Ὑπουργὸν κ. Κυρίμην νὰ διαβιβάσῃ εἰς τὸν Ἀρχηγὸν ὅτι οἱ νέοι τῆς Βορείου Ἑλλάδος εἶναι ἕτοιμοι εἰς ἓν νεῦμά του νὰ δώσουν καὶ τὴν τελευταίαν ρανίδα τοῦ αἵματός των διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς Πατρίδος. Ἀκολούθως ἀπηγγέλθησαν ποιήματα καὶ ἐν τέλει ὡμίλησεν ὁ Ὑπουργὸς κ. Κυρίμης, εἰπὼν μεταξὺ τῶν ἄλλων ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας φέρει ἐπὶ τῶν ὤμων της τὸ βαρὺ φορτίον τῶν Ἐθνικῶν προσδοκιῶν καὶ ὅτι ὅταν ἡ Ε.Ο.Ν. φέρῃ εἰς πέρας τὸν γιγάντειον ἆθλον της, τότε ὁ κόσμος θὰ διαβάζῃ τὸ λακωνικὸν τοῦτο ἐπίγραμμα: «Τὸ ἔργον αὐτὸ τὸ ἐπόθησεν ὁ Ἑλληνικὸς λαός, τὸ ἐσχεδίασεν ὁ δυνατός του Κυβερνήτης, ἀλλὰ τὸ ἐξετέλεσεν ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας τῆς Ἑλλάδος».

Τὸ τέλος τοῦ λόγου τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐκάλυψαν μυριόστομοι ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως, τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τῆς Ε.Ο.Ν.

ΕΔΕΣΣΑ.— Ἡ πόλις τῆς Ἐδέσσης τὴν ἡμέραν τῆς ἐπετείου ἔπλεεν εἰς τὸ κυανόλευκον. Παρουσίᾳ τῶν ἐπισήμων ἐτελέσθη δοξολογία εἰς τὸν Ναὸν τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, μετὰ τὸ πέρας δὲ ταύτης οἱ ἐπίσημοι μετέβησαν εἰς τὸν χῶρον ὅπου πρόκειται νὰ ἀνεγερθῆ τὸ μέγαρον τῆς Ε.Ο.Ν. Ἐκεῖ ὁ κ. Νομάρχης κατέθεσε τὸν θεμέλιον λίθον. Ὡμίλησαν δὲ δι' ὀλίγων ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης καὶ ὁ Περιφερειακὸς Διοικητής, ἐξάραντες τὴ σημασίαν τοῦ ἀνεγερθησομένου μεγάρου, τὸ ὁποῖον θ' ἀποτελέσῃ τὸν ἱερὸν βωμὸν τῆς Ε.Ο.Ν.

Κατόπιν ὁ κ. Νομάρχης παρέδωσε τὰς σημαίας εἰς τὰς Φάλαγγας καὶ ἐπηκολούθησε παρέλασις τριῶν χιλιάδων Φαλαγγιτῶν.

— Κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς ἀπελευθερώσεως συμμετέσχε καὶ ἡ Ε.Ο.Ν., προσδώσασα ἐξαιρετικὸν τόνον.

Εἰς τὴν δοξολογίαν παρέστησαν ὁ κ. Νομάρχης καὶ ἅπασαι αἱ ἀρχαὶ τοῦ τόπου. Τμήματα τῆς Ε.Ο.Ν. εἶχον παραταχθῆ ἔξωθι τοῦ Ναοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν, μετὰ ταῦτα δὲ ἐπηκολούθησε κατάθεσις στεφάνου εἰς τὸ Ἡρῷον τῶν πεσόντων.

ΦΛΩΡΙΝΑ.— Ὁ Διοικητὴς τῆς 169ης Φάλαγγος Ἀρρένων Φλωρίνης ἐπεσκέφθη καὶ ἐπεθεώρησε τοὺς Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς τοῦ Σχηματισμοῦ Κλαδορράχης, ὁμιλήσας πρὸς αὐτοὺς περὶ τῆς ἀποστολῆς καὶ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ Φαλαγγίτου. Ἐπίσης συνειργάσθη μετὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος Κλαδορράχης πρὸς ἐξεύρεσιν καταλλήλου οἰκήματος διὰ τὴν Λέσχην τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων.

— Ὑπὸ τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς Καστοριᾶς παρεχωρήθη εἰς τὴν 164ην Φάλαγγα ἔκτασις 10 στρεμμάτων, ἡ ὁποία πρόκειται νὰ καλλιεργηθῆ ὑπὸ τῆς Ε. Ο. Ν. τῇ συνεργασίᾳ ἐπαρχιακοῦ γεωπόνου.

— Ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Καστοριᾶς ἐπεσκέφθη καὶ ἐπεθεώρησε τοὺς Σχηματισμοὺς Λεχόβου, Κλεισούρας, Δωρικοῦ, Βέργου, Βασιλειάδος, Κορησσοῦ καὶ Μαυροχωρίου, δώσας διαφόρους ὁδηγίας.

— Ἐπίσης ὁ Ὑποδιοικητὴς Νεστορίου ἐπεθεώρησε τοὺς Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς Μελανθίου.

ΣΕΡΡΑΙ.— Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐγένετο σύσκεψις ἁπάντων τῶν βαθμοφόρων τῆς Ὑποδιοικήσεως Σερρῶν τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Ἀγγίστης, προεδρεύοντος τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ.

Κατὰ τὴν σύσκεψιν ὡμίλησεν ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς ἐκθέσας διὰ μακρῶν τὰς ἐπιδιώξεις τῆς Ὀργανώσεως καὶ ὑπενθυμίσας τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας ἔχουν ἀναλάβει οἱ βαθμοφόροι ἀπέναντι τῆς Πατρίδος. Ἐπίσης ἐλήφθησαν ὡρισμέναι ἀποφάσεις σχετικῶς μὲ τὴν δρᾶσιν καὶ τὰς ἐξορμήσεις τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας.

ΚΟΖΑΝΗ.— Παρουσίᾳ τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως καὶ πλήθους κόσμου ἀπενεμήθησαν ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπόπτου τῆς Ε. Ο. Ν. Κοζάνης διάσημα βαθμῶν εἰς ὀκτὼ ὁμαδάρχας καὶ 43 ἐνωμοτάρχας, εὐδοκίμως φοιτήσαντας ἐπὶ ἑξάμηνον εἰς τὸν Οὐλαμὸν βαθμοφόρων.

ΤΑ ΝΗΣΙΑ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ.— Τὴν Κυριακὴν 5ην Νοεμβρίου ἐγένετο ἡ σπορὰ τῶν κτημάτων τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ καλλιεργηθοῦν ὑπὸ τῆς Ε. Ο. Ν. περιφερείας Λουτρῶν.

Οἱ Φαλαγγῖται Λουτρῶν μετέβησαν ἀπὸ πρωΐας εἰς τὰ παραχωρηθέντα κτήματα καὶ τῇ βοηθείᾳ τριῶν βενζιναρότρων ἐπεδόθησαν εἰς τὴν καλλιέργειαν.

Εἰς τὴν ἰδίαν περιφέρειαν οἱ Φαλαγγῖται ἔσπειραν 12 στρέμματα μὲ κουκκιά.

— Εἰς ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Νήσου γίνονται πυρετώδεις προετοιμασίαι διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς.

Ἡ γεωργικὴ ἐξόρμησις εἰς τὴν Λέσβον

— Μέχρι τῆς στιγμῆς τὸ σύνολον τῶν καλλιεργηθέντων κτημάτων ὑπὸ τῆς Ε. Ο. Ν. ἀνέρχεται εἰς 70 στρέμματα.

Μὲ ἀληθῶς ζωηρὸν ἐνθουσιασμὸν ἑωρτάσθη ἡ ἐπέτειος τῆς ἱδρύσεως τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς Μυτιλήνην καὶ εἰς τὰς λοιπὰς Ὑποδιοικήσεις τῆς Νήσου.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐπηκολούθησε παρέλασις ὁλοκλήρου τῆς δυνάμεως Ἀρρένων καὶ Θηλέων διὰ μέσου τῶν ὁδῶν ὑπὸ τὰς ἐπευφημίας τοῦ πλήθους καὶ ἐγένοντο διάφοροι ὁμιλίαι.

Τὸ ἀπόγευμα ἐτελέσθησαν εἰς τὸ Στάδιον, παρουσίᾳ τοῦ κ. Νομάρχου καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχῶν τοῦ τόπου, ὡραιότατοι ἀθλητικοὶ ἀγῶνες, οἱ ὁποῖοι καὶ ἐσημείωσαν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν.

ΣΥΡΟΣ.— Μὲ ἐξαιρετικὴν μεγαλοπρέπειαν ἑωρτάσθη εἰς Σῦρον ἡ ἐπέτειος τῆς ἱδρύσεως τῆς Ε.Ο.Ν. Μετὰ τὴν δοξολογίαν, τμήματα τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων ἔστεψαν τὰ μνημεῖα τῶν πεσόντων καὶ εἶτα ἔλαβε χώραν μεγαλοπρεπὴς παρέλασις εἰς τὴν πλατεῖαν Μιαούλη πρὸ τῶν ἐπισήμων.

Στερεὰ Ἑλλάς

ΛΑΜΙΑ.— Ὁ ἑορτασμὸς τῆς ἐπετείου τῆς Ε.Ο.Ν. προέλαβεν εἰς τὴν Λαμίαν πανηγυρικὸν χαρακτῆρα. Ἀπὸ πολὺ ἐνωρὶς πλῆθος κόσμου εἶχε κατακλύσει τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, ἡ ὁποία ἦτο φαντασμαγορικῶς σημαιοστολισμένη.

Τὴν 10.30 παρουσίᾳ τῶν ἐπισήμων ἐτελέσθη δοξολογία, μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας ὡμίλησεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης ἀπὸ τῆς εἰδικῶς στηθείσης ἐξέδρας. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης ἐξέφρασε τὴν χαράν του, διότι ἡ Ἑλληνικὴ Νεολαία εὗρε τὸν πραγματικὸν δρόμον της. Ἐπίσης ὡμίλησεν ἐξ ὀνόματος τοῦ Στρατοῦ εἷς λοχαγός.

Συγκομιδὴ λαχανικῶν ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. Παρνασσοῦ.

Τὸ ἀπόγευμα ἐγένοντο γυμναστικαὶ ἐπιδείξεις τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ τὸ ἑσπέρας ἐδόθη εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ κινηματοθεάτρου «Πανελλήνιον» ὑπὸ τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν Φαλαγγιτισσῶν ἡ «Ἄλκηστις» τοῦ Εὐριπίδου.

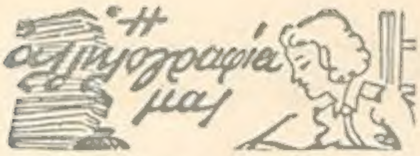
ΚΡΗΤΗ

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ.—Εἰς Ἅγιον Νικόλαον ἑωρτάσθη μεγαλοπρεπῶς ἡ β' ἐπέτειος τῆς Ε.Ο.Ν.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν ὡμίλησεν ὁ κ. Νομάρχης ὡς Γενικὸς Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν., ἐπηκολούθησε δὲ παρέλασις, καθ' ἣν ἐνεφανίσθη διὰ πρώτην φορὰν τμῆμα Ναυτοφαλαγγιτῶν. Ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τοῦ Δημαρχείου ὡμίλησαν ὁ Περ. Διοικητὴς καὶ ὁ Γυμνασιάρχης, ἐξάραντες τὴν σημασίαν τῆς ἑορτῆς.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.— Τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς 12ης Νοεμβρίου, ἡμέρας ἑορτασμοῦ τῆς β' ἐπετείου, σαλπιγκταὶ καὶ τυμπανισταὶ τῆς Ε.Ο.Ν. ἐσάλπισαν τὸ ἑωθινὸν περιερχόμενοι τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, ἥτις ἦτο σημαιοστόλιστος. Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, εἰς τὴν ὁποίαν παρέστησαν ὁ Νομάρχης Ρεθύμνου μετὰ τῶν Περιφερ. Διοικητῶν, ὡς καὶ ἅπασαι αἱ στρατιωτικαὶ καὶ πολιτικαὶ ἀρχαὶ τοῦ τόπου, τὰ τμήματα τῆς Ε.Ο.Ν. κατηυθύνθησαν εἰς τὴν πλατεῖαν Γεωργίου τοῦ Β', ὅπου ἐγένετο ἡ παράδοσις τῶν σημαιῶν εἰς τὰς Φάλαγγας 255 Ἀρρένων καὶ Θηλέων ὑπὸ τοῦ κ. Νομάρχου ὡς Γενικοῦ Ἐπόπτου τῆς Ε.Ο.Ν., ὑπὸ τὰς ἐπευφημίας καὶ τὰς ζητωκραυγὰς τοῦ παρισταμένου πλήθους. Ἡ Φάλαγξ Ἀρρένων ἐπωνομάσθη «Ἰωάννης Μεταξᾶς».

Ἐπηκολούθησε παρέλασις πρὸ τῶν ἐπισήμων, τὰς ἀπογευματινὰς δὲ ὥρας ἔλαβε χώραν ἡ ὁρκωμοσία τῶν Φαλάγγων Θηλέων παρουσίᾳ τῆς Περιφ. Διοικητρίας, ὁμάδες δὲ Φαλαγγιτισσῶν ἐξετέλεσαν σουηδικὰς ἀσκήσεις καὶ ἐχόρευσαν ὡραίους Ἑλληνικοὺς χορούς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΚΕΦΑΛΑΝ. Ἀπὸ τὴν ἐπιστολή σου δημοσιεύομε τ' ἀκόλουθα: «Σὰν μέλος κι' ἐγὼ τῆς Ε. Ο. Ν. μαζὺ μὲ τ' ἄλλα Ἑλληνόπουλα δὲν θὰ φεισθῶ οὔτε τῆς ζωῆς μου διὰ νὰ φανῶ ἀντάξιο τέκνον τῆς Πατρίδος μας, τῆς μητρὸς Ἑλλάδος καὶ ἄξιος τῆς ἀποστολῆς μου». Ἀπὸ τὸ ποίημά σου «Νεολαία»:

Σὺ θὰ σώσῃς τὴν Πατρίδα
Νεολαία μας Ἐθνική
καὶ θὰ φέρῃς τὴν ἐλπίδα,
τὴν παλιὰ τὴν ἠθική.

Τί παρατηρεῖς; Τὸ ἄλλο ποίημα μὲ τὸν τίτλο: «Τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου» θέλει περισσότερη ἐπεξεργασία. Τὸ πρῶτο ἔχει στοιχεῖα Σ60, τὸ δεύτερο Σ61.— Δ. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΝ καὶ Χ. ΜΟΚΚΑΝ. Τὸ ποίημά σας «Ἡ ἀγάπη», ποὺ ἐγράψατε συνεργαζόμενοι, δὲν ἐδιαβάστηκε ἐπειδὴ εἶναι γραμμένο στὴν ἴδια σελίδα μὲ τὴν ἐπιστολή σας. Πόσες φορὲς θὰ τὸ ποῦμε; Ὄχι ἐπιστολὲς καὶ συνεργασία στὸ ἴδιο χαρτί.— ΑΝΤ. ΟΙΚΟΝ. Ἔφθασε πολὺ ἀργά. Ὅσα ἀφοροῦν «ἐπετείους» πρέπει νὰ στέλλωνται ἐνωρίτερα. Σήμερα—ποὺ τὸ διαβάζομε—εἶναι 10η Νοεμβρίου. Ἡ ἀνάγνωσις γίνεται μὲ σειρὰ προτεραιότητος. Ἡ δημοσίευσις τῶν ἐγκριθέντων ὁμοίως.— ΛΑΜΠΡ. ΤΟΥΡΗΝ. Τὸ ποίημά σου «Ἡ ἐλιὰ» λαμπρὸ ὡς ἰδέα, ὄχι ὅμως καλὸ ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσι. Ἰδοὺ 2 στίχοι:

Καὶ πὼς προχθὲς στεφάνωνε παιδιὰ ἀπ' τὴ (Νεολαία,
διότι ἀναδειχθήκανε ἀντάξια καὶ γενναῖα.

Οἱ λέξεις «προχθὲς» καὶ «διότι» ἀντιποιητικές. Ξανάγραψέ το καὶ στεῖλε το. Σημείωσε Σ64.— ΦΩΤ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΝ. Ἀπὸ τὸ ποίημά σου «Νεολαία»:

Σὰν τὰ φύλλα φθινοπώρου
ἐγυρνοῦσες μοναχὴ
καὶ σὰν ἕρμαιον τῆς τύχης
ἐνεργοῦσες ἐν σιγῇ.

Σὲ ἄλλους στίχους χρησιμοποιεῖς λέξεις καὶ ἐκφράσεις σὰν κι' αὐτές: «τὸ ἀκάθαρτο ὑγρό» - «ἐν τῷ ἅμα» - «ἐτώρα» - «ροφάει» ἀκατάλληλες γιὰ ποίημα. Ξανακοίταξέ το. Σημείωσε, ἂν τὸ στείλῃς πάλι διωρθωμένο, Σ65.— [illegible] ς.— ΤΟΥΛΑΝ ΤΡΥΦΩΝΟΠΟΥΛΟΥ. Ὡραιότατο τὸ ποίημά σου «Στὴ Νεολαία». Θὰ δημοσιευθῇ μὲ τὴ σειρά του. Στεῖλε καὶ ἄλλο, ὅταν δημοσιευθῇ αὐτό.—ΕΛΕΥΘ. ΒΑΝΔΩΡΟΝ. Μπορεῖς νὰ ἐγγραφῇς συνδρομητὴς μέσῳ τῆς Ὀργανώσεως ἢ καὶ ἀπ' εὐθείας ἐμβάζοντας τὴν συνδρομήν σου. Τὸ διήγημά σου «Ὁ βοσκός, ποὺ δὲν ἦταν εὐχαριστημένος», εἶναι καλογραμμένο, ἀλλ' ἔχει πολλὲς ἀπιθανότητες. Πῶς εἶναι δυνατὸν ἀπὸ τὴν πώλησι τῶν ὀλίγων προβάτων του ν' ἀγοράσῃ ἕνα «μεγάλο βαπόρι»; Βάλε τὸ βοσκὸ νὰ πουλῇ τὰ πρόβατά του γιὰ ν' ἀκολουθήσῃ στὰ ταξίδια του κάποιον φίλο του καραβοκύρη. Τὸ ναυάγιο μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ στὶς Ἑλληνικὲς θάλασσες. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ταξιδεύουν στὸν ὠκεανό. Ἂν τὸ ξαναστείλῃς σημείωσε Π18.—ΚΩΝΣΤ. ΠΑΠ/ΝΤΙΝΟΥ. Πολὺ καλὴ ἡ ἔκθεσίς σου: «Ἡ ἀγάπη πρὸς τὰ ζῶα». Τὴν βαθμολογοῦμε μὲ «19». Πρόσεξε τὶς δασεινόμενες λέξεις: ἅγιος, ἑκάστου, ἑταιρεία στὶς ὁποῖες ἔχεις ψιλή. Ἀ φ ω σ ι ω μ έ ν ο ι καὶ ὄχι ἀ φ ο σ ι ω μ έ ν ο ι. Τὸ εἶχες σωστὰ γραμμένο καὶ τό... διώρθωσες λανθασμένα.— ΑΛΕΞ. ΤΖΑΝΑΚΗΝ. Καλὸ τὸ ἄρθρο σου «Τὸ ἡρωϊκὸ Ἀρκάδι» ἀλλ' ἔφθασε πολὺ ἀργά.— ΔΗΜ. ΜΟΑΤΣΟΝ. Ὁμοίως. Ἔπρεπε νὰ τὰ εἴχετε στείλει τὸ ἀργότερο στὰς ἀρχὰς Ὀκτωβρίου. Ἐδιαβάσθησαν στὸν κύκλο τῶν τακτικῶν συντακτῶν τοῦ περιοδικοῦ καὶ ἤρεσαν πολύ.—ΦΑΛΑΓΓΙΤΗΝ ΒΑΓΓΟΝ Ζ. Ὁλόκληρο τὸ ἐπώνυμό σου γιὰ νὰ σοῦ ἀπαντήσωμε. Σημείωσε στὸ γράμμα σου τὰ στοιχεῖα Π20.— ΓΙΩΤΑ ΚΗΠΟΥΡΟΥ. Γραμμένο καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ.— ΑΘΑΝ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Τὰ «Ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν γεωργῶν τῆς Ἑλλάδος» καὶ «Ἡ ἀγάπη καὶ ἡ προστασία πρὸς τὰ φυτά» θὰ γίνουν ἀσυγκρίτως καλλίτερα ἂν τὰ ξαναγράψῃς στὴ δημοτική. Ἄριστα ὡς ἐκθέσεις. Στὴν περίπτωσι ποὺ θὰ τὰ ξαναστείλῃς συντόμευσέ τα λίγο, ἰδίως τὸ πρῶτο. Σημείωσε Π 24 καὶ Π 25. — ΦΩΤΙΟΝ ΣΤΕΦΑΝΟΥ. Καλὸ τὸ διήγημά σου «Ἡ Διαθήκη του». Ὑπεβλήθη στὴν Ἐπιτροπήν. — Κ. ΚΑΓΙΑΝ. Σὲ συγχαίρομε γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα. Εἶσαι ἀξιέπαινος γιὰ τὶς καλλιεργητικές σου προσπάθειες. — ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΔΑΡΡΑΝ. Καθὼς βλέπεις, δημοσιεύονται καὶ μάλιστα πολλές. — Κ. ΛΑΓΟΥΤΗΝ. Ὁ Ἀλκίφρων ἦταν Ἕλλην ἐπιστολογράφος, νεώτερος τοῦ Λουκιανοῦ. Ἔγραψε πολλὲς ἐπιστολές, ποὺ διακρίνονται γιὰ τὴ χάρι καὶ τὴν κομψότητά των. Μιὰ ὁλόκληρη σειρὰ ἐπιστολῶν του, ποὺ ἀναφέρονται στὴν ψαρική, ἔχει δημοσιευθῆ στὸ περιοδικὸ «Νέα Ἑστία» κατὰ μετάφρασι τοῦ κ. Λ. Κουκούλα. Δὲν ἔχομε τώρα πρόχειρους τοὺς τόμους τῆς «Νέας Ἑστίας» καὶ δὲν μποροῦμε νὰ σοῦ σημειώσωμε τὸν ἀριθμὸ τῶν τευχῶν, τὰ ὁποῖα περιέχουν τὶς ἐν λόγῳ ἐπιστολές. Θὰ σοῦ ἀπαντήσω σχετικῶς στὸ ἑπόμενο τεῦχος. — ΙΩΑΝΝ. ΚΑΛΛ. Ὄχι καλό. Ἀπὸ τὸ γράψιμό σου φαίνεσαι πολὺ νέος. Διάβασε καλοὺς ποιητάς, ἰδίως τοὺς Μαλακάση, Πορφύρα, Λαύρα, Ἀθάνα, ποὺ καθὼς μαντεύομε θὰ σοῦ ἀρέσουν πολὺ καὶ θὰ σοῦ σταθοῦν καλοὶ διδάσκαλοι κι' ὁδηγητὲς στὸ στίχο. — ΠΑΥΛΟΝ ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΗΝ. Περάσετε ἀπὸ τὰ Γραφεῖα τοῦ περιοδικοῦ. — ΟΛΓΑΝ ΠΑΝΤΑΖΗ. Λαμπρὸ τὸ γράμμα σας καὶ λαμπροτέρα ἡ ἰδέα σας. Στείλετε τὴ φωτογραφία καὶ ἂν μπορῇ νὰ γίνῃ κλισὲ θὰ δημοσιευθῇ.— ΚΑΡ. ΔΑΛΕΖΙΟΝ. Σᾶς συγχαίρομεν. Ὅλοι οἱ γονεῖς ὀφείλουν νὰ σκέπτωνται ὅπως σεῖς γιὰ τὸ καλὸ τῶν ἰδίων τῶν παιδιῶν των.— ΑΔΑΜ. ΖΩΣ. Δὲν νομίζομεν ὅτι ὁ ὅρος ὁ μ ο γ λ ω σ σ ί α ἀποδίδει ὅ,τι πιθανῶς θέλετε νὰ πῆτε. Λέγοντας «ὁμογλωσσία» ἐννοοῦμε μιὰ ὁμάδα συγγενῶν γλωσσῶν, ποὺ κατάγονται ἀπὸ μιὰ κοινὴ παλαιοτέρα γλῶσσα, τὴν μ η τ ρ ι κ ή ν. Μία ἀπὸ τὶς κυριώτερες σημερινὲς ὁμογλωσσίες εἶναι ἡ γερμανικὴ — γλῶσσαι: ἀγγλική, νέα γερμανική, σκανδιναυϊκαὶ κ. ἄ.—. Ἡ νεοελληνικὴ γλῶσσα, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀρχαία ἑλληνική, ἀνήκει στὴ μεγαλύτερη οἰκογένεια τῶν ἰνδοευρωπαϊκῶν γλωσσῶν.— ΝΙΚ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΝ. Ἐλάβαμε τὸ διήγημά σου. Ἀρχίζει καλά, πολὺ καλὰ μάλιστα, ἀλλ' ὅσο προχωρεῖ ἀδυνατίζει. Ξεφεύγει σὲ δυὸ-τρία σημεῖα ἀπὸ τὸ θέμα, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ κανένας ἀπολύτως λόγος. Τὸ περιγραφικὸ μέρος θυμίζει τὸ κλαψιάρικο ὕφος τῶν «πεζῶν τραγουδιῶν» κι' ἔρχεται σ' ἐνοχλητικὴ ἀντίθεσι μὲ τὸ ὕφος τοῦ ὅλου διηγήματος. Ὡραῖος καὶ σωστὸς ὁ τύπος τοῦ νέου κοριτσιοῦ. Κόψε τὰ περιττὰ μέρη τοῦ διαλόγου καὶ ἔχε πάντοτε ὑπ' ὄψιν σου, ὅταν γράφῃς διήγημα, ὅτι τὸ εἶδος αὐτὸ τοῦ πεζοῦ λόγου ἀπαιτεῖ σ φ ι κ τ ὸ δ έ σ ι μ ο. Ἂν ξέρῃς γαλλικά, διάβασε διηγήματα τοῦ Φρανσουὰ Κοππὲ καὶ πρόσεξε στὴν τεχνική τους. Ἂν ἔλθῃς καμμιὰ φορὰ στὰς Ἀθήνας πέρασε ἀπὸ τὰ Γραφεῖα τῆς Νεολαίας καὶ ζήτησέ μας. Θὰ πᾶμε μαζὶ στὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ θὰ σοῦ ὑποδείξωμε τὰ σχετικὰ βιβλία, ποὺ — κατὰ τὴ γνώμη μας — πρέπει νὰ διαβάσῃς.— ΚΟΥΛΑΝ ΚΟΥΚΑ. Ἐλάβαμε ἀφορμὴν ἀπὸ σένα γιὰ νὰ τὸ ὑποδείξωμε καὶ σὲ πολλοὺς ἄλλους. Δὲν εἶναι φυσικὰ τόσο σοβαρό. Καλὸν εἶναι πάντως νὰ μὴ γίνεται. Τὸ «Φθινόπωρο» ὡραῖα γραμμένο, ἀλλὰ τώρα πιὰ δὲν εἶναι ἐπίκαιρο. Στεῖλε μας κάτι ἄλλο. Θὰ τὸ δημοσιεύσωμε εὐχαρίστως. Ἐξητάσαμε τὸ ζήτημα τῆς ἀποστολῆς τοῦ περιοδικοῦ. Ἐπεστράφη ἀπὸ τὸ ταχυδρομεῖο μὲ τὴν παρατήρησι «ἄγνωστος». Πῶς εἶναι τὸ ὄνομά σου; Κουκᾶ ἢ Κονιᾶ, ὅπως γράφεται στὴν καρτέλλα τῆς διεκπεραιώσεως; Γράψε μας το καθαρά.— ΜΙΛΙΟΝ ΜΙΛΙΟΥ. Τὸ θέμα τοῦ διηγήματός σου «Μία παράξενη περιπέτεια» φαίνεται νὰ εἶναι παρμένο ἀπὸ καμμιὰ ἀμερικάνικη ἀστυνομικὴ ταινία τρίτης ποιότητος. Ἀπὸ τὸ γράψιμό σου καὶ τὰ λάθη σου συμπεραίνομε ὅτι εἶσαι πολὺ μικρός· γι' αὐτὸ θὰ σέ... μαλώσωμε: Τί σοῦ ἦλθε νὰ καταπιαστῇς μ' ἕνα τέτοιο θέμα; Βλέπομε στὸ διήγημά σου γκάγκστερς, ρούζ τῶν χειλιῶν, πιστόλια καὶ ἄλλα πολὺ ἐπικίνδυνα πρόσωπα καὶ πράγματα. Ἂν θέλῃς νὰ γράψῃς κάτι γιὰ τὴ «Νεολαία» ἔχεις ἕνα σωρὸ θέματα μπροστά σου. Γράψε γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ σχολείου — μᾶς λὲς ὅτι εἶσαι μαθητὴς τοῦ Γυμνασίου — καμμιὰ περιγραφὴ τοῦ χωριοῦ σου, κάτι ἀπὸ τὴ ζωή σου ὡς Φαλαγγίτου καὶ ἄφησε τ' ἀστυνομικά, τὰ ὁποῖα ὄχι μόνο δὲν πρέπει νά... γράφῃς, ἀλλ' οὔτε νὰ διαβάζῃς.— ΕΝΩΜΟΤΑΡΧΗΝ ΠΑΞ. Λυπούμεθα ἐπειδὴ οὔτε στὸ γράμμα σου μποροῦμε ν' ἀπαντήσωμε κι' οὔτε τὸ διήγημά σου νὰ λάβωμε ὑπ' ὄψιν μας διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν φέρουν ὑπογραφήν, ἀλλὰ ψευδώνυμο. Γνώρισέ μας τὄνομά σου καὶ θὰ σοῦ ἀπαντήσωμε καὶ γιὰ τὰ δυό.— ΜΑΡΙΑΝ ΞΑΝΘΑΚΗ. Νόστιμο τὸ «Ἀραβικὸ παραμυθάκι» καὶ θὰ δημοσιευθῇ. Ἀπαραίτητο νὰ μᾶς γράψῃς τὴν προέλευσίν του. Δηλ. ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπῆρες.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ

ΝΙΚ. ΦΩΤΑΚΗΝ. Ἐλάβαμε τὴ φωτογραφία σου. Σ' ἐκαμαρώσαμε. Βεβαίως θὰ δημοσιευθῇ. — ΜΑΡΙΑΝ ΤΣΟΧΑ. Περίεργο τὸ γραμματάκι σου. Φαίνεται ὅτι τὸ ἔγραψες μοναχή σου καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς εἶσαι περισσότερο ἀξιέπαινη. Ἔτσι πρέπει νὰ κάνουν ὅλοι οἱ Σκαπανεῖς καὶ οἱ Σκαπάνισσες: νὰ μᾶς γράφουν ὅ,τι αἰσθάνονται καὶ ὅπως μποροῦν. Τί σημασία ἔχει πὼς θὰ κάνουν λαθάκια; Εἶναι πολὺ φυσικό. Ἂν οἱ ἄνθρωποι ἤξεραν γράμματα ἀπὸ τὰ μικρά τους χρόνια δὲ θὰ ἦταν ἀνάγκη νὰ ὑπάρχουν σχολεῖα. Τί λὲς κι' ἐσὺ *Μαρία*; — ΔΗΜΟΣΘ. ΧΑΛΙΩΤΗΝ. Ἄ! Δημοσθένη, εἴπαμε πὼς δὲν πειράζει νὰ κάνωμε λάθη, ὄχι ὅμως καί... μουτζοῦρες! Πῶς τὸ βάσταξε ἡ καρδιά σου νὰ μᾶς στείλῃς τὸ γραμματάκι σου μὲ μιὰ μελανιὰ μεγάλη ὅσο ἕνα τριαντάφυλλο; Μὰ νά, αὐτὰ παθαίνουν ὅσοι βιάζονται νὰ κάνουν τοὺς μεγάλους! Τί ἤθελες νὰ γράψῃς μὲ πέννα; Τὸ διαβάσαμε ὅμως καὶ τὸ βρήκαμε θαυμάσιο. Νά καὶ τὸ ποιηματάκι ποὺ μᾶς ἔστειλες:

Ζήτω - ζήτω ὁ Βασιλιᾶς
ζήτω ὁ Ἀρχηγός μας,
ζήτω ἡ Νεολαία μας
κι' ὅλος ὁ στρατός μας.

Μπράβο σου. Τὸ ταίριασες μιὰ χαρά. Γράψε μας κι' ἄλλο.— ΠΑΥΛΟΝ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΝ. Καλὲ τί δύσκολο αἴνιγμα εἶναι αὐτὸ ποὺ μᾶς ἔστειλες; Ποιὸς θὰ μπορέσῃ νὰ τὸ λύσῃ; Ἐμεῖς ὅμως τὸ δημοσιεύομε κι' ὅποιος τὸ καταφέρει! Νά τὸ αἴνιγμα:

Ἔχω ἕνα βαρελάκι
κι' ἔχει δυὸ λογιῶν κρασάκι.

ΘΕΟΔ. ΠΑΞΙΜΑΔΑΝ. Καὶ ἡ δική σου φωτογραφία πολὺ καλή. Θὰ δημοσιευθῇ μὲ τὴ σειρά της. Τὸ γράμμα σου γεμᾶτο ἀγάπη στὸν Ἀρχηγό. Μπράβο σου.— ΚΑΙΤΗΝ ΠΑΠΑΔΑΚΗ. Εὖγε σου. Βλέπεις πόσο καλὴ εἶναι ἡ μητέρα σου;

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Γ. Χ. ΜΑΜΑΛΗΝ. Ἐγκρίνεται, μὲ μικρὰν διόρθωσιν.— Η. Π. ΜΑΝΩΛΑΚΟΝ, Σπάρτην. Ἐγκρίνεται ἡ γεωγραφική.— Κ. Γ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΝ, Ἡράκλειον. Ἐγκρίνεται τὸ σταυρόλεξον.— Κ. Τ. ΛΙΑΠΗΝ, ἐνταῦθα. Ἀπορρίπτονται (κόρη καὶ ὄχι κώρι).— Σ. ΓΟΥΡΜΟΝ. Τὸ σταυρόλεξόν σου ἔχει ἀνορθόγραφες λέξεις.— Β. ΡΟΥΣΣΟΝ, ἐνταῦθα. Ἀπορρίπτονται (ὄσραμ, ΕΣΗΜ, ἔρος κλπ.).— ΧΑΤΖΗΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ. Ἐγκρίνεται.— Α. ΑΥΓΟΥΣΤΙΔΗΝ. Ἐγκρίνονται αἱ μαγικαὶ εἰκόνες. — Σ. Α. ΣΤΟΥΡΓΙΩΤΗΝ, Κορωπί. Ἐγκρίνεται τὸ πρῶτο δικτυωτό.— Π. ΜΕΓΑΝ, Παραμυθιάν. Ἐγκρίνεται τὸ 2ον πρόβλημα. Οἱ ἀσκήσεις σας πρέπει νὰ ξεφεύγουν ἀπὸ τὰ ὅρια τῶν σχολικῶν μαθημάτων.— Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΟΝ. Πολλὰ μαῦρα στὸ σταυρόλεξό σου. Ἀπορρίπτονται. (ΟΙΚΙΜΟΣ;). — Τ. ΚΑΛΤΣΑΝ, Σπερχειάδα. Δὲν δεχόμεθα ἀκροστιχίδας.— Λ. Γ. ΧΡΙΣΤΟΛΟΥΚΑΝ, Ἀμφίκλειαν. Ἀπορρίπτονται. — ΑΜ. ΔΑΛΕΝΤΖΑ. Νὰ μὴ γράφετε ἀπὸ τὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. Περιμένομε ἕνα σταυρόλεξο καλό, ποὺ νὰ ἔχῃ σωστὲς ὅλες τὶς λέξεις.— ΙΩ. ΜΗΛΙΟΝ, Πειραιᾶ. Ἀπορρίπτονται.

ΤΟ ΜΑΝΤΕΙΟΝ ΤΗΣ ΔΩΔΩΝΗΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 261)

Οἱ ἐρωτῶντες τὸ μαντεῖον, εἴτε ὡς ἀπεσταλμένοι τῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδος, εἴτε ὡς ἰδιῶται, ὤφειλον νὰ προσφέρουν δῶρα εἰς τοὺς θεοὺς καὶ νὰ προσευχηθοῦν εἰς αὐτούς. Δὲν ἤρχοντο εἰς ἄμεσον ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ Θεοῦ, ὡς εἰς ἄλλα μαντεῖα, ἀλλ' ἔγραφον τὰς ἐρωτήσεις αὐτῶν οἱ ἴδιοι ἢ διὰ τῶν ἱερέων ἐπὶ μολυβδίνων πλακῶν, αἱ ὁποῖαι ἐδίδοντο εἰς τὴν μάντιδα, αὕτη δὲ συμβουλευομένη τοὺς Θεοὺς ἔδιδεν τὰς ἀπαντήσεις.

Ὁ ναὸς τῆς Δωδώνης κατεστράφη τῷ 220 π. Χ. ὑπὸ τοῦ Αἰτωλοῦ στρατηγοῦ Δωριμάχου. Μετ' οὐ πολλὰ ἔτη, τῷ 88 π. Χ., ὁ ναὸς ἐλαφυραγωγήθη ὑπὸ τῶν Θρακῶν, τοὺς ὁποίους ὁ Μιθριδάτης ἀπέστειλεν εἰς Ἤπειρον κατὰ τοὺς πρὸς τοὺς Ρωμαίους πολέμους αὐτοῦ. Ἐκτὸς τῶν δύο τούτων καταστροφῶν ὁ ναὸς ὑπέστη καὶ τρίτην ὑπὸ τοῦ Παύλου Αἰμιλίου, τῷ 168 π. Χ.

Βραδύτερον τὸ μαντεῖον καὶ ὁ ναὸς ἀνῳκοδομήθησαν, ἀλλ' ἐχρειάσθη πολὺς χρόνος ὅπως ἀνακτήσῃ τὴν ἀρχαίαν αὐτοῦ φήμην. Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 4ου μ. Χ. αἰῶνος ὁ ναὸς τοῦ μαντείου μετετράπη εἰς ἐκκλησίαν, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰς πράξεις τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰς ὁποίας ἀναφέρεται ἡ ἐπισκοπὴ Δωδώνης.

Κ.

ΥΜΝΟΣ ΤΗΣ 4ΗΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΜΟΥΣΙΚΗ
ΓΕΡΑΣ. ΦΡΕΝ
ΑΡΧΙΜΟΥΣΙΚΟΥ - ΒΑΣΙΛ. ΝΑΥΤΙΚΟΥ

ΣΤΙΧΟΙ Μ.

